

*«Azərdövlətlayihə» Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutunun
yaranması, təşəkkülü və inkişafının 85 illiyi*

*AzerDovlatLayiha National Head Designing Institute:
85 years of rise, formation and development*

Nəşrin ideyası: Müsəddin Namazov
Müəlliflər: Müsəddin Namazov, Elçin Əliyev
Layihənin məsul katibi: Jalə Muradova
“Azərdövlətlayihə” institutunun məsul nümayəndəsi: Xatirə Vəlizadə
Dizayn: Novruz Novruzov
Örtüyün dizaynı: Novruz Novruzov
İngilis dilinə tərcümə: Anar Əzimov
Azərbaycan mətninin redaktoru: Şövkətbəy Səlimli-Budad
İngilis mətninin redaktorları: Anar Əzimov, Kameron Porter
Korrektorlar: Şirin Bakıxanova, Suada Abbasbəyli
Kompüter dizaynı: Nurlan Novruzov, Gülnar Səfərova
Maket: Bünyad Mahmudbəyov, Dəniz Əlizadə
Çap: Mega Basım Yayın Sənaye və Ticarət A.Ş.

Kitabda İsay Rubençik, Yuri Şamilov, Abram Bekker, Vadim Jurba, Solomon Kulişov, Lev Şvarts, Vladimir Kalinin, Abram Levit, Yuri Raxil, Anatoli Xmelevski, Elçin Əliyev, Novruz Novruzov, Rauf Qasımov, Fərid Xayrulin, Selcan Qurbanova, Bahadır Cəfərov, Leyla Gülləliyeva, Fuad Şahverdiyev və Sənan Əliyevin fotosəkillərindən istifadə olunub.

Bütün hüquqlar qorunur. Müəlliflərin yazılı razılığı olmadan kitabın materiallarından istifadə etmək qadağandır. Kitabın mətni və yaxud hər hansı bir səhifəsi müəlliflərin yazılı icazəsi olmadan İnternetdə və korporativ şəbəkələrdə çap edilə bilməz, bunlardan kompüterin yaddaşına yazmaqla şəxsi və ümumi məqsədlər üçün isitfadə etmək qadağandır. Bu qadağanlara həm də kitabın səhifələrinin skanerdən keçirilməsi, fotosəkillərinin çəkilməsi, mikrofilminin yaradılması, həmçinin fotomexaniki, elektron və çap yolu ilə yayımı daxildir. Mətdəndən, şəkillərdən, illüstrasiyalardan və kitabın ayrı-ayrı səhifələrindən istifadə yalnız müəlliflərin yazılı icazəsindən sonra mümkündür. Kitabın müəllifləri tərəfindən mənbənin orijinallığını göstərmək və müəllif hüquqlarını qorumaq üçün bütün lazımi addımlar atılmışdır. Kitabdakı nöqsanlar, yanlışlıqlar, xətalər haqqında müəllif hüquqlarının sahiblərinə verilən bütün informasiyaya görə şad olarıq və belə hallar barəsində məlumat verənlərə əvvəlcədən öz təşəkkürümüzü bildiririk.

Project Idea by Musaddin Namazov
Author by Elchin Aliyev
Executive Edition by Jale Muradova
Responsible representative of “AzerDovlatLayihə” design institute by Khatira Valizadeh
Design by Novruz Novruzov
Design of a cover of the book by Novruz Novruzov
English Translation by Anar Azimov
Azerbaijani Edition by Shovkatbay Salimli-Budad
English Edition by Anar Azimov, Cameron Porter
Proofreading by Shirin Bakhikhanova, Suada Abbasbeyli
Computer Layout by Nurlan Novruzov, Gulnar Safarova
Book model by Buniyat Mahmudbayov, Denise Alizadeh
Printing of the book by Mega Basım Yayın Sənaye və Ticarət A.Ş.

Photos by Isay Rubenchik, Yuri Shamilov, Abram Bekker, Vadim Zhurba, Solomon Kulishov, Lev Schwars, Vladimir Kalinin, Abram Levit, Yuri Rakhil, Anatoly Khmelevsky, Elchin Aliyev, Novruz Novruzov, Rauf Gasimov, Farid Hayrullin, Seljan Gurbanova, Bahadur Jafarov, Leyla Gulaliyeva, Fuad Shakhverdiyev and Sanan Aliyev.

All rights reserved. Any use of the materials in this book is prohibited without the author’s written permission. No part of this book can be reproduced in any form or in any media including the Internet and corporate networks, or stored in computer systems for private or public use without the copyright owner’s written permission. This also refers to scanning, photoing, microfilming, and other dissemination by any other photomechanical, electronic or printing means. Reprinting the text and photos, citing the materials, and any reproducing the entire book or its parts as well as the illustrations is only allowed with the author’s written permission. The author has undertaken all possible efforts to show the original sources and copyright for the materials this book contains. The author would be glad to be advised by the copyright owners of any errors, inaccuracies or omissions, and would appreciate such important information.

- ® *Bütün hüquqlar qorunur.
All rights reserved.*
- © *Xüsusi istisna halları olmaqla bütün şəkillərə.
Copyright covers all photos except specified otherwise.*

ISBN 978-9952-8280-3-0
720.92’2-dc22

GİRİŞ

“Azərdövlətlayihə” Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutunun kollektivi 85 il ərzində böyük və mürəkkəb inkişaf yolu keçib. İnstitut mütəxəssislərinin işlərində əvvəlcə sovet, sonralar isə Azərbaycan milli memarlıq sənətinin bütün inkişaf və təşəkkül mərhələləri öz əksini tapıb.

“Azərdövlətlayihə”, özünün istehsalat fəaliyyəti ərzində 50 nəfər işçisi olan kiçik layihə təşkilatından böyüyərək, bütün ixtisaslar üzrə 700 nəfərdən çox layihəçisi və mütəxəssisi ilə respublikada şöhrət qazanmış iri layihə institutuna çevrildi.

İnstitutun çoxmillətli kollektivi bütün işlərdə - layihələrin memarlıq obrazlarının formaca müasir, məzmunca milli memarlıq simasının yaradılmasında da, layihəçilər qarşısında duran sosial məsələlərin həllində də, mühəndislik və inşaat sənətinin bütün nailiyyətlərindən istifadə edilməsində də daim öndə addımlamağa can atıb.

Bu nəşrdə 85 il ərzində kollektivin göstərdiyi çoxşaxəli və gərgin fəaliyyəti əks etdirməyə çalışacağıq. Ötən onillər ərzində Azərbaycan xalqının həyatında müsbət dəyişikliklərə səbəb olmuş bir çox hadisələr baş vermişdir.

INTRODUCTION

For the 85 years of its existence, the staff of the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing has come a long and complex way to develop. Projects by the AzerDovlatLayihə National Institute's staff have reflected all the stages in the rise and development of Azerbaijan architecture, first soviet, and then solely national.

Out of a small-size designing organisation just fifty people worked for in its very early years, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing has grown up into a huge institute of more than seven hundred designers of all possible profiles.

The AzerDovlatLayihə National Institute's multinational team always aspire to find themselves on advanced positions in solving social challenges they face as designers to generate an architectural image for buildings to be of modern format and national spirit, with all the achievements of engineering and construction used.

This book represents an attempt to display the main aspects of multifaceted and intensive activities by the AzerDovlatLayihə National Institute's team for the eighty five years, a period long enough for the nation to experience many events that have lead to significant positive changes.

Bakı şəhəri bu gün
City of Baku today

Tikinti sektoru elmi-texniki tərəqqinin sürətlənməsində, ölkənin iqtisadi potensialının artırılmasında və müdafiə qabiliyyətinin yüksəldilməsində aparıcı rol oynayır. Bu sektor iqtisadiyyatın digər sahələrinin inkişafına da təkan verir. Heç də təsadüfi deyil ki, dövlətin yüksək iqtisadi inkişafını xarakterizə edən başlıca amillərdən biri də məhz tikintinin inkişaf sürətidir. Bu baxımdan inşaat sektoru ölkənin iqtisadi siyasətində daim mühüm fəaliyyət istiqamətlərindən biri olmuşdur.

Respublikamız dövlət müstəqilliyi qazandıqdan sonra iqtisadiyyatımız üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən yüzlərlə obyekt tikilib istifadəyə verilmiş və digər zəruri infrastruktur layihələri həyata keçirilmişdir.

Paytaxtımızla yanaşı rayon mərkəzlərimizin də siması gündən-günə dəyişir, xalqımızın yaşayış səviyyəsi durmadan yüksəlir. Cəsarətlə demək lazımdır ki, bütün bu iqtisadi yüksəliş ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi ardıcıl, düşünülmüş iqtisadi siyasətin nəticəsidir.

Ölkəmizin inşaat sektoru gücləndikcə bu sahədə çalışan inşaatçı-mühəndis kadrların üzərinə daha böyük vəzifələr və məsuliyyət düşür.

Uzun illər çalışdığım “Azərdövlətlayihə” Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutunun fəaliyyəti layihələndirdiyi obyektlərin məzmunu və təyinatı baxımından çoxşaxəli, rəngarəngdir.

1950-1990-cı illərdə geniş miqyas almış memarlıq-inşaat işlərinin daha da genişlənməsində respublikanın aparıcı layihə təşkilatı olaraq “Azərdövlətlayihə” institutunun məhsuldar əməyi olduqca böyükdür. Həmin illərdə institutun mütəxəssisləri tərəfindən Azərbaycanın bir sıra şəhərlərinin, o cümlədən də Sumqayıt, Naxçıvan, Gəncə, Xankəndi, Ağdam, Quba, Xaçmaz, Qusar, Şəki, Zaqatala, Əli Bayramlı, Lənkəran, Naftalan və digərlərinin baş və ya müfəssəl planları işlənmişdir. Ümumittifaq miqyaslı kurortlar hesab edilən Yalama-Nabran, Müqtədir-Nizovaya (Niyazabad), Çıraqqala zonalarının layihələri o illərdə hazırlanmışdır. Bununla bərabər öz dövründə əsrin tikintisi sayılan Baykal-Amur dəmiryol magistralı üzərindəki “Ulkan” və “Anqoya” qəsəbələrinin layihələri institutumuzun əməkdaşları tərəfindən işlənmişdir. Ulkan qəsəbəsinin baş planı, dəmiryol vağzal və qəsəbədə tikilməsi nəzərdə tutulan 1-2 mərtəbəli yaşayış və ictimai binaların layihələri də “Azərdövlətlayihə”yə məxsusdur. Anqoya qəsəbəsində isə mütəxəssislərimiz dəmiryol vağzal və vağzal meydanında yerləşən ictimai və ticarət mərkəzi binasının layihəsini vermişlər. Azərbaycan milli memarlığı üslubunda layihələndirilmiş hər iki qəsəbə sanki sərt iqlimli Sibirə isti şərqlə havası bəxş etmiş, cənub görkəmli bu şimal qəsəbələri öz yeni həyatına bu cür başlamışdır.

Tümen vilayətinin Koqalım şəhərində neftçilər üçün yaşayış kompleksinin tikintisində bizim layihəçi və inşaatçılarımızın böyük əməyi var. Bakıdakı 1 nömrəli evtikmə kombinatının IA3-400AC seriyası bazasında -450C-dək şaxtaya davam gətirən tikinti materialları istehsal edilərək Tümenə göndərilmiş və həmin materiallardan kompleksdə 5 mərtəbəli yaşayış evləri inşa edilmişdir.

Bu işlərin yerinə yetirilməsinin böyük məsuliyyət tələb etməsi və ölkəmiz üçün mühüm əhəmiyyətə malik olması hamıya aydın idi.

Paytaxt Bakıda və regionlarda olan çoxlu sayda qədim memarlıq abidələri xalqımızın yüksək inkişaf səviyyəsindən, zəngin memarlıq mədəniyyətindən xəbər verir. Həmçinin, keçən əsrin əvvəllərində paytaxtımızda tikilən yaşayış binaları da əsl memarlıq inciləri kimi öz gözəlliklərini bu gün də qoruyub saxlayır və müasir Bakımıza yaraşır verir.

İnstitut Bakı şəhərində və respublikanın başqa şəhərlərində inşa edilən bir çox unikal ictimai bina və komplekslərin də müəllifidir. Həmin bina və komplekslər şəhərlərimizin memarlıq simasını zənginləşdirməklə yanaşı tikildiyi ərazini şəhərsalma baxımından formalaşdırır, gözəlləşdirir. Prezident Aparatının inzibati binası, Milli Məclisin inzibati binası, Heydər Əliyev adına İdman-konsert kompleksi, MTN-nin inzibati binası, Azadlıq meydanı, Dəmiryol vağzalını və digər bina və kompleksləri buna bariz nümunə kimi göstərmək olar.

Hüseyn Cavid (keçmiş Nəriman Nərimanov) prospektindəki Akademiya şəhərciyi ərazisində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası institutlarının və Politexnik İnstitutu (indi Azərbaycan Texniki Universiteti) binasının ansamblı, Füzuli meydanı ilə tamamlanan Hüsü Hacıyev küçəsində (indi Azərbaycan prospekti) yerləşən tikililər şəhərin müasir simasının formalaşmasında böyük rol oynayır.

Bunlardan başqa Bakı şəhərinin memarlığına rəvnəq verən bir çox unikal binalar “Azərdövlətlayihə” institutu mütəxəssislərinin yüksək peşəkarlığının məhsuludur. Belə ki, Muzey Mərkəzi (keçmiş Lenin muzeyi), Nizami Kino mərkəzi, Nizami adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı muzeyi, Azərbaycan Dövlət Musiqi Akademiyası, Akademik Milli Dram teatri, M.F.Axundov adına Milli kitabxana, Bakı sirkinin binası kimi möhtəşəm tikililərin müəllifi “Azərdövlətlayihə” institutudur. Bu binaların hər birində milli memarlıq ənənələri və elementləri tətbiq edilməklə müasir mütərəqqi formalar yaradılmışdır.

Bakı şəhərindəki və Azərbaycanın kənd və rayonlarındakı inzibati binaların, o cümlədən İcra Hakimiyyəti binalarının layihələri məhz “Azərdövlətlayihə”-nindir. Bunlara misal olaraq Bakı şəhərində tikilmiş Xətai, Binəqədi, Nizami rayonlarının İcra Hakimiyyəti binalarını, Nəsimi rayon Polis İdarəsinin binasını və s. göstərmək olar. Bakı metrosunun öz gözəlliyi ilə seçilən bir neçə metro stansiyasının layihələri də “Azərdövlətlayihə” institutunun memarlıq emalatxanalarında işlənmişdir. Göstərilən binalar şəhər və rayonların memarlıq simasını gözəlləşdirməklə yanaşı onların ictimai və mədəni tərəqqisinin göstəricisi kimi çıxış edir.

“Azərdövlətlayihə” institutu əhəmiyyət və məsuliyyət, geoloji şəraitinin mürəkkəbliyindən, mərtəbələrinin sayından asılı olmayaraq istənilən yaşayış və mülki tikinti binalarının layihələndirilməsi üçün yüksək zövqlü və intellektli memar-mühəndis potensialına malikdir. “Azərdövlətlayihə” institutunun divarları arasında çox məşhur ustad memarlar, o cümlədən Sadıq Dadaşov, Mikayıl Useynov, Tahir Abdullayev, Həsənağa Məcidov, Xa-

nım Rəhmanova, Yuzef Qədimov, Tələt Xanlarov, Şəfiqə Zeynalova, Fuad Orucov, Naimə Axundova, Hacı Muxtarov və başqaları çalışmış, öz ölməz əsərlərini yaratmışlar.

Fəaliyyətə başladığı dövrdən bu günə qədər İnstitutun yerinə yetirdiyi layihələrin mündəricatına nəzər salsaq, orada çoxlu sayda yaşayış binaları, məktəb və məktəbəqədər uşaq müəssisələri, kommunal-məişət, səhiyyə müəssisələri, mədəniyyət və idman ocaqları, habelə inzibati təyinatlı obyektlər görmək olar.

Fərdi binaların layihələri ilə yanaşı sosializm sisteminə xas olan birtipli binaların layihələri də respublikamızda əsas etibarilə "Azərdövlətlayihə" institutunda hazırlanmışdır. Onlarla layihəmiz Ümumittifaq kataloquna daxil edilmiş və bunların əsasında yüzlərlə bina, o cümlədən yaşayış evləri, ictimai binalar və s. ucaldılmışdır. Bakı şəhərində fəaliyyət göstərmiş üç evtikmə kombinatı "Azərdövlətlayihə" institutunun layihələrinin bazasında qurulmuşdur. Belə ki, Azərbaycanda inşaatın böyük addımları ilə ayaqlaşmaq üçün geniş palitraya malik birtipli layihələr bazası yaradıldı. Bu dövrdə işlənən birtipli layihələr məmarlıq həllinə olan tələblərin artmasına gətirib çıxardı.

Yüksək peşəkarlığına və keyfiyyət göstəricilərinə görə "Azərdövlətlayihə" institutu respublikada böyük nüfuz və etimad qazanıb. Bu səbəbdən dövlətin unikal mülki tikinti obyektlərinin layihələndirilməsi və həyata keçirilməsi kimi məsuliyyətli vəzifə məhz "Azərdövlətlayihə"yə həvalə edilmişdir.

"Azərdövlətlayihə"nin bu günə qədər gördüyü işlərin siyahısı institutun unikal ictimai binaların layihələndirilməsi sahəsindəki təcrübəsinin göstəricisidir.

Bu gün "Azərdövlətlayihə" Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutu respublikanın digər aparıcı institutları ilə birlikdə Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin tərkibində fəaliyyət göstərir. Mühüm dövlət vəzifələrini yerinə yetirən belə bir nazirliyin rəhbərliyi ilə çalışmaq yüksək şərəf və həm də böyük məsuliyyətdir.

Bu məsuliyyəti dərk edən institut kollektivi qarşıya qoyulmuş bütün tapşırıqların keyfiyyətlə və vaxtında yerinə yetirilməsi üçün mütəşəkkil surətdə, əzmlə çalışır.

Son vaxtlar "Azərdövlətlayihə" DBLİ tərəfindən aşağıdakı obyektlər layihələndirilmişdir:

- Hərbi Hava Qüvvələrinin şəxsi heyəti üçün 5 mərtəbəli yaşayış binası;
- Bakı şəhərinin Binəqədi rayonundakı Mir Cəlal küçəsində çoxmərtəbəli yaşayış kompleksi – eskiz;
- Qəbələ şəhərində uşaq bağçası;
- Göygöl rayonunda avtomobil yolu;
- Bir mərtəbəli, iki və üç otaqlı birtipli yaşayış binası;
- Gəncə şəhərində Mərkəzi Bankın regional mərkəzi;
- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin yeni inzibati binası – eskiz layihə;
- Ağcabədi rayonu ərazisində N saylı iki hərbi hissə;
- Bakı şəhərinin Yasamal rayonundakı Zahid Xəlilov küçəsində çoxmərtəbəli binalardan ibarət yaşayış kompleksi;
- Bakı şəhərinin Nərimanov rayonundakı İsmayıl Hidayətzadə küçəsində çoxmərtəbəli yaşayış binası;
- Bakı şəhərinin Yasamal rayonundakı Hüseyn Abbasov küçəsində çoxmərtəbəli yaşayış binası.

"Azərdövlətlayihə" Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutu böyük şəxsiyyət, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu, keçdiyi şərəfli yolu uğurla davam etdirən möhtərəm İlham Əliyevin quruculuq siyasətindən irəli gələn bütün tapşırıqları səylə yerinə yetirən peşəkar qurumdur.

Construction sector plays a leading role speeding up the progress of sciences and technologies, raising domestic economic potential and enhancing defence capacity; it serves an impulse for other economic sectors to develop. It is not accidental that all construction is the very cause behind the most striking indicators displaying the high development rates of national economy. In this regard, construction has always been among important directions for the governmental economic policies.

Having gained its national independence, Azerbaijan has witnessed hundreds of economically very important structures built, as well as necessary infrastructure projects implemented.

Baku, Azerbaijan's capital city, as well as the regions' centres are daily changing their looks; the people's living standards are also growing. It should be noted that this economic growth has been possible owing to consistent and clever economic policies by President Ilham Aliyev.

The nation's construction sector becoming stronger, construction engineer are to meet even tougher challenges.

Implemented designs by AzerDovlatLayihə, I have been working for during all these years, are multiple and multicoloured in terms of their functional purposes.

Azerbaijan's leading institution in the field, AzerDovlatLayihə experienced fruitful decades from 1950s to 1990s, the time of great activities in architecture and construction. It was the very years when a number of cities in the country including Sumgait, Nakhichevan, Ganjah, Khankendi, Agdam, Gubah, Khachmaz, Gusar, Shaki, Zagatala, Ali Bayramli, Lankaran

and Naftalan received their general or detailed layouts developed by AzerDovlatLayiha's experts. Considered resorts of federal significance, Yalama-Nabran, Mukhtadir-Nizovaya, and Chiraggala were laid out at that time. Along with those, Ulkan and Angoya towns were developed along the century's project, the Baykal - Amur Mainline. A general layout, train station, cottages of one or two floors and public buildings were designed for Ulkan, while Angoya's project included a train station, a mall and a public centre on the adjacent square. Developed in accordance with Azerbaijan's architectural traditions, these towns create warm eastern environment under the severe taiga conditions.

AzerDovlatLayiha's designers and engineers displayed great achievements in constructing residences for oilers in Kogalim City, Tyumen. The five-storey blocks-of-flats were built from prefabricated panels withstanding severe Siberian climate (-45 degrees centigrade), manufactured in Baku (construction combine 1, series IA3-400AC).

Responsibility and national significance of these efforts implemented were clear to everyone.

Multiple architectural masterpieces in Baku and the regions prove Azerbaijan's rich and ancient traditions in this regard. At the same time, residences and other true architectural beauties erected in Baku during the early last century still provide Baku with their charm.

The institute's designers are credited a number of unique public buildings and entire complexes in Baku and the regions. Those structures enrich the city's architectural look and, along with that, form the area in terms of urban development. President's Office, Parliament, Sports&Concert Complex, Ministry for National Security, Azadliq Square, Railway Station etc. could be exemplified as the best ones.

The National Academy of Sciences' and the Polytechnic University's ensembles in Hussein Javid Boulevard; and buildings along Azerbaijan Street, topped with Fuzuli Square, play great parts forming the city's modern looks.

A number of other unique buildings adding brilliancy to Baku's architecture are fruits of AzerDovlatLayiha's designers high professionalism. The Theatre History Museum (ex-Lenin Museum), Shahriyar Club, Nizami Cinema, Azerbaijan National Musical Academy, National Drama Theatre, Akhundov Public Library, and Baku Circus Hall are among buildings designed by the very AzerDovlatLayiha. All these display a combination of national architectural traditions and elements applied with modern innovative shapes.

It was AzerDovlatLayiha whose designers developed public buildings in Baku, Azerbaijan's villages and regional centres, including executive government's offices such as those of Baku's Khatai, Binagadi, Nizami districts, Nasimi district's police office etc. Notable for their beauty, a number of subway stations were designed at AzerDovlatLayiha's ateliers. Those structures provided for the cities' and districts' architectural looks and their public/cultural development.

AzerDovlatLayiha is an institution whose team of architects and engineers is capable of great intellect, taste, and responsibility, creating any type of residence or public buildings as high as needed, regardless of geological conditions.

Many famous architects, such as Sadig Dadashov, Michael Useynov, Tahir Abdullayev, Hasan Majidov, Ms. Rahmanova, Jusif Gadimov, Talat Khanlarov, Shafiga Zeynalova, Fuad Orujov, Naima Akhundova, and Haji Mukhtar, worked for AzerDovlatLayiha.

Since it was established, AzerDovlatLayiha's designs have been including residences, schools, kindergartens, creches, public utilities, facilities for health, culture and sports, and offices.

Along with unique designs, AzerDovlatLayiha also developed standard ones, which

was typical for a socialist system. Dozens of designs were included into the Federal Catalogue to implement for hundreds of tower blocks, public buildings etc. to rise. It was AzerDovlatLayiha's designs an entire Construction Combine Number Three was built in Baku on the basis on. To come along with great construction demands in Azerbaijan, a large database of standard, yet multi-scoped, designs was created. This was extremely important as demands towards architectural solutions in standard designs had risen.

It was AzerDovlatLayiha' staff that, relied on as a team of high-class professionals of an established reputation, was assigned designing and implementing unique public projects.

AzerDovlatLayiha records obviously display the institute is a prominent agency in the field of public designs.

In our days, AzerDovlatLayiha, as well as other leading design establishments in Azerbaijan, works affiliated with the Republic of Azerbaijan's Ministry for Emergency Situations. It is honour and commitment to work in this format. Understanding this, the team feels committed to providing for high quality and timely performance brining to life all the challenges emerging.

It is worthwhile to mention the following recent projects by AzerDovlatLayiha:

- a five-floor block-of-flats for Air Forces' staff;
- a tower block in Baku (Mir Jalal street);
- a kindergarten in Gabala City, Azerbaijan;
- a motorway in Goy-Gol District, Azerbaijan;
- two- and three-room standard cottages;
- the Central Bank's regional centre in Ganjah;
- a new office for the Republic of Azerbaijan's Cabinet of Ministers;
- a military unit in Agjabedi District, Azerbaijan;
- and an ensemble of residential high-rises in Zahid Khalilov Street, Baku.

AzerDovlatLayiha is an establishment successfully implementing all the duties emerging as a result of fruitful political decisions by President Ilham Aliyev, who continuous the wise political ways of the National Leader Heydar Aliyev.

Müsəddin NAMAZOV,
Fövqəladə Hallar Nazirliyi Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin "Azərdövlətlayihə" Dövlət Baş Layihə İnstitutunun müdiri

Musaddin Namazov
Director of AzerDovlatLayiha National Head Designing Institute,
National Agency for Construction Safety, Ministry for Emergency Situations,
Republic of Azerbaijan

*Bakı şəhərinin görünüşü,
1950-ci illər*

*Panorama on the city of Baku,
the 1950th years*

“Azərdövlətlayihə”nin yaranması və ilk layihələr (1930-1940-cı illər)

Ölkənin sənayeləşdirilməsi və bunun nəticəsi olaraq respublikada vüsət almış tikinti işləri ilə əlaqədar olaraq, birinci beşilliyin əvvəlində layihə işlərinin həcminin və keyfiyyətinin kəskin artırılması tələbatı meydana çıxdı. Bununla əlaqədar 19 noyabr 1930-cu ildə sovet respublikalarında xalq təsərrüfatını mərkəzi idarəetmə orqanı olan Xalq Təsərrüfatı Ali Soveti (XTAS) Rəyasət Heyətinin 141 sayılı protokoluna əsasən, Azərbaycan Dövlət Tikinti Layihələndirilməsi trestinin nizamnaməsi təsdiq edildi və trestdən “Azərtikinti” layihə kontorunun ayrılması ilə “Azərdövlətlayihə” təşkil edildi.

“Azərdövlətlayihə”nin yaradıldığı ərafədə ona professor V.E.Novodvorski, mühəndislər V.Ç.Moroxovetsi və Q.P.Kislov kimi görkəmli mütəxəssislər başçılıq etmişlər.

Beginning of work of Design Institute and its first projects (1930s-1940s)

At the beginning of the USSR's so-called Five Years' Economic Plan One, due to the entire country's industrialisation and consequent construction launched in Azerbaijan, a sharp growth of volumes and higher quality of design projects were required.

Therefore, November 19 1930's Protocol 41 by Presidium of The Supreme Council for National Economy, which was the central governing economic body in the USSR, approved the Statutes of Azerbaijan National Trust for Construction Designing; as a result, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was organised as an offspring from the Azerbaijan Construction Trust.

The early AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was headed by such prominent experts as Professor V.E.Novodvorski, V.Ch.Mo-

“Nizami” Kino Mərkəzinin layihəsi. Bakı şəhəri, Bülbül prospekti, 20. Müəlliflər: memarlar Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946), Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

The Project of cinema on a name Nizami, authors: Sadikh Alasgar Dadashov (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

TAHİR ABDULLA OĞLU ABDULLAYEV
(25.08.1915-05.01.2004)

**TAHİR ABDULLAH OGLU
ABDULLAYEV**
(25.08.1915 - 05.01.2004)

Tahir Abdulla oğlu Abdullayev Naxçıvan şəhərində anadan olmuşdur. Atası cavan ikən vəfat etmiş, ailənin iki qız və iki oğlan övladını anaları Surə xanım böyütmüşdür.

T.Abdullayev 1931-ci ildə Bakı şəhərinə gələrək N.Nərimanov adına Sənaye Texnikumuna daxil olmuş və 1933-cü ildə oranı bitirmişdir. Elə həmin il o, M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Sənaye İnstitutuna daxil olmuş və 1939-cu ildə həmin institutu Memarlıq ixtisası üzrə bitirmişdir. 1939-cu ildən 1941-ci ilədək Bakı şəhər İcraiyyə Komitəsinin Memarlıq-planlaşdırma idarəsində çalışmışdır.

1940-cı ildən Memarlar İttifaqının üzvü olmuşdur.

1943-1951-ci illərdə isə Şəki (Nuxa) şəhərində baş memar işləmişdir. Şəki şəhərində bir çox obyektlər, o cümlədən şəhər parkı Tahir Abdullayev tərəfindən layihələndirilmişdir.

1946-cı ildə Böyük Vətən Müharibəsində göstərdiyi qəhrəmanlığa görə "Qafqazın müdafiəsinə görə" medalını almışdır.

1951-ci ildə T.Abdullayev SSR Nazirlər Kabinetinin 17 may 1951-ci il tarixli 1426 sayılı əmri ilə "Azərdövlətlayihə" institutuna direktor təyin olunmuş və 1992-ci ilə qədər fasiləsiz fəaliyyət göstərmişdir.

T.Abdullayev 41 illik fəaliyyəti ərzində yüksək məsuliyyəti, işgü-

Tahir Abdullah-Oglu Abdullayev was born on August 25, 1915 in Nakhichevan City. His father died young. The two daughters and two sons were solely supported by their mother, Ms. Sura.

In 1931, Tahir Abdullayev came to Baku and entered N.Narimanov Industrial College, which he would graduate from in 1939. Since the same year and through 1941, he had been working for the Department for Architecture and Planning at Baku Mayor's Office.

In 1941-1943, he was fighting in World War Two as a soldier of the Red Army.

Between 1943 and 1951, his position had been Shaki City's Architect-in-Chief.

By Azerbaijan's Cabinet of Ministers' Resolution 1426 issued on October 17, 1951, Mr. Tahir Abdullayev was appointed Director of AzerDovlatLayihə to stay on this position through 1992.

For his 41-year-long career, Tahir Abdullayev had been a good example of high-level responsibility, realism, professionalism and extreme seriousness. He cared for growing truly professional human resources, particularly domestic ones. A cohort of

zarlığı, peşəkarlığı və son dərəcə ciddiliyi ilə nümunə olmuşdur. O, kadrların, xüsusilə də milli kadrların sayının artmasına, onların əsl mütəxəssis kimi yetişməsinə daim qayğı göstərirdi. Bu mühüm vəzifəni həyata keçirmək üçün o, təcrübəli memar və mühəndislərlə çiyin-çiyinə çalışmışdır. Onlardan: H.Məcədov, Y.Qədimov, T.Xanlarov, Ş.Zeynalova, X.Rəhmanova, N.Kəngərli, S.Vahidov, F.Orucov, A.Salamova, P.Əfəndiyeva, N.Axundova, M.Namazov, M.Xələfov, E.Məmmədov, T.Hüseynli, X.Nəcəfov, A.Qocamanlı və bir çox başqaları məhz bu institutda işləyib yaratmışlar.

O vaxtlar Respublikaya rəhbərlik edən Heydər Əliyev "Azərdövlətlayihə"nin yaradıcılığına böyük qayğı və diqqətlə yanaşır, Tahir Abdullayevə xüsusi hörmət bəsləyir və onu memarların ali yığıncağına məsləhətçi kimi dəvət edirdi.

Tahir Abdullayev "Azərdövlətlayihə" DBLİ-də fəaliyyət göstərən müəllifi olduğu layihələr əsasında aparılan tikinti işlərinin gedişinə, bilavasitə özü nəzarət edir və inşaatçılara lazımi məsləhətlər verirdi. Bu da obyektlərin inşasının sürətlə və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsinə öz müsbət təsirini göstərirdi.

O, "Azərdövlətlayihə" DBLİ-də fəaliyyət göstərən Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Quba, Naxçıvan, Mingəçevir, Əli Bayramlı, Lənkəran, Daşkəsən, eləcə də digər şəhər və rayonların layihələndirilməsi həyata keçirilmişdir.

"Azərdövlətlayihə" institutunun kollektivi mütəmadi olaraq Sovet İttifaqının bir çox aparıcı layihə təşkilatları ilə yaradıcılıq əlaqələri saxlamışdır. Onlardan Türkiyə, İran, Gürcüstan, Avropa, Asiya və s. ölkələrin layihə şirkətlərini göstərmək olar.

experienced architects and engineers was the result of his efforts in this direction. It was AzerDovlatLayihə many of the new architectural generation raised including H.Majidov, Y.Qadimov, T.Khanlarov, S.Zeynalova, Kh.Rahmanova, N.Kangarli, S.Vahidov, F.Orujov, P.Afandiyeva, N.Akhundova, M.Khalafov, E.Mammadov, T.Husseinly, Kh.Najafov and others worked for.

Azerbaijan's leader Heydar Aliyev always treated AzerDovlatLayihə' work with attention and care. He especially respected Tahir Abdullayev and repeatedly invited him as a consultant when architectural issues were under discussion on a high governmental level.

Tahir Abdullayev directly supervised and consulted the implementation of projects he had designed for AzerDovlatLayihə, which was in positive correlation with the implementation quality and speed.

In AzerDovlatLayihə's designs implemented in Nakhichevan City, Mr.Abdullayev, who always supported domestic architectural traditions of any place in Azerbaijan, did his best for the local medieval genius architect Ajami's methods to be followed. The Nakhichevan National Drama Theatre, providing for a special beauty of the city's central square, is a brilliant example thereof.

During years in Shaki, Tahir Abdullayev designed a number of sites including the city park.

He paid special attention to preserving the national architectural spirit in a number of designs for Baku including

Bütün istehsalat fəaliyyəti müddətində institutun yaradıcılıq istiqaməti və texniki siyasətindəki əsas müddəalar dəyişməz olaraq qalırdı.

Bu yaradıcılıq istiqaməti ölkə rəhbərliyinin tikintini layihə-smeta sənədləri ilə təmin edən layihə təşkilatlarının fəaliyyəti ilə bağlı tələb və göstərişlərin yerinə yetirilməsi nəticəsində formalaşırdı.

Azərbaycan SSR-nin tərkibində olanda milli memarlıq ənənələrini qoruyub saxlamaq heç də asan deyildi. Bəzən buna görə ən yaxşı layihələr geri qaytarılırdı. Hazırlanan layihələrin Moskvada təsdiqi müxtəlif maneələrlə qarşılaşırdı. Layihədə kiçik milli memarlıq nişanəsinin olması onun izafi xərc adı ilə geri qaytarılması və obyektin tikintisi üçün vəsaitin ayrılmaması ilə nəticələnirdi. Bundan əlavə həmin dövrdə tikintidə beton-şüşə materialından istifadə milli memarlığın inkişafına mane olurdu. Mütəxəssislərin hazırladığı "Milli memarlıq elementləri" albomu layihə kabinetində istifadəsiz qalmışdı.

O vaxtlar Respublikaya rəhbərlik edən Heydər Əliyev institutun layihələrinə böyük qayğı və diqqət göstərirdi. Milli memarlığa xüsusi üstünlük verilən layihələrin çətinliklə də olsa, Moskvada təsdiqinə nail olunurdu.

Naxçıvandakı mədəniyyət evi və digər mədəni-maarif ocaqlarının layihələndirilməsində Əcəmi üslubunun saxlanması üçün memarlar əllərindən gələni əsirgəməmişdilər. Bu gün Naxçıvan şəhərinin mərkəzi meydanına xüsusi gözəllik verən Naxçıvan Dövlət Dram Teatrı Tahir Abdullayevin rəhbərlik etdiyi "Azərdövlətlayihə"nin töhfəsidir.

Bakı şəhərində "Azərbaycan", "Abşeron", "Naxçıvan", "Moskva"

Hotels Azerbaijan, Absheron, Moscow and Nakhichevan; Azerbaijan National Drama Theatre, museums and art galleries; and blocks-of-flats along Avenue Narimanov (now Avenue Hussein Javeed) and Avenue Neftchiler.

Tahir Abdullayev was recognised as a figure of important achievements on creating and developing Azerbaijan's modern architecture. He devoted more than fifty years - a period longer than half a century - to create and improve. Overall, he designed many educational and cultural buildings; offices; and blocks-of-flats in Azerbaijan's different cities.

In 1946, for his courage during the war, Tahir Abdullayev was awarded the Medal for the Defence of the Caucasus. His professional records include two prizes from the USSR's Cabinet of Ministers, the Order of the Red Banner of Labour, Order of the Badge of Honour, some other orders, various medals, Azerbaijan's Engineer-of-Honours (1964), Azerbaijan's Architect-of-Honours (1979), and Azerbaijan Presidential Pension.

He had been a member of Architects' Union since 1940.

Tahir Abdulla-Oglu Abdullayev died on January 5, 2004, at the age of 89.

mehmanxanalarının, muzeylərin, Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının, Neftçilər, Nərimanov (indi Hüseyn Cavid) prospektlərində ucaldılan yaşayış binalarının layihələri hazırlanarkən milli ruhun saxlanması-na xüsusi diqqət yetirilmişdir.

Tahir Abdullayev ölkəmizdə müasir memarlıq məktəbinin yararıb inkişaf etməsində mühüm xidmətləri olan memar kimi tanınırdı. O, həyatının yarım əsrdən artıq bir dövrünü quruculuq-abadlıq işlərinə həsr etmişdir. Azərbaycanın müxtəlif şəhərlərində bir çox təhsil və mədəniyyət ocağı, inzibati bina, yaşayış kompleksi layihələrinin müəllifi T.Abdullayev olmuşdur. Onun heykəltəraşlarla sıx əməkdaşlığı sayəsində ölkəmizin ayrı-ayrı görkəmli şəxsiyyətlərinə ucaldılmış möhtəşəm abidələr bu gün də Azərbaycanın müxtəlif bölgələrinin meydan və küçələrini bəzəməkdədir.

Heydər Əliyev adına İdman-konsert kompleksi, Milli Məclisin inzibati binası, Prezident Aparatının inzibati binası və s. Tahir Abdullayev tərəfindən layihələndirilmişdir.

Tahir Abdullayev iki dəfə SSRİ Nazirlər Kabinetinin Dövlət Mükafatına layiq görülmüşdür. "Qırmızı əmək bayrağı", "Şərəf nişanı" ordenləri, müxtəlif orden və medallarla təltif olunmuş, 1964-cü ildə "Azərbaycan Respublikasının əməkdar mühəndisi", 1979-cu ildə isə "Azərbaycan Respublikasının əməkdar memarı" fəxri adlarına layiq görülmüşdür. Tahir Abdullayev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ilk fərdi təqaüdcüsü idi.

Tahir Abdulla oğlu Abdullayev 2004-cü il yanvarın 5-də ömrünün 89-cu ilində vəfat etmişdir.

Dağüstü parka panoram. Bakı şəhəri, 1950-ci illər

A panorama on Dagysty park, the city of Baku, the 1950th years

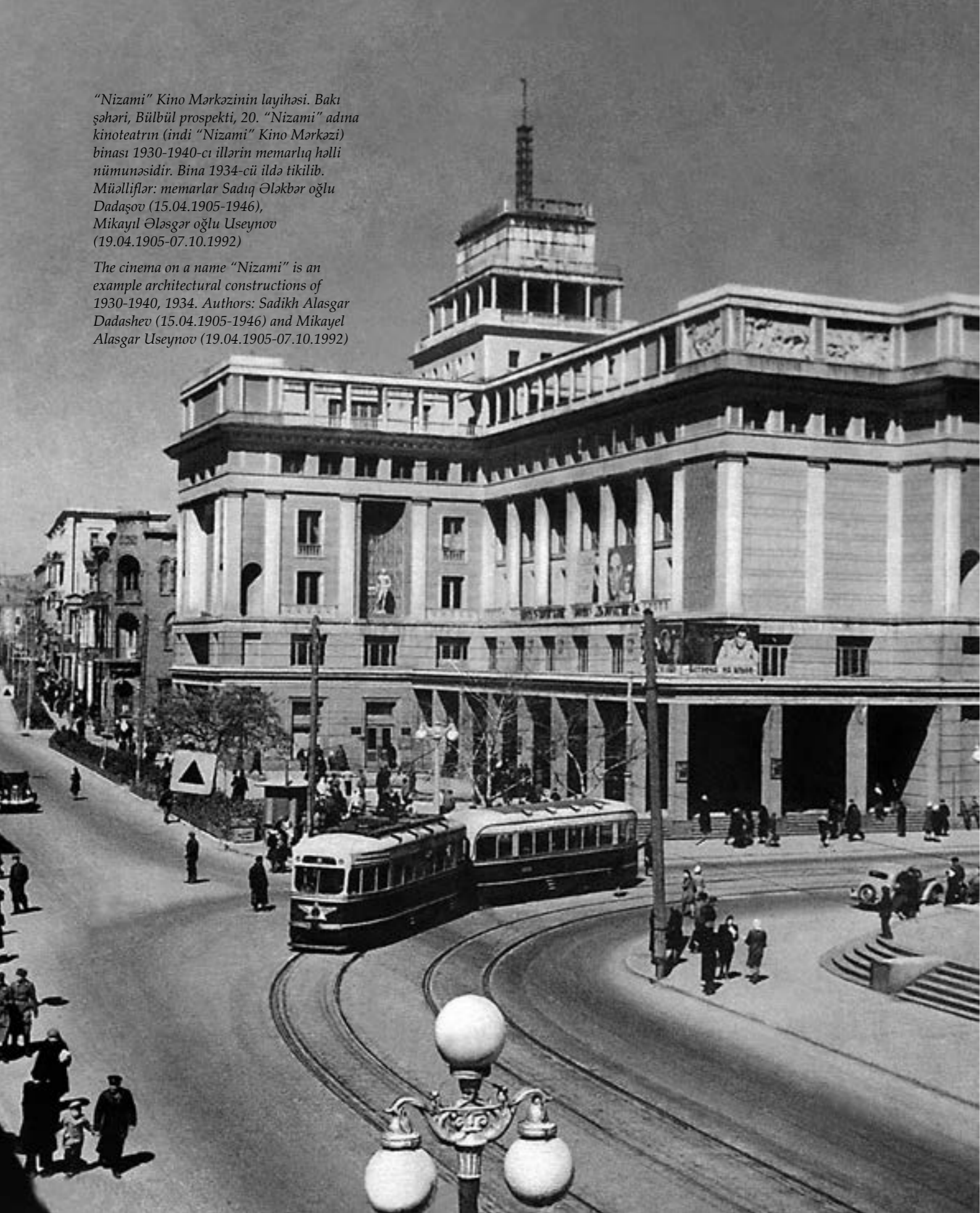
Bakı şəhərinə Dağüstü parkdan panoram, 1950-ci illər

A panorama on the city of Baku from Dagysty park, the 1950th years

"Nizami" Kino Mərkəzinin layihəsi. Bakı şəhəri, Bülbül prospekti, 20. "Nizami" adına kinoteatrın (indi "Nizami" Kino Mərkəzi) binası 1930-1940-cı illərin memarlıq həlli nümunəsidir. Bina 1934-cü ildə tikilib. Müəlliflər: memarlar Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946), Mikayıl Ələsgər oğlu Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

The cinema on a name "Nizami" is an example architectural constructions of 1930-1940, 1934. Authors: Sadikh Alasgar Dadashev (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Krasnoarmeyskaya (indi Səməd Vurğun) və 10-cu Sverdlov (indi Hüseynqulu Sarabski) küçələrinin tinindəki inzibati bina. Bakı şəhəri

Administrative building of the crossing of the Krasnoarmeyskaya (current Samad Vurgun) street and the 10th Sverdlov (currently Husseynqulu Sarabski) street

Ayaqqabı fabrikinin binası. Bakı şəhəri, Nizami küçəsi, 92. Bina 1940-ci illərdə nəşriyyat üçün tikilmişdir

The building of Shoe factory No.1 on Nizami St., 92, Baku. The building is built in the 1940th years and was originally designed for printing house

"Azərdövlətlayihə" institutunda adi memar və mühəndis kimi fəaliyyətə başlamış, sonralar isə Azərbaycan milli memarlıq sənətinin yaratıcıları olmuş S.Ə.Dadaşov, SSRİ-nin xalq memarı akademik M.Ə.Useyinov, Ə.Ə.İsmayılov, Ə.Ə.Qasımzadə, H.Ə.Ələsgərov, K.İ.Sençixin, Y.E.Şkapenyuk və

rohovets and G.P.Kislov (both of them were engineers).

Then regular architects and engineers, and later the founders of original Azerbaijan architecture, S.A.Dadashev, USSR People's Architect and an Academy Member, M.A.Useyinov, E.A.Ismaylov, E.A.Kasimzadeh, G.A.Aleskerov, K.N.Senchikhin, Y.E.Shkapenyuk and

*Montin qəsəbəsindəki Ağa Neymətulla küçəsində yaşayış binaları.
Bakı şəhəri, 1950-ci illər*

*A view of the residential buildings on Ağa-Neymatulla St. in the
settlement of Montino, Baku, constructed in the 1950th years*

SADIQ ƏLƏKBƏR OĞLU DADAŞOV (15.04.1905-24.12.1946)

Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov Azərbaycan sovet memarlığının əsasını qoyanlardan biri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, respublikanın əməkdar incəsənət xadimi (1940), SSRİ Dövlət Mükafatı laureatıdır (1941).

SADIKH ALAKBAR OGLU DADASHOV

(15.04.1905-24.12.1946)

One of the founding architects in Soviet Azerbaijan; Member of the National Academy of Sciences; the Azerbaijan Soviet Socialist Republic's Artist-of-Honour (1940); USSR National Prize (1941).

Görkəmli memarlar S.Dadaşov və M.Useynov Azərbaycanın sovet dövrü memarlığının əsasını qoymuş, onun bütün inkişafı yolunu birgə keçmişlər. Onlar hələ uşaqlıqdan tanış olmuş, orta məktəbdə, sonra isə Azərbaycan Dövlət Politexnik İnstitutunun memarlıq fakültəsində bir yerdə oxumuşlar. 1929-cu ilin dekabrında "Bakı şəhərində mədəniyyət sarayı və kitabxana" mövzusunda diplom işini uğurla müdafiə edən S.Dadaşov və M.Useynov sovet dövründə ali memarlıq təhsili alan ilk azərbaycanlılar olmuşlar. Onların dostluğu 1946-cı ildə S.Dadaşovun vaxtsız ölümünədək davam etmişdir.

M.Useynovun atası milyonçu idi, Xəzər dənizində böyük gəmiləri və Bakıda iri mülkü vardı. Dadaşovların da bir neçə evi var idi. Belə bir mənsəyə malik olmaq uzun müddət onlara təhlükə törətmişdir. Yalnız böyük yaradıcılıq uğurları və Ümumittifaq Kənd Təsərrüfatı Sərgisində Azərbaycan pavilyonunun tərtibatına görə onlara verilən Stalin (Dövlət) mükafatı memarları repressiyadan xilas etdi.

Memar S.Dadaşovun M.Useynovla yerinə yetirilmiş əsas işləri fabrik-mətbəx (Krupskaya adına döğüm evi), Bakı Sovetinin yaşa-

Prominent architects S.Dadashov and M.Useynov were at the ground zero of Soviet architecture and through the complicated way of its development. It was in childhood that they had already met each other; they studied together at school and then at the Architectural Department of Azerbaijan Polytechnic Institute. In December 1929, having brilliantly presented their graduation project, Culture Palace and Library in Baku, Sadikh Dadashov and Mikael Useynov became the first Azeri architects professionally educated in soviet time.

Their friendship continued all their lives, till Sadikh Dadashov's early death in 1946. Both the friends' families were very prosperous. Mikael Useynov's father was a millionaire owning steamers on the Caspian Sea and a huge mansion in Baku. The Dadashovs owned few buildings. Such origins had been hanging over the both architects as the sword of Damocles for many years. Only great creative successes and the Stalin Award for Azerbaijan's Pavilion at the USSR Agricultural Exhibition saved the architects from repressions. Main projects by

Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin binasına görünüş. Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi, 53. Muzeyin binası 1850-ci ildə birmərtəbəli karvansara kimi tikilmiş, Bakı quberniyasının baş memarı Qasım bəy Hacıbababəyovun layihəsi ilə ona ikinci mərtəbə artırılaraq 1915-ci ildə "Metropol" mehmanxanasına çevrilmişdir. 1918-1920-ci illərdə bura Azərbaycan Demokratik Respublikası Nazirlər Kabinetinin həm iş, həm də yaşayış yeri olmuşdur. Memarlar Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946) və Mikayıl Ələsgər oğlu Useynovun (19.04.1905-07.10.1992) layihəsi əsasında yenidənqurma işləri aparıldıqdan sonra 1939-cu ildən burada Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi yerləşir

View of the Nizami Ganjavi Museum of Azerbaijan Literature, 53 Istiqlalıyyat St., Baku, built in 1940, designed by architects Sadikh Alasgar Dadashov (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

yış evi (indi respublika Nazirlər Kabinetinin binası), Azərbaycan Tibb Universitetinin yataqxanası, Nizami kinoteatrının və Azərbaycan Yeyinti Sənayesi Xalq Komissarlığının binası (1937-1939), Ü.Hacıbəyov adına Musiqi Akademiyasının binası (1939), Azərbaycan Texniki Universitetinin binası (1931-1933), Nizami adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin binası (1940, yenidənqurma), "Buzovnanəft" və "Azneftzavod" trestlərinin binası, alimlərin yaşayış evi və başqalarıdır.

Bakıdakı Tikinti Materialları Elmi-Tədqiqat İnstitutu S.Ə.Dadaşovun adını daşıyır.

Sadikh Dadashov co-designed with M.Useynov are a cafeteria (now a maternity house); blocks-of-flats for the Baku Parliament (1938, now the Cabinet of Ministers), Buzovni Oil Trust, Azerbaijan Oil Plant, and Azerbaijani scientists; a dormitory for Medical Institute, the Nizami Cinema, Food Industry Ministry of the Azerbaijan Soviet Socialist Republic, Uzeyir Hajibayov Conservatory (1939), Polytechnic Institute (1931-1933), Nizami Museum of Azerbaijan Literature (1940) etc. To commemorate S.A. Dadashov, the Research Institute of Construction Materials in Baku has been given his name.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası "Akademiya şəhərciyi" kompleksinin baş binasının eskizləri. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Architectural outline drawing of the main building from a complex of the Academic town of Academy of Sciences of Azerbaijan. Author: Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

başqa tanınmış şəxsiyyətləri göstərmək olar.

"Azərdövlətlayihə" institutunun ilkin, müharibəyəqədərki dövr fəaliyyətində mənzil-kommunal təyinatlı layihələrlə yanaşı sənaye layihələndirilmə, xarici mühəndis qurğularının və yolların layihələndirilməsi işləri də mühüm yer tuturdu.

Bu dövrdə institutun memarlarının layihələri üzrə V.Volodarski adına Bakı Tikiş fabriki, Nuxa (indi Şəki) İpəkəyrmə kombinatı, Kirovabad (indi Gəncə) Mahud fabriki, Bakı mebel və ayaqqabı fabrikləri kimi iri həcmli müəssisələrin tikintisi həyata keçirilirdi.

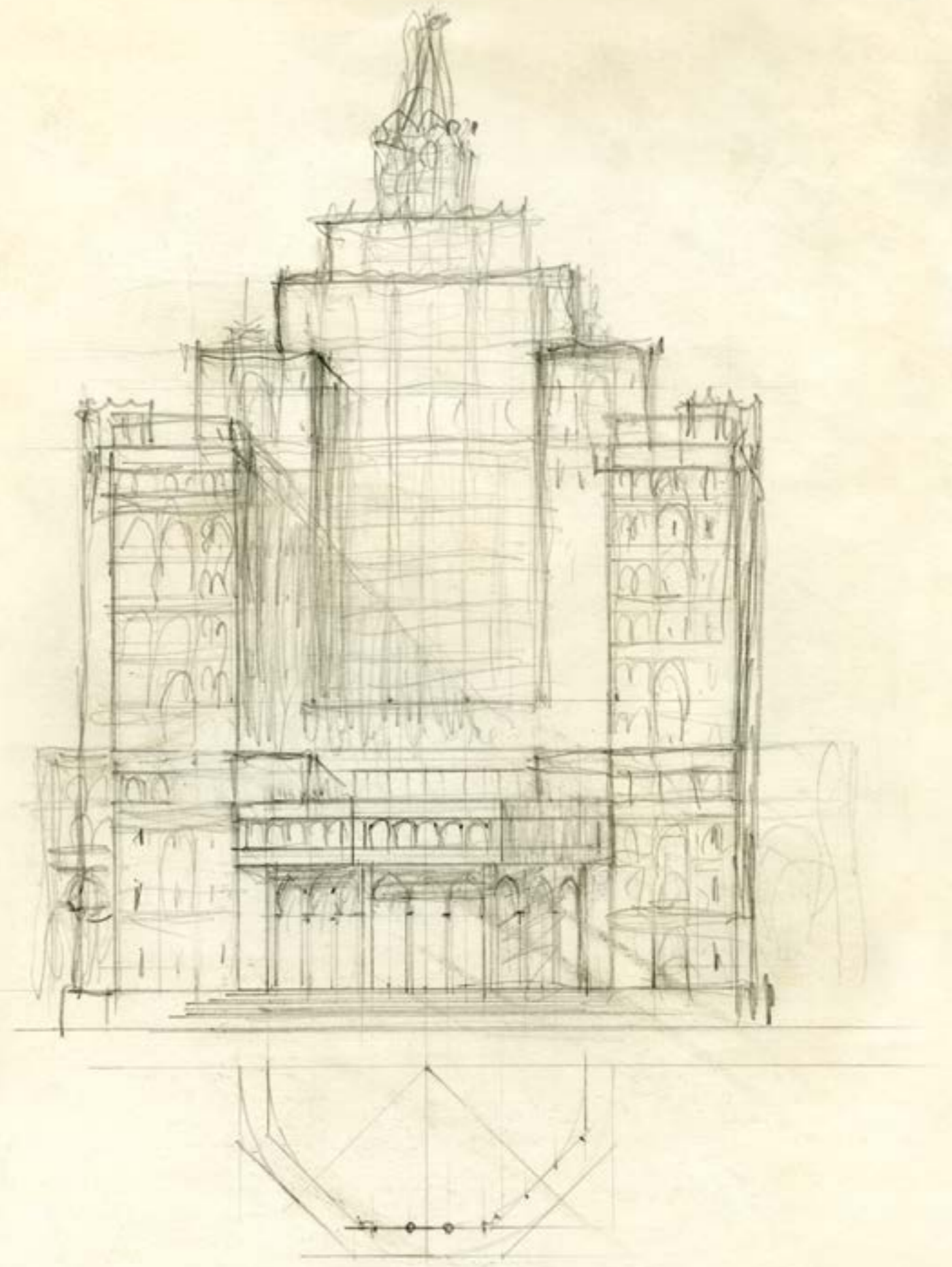
Eyni zamanda Zığ qəsəbəsində Lenin adına Pambıq-parça kombinatının, Bakı Trikotaj kombinatının, Suraxanı qəsəbəsində Yod istehsalı kombinatının, Bakıda leytenant Şmidt adına Maşınqayırma zavodunun və bir çox digər fabrik və zavodların yenidənqurma layihələri üzərində də iş aparılırdı.

others started their professional career at AzerDovlatLayihə.

Before World War Two, or in the AzerDovlatLayihə National Institute's initial times, industrial designs and those of external engineering networks or roads were of the main challenges faced by architects along with residences and public structures.

During that period, such large-size entities such as the Volodarski Sewing Factory, a furniture factory, shoe factory (all in the City of Baku), filature in Nukha (now the City of Shaki), and cloth factory in Kirovabad (now the City of Ganjah) were constructed under designs by the AzerDovlatLayihə National Institute's architects.

At the same time, the reconstruction of a cotton factory, warp knitting factory, iodine plant, and one of the flagships in Azerbaijan's economy during the soviet times, Lieutenant Schmidt Engineering Plant in the

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası "Akademiya şəhərciyi" kompleksinin layihəsi. Bakı şəhəri, Hüseyn Cavid prospekti, 1950-ci illər. "Akademiya şəhərciyi" kompleksinin planlaşdırma quruluşunun kompozisiya mərkəzində yerləşən əsas bina, kompleksin başqa binaları ilə müqayisədə hündürlüyü, mərtəbələrinin sayı və daha geniş bədii-memarlıq həlli ilə nəzər-diqqəti cəlb edir. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Project of the Academic town of National Academy of Sciences of Azerbaijan, Baku, Husseyn Javid Ave., 1950th years. In comparison with other buildings "Academic scientific town" the main building draws attention at height and to number of floors to both a big art and architectural composition. Author: Mikayel Alasgar Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Milli Elmlər Akademiyası "Akademiya şəhərciyi" kompleksi baş binasının layihəsi. Bakı şəhəri, Hüseyn Cavid prospekti, 1950-ci illər. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Project of the main building of the Academic town of National Academy of Sciences of Azerbaijan, Baku, Husseyn Javid Ave., 1950th years. Author: Mikayel Alasgar Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının "Akademiya şəhərciyi" kompleksi. Bakı şəhəri, Hüseyn Cavid prospekti, 1950-ci illər. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

The Academic town of National Academy of Sciences of Azerbaijan, Baku, Husseyn Javid Ave., 1950th years. Author: Mikayel Alasgar Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası "Akademiya şəhərciyi" kompleksinin baş binası. Bakı şəhəri, Hüseyn Cavid prospekti, 1950-ci illər. "Akademiya şəhərciyi" kompleksinin planlaşdırma quruluşunun kompozisiya mərkəzində yerləşən bu bina, kompleksin başqa binaları ilə müqayisədə hündürlüyü, mərtəbələrinin sayı və daha geniş bədii-memarlıq həlli ilə nəzər-diqqəti cəlb edir. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

The main building of the Academic town of National Academy of Sciences of Azerbaijan, Baku, Husseyn Javid Ave., 1950th years. In comparison with other buildings "Academic scientific town" the building draws attention at height and to number of floors to both a big art and architectural composition. Author: Mikayel Alasgar Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

MIKAYIL ƏLƏSGƏR OĞLU USEYNOV
(06.12.1905-07.10.1992)

Mikayil Ələsgər oğlu Useynov (1905-1992) görkəmli Azərbaycan memarı və memarlıq tarixçisi, SSRİ-nin xalq memarı (1979-cu il), professor (1939), Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü (1945-ci il), SSRİ Memarlıq Akademiyasının akademiki, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı (1985-ci il), Stalin (Dövlət) mükafatı laureatı (1941-ci il), İngiltərə və İrlandiyanın Asiya Kral Cəmiyyətinin üzvü idi.

MIKAYIL ALASGAR OGLU USEYNOV

(06.12.1905-07.10.1992)

A Soviet Azerbaijani architect and architecture historian. His awards include Stalin Prize (1941), USSR People's Architect (1970), and Hero of Socialist Labour (1985). Professional membership and others credentials: Professor (1939); Member, the Azerbaijan Academy of Sciences (1945); Member, the USSR Academy of Architecture; Member, the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland.

M.Ə.Useynov Bakıda varlı ailədə anadan olmuşdur. Onun yaradıcılığının ilk dövrü sovet memarlığının konstruktivizm dövrünə düşmüşdür. Həmin vaxtlar hələ tamamilə gənc olan memar ümumi cəhddən ilhama gəlib yeni memarlıq dilini mənimləməyə can atırdı. O dövrdəki ən əhəmiyyətli işlərdən biri Bayıldakı indi doğum evi olan fabrik-mətbəxin binasıdır. 1946-cı ilədək o, memar S.Dadaşovla birgə çalışmışdır. Onlar hələ tələbə vaxtı Nizamı Gəncəninin heykəlinin birgə layihəsinə görə ilk mükafatlarını almışdılar.

Sovet memarlığında klassisizmə, sonra isə milli irsə doğru dönüş gənc memar tərəfindən rəğbətlə qarşılandı. Həmin dövrdə tikilmiş "Nizami" kinoteatrı və yaşayış evləri (indi AzərTacın binası) ansamblı indiyədək sənət əhəmiyyətini itirməmişlər. Simmetrik yerləşmiş həmin binalar 28 May küçəsinin başlanğıcını təşkil edirlər.

M.Useynov Azərbaycanın müasir memarlığında milli irsin yerini və rolunu dərk etməklə yetkinlik dövrünə qədəm qoyur. Bakıda Musiqi məktəbinin binası, Moskvada Azərbaycan pavilyonu, nəhayət, Bakıda yenidən qurulmuş Nizami adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi-

Born in Baku to a rich family. His father was a millionaire-owner of Caspian steamers and of a major embankment mansion. This social ex-status had been putting him under a threat of arrest for many years of Stalin's regime.

Useynov's first productive stage came along with Constructivism in Soviet architecture. Then very young and inspired by the total impulse, he tried to understand these new architectural message and style. A cafeteria in Bayilovo, Baku, can be mentioned among the time's most remarkable designs by Useynov. By 1946, he had been co-designing and co-researching with S.A.Dadashev. Still students, they were awarded the first prize for the design off monument to Nizami, a prominent poet and thinker of the 12th century's Azerbaijan.

That soviet architecture turned back to classical and then national legacies was unconditionally supported by the young architect. The ensemble of the Nizami Cinema and block-of-flats, built then, hasn't yet lost its artistic significance. Symmetrically placed, they make up a kind of a propylaeum stressing the beginning of 28 May Street.

It was understanding the place owned and the role played by the national heritage in developing

nin binası Şərqi və Azərbaycanın forma və motivlərinin tətbiqi ideyasının inkişafını nümayiş etdirir.

M.Useynovun fərdi işləri Azərbaycan Milli kitabxanası (1960), Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası binaları kompleksi (1951-1966) və başqalarıdır.

M.Useynov orijinal, milli yaradıcılıq təfəkkürünə, parlaq fərdi baxışa və dəst-xəttə malik memar idi. Memarlığın qədim milli ənənələrinə dərinlik bələdlik və hörmət ona dərk etdiyi formaları öz yaradıcılığında tətbiq etmək imkanı vermişdir. M.Useynov həmişə qeyd edirdi ki, "milli memarlıq – milli formadır". Zahirən yumşaq və həddən artıq ziyalı xasiyyətli bu insanın daxili mətanəti heyrət doğururdu.

Onun 200-dən artıq layihəsi var və onların da əksəriyyəti gerçəkləşdirilmişdir.

Azerbaijan's modern architecture that the architect reached true maturity with. A musical college, the Nizami museum (both in Baku) and Azerbaijan's pavilion in Moscow demonstrate how the idea of oriental forms&motifs and national architecture applied was developed.

Individual designs by M.A.Useynov include the M.F.Akhundov National Public Library (1960), complex of buildings for the Azerbaijan Academy of Sciences (1951-1966) etc.

Mikael Useynov displayed an original national creative thinking, bright vision and style. Deep knowing and respecting ancient national architectural traditions allowed him to use them, reconsidered, in his own designs. Mikael Useynov always said, "National architecture is national form".

Appearing mild, this extremely cultured man was one of incredible internal unassailability. He developed more than 200 designs, mostly implemented.

*Memar Mikayil Ələsgər oğlu
Useynov (19.04.1905-07.10.1992)*

*Architect Mikayil Alasgar
Useynov (19.04.1905-07.10.1992)*

“Azərdövlətlayihə”nin mütəxəssislərinin layihələri üzrə Azərbaycanın Kirovabad (indi Gəncə), Yevlax, Şəki, Quba, Zərdab, Lənkəran və bir sıra başqa şəhərlərində kərpic və beton zavodları, eləcə də o dövr üçün əhəmiyyət kəsb edən istilik-elektrik stansiyaları inşa edilirdi.

Müharibədən əvvəlki dövrün sonlarında kollektivin fəaliyyətində memarlıq və layihə-planlaşdırma işlərinin həcmi artdı, institut artıq Kirovabad (indi Gəncə), Stepanakert (indi Xankəndi), Şəki, Xaçmaz, Şuşa kimi şəhərlərin baş planlarını işləyib hazırladı.

Eyni zamanda Bakıdakı Nizami adına kinoteatr, 28 May küçəsində yerləşən “Leqprom” (yüngül sənaye) evi, “Azdövlətkonservatoriya”nın binası, Kirov küçəsində (indi Bülbül prospekti) yerləşən Siyasi sürgünlər evi, çoxlu sayda təkrar tətbiq edilən birtipli irihəcmli məktəblər kimi binalar layihələndirilir və tikilir, “Ermənəkənd”, Pyotr Montin adına, Stepan Razin adına, Qaraçuxur yaşayış

City of Baku and many others was designed.

Designed by the AzerDovlatLayihə National Institute’s architects, brick plants, concrete plants and thermal power plants (considered large-size at the time) were built in such Azerbaijan cities as Kirovabad, Shaki, Yevlakh, Guba, Zardob, Lan- karan and many others.

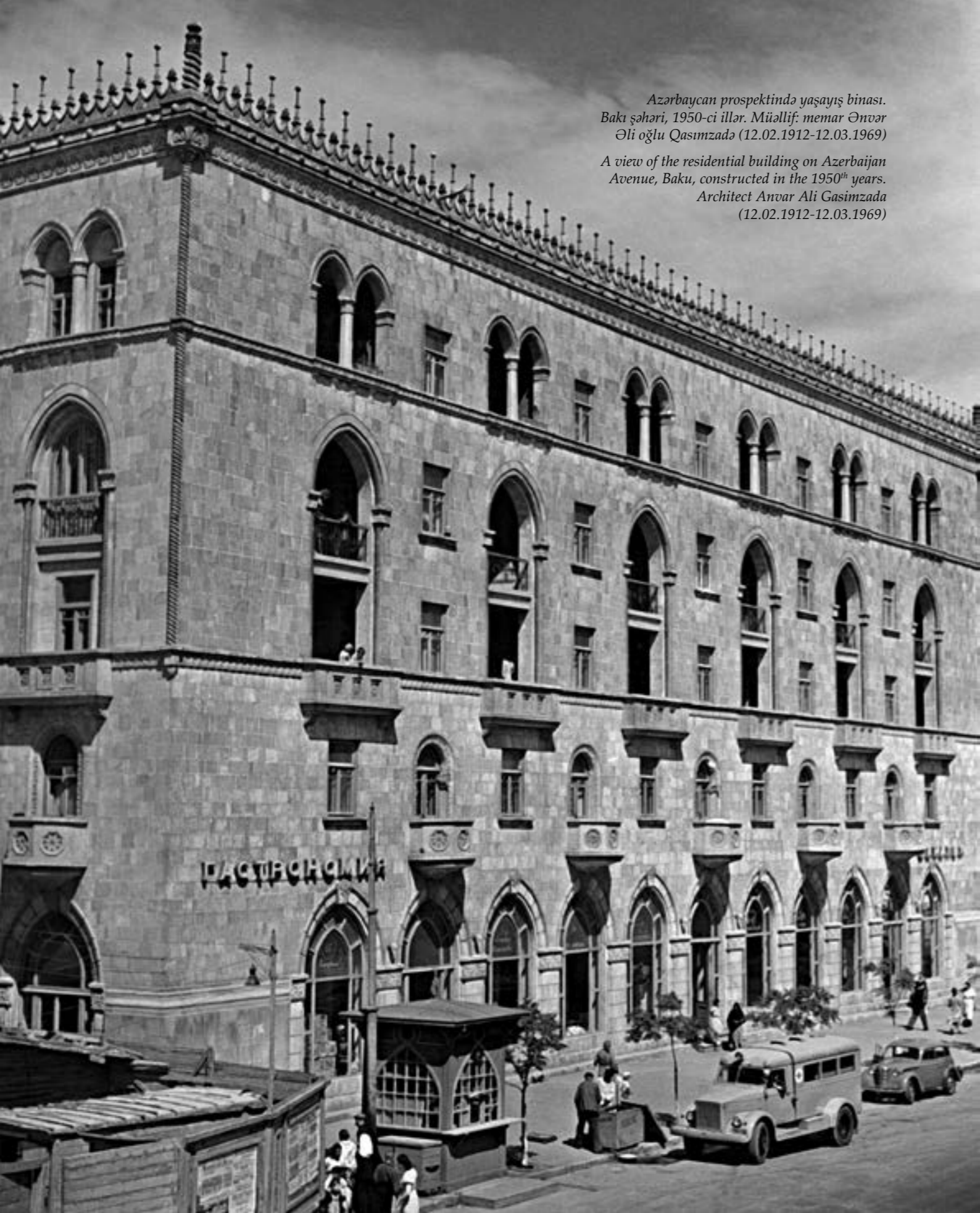
By the late prewar time, architectural and layout projects had occupied even more space in the staff’s work. The AzerDovlatLayihə National Institute of Designing developed general layouts for the most important Azerbaijan cities such as Kirovabad, Khankendi, Shaki, Khachmas, and Shusha.

At the same time, such significant public buildings in the City of Baku as Cinema Nizami and Light Industry House in 28th April Street; Conservatoire in Kirov Street (now Bulbul Street); and great numbers of large-size schools were designed

“Monolit” yaşayış evi. Bakı şəhəri, Azərbaycan prospekti. Bina 1947-ci ildə memar Konstantin İvanoviç Sençixinin (1905-1985) layihəsi əsasında tikilmişdir

House “Monolith”, Baku, Azerbaijan Ave. The building is built in 1947 on the project of the architect Konstantin Ivanovich Senchikhin (1905-1985)

*Azərbaycan prospektində yaşayış binası.
Bakı şəhəri, 1950-ci illər. Müəllif: memar Ənvər
Əli oğlu Qasımzadə (12.02.1912-12.03.1969)*

*A view of the residential building on Azerbaijan
Avenue, Baku, constructed in the 1950th years.
Architect Anvar Ali Gasimzade
(12.02.1912-12.03.1969)*

*“Monolit” yaşayış evi. Bakı
şəhəri, Azərbaycan prospekti.
Bina 1947-ci ildə memar
Konstantin İvanoviç Sençixinin
(1905-1985) layihəsi əsasında
tikilmişdir*

*House “Monolith”, Baku,
Azerbaijan Ave. The building is
built in 1947 on the project
of the architect Konstantin
Ivanovich Senchikhin
(1905-1985)*

*Hüsü Hacıyev küçəsinə (indi
Azərbaycan prospekti) panoram.
Bakı şəhəri, 1950-ci illər*

*A panorama on the Hysy Hajiyeu
St. (currently Azerbaijan Avenue),
Baku, the 1950th years*

sahələri inşa edilirdi. Nəticədə indiki Bakı şəhərinin müasir quruluşunun, onun indiki memarlıq simasının əsasları qoyuldu.

1939-cu ildə başlayan və 1941-1945-ci illərdə Sovet İttifaqının iştirakı ilə davam etdirilən İkinci Dünya müharibəsi institutun dinc yaradıcılıq fəaliyyətinə son qoydu. Belə ki, institutun əksər mütəxəssisləri cəbhəyə yollandılar.

Müharibə zamanı “Azərdövlət-layihə” Bakının müdafiəsi, zavod

and built; such neighbourhoods in the City of Baku as Montin, Razin, and Kara-Chukhur were being developed; thus, the City of Baku’s modern structure and the basics of its architectural appearance today came to existence.

World War Two, which the USSR, as it is well known, had been most actively participating in from 1941 through 1945, interrupted the AzerDovlatLayihə National Insti-

ƏNVƏR ƏLƏKBƏR OĞLU İSMAYLOV
(10.04.1916-25.04.1988)

ANVAR ALAKBAR OGLU İSMAYLOV
(10.04.1916 - 25.04.1988)

Ənvər Ələkbər oğlu İsmayılov Gürcüstan Respublikasının paytaxtı Tbilisi şəhərində anadan olmuşdur.

O, 1928-1933-cü illərdə texnikumda təhsil almışdır.

1933-1939-cu illərdə təhsilini M.Əzizbəyov adına Sənaye İnstitutunun memarlıq-tikinti fakültəsində davam etdirmişdir.

Ənvər İsmayılov təhsilini başa vurandan sonra memar kimi əmək fəaliyyətinə "Azərdövlətlayihə" institutunda başlamışdır. O, qısa müddət ərzində, cəmi bir neçə ildə əvvəlcə layihənin baş mühəndisi, sonra isə yaşayış-mülki binaların layihələndirilməsi şöbəsinin müdiri vəzifələrinə irəli çəkilməmişdir.

Ənvər İsmayılov 1942-1944-cü illərdə Azərbaycan SSR Xalq Kommunal Təsərrüfatı Komissarlığının idarə rəisi olmuşdur.

O, 1944-1945-ci illərdə Azərbaycan SSR Xalq Təsərrüfatı Şurası yanında Memarlıq İşləri İdarəsinin yaşayış-mülki binalar və yaşayış məskənləri tikintisi şöbəsinin rəisi kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Memar Ənvər İsmayılov 1945-ci ildə "Azərdövlətmemarlıqlayihə" institutuna qayıtmış, 1951-ci ilədək həmin müəssisənin müdiri işləmişdir.

O, 1951-1953-cü illərdə Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanın-

Anvar Alakbar oglu Ismaylov was born on April 10, 1916 in Tbilisi, now the Republic of Georgia.

Between 1928 and 1933, he had been studying in a college, which was followed by the Architecture-and-Construction Department of Azizbekov Industrial Institute in Baku.

Upon graduation, he was employed by AzerDovlatLayihə as an architect. It took him a short term of just few years to become a Project Engineer-in-Chief and Head of the Department for Residential and Civil Designs.

From 1942 to 1944, Anvar Ismaylov had been heading the Office of the Azerbaijan Ministry for Public Utilities. In 1944, he was appointed Head of the Department for Residential-and-Civil Construction and Residential Sites at the Architecture Office within the Board of National Economy.

In 1945, Anvar Ismaylov returned to AzerDovlatLayihə as a Manager (through 1951). Between 1951 and 1953, he had been running the Office for Architecture at Azerbaijan's Cabinet of Ministers.

For few months of 1953 (it was June 1 through December 1), he had been working on the position

da Memarlıq İşləri İdarəsinin rəisi kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Ə.İsmayılov 1953-cü ildə qısa müddət ərzində (iyunun 1-dən dekabrın 1-dək) Azərbaycan SSR Kommunal Təsərrüfatı və Yaşayış-Mülki Tikinti nazirinin müavini vəzifəsində çalışmışdır.

O, 1953-1955-cü illərdə (dekabrın 1-dən aprelin 1-dək) yenidən Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında Memarlıq İşləri İdarəsinin rəisi olmuşdur.

O, 1 aprel 1955-ci ildən 14 oktyabr 1955-ci ilədək fəaliyyətini Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında Memarlıq İşləri İdarəsi rəisinin müavini vəzifəsində davam etdirmişdir.

Ənvər İsmayılov 14 oktyabr 1955-ci ildən 9 iyun 1957-ci ilədək Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında Dövlət Tikinti və Memarlıq Komitəsi sədrinin müavini olmuşdur.

O, 9 iyun 1957-ci ildən 15 yanvar 1958-ci ilədək Azərbaycan SSR Tikinti Nazirinin müavini vəzifəsini yerinə yetirmişdir.

Ə.İsmayılov 15 yanvar 1958-ci ildən 10 noyabr 1959-cu ilədək fəaliyyətini Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında Memarlıq İdarəsi rəisinin müavini kimi davam etdirmişdir.

O, 10 noyabr 1959-cu ildə Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti

of Azerbaijan's Deputy Minister for Public Utilities and Residential-and-Civil Construction. During the next two years, from December 1, 1953 through April 1, 1955, Anvar Ismaylov's position had been Head of the Office for Architecture at Azerbaijan's Cabinet of Ministers. Later on, he would be Deputy Head of the Office (between April 1, 1955 and October 14, 1955). In further promotion, Anvar Ismaylov took up the office of First Deputy Chairman of the National Committee for Construction and Architecture at Azerbaijan's Cabinet of Ministers (from October 14, 1955 through June 9, 1957). On June 9, 1957, he added another record to his employment history, Azerbaijan's Deputy Minister of Construction, to hold the office through January 15, 1958, when he became Deputy Head of the Office for Architecture at Azerbaijan's Cabinet of Ministers. He would have been working on this position through November 10, 1959, when he returned to one of his earlier positions, First Deputy Chairman of the National Committee for Construction and Architecture at Azerbaijan's Cabinet of Ministers.

Though evidently spending great efforts and energy for

yanında Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsi sədrinin birinci müavini vəzifəsinə təyin olunmuşdur.

1962-ci ildə memar Ənvər İsmayılova "Azərbaycan SSR-in əməkdar mühəndisi" fəxri adı verilmişdir.

O, 1966-cı ildə "Qırmızı əmək bayrağı" ordeni və Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fəxri Fərmanı ilə təltif edilmişdir.

Memar Ə.İsmayılov dəfələrlə SSRİ Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin üzvü seçilmişdir.

Memar Ənvər İsmayılov həyata keçirilmiş bir çox layihələrin müəllifidir. Onun rəhbərliyi altında 1947-1950-ci illərdə Bakının Moskva (indi Heydər Əliyev) prospektində və Nizami küçəsində yaşayış evlərinin, Naxçıvan şəhərində 600 yerlik Dövlət dram teatru binasının (1949-1952-ci illərdə), Azərbaycan KP Bakı şəhər Komitəsi binasının (1951-1956-cı illərdə), Dövlət Sirkı binasının (1958-1960-cı illərdə, memar Faina Leontyeva ilə birlikdə), Bakı Metropoliteni "Neftçilər" stansiyasının (1965), Naxçıvan şəhərində Cəlil Məmmədquluzadənin heykəlinin (1968), Bakıda M.Ə.Sabirin heykəlinin (1958), şairə Xurşidbanu Natəvanın heykəlinin (1959) layihələri hazırlanmış və tikinti işləri aparılmışdır.

Ənvər Ələkbər oğlu İsmayılov 1988-ci il aprelin 25-də dünyasını dəyişmişdir.

government work, Anvar Ismaylov is credited guidance over many designs implemented including blocks-of-flats along Moscow Boulevard (1947-1950; now Heydar Aliyev Boulevard) and Nizami Street (1949-1950) in Baku; a 600-seat National Drama Theatre in Nakhichevan City, Azerbaijan (1949-1952), the office for the Baku Committee of the Azerbaijan Communist Party (1951-1956), Baku National Circus (1958-1960, together with Fayina Leontyeva) and Neftchilar Subway Station (1965); monuments of the famous writer Jaleel Mamedguluzadeh in Nakhichevan City (1968), the prominent poet Sabir (1956) and talented poetess Natavan (1959), both in Baku; etc.

Anvar Ismaylov was awarded Azerbaijan's Engineer-of-Honours (1962), the Red Banner of Labour Order and Diploma-of-Honours by Azerbaijan's Government. That Anvar Ismaylov was repeatedly elected a Board Member of the USSR Architects' Union also serves an evidence of recognition he enjoyed among his colleagues.

The architect died on April 25, 1988.

"Azərdövlətlayihə" institutunun 50-illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli toplantı, 1980-ci il

The ceremonial meeting devoted to 50 summer anniversary of "AzerDovlatLayihə" design institute. 1980

Azərbaycan memarları Ənvər Ələkbər oğlu İsmayılov (10.04.1916-25.04.1988), Həsənağa Əli oğlu Məcidov (12.12.1914-1978) və başqaları, 1960-cı illər

Azerbaijani architects Anver Alakbar Ismaylov (10.04.1916-25.04.1988), Hassanaga Ali Majidov (12.12.1914-1978) and others, the 1960th years

və fabriklərin müharibə şəraitində işləmə rejiminə keçirilməsi layihələrini hazırladı (416 sayılı zavod, Ayaqqabı fabriki).

“Saxta Bakı” layihəsi

İnstitutun əməkdaşları tərəfindən bu dövrdə hazırlanmış əsas işlərdən biri - “Saxta Bakı” layihəsi idi. Həmin layihənin rəhbəri memar Konstantin İvanoviç Sençixin idi.

Əminliklə söyləmək olar ki, bu layihə, olduqca mühüm strateji rola malik Bakı şəhərinin müdafiəsində demək olar ki, həlledici rol oynadı. Məsələn bundadır ki, o vaxtlar SSRİ-də əldə olunaraq cəbhəyə göndərilən yanacaq-sürtkü materiallarının əsas hissəsi Bakıda hasil edilirdi. Belə ki, unikal tərkibli Bakı neftini demək olar ki, emal etmək lazım deyildi.

Faşist Almaniyaşının Bakını ələ keçirtmək planından xəbərdar olan SSRİ Müdafiə Baş Qərargahı şəhərin, ələlxüsus da gecə saatlarında təhlükəli olan hava bombardmanlarından qorunması məqsədi ilə buradakı ayrı-ayrı obyektlərin və ümumilikdə bütün Bakının maskalanması haqqında qərar qəbul etdi.

Bakı şəhərinin maskalanması xidmətinin rəisi vəzifəsinə memar Konstantin İvanoviç Sençixin təyin edildi. Sençixinin rəhbərliyi altında Bakıdan 30 kilometr kənardə saxta şəhər layihələndirildi, quraşdırıldı və tikildi. Bundan əlavə avtomobillərin, şəhər tramvaylarının və qatarlarının qiğılıclı hərəkətini belə imitasiya edən konstruksiyalar layihələndirildi və tikildi. Düşmən uçuşları zamanı şübhə yaratmamaq üçün saxta şəhərin miqyasları real şəhərlə eyni olmalı idi.

tute’s creative work as most of the staff had left for the army.

During the wartime, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing implemented designs related to the City of Baku’s defence; and the factories and plants’ transformation to match the according requirements.

The Fake City of Baku

One of the AzerDovlatLayihə National Institute’s main projects during that period was The Fake City of Baku, implemented under supervision by Konstantin Ivanovich Senchikhin.

If not decisive, it was at least an important role the project played in the City of Baku’s defence considering a significant strategic position Azerbaijan’ capital played. In fact, most fuel and lubricants in the USSR at the time was produced in and around the City of Baku because the local oil was unique in terms of composition, demanding almost no refinery.

Aware of the Nazis’ plans to conquer the City of Baku, the USSR General Defence Headquarters decided to disguise the entire city to prevent from bombing by aircrafts, especially dangerous at night.

Mr.Senchikhin was appointed Head of the City of Baku’s Disguising Service. With his guidance, a fake “Baku” was designed, engineered and constructed thirty kilometres from the true one. Even more, special structures were devised and built to imitate vehicles’ and trams’ traffic with some extra visual effects such as electric sparkles from tram cables etc. The size of the fake city

Hüsü Hacıyev küçəsinə (indi Azərbaycan prospekti) panoram. Bakı şəhəri, 1950-ci illər

A panorama on the Hysy Hacıyev St. (currently Azerbaijan Avenue), Baku, the 1950th years

*Hüsü Hacıyev küçəsinə (indi Azərbaycan prospekti) panoram.
Bakı şəhəri, 1950-ci illər*

*A panorama on the Hysy Hajiyev St.
(currently Azerbaijan Avenue), Baku,
the 1950th years*

ƏNVƏR ƏLİ OĞLU QASIMZADƏ
(12.02.1912–12.03.1969)

**ANVAR ALI OGLU
GASIMZADEH**
(12.02.1912 – 12.03.1969)

Ənvər Əli oğlu Qasımzadə Bakı guberniyasının Salyan şəhərində böyük maarifçi, Azərbaycanda rus dili və ədəbiyyatı üzrə ilk müəllimlərdən olmuş Əli bəy Qasimovun ailəsində doğulmuşdur.

Dünyaya gəldiyi ailədə təhsilə, savada olan xüsusi münasibət ilk gündən Ənvəri həvəsləndirmiş və o, biliklərə can atma arzusuna bütün ömrü boyu sadıq qalmışdır. Atası Əli bəy Qasimov böyük rus ədibi qraf Lev Tolstoyla geniş yazışma aparmış və bir necə dəfə onu Yasnaya Polyanadakı iqamətgahında ziyarət etmişdir. Bundan başqa Əli bəy Qasimov Bakı Dövlət Universitetinin təşkilatçılarından birisi olmuşdur.

Ənvər Əli oğlu Qasımzadə ilk təhsilini Bakı müəllimlik seminariyasının I səviyyəli Nümunəvi məktəbində almışdır. 1930-cu ilin dekabrında N.Nərimanov adına Azərbaycan Sənaye Texnikumunun inşaat şöbəsini bitirmiş və M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Sənaye İnstitutuna göndərilmişdir. 1936-cı ildə burada təhsilini bitirmiş və mühəndis-memar ixtisasına yiyələnmişdir.

Hələ tələbəlik dövründən - 1934-cü ildən əmək fəaliyyətinə başlamış, "Azərdövlətlayihə" təşkilatında çalışmışdır. Həmin

Anvar Ali oglu Gasimzadeh was born on February 12, 1912 in the City of Salyan near Baku to the family of Alibey Gasimov, a great educator, one of the earliest teachers of Russian language and literature in Azerbaijan.

Special attitude towards education and knowledge in the family, he had grown up in, had been inspiring Anvar from his early days and keeping a desire to learn in his heart for all his life.

In fact, it would be enough to say Alibey Gasimov was a frequent correspondent of the great Russian writer, Count Leo Tolstoy, and few times visited the novelist in his house in Yasnaya Polyana, Russia. It should also be mentioned Alibey Gasimov was among Baku National University's founders.

Anvar Gasimzadeh obtained his first education from the 1st-level Model School of Baku Teachers' College. In December 1930, he graduated from the Construction Department of Azerbaijan Industrial College and entered Azerbaijan Industrial Institute, which he graduated from in 1936 as a Engineer/Architect.

By graduation time, he had already been working (since 1934) for AzGosProject and as a

Hüsü Hacıyev küçəsinə (indi Azərbaycan prospekti) panoram. Bakı şəhəri, 1950-ci illər

A panorama on the Hysy Hajiyev St. (currently Azerbaijan Avenue), Baku, the 1950th years

dövrə paralel olaraq Bakı inşaat texnikumunda dərs demişdir. 1941-ci ildə Azərbaycan SSR-nin Kommunal Təsərrüfatı Xalq Komissarlığı yanında mənzil-kommunal Baş idarəsinin rəisi və eyni zamanda Bakı inşaat texnikumunun direktoru vəzifələrinə təyin edilmişdir.

1942-ci ilin əvvəlindən kö-nüllü surətdə zabit hazırlığı kurslarına daxil olmuş və aprel ayından Böyük Vətən muharibəsi cəbhələrində döyüşmüş, Terek çayının sahillərindən Berlinə qədər döyüş yolu keçmişdir. "Qırmızı bayraq", "Qırmızı ulduz", I və II dərəcəli "Böyük Vətən müharibəsi" ordenləri ilə və altı medalla təltif edilmişdir.

1946-cı ilin iyununda Azərbaycan hökumətinin müraciəti əsasında hərbi xidmətdən geri

teacher for Baku Construction College. In 1941, he was appointed Head of the Main Office for Public Residential Utilities at Azerbaijan's Ministry for Public Utilities and, at the same time, Director of Baku Construction College.

From early 1942, he volunteered for a course of army officers and, in April, joined the front-line Soviet troops fighting the Nazis. From River Terek in the Caucasus, he would go down the war roads to 1945's Berlin. For his bravery, he was awarded the orders of the Red Banner, Red Star, Great Patriotic War (1st and 2nd rank) and six medals.

Demobilised in 1946 by a request from Azerbaijan's Government, he came back to his profession.

çağırılmış, yenidən əvvəlki yaradıcılıq həyatına qayıtmışdır.

1947-ci ildən Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin Memarlıq işləri üzrə idarəsinin rəisi, 1951-1953-cü illərdə Bakı şəhər Sovetinin İcraiyyə Komitəsi sədrinin I müavini, 1953-1955-ci illərdə Tikinti naziri, 1955-1957-ci illərdə Dövlət tikinti komitəsinin sədri, 1957-1959-cu illərdə nazir - Dövlət plan komitəsi sədrinin I müavini vəzifələrində çalışmışdır.

Bu illər ərzində Ənvər Əli oğlu Qasımzadə Azərbaycanda tikinti proseslərinin yüksək sənaye səviyyəsinə qaldırılması, milli memarlıq sənətinin inkişafı üçün böyük işlər görmüşdür. Əsas çalışdığı o idi ki, müasir Azərbaycan memarlığında yüz illərlə formalaşmış tarixi irsimiz geniş tətbiq olunsun. Azərbaycan memarlığı özünəməxsusluğunu itirməsin.

1959-cu ildə ağır ürək xəstəliyi ilə əlaqədar dövlət qulluğundan ayrılaraq Azərbaycan Memarlar İttifaqına rəhbərlik etmiş, 1962-ci ildə isə Azərbaycan Politexnik İnstitutuna rektor təyin olunmuşdur.

Burada da Ənvər Qasımzadənin böyük nailiyyətləri olmuş, İnstitutun genişlənməsi, yeni fakültələrin açılması üçün söylərini əsirgəməmişdir. Onun rektorluğu dövründə Azərbaycan Politexnik İnstitutunun Gəncə şəhərində filialı açılmış, avtomatika, sintetik materialların texnoloqiya, metallurqiya və poligrafiya fakültələri təşkil edilmişdir.

Ə.Qasımzadə 1964-cü ildən memarlıq doktoru, 1966-cı ildən professor olmuş, 1968-ci ildən Azərbaycan Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü seçilmişdir.

His positions include Head of the Office for Architecture at Azerbaijan's Cabinet of Ministers (from 1947), First Deputy Chair of Baku Parliament's Chief Executive Office (1951-1953), Minister for Construction (1953-1955), Chairman of the National Committee for Construction (1955-1957), and First Deputy Chairman of the National Planning Committee.

During those years, Anvar Gasimzadeh contributed great efforts for Azerbaijan's construction to reach a higher industrial level and architectural skills and standards to develop. He paid most attention to centuries' long Azerbaijan legacy being largely applied to the nation's modern architecture. He aspired at Azerbaijan architecture not losing its originality.

Suffering from a serious heart disease, he had to limit his activities to Chairman of Azerbaijan Architects' Union; in 1962, he was appointed Rector of Azerbaijan Polytechnic Institute.

As a rector, he can be credited great achievements having done his best to open new departments at the Institute and expand its activities. During his tenure, Azerbaijan Polytechnic Institute opened a branch in Ganjah and established Departments for Automatics, Synthetic-Material Technologies, Metallurgy and Polygraphic Technologies.

His scholarly titles and memberships include Doctor of Architecture (1964), Professor-of-Honours (1966), Associate Member of the Azerbaijan Academy of Sciences. He was also awarded Azerbaijan's Constructor-of-Honours.

Azərbaycanın "Əməkdar inşaatçısı" fəxri adı ilə təltif olunmuşdur.

Çalışdığı vəzifədən asılı olmayaraq Ənvər Əli oğlu Qasımzadə daim yaradıcılıqla məşğul olmuşdur. Onun layihələri əsasında Bakı, Gəncə, Daşkəsən, Xankəndində onlarla yaşayış və ictimai binalar inşa olunmuşdur.

Bunlardan Bakının Azərbaycan prospektindəki (keçmiş Hüsi Hacıyev), İnşaatçılar prospektindəki, keçmiş şimali Sovet meydanındakı, Ağa Nemətulla küçəsindəki evlərin, hazırda Gömrük Komitəsinin və Maliyyə Nazirliyinin yerləşdiyi inzibati binaların, Bakıxanov küçəsində yerləşən Azərbaycan Tibb Universitetinin əsas korpuslarının, "Ulduz" metro stansiyasının və başqalarının adını çəkmək kifayətdir. O, 60-dan çox elmi məqalə və 7 monografiya müəllifidir.

Ənvər Əli oğlu Qasımzadə dəfələrlə Bakı Sovetinə və Azərbaycan SSR-nin Ali Sovetinə deputat seçilmiş, Azərbaycan KP Bakı şəhər Komitəsinə və partiyanın Mərkəzi Komitəsinə üzv seçilmişdir.

Bakıda və Salyanda onun adına küçələr vardır.

Ənvər Əli oğlu Qasımzadə 1969-cu ildə 57 yaşında vəfat etmiş və I Fəxri Xiyabanda dəfn olunmuşdur. Ənvər Əli oğlu Qasımzadənin yüksək peşəkar, xeyirxah vətənpərvər və təvəzökar insan kimi Azərbaycanın milli memarlıq sənətində özünəməxsus yeri əbədi olaraq qalacaqdır.

Regardless of a position held, Mr.Gasimzadeh was always engaged into creative issues. Residences and public structures in Baku, Ganjah, Dashkesen and Khankendi were built after his designs.

Blocks-of-flats in Baku along Avenue Azerbaijan (then Husu Hajiyev street), Avenue Inshaatchilar, and Aga Neymatulla Street; around former Northern Soviet Square; offices currently housing the Customs Committee and Ministry for Finance; main premises for Medical University along Bakikhanov Street; Ulduz Subway Station etc. are great implemented examples of his designs.

The architect has also written more than sixty research articles and seven monographs.

Anvar Gasimadeh was repeatedly elected a member of Azerbaijan and Baku Parliaments, as well as of the governing party's Baku and national bodies.

Streets in Baku and Salyan bear his name.

Anvar Gasimzadeh died on March 12, 1969 at the age of 57 and was buried in Baku's Allee-of-Honour One.

Anvar Gasimzadeh is going to forever stay in Azerbaijan's architectural history as an original and top-level professional; good citizen; and a modest person.

Hüsü Hacıyev küçəsinə (indi Azərbaycan prospekti) panoram. Bakı şəhəri, 1950-ci illər

A panorama on the Hysy Hajiyev St. (currently Azerbaijan Avenue), Baku, the 1950th years

Layihələndirmə və inşaat üzrə bütün işlər çox qısa müddətdə başa çatdırıldı.

Sonralar Konstantin İvanoviç Sençixin danışdı: “Moskvadan gələn general mənə yaxınlaşıb əlimi sıxdı və dedi: “Ölkəmiz üçün yaratdığınız bu unikal layihəyə görə Sizə təşəkkür edirəm. İş elə dəqiqliklə görmüsünüz ki, hətta mən bilə-bilə ki, bu real şəhər deyil, heç bir fərq hiss eləmədim. Yaxşı işdir və bir daha instituta təşəkkürlər”.

Müharibədən sonrakı təşəkkül dövrü (1945-1960-ci illər)

İnstitut kollektivinin həm müharibədən əvvəlki dövrün sonlarında və həm də müharibədən sonrakı ilk vaxtlarda qədim memarlıq abidələrinin ölçülməsi və milli memarlığımızın, müharibədənsonrakı illərdə geniş tətbiqini tapan mütərəqqi ənənələrinin təbliği sahəsi üzrə ye-

had to match the real ones to avoid pilots' doubts if they flew around.

All the work on designing and construct was performed in a very short time. Later Konstantin Senchikhin said, “To everyone's surprise, a general from Moscow approached me, shook my hand and said, “Thank you for a very good and unique project you've arranged for our country. It is so real that even I, aware it is not the real City of Baku, could not notice any difference. It is a good job, and thanks again to the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing”.

Revival of institute in post-war time (1945s-1960s)

Projects by the AzerDovlatLayihə National Institute's team during the late prewar and early postwar times should be especially noted for restoring historical architecture and pro-

Hüsü Hacıyev küçəsinə (indi Azərbaycan prospekti) panoram. Bakı şəhəri, 1950-ci illər

A panorama on the Hysy Hajiyev St. (currently Azerbaijan Avenue), Baku, the 1950th years

rinə yetirdiyi işləri xüsusi qeyd etmək lazımdır.

1944-cü ildə, İkinci Dünya müharibəsinin sonunda, bərpa və dinc əməyə keçid dövrünün başlanğıcında ixtisaslaşmanın davam etdirilməsi, funksiyaların bölünməsi tələbatı yarandı. Və “Azərdövlətlayihə”nin sənaye obyektlərinin layihələndirilməsi şöbəsinin bazasında, “Azərdövlətsənayelayihə” tresti təşkil edildi.

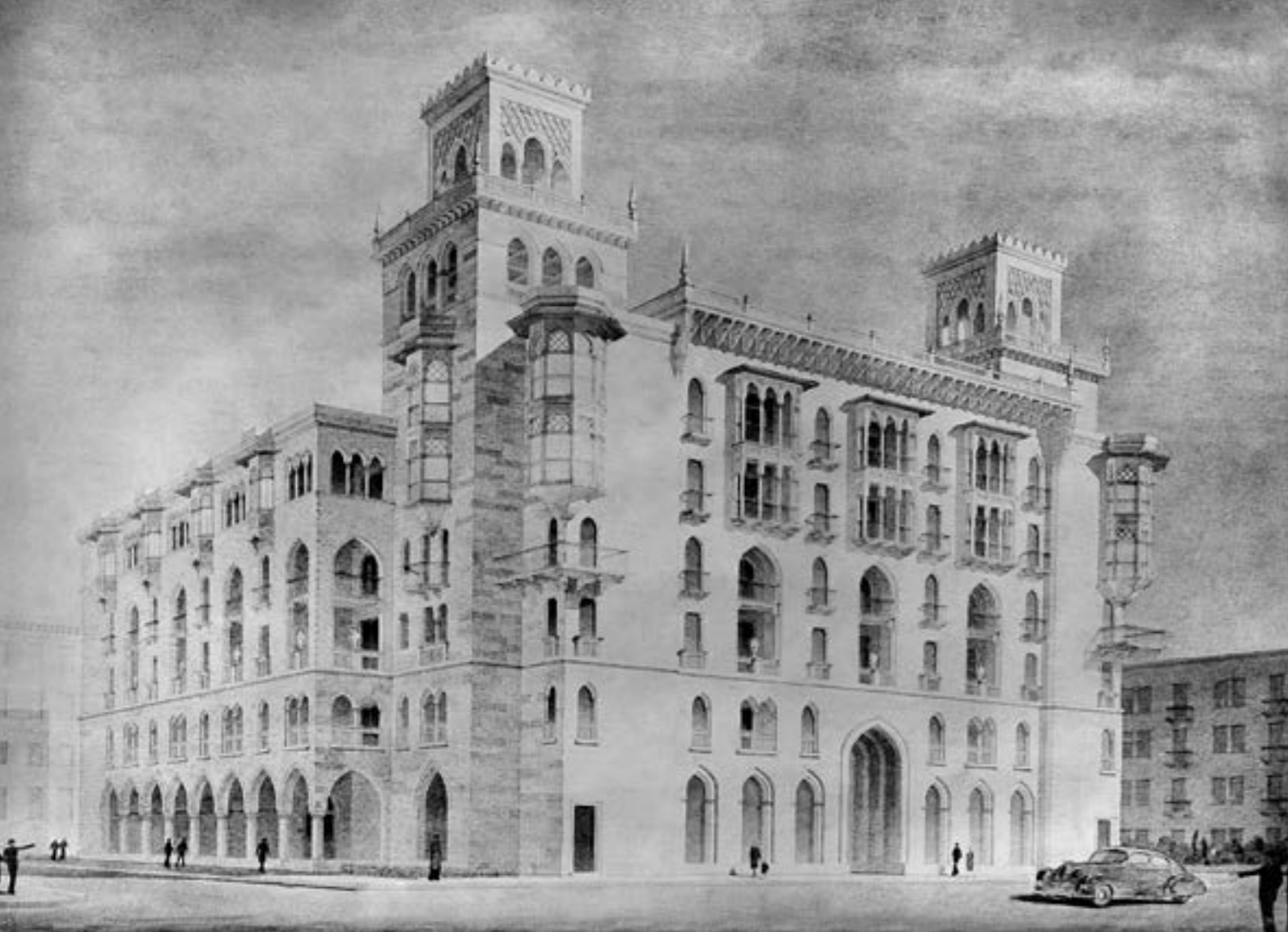
Elə həmin dövrdə, institutun şöbələrinin bazasında, uzun illər sonra “Azəryollayihə”, “Sukanallayihə” kimi güclü layihə institutlarına və eləcə də layihə-bərpa emalatxanalarına çevrilmiş müstəqil təşkilatlar yaradıldı.

İnstitutun müharibədən sonrakı dövrdəki işi xüsusilə məhsuldar olmuş, Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin (Sov. İKP MK) Baş Katibi, SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin sədri Leonid İliç

moting the best national traditions in this field, which found a large use in designs of postwar buildings.

In 1944, closer to the end of World War Two, when the nation's rehabilitation had already been started, and preparations were run to switch to the peaceful regime of labour, further specialisation and functional diversification proved demanded. Hence, the Trust for Azerbaijan National Industrial Designs was established on the basis of the AzerDovlatLayihə National Institute's Department for Designing Industrial Entities.

For the same time, the AzerDovlatLayihə National Institute's other departments were also converted into independent agencies, which, many years later, would become powerful designing institutes, the Azerbaijan Road Project, Water Canal Project, and Atelier for Architectural Restoration.

Nizami küçəsində "Buzovneft" in yaşayış binasının layihəsi. Bakı şəhəri, Nizami küçəsi, 1950-ci illər

The project of the building "Buzovneft", Nizami St., Baku, the 1950th years

Nizami küçəsində "Buzovneft" in yaşayış binası. Bakı şəhəri, Nizami küçəsi. Azərbaycan memarlığı tarixində milli memarlıq həllinin ilk nümunəsi kimi "Buzovneft" yaşayış binasını qeyd etmək olar, 1949-1952-ci illər. Müəlliflər: memarlar Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946), Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

The building "Buzovneft", Nizami St., Baku, One of approximate constructions in history of national architecture, 1949-1952. Authors: Sadikh Alasgar Dadashev (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Üzeyir Hacıbəyov adına Bakı Musiqi Akademiyası. Bakı şəhəri, Şəmsi Bədəlbəyli küçəsi, 98. Musiqi Akademiyası binasının milli memarlıq üslubunda axtarış apardıqları aydın hiss olunur. Bina 1936-cı ildə tikilib. Müəlliflər: memarlar Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946), Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

The Baku Musical Academy named of Uzeyir Hajibayov. The building is built in 1936. In the architectural decision of a building of Musical Academy are used national architecture. Authors: Sadikh Alasgar Dadashev (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

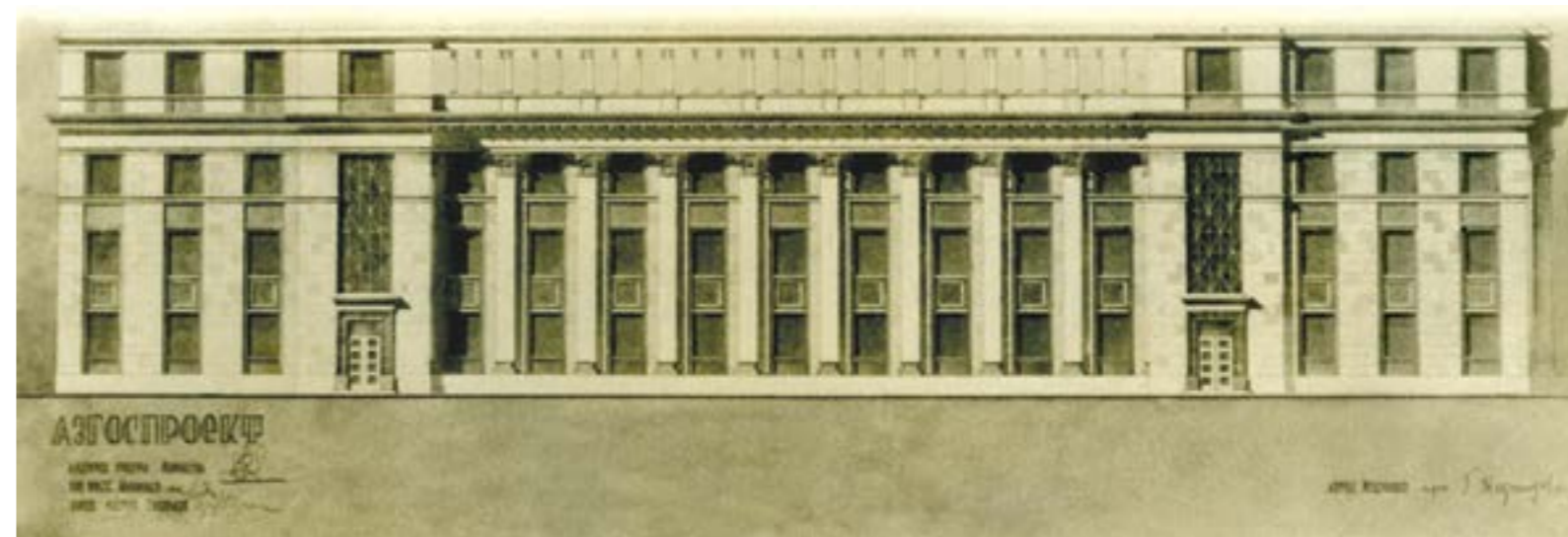
Brejnevün obrazlı şəkildə "Gözəl şəhər" adlandırdığı Bakının müasir simasının təşəkkülünə həlledici təsir göstərmişdi.

1951-ci ildən etibarən "Azərdövlətlayihə" DBLİ-yə Tahir Abdulla oğlu Abdullayev direktor təyin edilmişdir. 41 illik direktorluq fəaliyyəti

It was after the war that the Azer-DovlatLayihə National Institute's efforts were particularly fruitful, having crucially influenced the today look of the City of Baku, "a beauty one", as it was told by the USSR's leader L.Brejnev.

Feliks Dzerjinski adına klubun (indi Şəhriyar adına Mədəniyyət Mərkəzi) layihəsi. Müəllif: memar Həsənağa Əli oğlu Məcidov (12.12.1914-1978)

The project of Club of Felix Dzerzhinsky (nowadays club of Shakhriyar). Author architect Hassanaga Ali Majidov (12.12.1914-1978)

HƏNİFƏ ƏLİİSGƏNDƏR OĞLU ƏLƏSGƏROV
(01.01.1912–29.04.1991)

**HANIFA ALIISKANDAR OGLU
ALASGAROV**
(01.01.1912 – 29.04.1991)

Hənifə Əliisgəndər oğlu Ələsgərov Bakıda müəllim ailəsində anadan olmuşdur.

O, 1936-cı ildə M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Sənaye İnstitutunun memarlıq fakültəsini bitirmiş, "Bakıda Gənclər Sarayı" mövzusunda diplom işini uğurla müdafiə etmişdir.

Hənifə Ələsgərov institutu bitirəndən sonra "Azərdövlətlayihə" institutunun şəhərlərin baş planları şöbəsində sırası memar kimi əmək fəaliyyətinə başlamış, Gəncə, Yevlax, Şəki, Xaçmaz, Naxçıvan şəhərlərinin baş planlarının hazırlanmasında iştirak etmişdir. O, üç ildən sonra həmin şöbənin rəhbəri təyin olunmuş, müxtəlif peşələrdən olan mütəxəssislərlə - iqtisadçılar, geoloqlar, nəqliyyatçılar, mühəndislərlə sıx əlaqədə işləmişdir. Bu cür birgə iş Hənifə Ələsgərovun dünyagörüşünü genişləndirmiş, şəhərsalma təfəkkürünü formalaşdırmışdır. Hənifə Ələsgərov layihələri hazırlanan baş planlarında gələcək şəhərlərin küçələrinin, meydanlarının və bütöv ansamblarının həcmi-məkan həllini, memarlığını görürdü.

İkinci Dünya müharibəsi illərində mühəndis-kapitan Hənifə Ələsgərov ikinci dərəcəli "Vətən müharibəsi", "Qızıl ulduz" or-

Hanifa Alasgarov was born on January 1, 1912 in Baku to a teacher's family.

In 1936, having successfully presented his design project, Youth Palace in Baku, he graduated from the Architecture and-Construction Department of Azerbaijan Industrial Institute.

Upon graduation, he started his professional career as an architect at AzerDovlatLayihə's Urban Layout Department. Layouts of such cities in Azerbaijan as Ganjah, Yevlakh, Shaki, Khachmas and Nakhchivan were among those he worked on. It took him just three years to become Head of the Department; he worked in close contact with experts from different fields: economists, geologists, shippers and engineers. This collaboration expanded his outlook and formed his urban-development mode of thinking. Through layouts of future cities designed, Hanifa Alasgarov saw solutions for their spaces, composition, and architecture of streets, squares and entire ensembles.

World War Two didn't pass him by, and he contributed his professional skills to the victory. Having served as a Captain Engineer, Hanifa Alasgarov was awarded the Order of Patriotic

denləri və bir çox medallarla təltif olunmuşdur.

Müharibə başa çatandan sonra o sevdiyi işinə qayıtmış, "Azərdövlətlayihə" institutunda Yevlax və Lənkəran şəhərlərinin baş planları üzərində işləmişdir.

Memarın yaradıcılığında vacib mərhələ Zaqatalanın baş planıdır. Həmin baş plan bu gün də şəhərin tikilməsində və inkişafında əsas sənəd olaraq qalmaqdadır.

1948-ci ildə Hənifə Ələsgərov Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında Dövlət memarlıq məsələləri idarəsinin rəis müavini, sonra Dövlət Tikinti Komitəsinin sədri təyin olunmuş, eyni zamanda layihələndirmə və tikinti işlərini davam etdirmişdir.

Hənifə Ələsgərov 10 il ərzində Azərbaycanda şəhərsalma, tarixi və memarlıq abidələrinin öyrənilməsi, qorunması və bərpası işlərinə rəhbərlik etmişdir. Memarın səyi nəticəsində bərpa emalatxanaları yaradılmışdır.

Memar Hənifə Ələsgərovun ən maraqlı işlərindən biri Bakının Nizami meydanının yenidən qurulması olmuşdur. O, eyni zamanda 26 Bakı komissarlarına qoyulmuş memorialın həmmüəlliflərindən biri (A.Hüseynovla birgə), "Avrora" (indi Qara Qarayev) metro stansiyasının yeraltı hissəsinin, "Kür-Arazsu-

War in Second Class, Order of Red Star and a whole number of medals.

After the war, he came back to his favourite job working for AzerDovlatLayihə on layouts of Yevlakh and Lankaran.

So far the guideline document to develop the city, the layout of Zagatala, Azerbaijan, proved an important stage on the architect's creative way.

In 1948, Hanifa Alasgarov was appointed First Deputy Head of the Architecture Office, and then of the Construction Committee at the Cabinet of Ministers of Azerbaijan, yet didn't quit designing and developing.

During ten years, Hanifa Alasgarov had been managing urban development, as well as the studies, protection and restoration of historical and architectural sights in Azerbaijan. Thanks to the architect's efforts, restoration shops were opened.

The reconstruction of Nizami Square in Baku became one of the most interesting designs by Hanifa Alasgarov. He also designed 26 Baku Commissars' Memorial in Azerbaijan's capital (together with A.Husseynov), Aurora Subway Station, a block-of-flats for the staff of the KuraAraksStroy construction

Memar Hənifə Əliisgəndər oğlu Ələsgərov Paris şəhərində. Fransa, 1960-cı illər

The architect Hanifa Alasgarov during a trip to France, the city of Paris, the 1960th year

tikinti" trestinin yaşayış evinin, Kirovabad (indi Gəncə) şəhərində Toxuculuq kombinatının və s. layihəsini işləyib hazırlamışdır.

Hənifə Ələsgərov 1967-ci ildə Bakı şəhərinin baş memarı təyin edilmişdir. Onun bu yüksək vəzifədəki fəaliyyəti genişmiqyaslı fəaliyyət kimi xarakterizə olunurdu. Buraya Bakı şəhərinin yeni baş planının texniki-iqtisadi əsaslandırılmasının təmini və işlənilib hazırlanması, kiçik formalı layihə və memarlıq tikililərinin bədii səviyyəsinin yüksəldilməsi, onların inşaat strukturunda yerləşdirilməsi, memarlıq binaları ilə uyğunlaşdırma, küçə və meydanların gecə işıqlandırması ilə bağlı qayğılar daxil idi.

Hənifə Ələsgərov 1972-ci ildə SSRİ Dövlət mükafatına, 1972-ci ildə isə Azərbaycan SSR Dövlət mükafatına layiq görülmüşdür.

O, uzun illər ərzində Azərbaycan Memarlar İttifaqının məsul katibi, bu təşkilatın İdarə Heyətinin üzvü olmuş, SSRİ Memarlar İttifaqının V qurultayında isə həmin qurumun Rəyasət Heyətinin üzvü seçilmişdir.

Hənifə Ələsgərova "Azərbay-

company in Baku, an office of a textile factory in the City of Ganjah (then Kirovabad) etc.

In 1967, he took up the office of Baku City's Architect-in-Chief. His records on the high-rank position include a large scope of projects such as technical and economic feasibility analysis for Baku's layout and its designing; the quality control of designs in terms of their aesthetic level; supervising minor-format architecture and its location as part of larger development in harmony with historical buildings; as well as street-and-square lights.

For years, Hanifa Alasgarov had also been contributing to his profile at the Board of Azerbaijan Architects' Union (Responsible Secretary and Member of the Presidium) and the USSR Architects' Union (elected Member of the Board at the Union's Fifth Conference).

Hanifa Alasgarov was repeatedly elected Member of the Baku Parliament on the district and city levels, as well as of the Azerbaijan Communist Party's Baku Committee Board.

can SSR-in əməkdar inşaatçısı" fəxri adı verilmişdir.

O, dəfələrlə rayon və şəhər xalq deputatları sovetlərinin, Azərbaycan KP Bakı Şəhər Komitəsinin üzvü seçilmişdir.

Hənifə Əliisgəndər oğlu Ələsgərov 29 aprel 1991-ci ildə vəfat etmişdir. Bakının mərkəzi küçələrindən birinə memar Hənifə Ələsgərovun adı verilmişdir.

Hanifa Alasgarov was awarded the USSR National Prize (1972), Azerbaijan National Prize (1976), and Azerbaijan's Builder-of-Honour. His public acclaim is also found through one of major streets in Baku bearing his name.

Ganifa Aliiskender-Oglu Aleskerov died on April 29, 1991.

Memar Hənifə Əliisgəndər oğlu Ələsgərov Paris şəhərində. Fransa, 1960-cı illər

The architect Hanifa Alasgarov during a trip to France, the city of Paris, the 1960th year

Feliks Dzerzhinski adına klubun (indi Şəhriyar adına Mədəniyyət Mərkəzi) fasadından fragment. Müəllif: memar Həsənağa Əli oğlu Məcidov (12.12.1914-1978)

Fragment of a facade of Club of Felix Dzerzhinsky (nowadays club of Shakhriyar). Author architect Hassanaga Ali Majidov (12.12.1914-1978)

Feliks Dzerzhinski adına klubun (indi Şəhriyar adına Mədəniyyət Mərkəzi) ümumi görünüşü. Müəllif: memar Həsənağa Əli oğlu Məcidov (12.12.1914-1978)

General view of Club of Felix Dzerzhinsky (nowadays club of Shakhriyar). Author architect Hassanaga Ali Majidov (12.12.1914-1978)

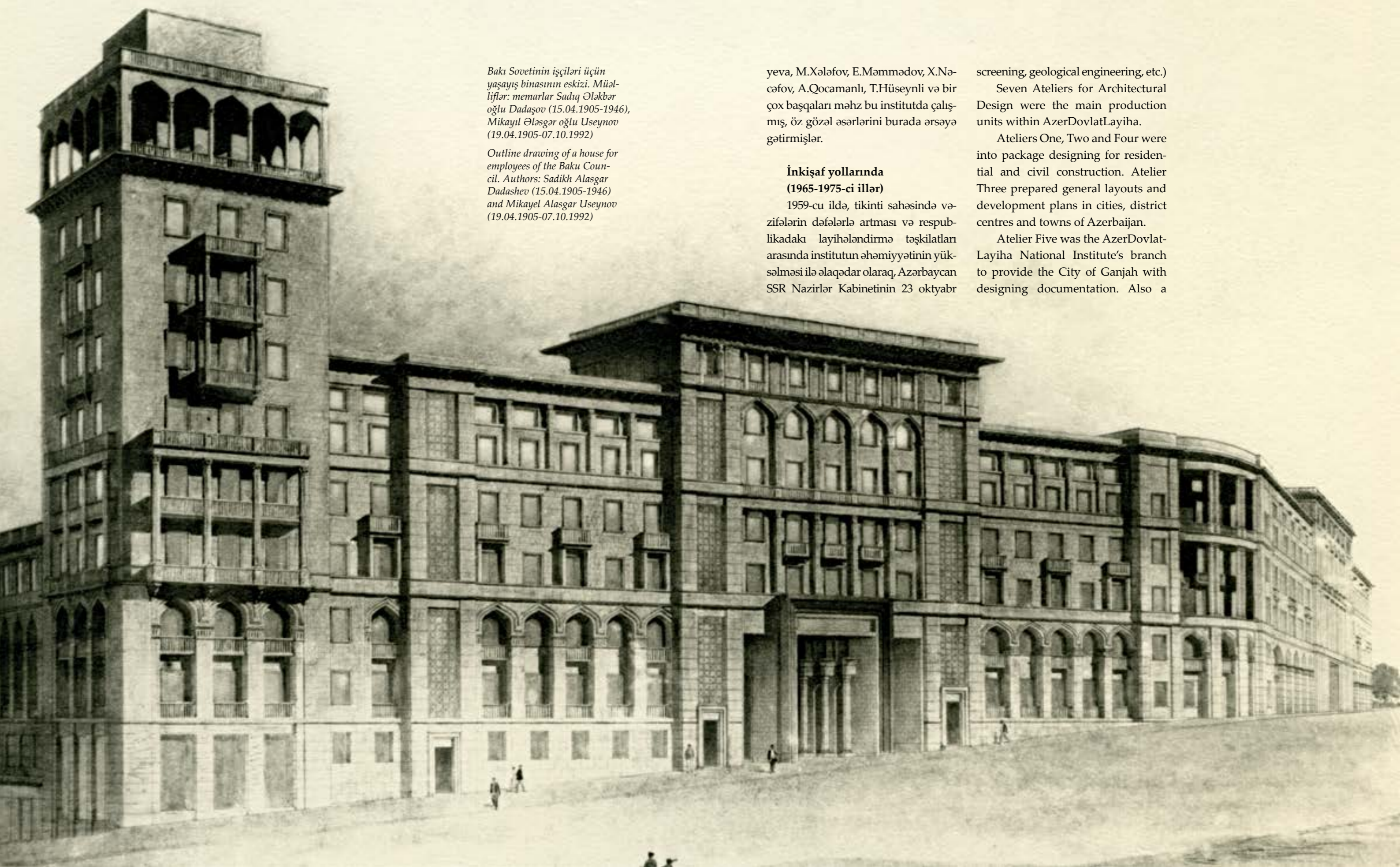
ərzində Tahir Abdullayev yüksək məsuliyyət, işgüzarlıq, peşəkarlıq və son dərəcə ciddilik nümunəsi olmuşdur. O, kadrların, xüsusilə də milli kadrların sayının artmasına, onların əsl mütəxəssis kimi yetişməsinə daim qayğı göstərirdi. Bu sahədə Tikinti və Arxitektura Komitəsində sədr müavini olan, milli memarlığın qorunmasında və inkişafında, kadr hazırlığında xüsusi təcrübəyə malik Ənvər İsmayılovun əvəzsiz xidməti olmuşdur. Bu mühüm vəzifəni həyata keçirmək üçün onlar təcrübəli memar və mühəndislər ordusu yetişdirməyə müvəffəq olmuşdular. H.Məcidov, Y.Qədimov, T.Xanlarov, Ş.Zeynalova, X.Rəhmanova, Y.Kozlov, N.Kəngərli, S.Vahidov, F.Orucov, A.Salamova, H.Muxtarov, F.Leontyeva, M.Datiev, N.Axundova, P.Əfəndi-

On the ways of development (1965s-1975s)

In 1959, due to the multiple growth of challenges in the field of construction and because of the AzerDovlatLayihə National Institute's higher significance among Azerbaijan's designing organisations, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was renamed as the Azerbaijan National Head Institute for Designing (by Azerbaijan Cabinet of Ministers' Resolution #893 on October 23, 1959).

The renamed AzerDovlatLayihə accumulated all the urban civil and residential designs for Azerbaijan's regional cities, district centres and towns; and the most important ones of the City of Baku (standard structures, blocks-of-flats, public buildings, general layouts, as well as topographic

Bakı Sovetinin işçiləri üçün yaşayış binasının eskizi. Müəlliflər: memarlar Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946), Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Outline drawing of a house for employees of the Baku Council. Authors: Sadikh Alasgar Dadashev (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

yeva, M.Xələfov, E.Məmmədov, X.Nəcəfov, A.Qocamanlı, T.Hüseynli və bir çox başqaları məhz bu institutda çalışmış, öz gözəl əsərlərini burada ərsəyə gətirmişlər.

İnkişaf yollarında (1965-1975-ci illər)

1959-cu ildə, tikinti sahəsində vəzifələrin dəfələrlə artması və respublikadakı layihələndirmə təşkilatları arasında institutun əhəmiyyətinin yüksəlməsi ilə əlaqədar olaraq, Azərbaycan SSR Nazirlər Kabinetinin 23 oktyabr

screening, geological engineering, etc.)

Seven Ateliers for Architectural Design were the main production units within AzerDovlatLayiha.

Ateliers One, Two and Four were into package designing for residential and civil construction. Atelier Three prepared general layouts and development plans in cities, district centres and towns of Azerbaijan.

Atelier Five was the AzerDovlatLayiha National Institute's branch to provide the City of Ganjah with designing documentation. Also a

TƏLƏT AĞASIBƏY ƏLİ QULU BƏY OĞLU XANLAROV
(26.08.1907 –14.04.2004)

**TALAT AGASIBAY
ALIGULUBAY OGLU
KHANLAROV**
(26.08.1907 – 14.04.2004)

Milli memarlığımızın təşək-
külü və inkişafının məsuliyyəti
etaplarından biri ilə bağlı olan,
ölkəmizin əməkdar memarı -
gözəl ustad, görkəmli praktik
Tələt Xanlarovun özünəməxsus
yaradıcılıq əsərləri şəhərlərimizə
əsl yaraşlıq verməklə bərabər,
müasir Azərbaycan memarlığının
bütövlük simasını formalaşdırır.

Petroqrاد Universitetinin
hüquq fakültəsinin məzunu Ağa-
sibəy Əli Qulu bəy oğlu Xanlarovun
ailəsində böyük oğlu, Bakı
zadəganlarının qədim nəslinin
davamçısı, Tələt Ağasibəy oğlu
Xanlarov Bakıda anadan olmuş-
dur. 1937-ci ildə onun atası əsas-
sız tutularaq sürgün olunmuş və
orada tezliklə vəfat etmişdir.

Başqa həmkarlarından fərqli
olaraq T.A.Xanlarovun sənətkar-
lıq emalatxanasına kamil gənc
kimi gəlməsi məhz bununla izah
olunur.

Azərbaycanın ustad memarı
akademik Mikayıl Ələsgər oğlu
Useynov 1956-cı ildə Azərbaycan
Politexnik İnstitutunun memar-
lıq-inşaat fakültəsini yenidən
bitirmiş 29 yaşlı T.A.Xanlarovun
özünün rəhbərlik etdiyi "Azər-
dövlətlayihə" Azərbaycan Dövlət
Baş Layihə İnstitutunun birlipli
layihələr emalatxanasına qəbul
olunması üçün təkid etmişdir. O
vaxtdan onları uzun illər davam

Talat Agasibay Aligulubay
oglu Khanlarov, a descendant of
an ancient family of the beys of
Baku, was born on August 26,
1927. He was the elder son in
the family. His father, Agasibey
Aligulubey oğlu Khanlarov
was the graduate of the law
faculty of Peterburg University
who in 1937 became a victim
of the repression. His mother
Sara khanum was one of the
first graduates of the Azerbaijan
Medical Institute.

As it is known, in the fifties
of the XX century the trends
of the Soviet architecture
changed. Typification and
industrialization became the
main direction for all engaged in
architecture and construction.

In this complicated, but
undoubtedly interesting period,
a pleiad of young talented
architects started their creative
activities, among them was
Talat Khanlarov, a graduate of
the Azerbaijan Polytechnical
Institute.

His creative activity
organically combines a genuine
innovation and aspiration for
the assimilation of traditions in
the architecture. T.Khanlarov
insistently studies and penetrates
into the depth of the laws
inherent to the architecture and

edən şəxsi dostluq əlaqələri və
qarşılıqlı dərin hörmət hissi
bir-birinə bağladı.

Yaradıcılıq yolunun ilk addım-
larından başlayaraq, T.A.Xanla-
rov öz sənətkarlıq nüfuzunun
təsdiqinə nail olur. Əvvəlcə, onun
əsərləri diqqətdən yayınmayan
azmərtəbəli yaşayış evlərinin,
kinoteatr və mehmanxanaların
birlipli layihələri idi.

1963-cü ildə, artıq "Azərdöv-
lətlayihə" İnstitutunun 2 nömrəli
memarlıq-planlaşdırma emalatxa-
nasının rəhbəri (1993-cü ilədək
o, bu vəzifəni daşımışdır) olan
T.A.Xanlarov Bakının Azərbaycan
Statistika İdarəsi Hesablama
Mərkəzinin binasının layihəsini
hazırlayır.

Həmin vaxtlar, Azərbaycanın
bir qrup aparıcı memarları Bakı
metropoliteninin ilk stansiyaları-
nın layihələndirilməsinə başlayır-
lar. Spesifik və həm də çox çətin
imtahandan uğurla çıxanlar
arasında olan T.A. Xanlarova (me-
marlar V.İ.Qədimov, Y.M.Kozlov,
Ş.R.Zeynalova ilə birlikdə) met-
ropolitenin ilk xəttini açan "Bakı
Soveti" stansiyasını layihələndir-
mək şəərəfi nəsiib oldu.

Memarların məhsuldar əməyi
hökumət tərəfindən layiqincə
qiymətləndirilmişdir. Stansiyanın
memarlığı 1970-ci ildə ən yaxşı
ədəbiyyat və incəsənət əsərlərinə

the principles of classicism. The
accute sense for contemporaneity
helps him to make a creative
approach to the construction of
the classical art and create new
images in the construction by
making use of its laws.

T.Khanlarov's sphere of
creative interests even then
struck with an unordinary
diversity and wide range. He
designs dwelling houses, hotels,
holiday hotels, cinema houses,
music schools, tourist centers,
motels, underground stations,
the Palace of Pioneers, huge
public and sport-theatrical
complexes with the same suc-
cess, besides he performed a
whole number of historical-
theoretical works on the burning
problems of architecture. He
is the author (in co-authorship
A.V.Salam-zade) "Architecture
of the Soviet Azerbaijan" (which
has become a bibliographical
rarity) and "Mikail Useinov" (in
co-authorship with Y.A.Aliyev).

His theoretical studies
made him derive the following
inferences:

1. Architecture is an
imaginative art (reflections of
the architect);
2. Architecture is a descriptive
art (architect's work in the
design office);

verilən Respublika mükafatına layiq görülmüşdür.

70-ci illərdə T.A.Xanlarovun yaradıcı maraq dairəsi çoxşaxəli və geniş diapazonu ilə diqqəti cəlb edirdi, O, eyni dərəcədə uğurla yaşayış evləri, mehmanxanalar, kinoteatrlar, musiqi məktəbi, turist bazası, motel, metropoliten stansiyaları, pionerlər sarayı, irihəcmli ictimai və idman kompleksləri layihələndirilməklə yanaşı, memarlıq qarşısında duran problemlərə aid bir sıra maraqlı tarixi-nəzəri yazılarla da çıxış edir. "Sovet Azərbaycanın memarlığı" (Ə.Salamzadə ilə birlikdə) və "M.Useyinov" (Y.Əliyevlə birlikdə) kimi nadir bibliografik kitablar onun qələminə məxsusdur.

Müasir Azərbaycan memarlığının inkişafında göstərdiyi böyük xidmətlərə görə T.A.Xanlarov 1975-ci ildə "Azərbaycanın əməkdar memarı" kimi şərəfli ada layiq görülmüşdür.

Memarın parlaq istedadı onun yaradıcılığının məhək daşı və estetik konsepsiyası, Bakının Nərimanov rayonundakı böyük bir inzibati binanın layihələndirilməsi və tikintisi zamanı açılmışdı. 1977-ci ildə ucaldılan həmin qurğuda T.A.Xanlarovun arxitektontik prinsipləri son həddinədək cəmlənmişdir.

Tələt Xanlarovun çoxsaylı işləri içərisində son 15 ildə yaratdığı əsərlər diqqətə layiqdir: Bakı şəhərində idman sarayı, Bakı metropoliteninin "Memar Əcəmi" stansiyası, Sumqayıt şəhərində mədəniyyət sarayı, Bakı şəhərində A.Zeynallı adına musiqi məktəbi, Bakı şəhərinin Sabunçu rayonunda məscid binası və b. Bu qurğuların memarlığında "xanlarov" üslubu

3. Architecture is a creative art (author's supervision over the construction).

The brilliant gift of the architect, his creative credo, aesthetic conceptions became completely evident in the designing and construction of huge administrative buildings in the districts of Narimanov and Nizami of Baku for which he was several times awarded with special diplomas.

The outstanding art of T.Khanlarov in the sphere of designing equally combines with his art in the sphere of town-building which considerably ensures the success of his creative activity. One of his huge designs is the expressively erected administrative building of the Central Statistic Department which even at present fulfils the role of an architectural dominant and harmonizes with one of the main sights of the city.

For the architecture of the underground station "Baki Sovieti" in Baku he was awarded with the state prize of the republic together with Sh.M.Zeynalova, Y.I.Gadimov and Y.N.Kozlov.

Being in constant search of emotional, expressive idea-artistic image, new volumetrical-compositional form, in the solution of any concrete architectural task he approaches it from the position of the town building. While doing it he pays a special attention to such acute and burning problems of architecture as the synthesis of traditions and innovation, national and international in architecture, as well as to the

prinsiplərinin təkmilləşməsinin davamı və inkişafı aydın surətdə öz təzahürünü tapır.

Burada T.A.Xanlarovun həcm-memarlıq layihələndirilməsindəki qeyri-adi ustalığı şəhərsalma sənətkarlığı ilə uzlaşır, bu da onun yaradıcılıq uğurlarını müəyyən dərəcədə səciyyələndirir.

İdman Sarayının memarlıq-bəddii simasının əsasını sərt texnoloji və həcm- konstruktiv həllin uzlaşması, zəngin milli memarlıq ənənələrinin mütərəqqi əlamətlərindən istifadə və bunların inkişaf etdirilməsi prinsipləri təşkil edir.

XII əsrin dahi Azərbaycan memarı Əcəmi Naxçıvanının şərəfinə adlanan "Memar Əcəmi" metro stansiyası o dövrdə Bakı Metropoliteni tikintisinin yeni, ikinci növbəsinin sonuncu stansiyası idi. Dayaz tipli olan bu stansiya memarlıq-planlaşdırma quruluşunun sadəliyi və yığcamlığı ilə seçilir. Onun yerüstü pavilyonu ciddi simmetrik həcm-fəza həlli ilə xarakterizə olunur və yaxınlıqdakı univermaq binasının memarlığı ilə həmahəngdir.

T.A.Xanlarov əsərlərinin valehedici cəhətlərindən biri də budur ki, onlar müəllifin dərin zəkasını əks etdirir, heç vaxt təkrar olunmur, bir qayda olaraq, cəsarətli yenilikçi həlləri ilə baxanları sevindirir, bizi biganə qoymur.

Azərbaycan memarlığının xarakterik elementləri və ənənəvi kompozisiya fəndləri, böyük səriştə və qabiliyyət, heyratamız incə bəddii zövqlə açıqlanması Bakı şəhərində A.Zeynallı adına musiqi məktəbinin dairəvi planlı dördmərtəbəli binası, Naxçıvan şəhərində 12 mərtəbəli "Təbriz" mehmanxanası və Sumqayıt

unity of the architecture and engineer thinking.

Namely such an approach allowed him to develop his own professional credo: "the modern architecture must be national, national architecture must be modern".

Among the numerous works of T.Khanlarov, laureate of the republican state prize, the works of the past 20 years attract the attention particularly. They are: Central Palace of Sports, underground station "Architect Ajami" of Baku, Palace of Culture in Sumgait, Music School named after A.Zeynalli in Baku, mosques in the districts of Sabunchu and Narimanov in Baku and a number of others. The continuation and development, self-perfection of the principles of "Khanlarov's" style are conspicuously observed in the architecture of these constructions.

A striking feature of the works of T.Khanlarov is that they always reflect the profound intellect of their author, they are never repeated, as a rule, they gladden the people by the innovatory solutions, therefore no one can be indifferent to them.

His brilliant talent of an organizer revealed itself completely when he headed Designing-Planning Workshop 2 and when he became the chief architect of "Azgosproject", Working there he created probably all his unique works, and when he worked in the capacity of the first vice-chairman of the Union of Architects of Azerbaijan in 1967-1982.

şəhərində 1200 yerlik “Kimyaçı” Mədəniyyət sarayının monumental binasının müstəsna dərəcədə özünəməxsus obrazı, maraqlı memarlıq-konstruktiv və plastik həllinə görə aydın, yadda qalandır.

1992-ci ildə suveren Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində Şərq Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyasının yaradılması xüsusən memarlıq ictimaiyyəti üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən hadisələrdən olmuşdur. Həmin Akademiyanın ilk prezidenti Mikayıl Ələckər oğlu Üseyinov, vitse-prezidentlərdən biri isə Tələt Ağasıbəy oğlu Xanlarov seçilmişdilər və o ildə “Akademik T.A.Xanlarovun yaradıcılıq emalatxanası” yaranmışdır.

“Azərdövlətlayihə” DBLİ-nin 2 sayılı memarlıq-planlaşdırma emalatxanasının rəhbəri və institutun baş memarı, Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyəti sədrinin birinci müavini, sonralar ŞÖBMA-nın vitse-prezidenti kimi məsuliyyətli vəzifələrdə göstərdiyi fitri təşkilatçılıq istedadı qeyd olunmasa, T.A.Xanlarovun portreti tamamlanmamış qala bilərdi.

İncəsənətə xidmət kimi yüksək ideala hədsiz sədaqətə, iti zəkaya və incə bədii zövqə, habelə fərdi və sənətkarlıq mədəniyyətinə, prinsipiallıq, səmimiyyət kimi xüsusiyyətlərə malik nəcib, açıq qəlbli gözəl insan, öncül Azərbaycan ziyalılarının tipik nümayəndəsi T.A.Xanlarov öz xalqının ən yaxşı cəhətlərini irsi olaraq özündə təcəssüm etdirib.

T.A.Xanlarov 2004-cü ildə vəfat edib. Onun əziz xatirəsi daim insanların qəlbində yaşayacaqdır.

Public activity also occupies a considerable place in his creative biography. Since 1964 he was regularly elected a delegate to the congresses of architects and to its central organs and commissions.

An event of exceptional importance was the formation of the International Academy of Architecture of the Oriental Countries in 1992 in Baku, capital of independent Azerbaijan. Its first president became academician Mikail Alesker oğlu Useyinov, People's Architect of the USSR. Talaat Khanlarov was elected one of the vice-presidents.

Being a man utterly devoted to the highest ideal of serving the art, a man exceptional erudition and delicate artistic taste, professional and personal culture, self-critical and uncompromising, principle and sincere, full of charm and generous in heart, with a great feeling of patriotism and citizenship, typical representative of the vanguard Azerbaijani intelligentsia, he has inherited, we can say, the best qualities of his nation.

The architect Talaat Khanlarov died on April 14, 2004.

Azərbaycan memarları SSRİ Memarlar İttifaqının qurultayında. Moskva şəhəri. Kreml, 1970-ci illər

Group of the Azerbaijani architects at congress of the Union of Architects the USSR, Moscow, the Kremlin, the 1970th years

Bir qrup azərbaycan memarları (soldan sağa): Hacı Murad Şuqayev, Elbəy Qasımzadə, Elkin Ələsgərov, Tələt Xanlarov, 1980-ci illər

Group of the Azerbaijani architects (from left to right): Haji Murad Shughayev, Elbay Gasimzada, Elkin Alasgarov, Talyat Khanlarov, 1980th years

Bakı Sovetinin işçiləri üçün yaşayış binası. İndi burada Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yerləşir. Bina 1950-ci illərdə tikilib. Müəlliflər: memarlar Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946), Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

A house for employees of the Baku Council. Now in the building the Cabinet of Ministers of the Azerbaijan Republic, 1950th years. Authors: Sadikh Alasgar Dadashev (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

1959-cu il tarixli 893 sayılı sərəncamı ilə "Azərdövlətlayihə" institutunun adı dəyişdirilərək Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutu adlandırıldı.

"Azərdövlətlayihə" Dövlət baş layihə institutunda respublikanın bütün şəhər mənzil-mülki tikinti obyektlərinin və Bakı şəhərindəki ən mühüm obyektlərin layihələndirilməsi işləri cəmləşmişdi: yaşayış və mülki binaların tip layihələndirilməsi, şəhərlər, rayon mərkəzləri və şəhər tipli qəsəbələr üçün baş planların hazırlanması və digər layihə-planlaşdırma işlərinin görülməsi, layihələndirmə ilə bağlı topoqrafik, mühəndis-geoloji və axtarış işlərinin həyata keçirilməsi.

İnstitutun əsas struktur istehsal bölmələri yeddi memarlıq-planlaşdırma emalatxanası idi.

branch, Atelier Six served the same function for the City of Sumgayit.

Atelier Seven designed standard projects.

Along with the ateliers mentioned, there were special production divisions in the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing of so-called interdisciplinary functions as plumbing engineering; electric facilities and communication devices; budgeting and expenditure regulations; explorations on geological engineering and topography; ground laboratory and mechanisation; and design mechanisation.

The AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was Azerbaijan's head institution for the complex automation of designs; and the

Bakı Sovetinin işçiləri üçün yaşayış binası. İndi burada Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yerləşir. Bina 1950-ci illərdə tikilib. Müəlliflər: memarlar Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946), Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

A house for employees of the Baku Council. Now in the building the Cabinet of Ministers of the Azerbaijan Republic, 1950th years. Authors: Sadikh Alasgar Dadashev (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Bakı Sovetinin işçiləri üçün yaşayış binası. İndi burada Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yerləşir. Bina 1950-ci illərdə tikilib. Müəlliflər: memarlar Sadıq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946), Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

A house for employees of the Baku Council. Now in the building the Cabinet of Ministers of the Azerbaijan Republic, 1950th years. Authors: Sadikh Alasgar Dadashev (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

HƏSƏNAĞA ƏLİ OĞLU MƏCİDOV
(12.12.1914-12.01.1978)

HASANAGA ALI OGLU MAJIDOV
(12.12.1914 - 12.01.1978)

Həsənağa Əli oğlu Məcidov Bakıda anadan olmuşdur. O, əmək fəaliyyətinə 1930-cu ildə orta məktəbi bitirəndən sonra Bakı şəhəri yaxınlığındakı Qala kəndində fəaliyyət göstərən kənd təsərrüfatı cəmiyyətində başlamışdır.

Həsənağa Məcidov 1931-ci ildə M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Sənaye İnstitutu memarlıq fakültəsinə daxil olmuşdur.

Hələ 1935-ci ildə, tələbə olduğu vaxt H.Məcidov "Azərdövlətlayihə" institutunda memar-texnik vəzifəsində işə başlamış, 1938-ci ilədək orada işləmişdir.

1938-ci ilin oktyabrından 1940-cı ilin may ayınadək ordu sıralarında xidmət edən Həsənağa Məcidov SSRİ HDD Sakit okean donanmasının hərbi tikinti idarəsinin mühəndisi olmuşdur.

İstedadlı azərbaycanlı memar Uzaq Şərqdə öz qabiliyyəti ilə diqqəti cəlb etmiş, onu Primorsk vilayəti Memarlıq Fondu sədrinin müavini təyin etmişlər.

Həsənağa Məcidov ordu sıralarında xidmətini başa vurandan sonra yenidən "Azərdövlətlayihə" institutuna layihənin baş mühəndisi vəzifəsinə qayıtmışdır.

Həsənağa Məcidov 1942-ci ilin may ayınadək Kırım cəbhəsində döyüşən 390-cı atıcı diviziyasında SSRİ Xalq Daxili

Hasanaga Ali oglu Majidov was born on December 12, 1914 in Baku.

He finished his secondary school in June 1930, but spent one year working as a secretary of an agricultural cooperative in Gala Village near Baku City before he entered the Architecture Department of Azerbaijan Industrial Institute, which he would graduate from with distinction in 1937.

Still a student, he had been working as an architect-technician for AzerDovlatLayihə. He hadn't been leaving the employer before he had to join the USSR army for mandatory service as an engineer at the Office for Military Construction of the USSR Pacific Navy, between October 1938 and May 1940.

The talented Azerbaijani architect was paid attention in the Far East and so was appointed Deputy Chairman of Primorski Krai's (a maritime province in Russia) Architectural Fund.

Having completed his service for the Red Army, Hasanaga Majidov returned to AzerDovlatLayihə for the position of Project Engineer-in-Chief.

However, World War Two, which had already started, disturbed the architect's

İşlər Komissarlığı xüsusi şöbəsinin əməliyyat müvəkkili kimi xidmət etmişdir.

Həsənağa Məcidov 1942-ci ilin mayında yaralanmış və həmin ilin sentyabr ayınadək əvvəlcə Stavropol diyarında, sonra isə Bakı şəhərində 370-ci təxliyə hospitalında müalicə olunmuşdur.

O, sağaldıqdan sonra yenidən cəbhəyə qayıtmış, Zakarpatye cəbhəsində döyüşən 180-cı zənit-artilleriya alayında SSRİ Xalq Daxili İşlər Komissarlığı xüsusi şöbəsinin baş əməliyyat müvəkkili kimi xidmət etmişdir.

Həsənağa Məcidov 1943-cü ildə "İgidliyə görə" medalı ilə təltif olunmuşdur.

O, 1943-cü ilin martından həmin ilin iyul ayınadək SSRİ XDİK 790-cu ordu briqadasında xüsusi şöbə rəisinin müavini olmuşdur.

Həsənağa Məcidov 1943-cü ilin iyulunda Bakıya qayıtmış Azərbaycan SSR Daxili İşlər Nazirliyi şöbə rəisinin müavini vəzifəsinə təyin edilmişdir. O, 1945-ci ilin aprel ayınadək həmin vəzifədə çalışmış, sonra isə Sovet qoşunlarının məhdud kontingentinin tərkibində İrana ezamiyyətə göndərilmişdir. O, 1946-cı ilin sentyabr ayınadək ailəsi ilə Təbriz şəhərində yaşamışdır.

O, 1945-ci ildə "Qafqazın müdafiəsinə görə", 1946-cı ildə isə "Al-

professional career: Hasanaga Majidov left for the frontline in July 1941.

Through May 1942, his position in the army was an Investigation Officer at the Ministry of Internal Affairs' Special Department for Infantry Division 390, fighting on the Crimean Front.

In May 1942, Hasanaga Majidov was injured and stayed in Evacuation Hospital 370, first in Stavropol Region, and then in Baku. Upon recovery, he returned to the frontline as Senior Investigation Officer at the Ministry of Internal Affairs' Special Department of Antiaircraft Artillery Regiment 180 fighting near the Carpathian Mountains.

From March 1943 through July 1943, Hasanaga Majidov had been Deputy Head of the Ministry of Internal Affairs' Special Department, Red Army's Brigade 79. In July 1943, Hasanaga Majidov returned to Baku, where he was appointed Deputy Head of a department at Azerbaijan's Ministry of Internal Affairs. He had been holding this position through April 1945, when he was sent on a mission to Iran within the soviet military forces' limited contingent. Through September

maniya üzərində qələbəyə görə” medalları ilə təltif edilmişdir.

Həsənağa Məcidov 1946-cı ilin sentyabrında Bakıya qayıtmışdır. Onu “Azərdövlətlayihə” institutuna layihənin baş mühəndisi və 2 saylı emalatxananın rəhbəri vəzifəsinə təyin etmişlər.

İstedadlı memar üzvü olduğu peşəkar təşkilatda da fəal iştirak etmiş, 1947-1950-ci illərdə Azərbaycan Memarlar İttifaqı Memarlıq Fondunun sədri olmuşdur.

Həsənağa Məcidov Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyəti sədrinin müavini seçilmiş, 1950-1954-cü illərdə həmin vəzifədə işləmişdir.

1956-cı ildə memar Həsənağa Məcidov SSRİ Memarlar İttifaqının üzvlüyünə qəbul olunmuşdur.

O, 1958-ci ildə “Şərəf nişanı” ordeni ilə təltif edilmişdir.

Həsənağa Məcidov 1958-ci ilin yanvarında Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinə işə keçmiş, əvvəlcə Memarlıq işləri İdarəsinin rəisi, sonra isə respublika Nazirlər Soveti yanında Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsinin sədri təyin olunmuşdur.

O, bu yüksək vəzifədə 1960-cı ilin may ayınadək çalışmış, sonra Ç.İldırım adına Azərbaycan Dövlət Politexnik İnstitutuna (indi Azərbaycan Dövlət Texniki Universiteti) pedaqoji işə dəvət olunmuşdur.

1960-cı ildə Həsənağa Məcidova “Azərbaycan SSR-in əməkdar inşaatçısı” fəxri adı verilmişdir.

Memar H.Ə.Məcidovun gerçəkləşdirilən layihələri arasında F.E.Dzerjinski adına klubun (indi Şəhriyar adına Mədəniyyət Mərkəzi, 1948), “Bakı” mehmanxanası (1970), Bakı metropoliteninin “Əzizbəyov” (indi

1946, Mr.Majidov would have been staying in Tabriz with his family.

In September 1946, he returned to Baku and was invited to take up the office of Project Engineer-in-Chief and head AzerDovlatLayihə’s Atelier 2.

The talented architect was also active in architectural policies as Chairman of the Board of Architectural Fund of Azerbaijan’s Union of Architects from 1947 through 1950. From 1950 through 1954, he had been Deputy Chairman of the Board of Azerbaijan’s Union of Architects.

In January 1958, Hasanaga Majidov changed his employer for Azerbaijan’s Cabinet of Ministers: he was appointed Head of the Office for Architecture, and later Chairman of the National Committee for Construction and Architecture within Azerbaijan’s Cabinet of Ministers. He would have been working on this high position through May 1960, and then he was invited for a professorship at the Department for Architecture of Azerbaijan Polytechnic Institute.

Through his very last days in 1978, he had been heading the Institute’s Chair of Architectural Designing and the Department he was teaching at.

Mr.Majidov’s main implemented designs include Dzerjinski Club (1948, now Shakhriar Cultural Centre), the office for the Ministry of Internal Affairs (1954), Hotel Baku (1970), Azizbekov Subway Station (1972), Cinema 28th April (1952, now Children’s Philharmonic Society), the Baku Branch of the

Memarlar Ənvər Ələkbər oğlu İsmaylov (10.04.1916-25.04.1988) və Həsənağa Əli oğlu Məcidov (12.12.1914-12.01.1978)

Architects Anver Alakbar Ismaylov (10.04.1916-25.04.1988) and Hassanaga Ali Majidov (12.12.1914-12.01.1978)

“Koroğlu”) stansiyası (1972), “28 Aprel” kinoteatrı (indiki Uşaq Filarmoniyası) və başqaları inşa edilmişdir. Memarın layihəsi üzrə 1961-ci ildə Moskvadakı V.Lenin adına Muzeyin Bakı filialının (indi Muzey Mərkəzi, 1955) binası inşa edilmişdir.

Həsənağa Məcidov dünyasını dəyişdiyi 1978-ci ilədək Azərbaycan Politexnik İnstitutunun “Memarlıq layihələndirməsi” kafedrasına rəhbərlik etmiş və memarlıq fakültəsinin dekanı vəzifəsində çalışmışdır.

Moscow Lenin Museum (1955, now the Museum Complex), and some others.

A list of Hasanaga Majidov’s awards includes those for his military service during the wartime. In 1943, Hasanaga Majidov was awarded the Medal for Courage. In 1945, that one was followed by the Medal for the Defence of the Caucasus. Lastly, in 1946, the Medal for the Victory over Germany proved another evidence of Mr.Majidov’s combatant merits.

In the time of peace, Hasanaga Majidov’s military awards were added by those for his efforts as an architect. In 1958, he was awarded the Order of the Badge of Honour. In 1960, the architect became Azerbaijan’s Builder-of-Honour.

*Azərbaycan memarları
SSRİ Memarlar İttifaqının
qurultayında. Moskva şəhəri.
Kreml, 1960-cı illər*

*Group of the Azerbaijani
architects at congress of
the Union of Architects the
USSR, Moscow, the Kremlin,
the 1960th years*

Bunlardan 1, 2, 4 sayılı emalatxanalar mənzil-mülki tikinti obyektlərinin kompleks planlaşdırılması ilə məşğul olurdu.

3 sayılı emalatxana respublikanın şəhərləri, rayon mərkəzləri və şəhər tipli qəsəbələrinin baş planlarının işlənilib hazırlanmasını yerinə yetirirdi.

5 sayılı emalatxana (filial) – Kirovabad şəhərini (indi Gəncə) layihə sənədləri ilə təmin edirdi.

6 sayılı emalatxana (filial) – Sumqayıt layihə sənədləri ilə təmin edirdi.

7 sayılı emalatxana – tip layihələrin işlənilib hazırlanmasını gerçəkləşdirirdi.

Göstərilən emalatxanalarla yanaşı həmçinin, aralıq ixtisas şöbələri adlandırılan xüsusi istehsalat qurumları da mövcud idi ki, buraya santexnika, elektrik təminatı və rəbətənin təşkili, smetaların tərtibi və smeta normativlərinin işlənilib hazırlanması, mühəndic-geoloji axtarışlar və topoqrafiya, torpaq laboratoriyası və mexanizasiya, eləcə də layihə iş-

accumulation and storage of algorithms-and-software on general-construction designs. Therefore, an up-to-date computer centre and a design automation sector were established at the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing.

The AzerDovlatLayihə National Institute's exploration department was committed to manage all such establishments across Azerbaijan. Management was provided for by the Administration Department, Technical Department with its subdivisions and Planning Department.

The creative ways of the AzerDovlatLayihə National Institute's architects have been closely connected to the entire development of Azerbaijan in this field. Having integrated the nation's leading architects and engineers from its early days, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing achieved a many-fold growth of production during

lərinin mexanikləşdirilməsi şöbələri daxil idi.

“Azərdövlətlayihə” institutu layihə işlərinin kompleks şəkildə avtomatlaşdırılması, ümumişaat profilli layihə işləri üzrə alqoritm və proqramlar fondunun toplanması və saxlanması üzrə respublikanın baş təşkilatı idi. Məhz buna görə institutda müasir hesablama mərkəzi və layihə işlərinin avtomatlaşdırılması sektoru yaradılmışdır.

İnstitutun digər mühüm axtarış şöbəsinə respublikanın baş ərazi-axtarış təşkilatı funksiyaları həvalə edilmişdi.

İnzibati şöbə, bölmələri ilə birlikdə texniki şöbə və plan şöbəsi işin təşkilini və rəhbərliyi həyata keçirirdi.

the decades. This was reached mostly due to performance and efficacy continuously improving as the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing provided with its designs multiple construction sites throughout Azerbaijan.

In 1950s and 1960s, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing architects designed high-rise blocks-of-flats for national oil companies, Buzovna Oil and Azerbaijan Oil Plant; and a compound for Azerbaijan Academy of Sciences, representing a beautiful ensemble of buildings and a square; they developed entire ensembles all along one of the main streets in the City of

*Memarlar Ənvər Ələkbər oğlu
İsmayilov (10.04.1916-
25.04.1988), Həsənağa Əli
oğlu Məcidov (12.12.1914-
12.01.1978), Ənvər Əli oğlu
Qasımzadə (12.02.1912-
12.03.1969), Hənifə Əliisgəndər
oğlu Ələsgərov (01.01.1912-
29.04.1991), Mikayıl Ələsgər
oğlu Useyinov (19.04.1905-
07.10.1992) və başqaları*

*Architects Anver Alakbar
Ismayilov (10.04.1916-25.04.1988),
Hassanaga Ali Majidov
(12.12.1914-12.01.1978), Anvar
Ali Gasimzada (12.02.1912-
12.03.1969), Hanifa Aliisgender
Alasgarov (01.01.1912-29.04.1991),
Mikayel Alasgar Useyinov
(19.04.1905-07.10.1992) and others*

“Azərdövlətlayihə” institutu memarlarının yaradıcılığı bütövlükdə Azərbaycanın memarlıq sənətinin inkişafı ilə çox sıx bağlıdır. İlk gündən respublikanın aparıcı memar və mühəndislərini öz himayəsi altına alan institutun fəaliyyəti formaca müasir, məzmunca milli Azərbaycan memarlıq sənətinin formalaşmasının bütün mərhələlərini özündə əks etdirir.

Əgər 30-cu illərdə institutun işçilərinin sayı 50 nəfər idisə, 60-cı illərdə burada mütəxəssislərin sayı 500-ə çatdı, 90-cı illərdə isə 750 nəfərə yüksəldi. Bu zaman istehsal işlərinin həcmi dəfələrlə artdı! Yerinə yetirilən işlərin həcminin yüksəlməsi əsas etibarilə əmək məhsuldarlığının artması hesabına idi.

O vaxtdan bəri “Azərdövlətlayihə” institutu, respublikanın çoxsaylı tikintilərini layihə-smeta sənədləri ilə təmin edir, mütəxəssislərinin sayını artıraraq, öz təşkilati strukturu

Baku, Husu Hajiyev, including the Central Department Store and Ministry of Internal Affairs. All those are notable for their bright national hues.

It was an important page in the AzerDovlatLayiha National Institute’s history as the staff’s highly professional architects, skilfully combining classical compositional techniques and local traditions of architecture, created structures to enter the “golden fund” of the City of Baku’s buildings. The Shahriyar Club, Museum Complex, President Office, Cabinet of Ministers, Akhundov National Library, blocks-of-flats along Husu Hajiyev Street and many others belong to this group.

Contemporary architectural requirements were met by the Circus building in Samed Vurgun Street, a high-rise for OrgTechStroy (a construction organisation), Actors’ House, and a building for designing organisa-

Bakı şəhərində orta məktəb binasının layihəsi. Müəlliflər: memarlar Sadiq Ələkbər oğlu Dadaşov (15.04.1905-1946), Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

The project of standard high school in Baku. Authors: Sadikh Alasgar Dadashov (15.04.1905-1946) and Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

M.F.Axundov adına Milli Kitabxana. Bakı şəhəri, Xaqani küçəsi, 29. İki milyon nüsxə kitab tutumu, 650 yerlik qiraət salonları var. “Sahil bağı” və Xaqani küçəsinə baxan fasadların memarlıq kompozisiyasında istifadə edilən üslub və həcm-fəza həllinin özünəməxsus plastikliyi binaya xüsusi əzəmət verir. Bina 1947-ci ildə tikilib. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

National Library building, 29 Khagani St., Baku. Building with capacity two million copies of books, and a reading room from 650 places. Greatness gives to the building a facade, in which has been used architectural composition. The building is built in 1947 on the project of the architect Mikayel Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

ŞƏFİQƏ MİKAYIL QIZI ZEYNALOVA
(26.06.1922-11.05.1979)

SHAFİGA MİKAYIL GIZI ZEYNALOVA
(26.06.1922-11.05.1979)

Şəfiqə Mikayıl qızı Zeynalova Azərbaycan tarixində respublikanın əməkdar memarı fəxri adına layiq görülmüş ilk qadın memar olmuş, təkcə maraqlı memarlıq layihələrinin müəllifi kimi yox, həm də möhkəm, sarsılmaz xüsusiyyətləri özündə birləşdirən şəxsiyyət kimi yadda qalmışdır.

Şəfiqə Zeynalova Azərbaycan ziyalıların ailəsində dünyaya göz açmışdır. Onun atası Mikayıl Zeynalov Sovet hakimiyyətinin qəti əleyhdarı idi. O, öz prinsipləri və həyatı baxışlarına görə 1937-ci ildə Stalin repressiyasının qurbanı oldu. Mikayıl Zeynalov bir neçə il – ömrünün sonunadək həbsxanada oldu. Amma bu ona doğmaları ilə əlaqə saxlamağa və üç qızının taleyində iştirak etməyə mane olmadı.

Zeynalovlar ailəsi çox çətin vəziyyətə düşdü. Ailənin maddi rifahdan məhrum olduğu həmin günlərdə Şəfiqənin çox sevdiyi dayısına da haqsız olaraq “xalq düşməni” yarlığı vuruldu. 1942-1943-cü illərdə orta məktəbdə riyaziyyat müəllimi işləyən Şəfiqənin memar olmasını, M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Sənaye İnstitutunun memarlıq fakültəsinə daxil olmasını məhz o məsləhət görmüşdü.

Şəfiqə Zeynalova ali məktəbi bitirəndən sonra əmək fəaliyyətinə C.Cabbarlı adına “Azər-

Not only did the first female Architect-of-Honours in Azerbaijan’s history Shafiga Zeynalova prove able to remain remembered as a creator of interesting architectural designs, but also as a person of strength, firmness and honesty.

She was born to a family of Azerbaijan intellectuals on June 26, 1922. Her father, Mikayıl Zeynalov, was a consistent opponent of Soviet regime. For his life principles and vision, he became a victim of repressive policies by Stalin and his clique in 1937. He would spent some years jailed though his death; nevertheless, he somehow managed to establish contacts with his family, keep in touch with them and even take part in his three daughters’ lives.

The family found themselves under harsh conditions. During those hard times, after the family had immediately lost their fortunes and got stained “enemies of the nation”, the mother’s uncle, Shafiga’s favourite one, was of great help to the Zeynalovs. It was he who insisted on Shafiga, then, between 1942 and 1943, teaching maths at Secondary School 187, becoming an architect and, therefore, entering the Department for

baycanfilm” kinostudiyasında memar kimi başladı.

Onu xatırlayan həmkarlarının dediyinə görə, Şəfiqə Zeynalovanın qəlbində sovet hakimiyyətinə, xüsusilə Azərbaycanda azərbaycanlıların milli mentalitetinə və mədəniyyətinə yad olan cəhətləri daxil etmək cəhdinə qarşı etiraz vardı. Zaman keçdikcə həmin cəhətlər – özünün milli özünəməxsusluğunu qabartmaq – onun memarlıq layihələrində də nəzərə çarpmağa başladı.

Şəfiqə Zeynalova işlədiyi layihələri rəhbərliyə təqdim etməzdən əvvəl daim axtarışlar aparır, tapdıqlarını milli koloritlə canlandırmağa çalışırdı. Bununla yanaşı, o, yalnız zahiri elementlərlə, məsələn, daş üzərində oyulmuş milli naxışlar və freskalarla kifayətlənmirdi. Şəfiqə xanım gecələr səhərə qədər qədim Azərbaycan memarlıq tikililərinə dair əsərləri öyrənir, bu yolla memarlıq abidələrinin tikilişinin forma və quruluşunu, məkan kompozisiyasını dərk etməyə çalışırdı. Şəfiqə Zeynalova tez-tez deyirdi ki, qədim Azərbaycan mədəniyyət abidələrinin əsas cəhəti onların zahiri görünüşləri yox, mürəkkəb daxili quruluşlarıdır.

Memar Şəfiqə Zeynalovanın həyata keçirilmiş ilk layihəsi uşaqlara həsr olunmuşdur.

Architecture of Azerbaijan Industrial Institute in Baku.

After graduation, Shafiga Zeynalova started her career as an architect for the Azerbaijan Film Studio.

From 1945 through 1949, she worked for AzerDovlatLayiha. The architect spent years from 1949 to 1952 as a student for her extra qualification at the Postgraduate Department of Moscow Architectural Institute. She would become the first Azerbaijani woman to graduate from the Institute. In 1952, after her education in Moscow, she returned to her previous employer, AzerDovlatLayiha, where she would work till her last days.

As her colleagues remember, there was no place in Shafiga’s heart for love of Soviet government or, particularly, of any efforts to implant strange cultural elements in Azerbaijan, those ones which come against the nation’s mentality and spiritual values. As the time passed by, this feature, an emphasis on national identity, began to show up in her architectural designs.

Shafiga Zeynalova never hurried to submit her projects for the management’s confirmation;

1946-1948-ci illərdə tikilmiş Uşaq dəmir yolu ("Gənclik" metrosu rayonunda, Zooparkın yanında yerləşirdi, indi sökülüb) memarın sevdiyi işlərdən biri idi. O, uzun illərdən sonra artıq tikilmiş və uşaqlara, onların valideynlərinə sevinc bəxş edən dəmir yolu estakadasının yanından keçəndə qəlbi qürur hissi ilə aşıb-daşırdı.

Şəfiqə Zeynalova 1945-1949-cu illərdə "Azərdövlətlayihə" institutunda fəaliyyətini davam etdirdi.

O, 1946-cı ildə SSRİ Memarlar İttifaqı üzvlüyünə qəbul edildi.

Şəfiqə Zeynalova 1949-1952-ci illərdə Moskva Memarlıq İnstitutu Memarlıq təkmilləşdirilməsi fakültəsinin dinləyicisi oldu. O, Moskva Memarlıq İnstitutunu bitirmiş ilk azərbaycanlıdır.

O, Moskvada təhsilini başa vurandan sonra 1952-ci ildə "Azərdövlətlayihə" institutundakı işinə qayıtdı və ömrünün axırmacan orada çalışdı.

O, qısa ömründə bu gün də şəhərimizin sakinlərini və qonaqlarını sevindirən çoxlu binaların layihəsini işləyib hazırlamış və tikintisinə rəhbərlik etmişdir.

"Bakı Soveti" (indi yenidən qurulmuş və "İçərişəhər" adlandırılmışdır) metro stansiyasının, Tarix arxivinin, Sənaye nazirliyinin binaları, Bakı, Sumqayıt, Mingəçevir, Lənkəranda yaşayış binalarının, eyni zamanda Sevil Qaziyeva, Mikayıl Müşfiq, Həzi Aslanovun heykəllərinin layihəsi və digər işlər onun peşəkarlığının, böyük və məsuliyyətli fəaliyyətinin nəticəsidir. Ş.Zeynalovanın layihələri incə zövqü, düzgün tapılmış miqyası və memarlıq həllinin yeniliyi ilə fərqlənir.

Dəmirdən və şüşədən ucaldılmış ilk 17 mərtəbəli göydələn-

she found herself in permanent creative search for national architectural hues she tried to add to her designs. Yet she never restricted such additions to external elements e.g. stone-carved ethnical ornaments or frescos. She worked overtime and overnight carefully studying ancient architecture in Azerbaijan and so tried to understand the shape, structure and spatial composition of the historical buildings.

Ms.Zeynalova often told it was not an exterior look but internal composition Azerbaijan's architectural sights are mainly notable for.

During her, rather short, life, she designed and implemented many projects which still represent visual pleasure for people in Baku, both local and foreign ones.

The first implemented design by Shafiqə Zeynalova was her graduation project, assigned to meet children's needs. Now dismantled, Children's Railway, built between 1946 and 1948 near Baku Zoo and a subway station, was the architect's favourite "child". She used to say her heart was overfilled by feelings of proudness whenever, during years and years, she walked by the finished railway, a source of joy for entire families.

BakSoviet Subway Station (now reconstructed and renamed as Icheri Sheher), History Archive and Industry Ministry; residences in Baku, Sumgayit, Mingachevir, and Lankaran; as well as monuments of Sevil Gaziyeva, Mikayil Mushfig, Azi Aslanov etc. are results of great and challenging work she

lərdən biri məhz Lüdviq Mis Van Der Roenin yaradıcılığından ilham alan Şəfiqə Zeynalova tərəfindən düşünülmüşdür. Bina "Nizami" metro stansiyasının yaxınlığında, "Azad qadın" heykəlinin arxa tərəfində yerləşir.

Memar Şəfiqə Zeynalova Şıx çimərliyi yaxınlığında ucaldılmış Xəzər bioloji stansiyası binasının layihə müəllifidir. Layihə bəyənilsə də, gerçəkləşdirilməmişdir. Bu təkcə Cənubi Qafqazda deyil, bütün SSRİ-də balıq və digər dəniz heyvanları yetişdirmək üçün ən böyük və müasir stansiya olmalı idi. Memarın ideyasına görə, binalar kompleksinə laboratoriya, istehsalat korpusu, hətta delfinlərin buraxılması nəzərdə tutulmuş nəhəng hovuz və akvarium daxil olmalı idi. Bundan başqa orada dəniz faunası muzeyi açmaq və mehmanxana tikmək də planlaşdırılmışdı.

Memar Şəfiqə Zeynalovanın son əsərləri indi Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin yerləşdiyi binanın və Bakı Dəmiryol Vağzalının binasının layihəsidir. 28 Aprel (indi 28 May) küçəsi onun peşəkar karyerasının zirvəsi olmalı idi. Memar həmin küçədə çoxmərtəbəli binaların tikilməsi üçün layihələr hazırlamaq barədə düşünürdü.

Amma ağır xəstəlik onu düşüdüklərini həyata keçirməsinə imkan vermədi.

Şəfiqə Zeynalova 1979-cu ildə, 57 yaşında vəfat etmişdir.

professionally performed. Her designs were especial for her fine taste, a right scale found and innovative architectural solutions.

It was Shafiqə Zeynalova who, inspired by ideas of Ludwig Mies van der Rohe, thought designing one of the first high-rises in Baku, a 17-floor metal-and-glass building near Nizami Subway Station, behind the Women's Liberation Monument.

Ms.Zeynalova designed a Caspian Biological Station near Shikhovo Beach in Baku. Though approved, the project would never be implemented. It was to become the largest one in the USSR to grow fish and other marine animals. As planned by the architect, the compound was to include laboratories, a plant, huge aquarium and a pool to house dolphins. It was also envisaged to open a a marine-fauna museum and build a hotel.

The building now serving as the Republic of Azerbaijan's Ministry of Foreign Affairs and Central Railway Station are among the latest designs by Shafiqə Zeynalova. Yet the apogee of her professional career was a project of high-rise developing 28 April (now 28 May) Street. However, she never managed to bring the project to life due to a lethal disease.

Shafiqə Zeynalova was a member of the USSR Architects' Union (since 1946).

She died in 1979 at the age of just fifty six.

Memarlar Ənvər Ələkbər oğlu İsmayilov (10.04.1916-25.04.1988) və Ənvər Əli oğlu Qasımzadə (12.02.1912-12.03.1969)

Architects Anver Alakbar Ismaylov (10.04.1916-25.04.1988) and Anvar Ali Gasimzada (12.02.1912-12.03.1969)

runu təkmilləşdirərək davamlı olaraq əmək məhsuldarlığını artırırdı.

1950-1960-cı illərdə "Azərdövlətlayihə" institutu memarlarının layihələri üzrə parlaq milli koloritli "Buzovnanəft" və "Azərneftzavod" yaşayış binaları, Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının meydan və binalar ansamblı inşa edilir, Mərkəzi Universal Mağazanın (MUM) və Daxili İşlər Nazirliyinin binaları da daxil olmaqla şəhərin əsas küçələrindən olan Hüsü Hacıyev küçəsinin bütün uzunluğu boyu tikinti işləri həyata keçirilir.

"Azərdövlətlayihə"nin memarlarının klassik kompozisiya üsullarını memarlıqda milli ənənələrlə məharətlə birləşdirərək institutun tarixində önəmli yerlərdən birini tutan və Bakı şəhərinin qızıl fonduna daxil olan binalar inşa edirdilər. Bunlara F.E.Dzerjinski adına klub, V.İ.Lenin adına Muzey, Azərbaycan KP MK-nın və Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin binası, Ü.Hacıbəyov küçəsində yerləşən yaşayış binaları, M.F.Axundov adına

tions in Basin Street; a complex of an air-terminal and hotel; Sabayil and 28th April subway stations; the City of Baku's railway station; Azerbaijan's Supreme Council (the National Parliament, in other words); a prominent building for the Communist Party's Archive; and high-rise blocks-of-flats along Saraykin Street and near the Arboretum. Later, new government buildings and a 12,000-seat sport hall were designed.

For the Academy of Sciences of Azerbaijan alone, architects from the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing implemented designs and supervision over the following buildings constructed: the Institute for Theoretical problems of Chemical Technology, Institute for Geography and Problems of the Caspian Sea, Institute for Zoology, Institute for Genetics and Selection, Institute for Botany, Institute of Chemical Additives, Institute for Cybernetics, Institute of Physics, Caspian Marine

Bakı Dövlət Sirkinin binası. Bakı şəhəri, Səməd Vurğun küçəsi, 68. Bina 1967-ci ildə memarlar Ənvər Ələkbər oğlu İsmayilov (10.04.1916-25.04.1988) və Faina Romanovna Leontyevanın layihəsi əsasında tikilmişdir. 2400 tamaşaçı yerlik binada o dövr üçün ən müasir sirk avadanlığı quraşdırılmışdı

Building of the Baku state circus, Baku, Samad Vurgun Street, 68. The building is built in 1967 on the project of architects Anver Alakbar Ismaylov (10.04.1916-25.04.1988) and Faina Romanovna Leontyeva. The building was calculated on 2400 spectator places and equipped, for those times, with the most modern theatrical circus equipment

Azərbaycan memarları SSRİ Memarlar İttifaqının qurultayında. Moskva şəhəri. Kreml, 1960-cı illər
Group of the Azerbaijani architects at congress of the Union of Architects the USSR, Moscow, the Kremlin, the 1960th years

M.F.Axundov adına Milli Kitabxananın ümumi görünüşü. Bakı şəhəri, Xaqani küçəsi, 29. Bina 1947-ci ildə tikilib. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

National Library building, 29 Xaqani St., Baku. The building is built in 1947 on the project of the architect Mikayel Alasgar Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

26 Bakı komissarı adına parka (indi Sahil başı) panoram. Bakı şəhəri, 1960-cı illər

A panorama on Park of 26 Baku commissioners, the city of Baku, the 1960th years

YUZEF İSLAM OĞLU QƏDİMOV
(07.01.1928–08.01.2012)

**YUZEF İSLAM OĞLU
KADIMOV**
(07.01.1928 – 08.01.2012)

Memar Yuzef Qədimov 1953-cü ildə Moskva Memarlıq İnstitutunu bitirmişdir. Təhsilini başa vurandan sonra "Azərdövlətlayihə" institutunda memar və layihənin baş memarı işləmiş, 1984-1989-cu illərdə isə "Bakı-dövlətşəhərlayihə" institutunun baş memarı kimi çalışmışdır. Y.Qədimov bir çox obyektlər layihələndirmiş və inşa etmişdir. Onların arasında H.Əliyev adına İdman-konsert kompleksinin, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin, Azərbaycan Partiya tarixi və partiya arxivini İnstitutunun, Nəsimi rayon Partiya Komitəsinin, Aktorlar evinin, Bakı şəhəri Layihə institutları kompleksinin, keçmiş "Bakı Soveti" (indi "İçərişəhər") metro stansiyasının binalarını göstərmək olar. O, eyni zamanda C.Cabbarlı, H.Cavid, N.Nərimanovun heykəllərinin, şairə X.Natəvanın Ağdamdakı qəbirüstü abidəsinin, Qazaxın Şıxlı kəndində M.V.Vidadinin, Şuşa şəhərində M.P.Vaqifin heykəllərinin müəllif-memarıdır. Y.Qədimovun bütün işləri Ümumittifaq və respublika memarlıq baxışlarında yüksək qiymət almış, diplomlara və fəxri fərmanlara layiq görülmüşdür. Onun ən sanballı işləri ümummilli lider H.Əliyev tərəfindən nəzərdən keçirilmiş və nəzarətdə saxlanmışdır. Me-

Graduated from Moscow Architectural Institute in 1953. Positions: Architect/Project Architect-in-Chief/Architect-in-Chief (the latter position from 1984 through 1989), Bakghiprogor.

Designs: Heydar Aliyev Concert-and-Sport Complex, Ministry of National Security, Azerbaijan Institute of Communist Party History and Archive, Nasimi District Communist Party Office, Actors' House, Designing Institutes' Complex in Baku, and BakSoviet (now Icheri Sheher) Subway Station; monuments of Jaffar Jabarli, Hussein Javid, and Nariman Narimanov (all in Baku); the grave monument of Natavan in Agdam, a monument for Vidadi in Shikhli Village, Gazakh District, a monument for Vaghif in Shusha, etc. His major designs were under direct consideration and supervision by National Leader Heydar Aliyev. Nominations: USSR and Azerbaijan National Prizes. Awards: Diplomas by USSR and Azerbaijan architectural exhibitions; Engineer-of-Honours of the Republic of Azerbaijan; Architect-of-Honours of the Republic of Azerbaijan; Shohrat ("Glory") Order; Presidential Stipend.

marın ayrı-ayrı əsərləri SSRİ və Azərbaycan Dövlət Mükafatlarına irəli sürülmüşdür. Yuzef Qədimov "Azərbaycanın əməkdar mühəndisi" və "Azərbaycanın əməkdar memarı" fəxri adlarına, "Şöhrət" ordeninə, Prezident təqaüdünə layiq görülmüşdü. O, Şərqi Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyasının üzvü idi. Yuzef Qədimov 12 yanvar 2012-ci ildə vəfat etmişdir.

Professional membership: the International Academy of the Architecture of Eastern Countries.

Memarlar Hacı Murad Şuqayev, Mikayıl Useynov və Yuzef Qədimov
Architects Haji Murad Shughayev, Mikael Useynov and Yusef Kadimov

“Textikintitəşkilatı” trestinin inzibati binası. Müəllif: memar Şəfiqə Zeynalova, 1970-ci illər
The office building of trust “Tekhtikintitəşkilatı”. Architect Şafiqə Mikayil Zeynalova, the 1970th years

“Textikintitəşkilatı” trestinin inzibati binasının layihəsi. Müəllif: memar Şəfiqə Zeynalova, 1970-ci illər
Project of office building of trust “Tekhtikintitəşkilatı”. Architect Şafiqə Mikayil Zeynalova

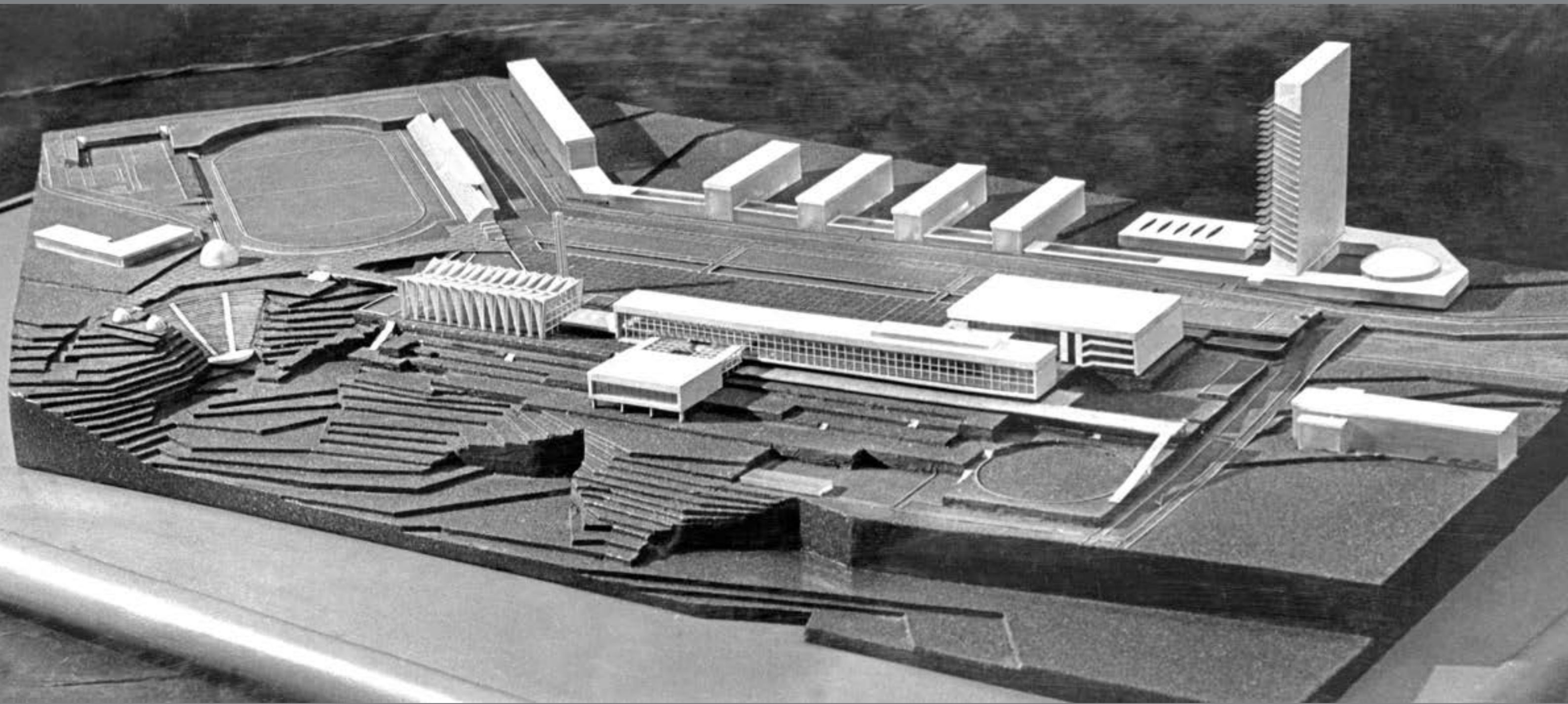
“Textikintitəşkilatı” trestinin inzibati binasının tikilməsi. Müəllif: memar Şəfiqə Zeynalova, 1970-ci illər
During construction of the building of trust “Tekhtikintitəşkilatı”. Architect Şafiqə Mikayil Zeynalova, the 1970th years

Milli kitabxananı və bir çox başqalarını göstərmək olar.

Müasir memarlıqdakı tələbləri nəzərə alaraq institutun memarları Səməd Vurğun küçəsində Sirk binası, “Texnikintitəşkilatı” trestinin çoxmərtəbəli binası, Aktyorlar evi, Basın (indi Füzuli) küçəsindəki Layihə təşkilatları evi, mehmanxana ilə birlikdə Aerovağzal binası komplek-

Biological Station of the Institute for Zoology and others.

Those buildings are notable for elegant architectural solutions used and even now constitute a great part of the City of Baku’s attraction, not only for multiple visitors from abroad, but also for the residents, who must have got used to it, yet still have not.

Sahənin şəhərsalma həlli layihəsi ilə maketin fotosu

The photo of the model with the draft of the town-planning solution of a site of the territory

FUAD MİRZAAGA OĞLU ORUCOV
(26.12.1925– 26.05.1980)

FUAD MIRZAAGA OGLU ORUJOV
(26.12.1925 – 26.05.1980)

Bakı şəhərində anadan olmuşdur. 1933-cü ildə onillik orta məktəbə qəbul olunmuş və 1943-cü ildə həmin məktəbi fərqlənmə ilə bitirmişdir.

1943-cü ildə Azərbaycan Neft və Kimya İnstitutunun inşaat fakültəsinə qəbul olunmuş və 1949-cu ildə həmin institutu uğurla bitirmişdir.

O, 1949-1954-cü illərdə Qara dəniz sahilində yerləşən Sevastopol şəhərində hərbi xidmətdə olmuşdur.

1954-cü ildə "Azərdövlətlayihə" DBLİ-ə memar vəzifəsinə qəbul olunmuşdur.

F.M. Orucov 1967-1968-ci illərdə Rusiyanın Norilsk şəhərində memar vəzifəsində çalışmışdır.

O, sonralar 1980-ci ilə kimi "Azərdövlətlayihə" DBLİ-də fəaliyyətini davam etdirmiş və memar vəzifəsindən 1 nömrəli emalatxananın rəisi vəzifəsinə kimi yüksəlmişdir.

1955-ci ildən Azərbaycan Memarlar İttifaqına üzv olmuşdur.

"Abşeron" mehmanxanası (M.Useynov ilə birgə), "Azərbaycan" mehmanxanası (M.Useynov ilə birgə), Azadlıq meydanında yaşayış evləri (M.Useynov ilə birgə), Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin tədris korpusu (T.Abdullayev ilə birgə), Prezident Aparatının inzibati

Fuad Mirzaaga Oglu Orujov was born in the City of Baku, Azerbaijan, on December 26, 1925. In 1943, he successfully graduated from a regular ten-year secondary school. In the same year, he entered the Department for Construction of Azerbaijan Institute of Oil and Chemistry, which he would graduate from in 1949.

As all young soviet male citizens, he had to pay off his civil duty of a soldier (1949-1954, Sevastopol, the Black Sea).

In 1954, he was employed by AzerDovlatLayihə as an Architect.

Mr.Orujov's professional career as an architect continued in Norilsk, Russia (1967-1968).

Back in AzerDovlatLayihə, he would be promoted from his previous position up to Head of Atelier One in 1980.

Since 1955, Fuad Orujov had been a member of Azerbaijan Architects' Union.

Hotel Absheron, Hotel Azerbaijan, and blocks-of-flats on Azadliq Square (all co-designed wit M.Useynov); an academic facility for Azerbaijan National Teachers' University, Office of President of the Republic of Azerbaijan, Parliament of the Republic of

binası (T.Abdullayev ilə birgə), "Azərbaycan SSR Ali Sovetinin (indi Milli Məclis) inzibati binası" (T.Abdullayev ilə birgə) və Saraykin küçəsində yaşayış evləri (T.Abdullayev ilə birgə) Fuad Orucovun bir memar kimi çalışdığı obyektlərdəndir.

F.M. Orucovun əməyi hər zaman yüksək qiymətləndirilmişdir. 11 mart 1974-cü ildə SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin sərəncamı ilə "Qırmızı əmək bayrağı" ordeni ilə təltif olunmuşdur. 5 dekabr 1979-cu ildə isə Azərbaycan Ali Soveti Rəyasət Heyətinin sərəncamı ilə o "Əməkdar memar" fəxri adına layiq görülmüşdür.

26 may 1980-ci ildə haqq dünyasına qovuşmuşdur.

Azerbaijan, and blocks-of-flats in Saraykin Street, Baku (all with T.Abdullayev) should be listed among Fuad Orujov's records.

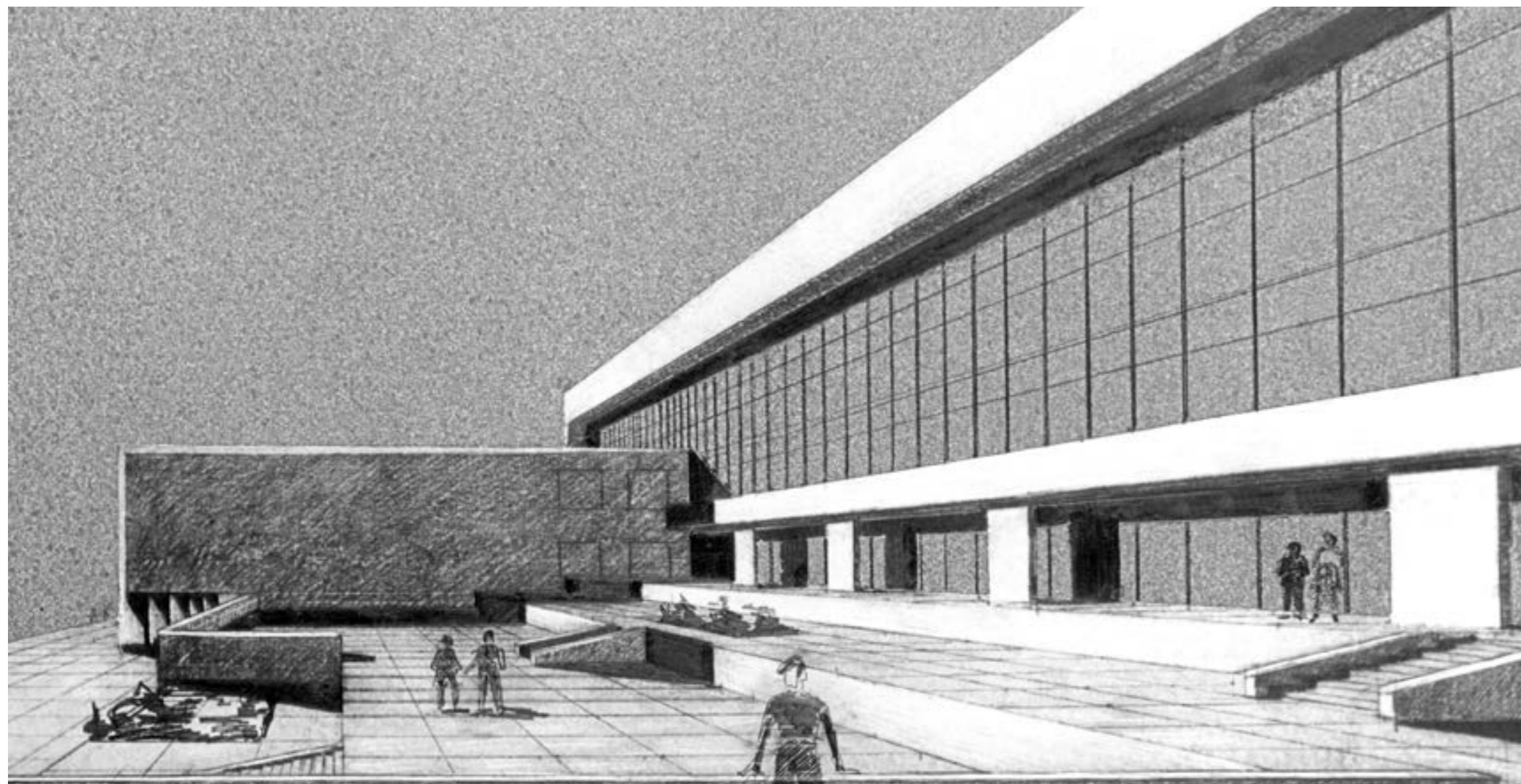
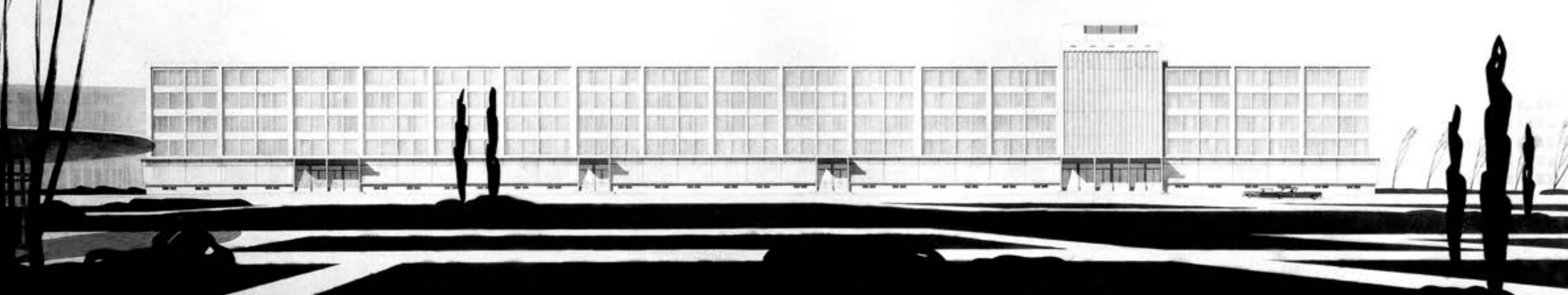
Professional efforts by Fuad Orujov had always been highly awarded, to mention the USSR's Order of the Red Banner of Labour (1974), and Azerbaijan's Architect-of-Honours (December 5, 1979).

F.M.Orujov died on May 26, 1980.

Heydər Əliyev adına Sarayın qarşısındakı meydanın görünüşü, 1970-ci illər

View of the square in front of the building of the Palace of Heydar Aliyev, 1970

"Azərdövlətlayihə" institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış "Layihə təşkilatlarının evi" layihəsi

The project of the House of the Design Organizations executed by the staff of "AzerDovlatLayiha" design institute

"Azərdövlətlayihə" institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış layihə

The architectural project, executed by the staff of "AzerDovlatLayiha" design institute

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Aktyor evinin layihəsi

The project of the House of the Actor executed by the staff of “AzerDovlatLayihə” design institute

si, “Bakı Soveti” (indi “İçərişəhər”) və 28 Aprel (indi “28 May”) metro stansiyaları, Bakı dəmiryol vağzal, Azərbaycan SSR Ali Sovetinin binası, öz zamanının möhtəşəm tikilisi olan “Partiya tarixi və partiya arxivı” binası, Saraykin küçəsi üzrə və Botanika bağı yaxınlığında çoxmərtəbəli yaşayış binaları kimi tikililəri layihələndirirlər. Sonralar Azərbaycan KP MK-nın yeni binası və 12 min nəfər tamaşaçı tutan İdman sarayı layihələndirilərək tikilir.

The modern City of Baku’s image is determined not only by unique buildings, but also by large-size residential ensembles, gardens and parks implemented after designs by the AzerDovlatLayihə National Institute’s architects.

By the AzerDovlatLayihə National Institute’s designs, the main square of the national capital, Lenin Square, currently Azadliq (Freedom) Square was developed including two high-rise

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış ictimai binanın layihəsi

The project of the public building executed by the staff of “AzerDovlatLayihə” design institute

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış ictimai binanın layihəsi

The project of the public building executed by the staff of “AzerDovlatLayihə” design institute

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış ictimai binanın layihəsi

The project of the public building executed by the staff of “AzerDovlatLayihə” design institute

AVRORA ƏBDÜLƏZİZ QIZI SALAMOVA
(19.06.1933-23.10.1986)

AURORA ABDUL GIZI SALAMOVA
(19.06.1933-23.10.1986)

Görkəmli memarlar Mikayıl Useynov və Sadıq Dadaşovun ən yaxşı tələbələrindən biri və sonralar "Azərbaycan SSR-in əməkdar memarı" fəxri adına layiq görülmüş Avrora Əbdüləziz qızı Salamova idi.

Avrora Salamova 1960-cı ildə Leningrad şəhərindəki Rəssamlıq Akademiyasını (indiki İ.E.Repin adına Sankt-Peterburq Rəngkarlıq, Heykəltəraşlıq və Memarlıq İnstitutu) bitirmişdir.

Avrora Salamovanın müəllimi Akademiyanın professoru A.K.Barutçev (1904-1976) idi. O, Leningradda bir neçə mətbəx-fabrikin (1928-1931-ci illərdə, memarlar İ.A.Gilter, İ.A.Meerson, Y.O.Rubinçiklə birgə), "Lenenerqo" binasının (1931-1933) və digər tikililərin layihə müəllifi olmuşdu.

Avrora Salamova 1960-cı ildə, Rəssamlıq akademiyasını bitirdəndən dərhal sonra "Azərdövlətlayihə" institutunda memar kimi fəaliyyətə başlamışdır.

O, 1962-ci ildə Azərbaycan Memarlar İttifaqının üzvlüyünə qəbul olunmuşdur.

Avrora Salamova 1972-ci ildən "Azərdövlətlayihə" institutu 6 saylı emalatxanasının rəhbərinin müavini təyin edilmişdir.

"Azərdövlətlayihə" institutunda bir müddət işlədikdən

Aurora Abdul gizi Salamova was born on June 19 in 1933.

In 1960, she graduated from a famous artistic institution in then-Leningrad (Saint Petersburg, Russia), established by the Russian Senate's Resolution on November 6, 1757 as the Imperial Academy of the Three Greatest Arts, now the I.E.Repin National Academic Institute of Painting, Sculpture and Architecture. Aurora Salamova's tutor was Professor A.K.Barutchev (1904-1976), who had contributed to Soviet Constructivism (a trend of global significance during those years) with a number of implemented designs e.g. few large-size canteens/cafeterias (of a type called a factory-kitchen; 1928-1931, together with architects I.A.Ghilter, I.A.Meyerzon, and Y.O.Rubinichik), a building for Leningrad Electric Supplies, etc.

Right upon graduation, Aurora Salamova started as an architect for AzerDovlatLayihə. In 1972, she was appointed Deputy Head of Atelier #6 of the same employer.

Later, she became Architect-in-Chief of the Special Research-and-Reconstruction Atelier at Azerbaijan's Ministry of Culture. Working on this position, she

sonra Avrora Salamova Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyi yanında Elmi-İstehsalat İdarəsində işə başlamışdır.

Azərbaycan SSR-in əməkdar memarı, respublika Mədəniyyət Nazirliyi Xüsusi Elmi-Bərpa Emalatxanasının baş memarı olan Avrora Salamova özünün dərin biliyi və yüksək peşəkərligi ilə seçilirdi. Onun rəhbərliyi altında Azərbaycanın bir çox abidələri yenidən qurulmuş və bərpa olunmuşdur.

Memar Avrora Salamova Bakının 28 May küçəsində yerləşən lüteran kirkasının, şəhərdəki yəhudi sinaqoqunun, Şamaxıdakı Cümə məscidinin və Şuşa şəhərindəki Yuxarı Karvansaranın və s. binaları bərpa layihəsini vermiş, bunları özlərinin ilkin görünüşünə uyğunlaşdırmışdır.

Çox maraqlı və istedadlı memar olan Avrora Salamova Azərbaycan KP MK Partiya və partiya tarixi arxivi, Azərbaycan SSR EA Mikrobiologiya İnstitutu binalarının, Bakı, Sumqayıt və Azərbaycanın digər şəhərlərində bir çox yaşayış evlərinin və ictimai binaların layihəsini işləyib hazırlamış, Azərbaycan memarlığında özündən sonra böyük iz qoymuşdur.

Avrora Salamovanın layihələri üzrə Sumqayıt şəhərində

proved her excellent taste and feeling of different historical epochs together with respect towards national traditions, which is so much demanded for this architectural profile.

Aurora Salamova guided the successful restoration and reconstruction of many historical architectural sights in Azerbaijan. She was one of the designers to restore and adapt Lutheran Church on 28 May Street and a synagogue (both in Baku); a Jumah mosque in Shamakhi City; Upper Caravanserai in Shusha City (1981-1983), etc.

She designed buildings in Baku such as those of Azerbaijan Communist Party's Archive; Azerbaijan Academy of Sciences' Microbiology Institute and Institute for Genetics and Selection; a memorial (1969), a monument to the famous Azerbaijan composer Uzeyir Hajibeyov (both in Shusha City), and a guest house for a hydro-junction on River Araks in Iran (1966-1967); a number of structures in Sumgayit City (a group of 12-floor blocks-of-flats (1970-1973), Central Park, an exhibition saloon (1964-1967), and the second line of Seaside Park (1966-1967)); and many other projects around Azerbaijan.

mərkəzi parkın və sərgi salonunun (1964-1967), Dənizkənarı parkın ikinci növbəsinin (1966-1967), Ticarət mərkəzinin (1967-1971), 12 mərtəbəli yaşayış evləri qrupunun (1970-1973), Şuşa şəhərində memorial kompleksin (1967), Azərbaycan SSR EA Genetika və Seleksiya İnstitutu binasının (1970-1974), böyük Azərbaycan bəstəkarı Ü.Hacıbəyovun heykəlinin, Araz çayı üzərindəki su qovşağı üçün İran ərazisində qonaq evinin (1966-1967) layihələrini, Şəki şəhərində Yuxarı Karvansaranın (1981-1983) yenidənqurma və bərpa layihələrini və bir çox digər işləri yerinə yetirmişdir.

Avrora Salamova 23 oktyabr 1986-cı ildə vəfat etmişdir.

Aurora Salamova was among the best followers of the great architectural duo, Mikhael Aleskerovitch Useynov and Sadikh Alekperovitch Dadashev. Colleagues remember her as an outstanding person and a talented architect; she is credited a great contribution to Azerbaijan's architecture.

Since 1962, Ms.Salamova had been a member of Azerbaijan's a Union of Architects. That she was awarded Azerbaijan's Architect-of-Honours proves her high professional reputation among experts.

Aurora Salamova died on October 23, 1986.

Rəşid Behbudov adına Mahnu teatri (keçmiş Sinaqoq binası). Bina XIX əsrin sonunda inşa edilmişdir. 1980-ci illərdə binanın Mahnu teatri üçün uyğunlaşdırılması memar Avrora Salamovanın işlədiyi layihə üzrə həyata keçirilmişdir

The building of Theatre of the Song of Rasheed Bekhbudov (the former building of the Big Choral Synagogue). The building is built at the end of the XIX century. In the 1980th years the architect Aurora Salamova executed the project of adaptation of the building in theater

Xilaskar kilsəsi (Lüteran kirkası adı ilə də tanınır). Bina 1896-1899-cu illərdə memar Adolf Eyherin layihəsi əsasında inşa edilmişdir. Binanın yenidənqurma layihəsi 1980-ci illərdə memar Avrora Salamovanın rəhbərliyi altında yerinə yetirilmişdir

Church of the Savior known also as Lutheran Church. The building is built on the project of the architect Adolf Eykhler in 1896-1899. The project of reconstruction of the building was executed in the 1980th years. Project manager architect Aurora Salamova

6 noyabr 1967-ci ildə açılmış "Bakı Soveti" (indi "İçərişəhər") metro stansiyasının yerüstü girişi. Bakı şəhəri. Layihənin müəllifləri: memarlar Şafiqə Zeynalova, Tələt Xanlarov, Yuzef Qadimov, Yuri Kozlov

Land lobby of "Baku Soveti" metro station, Baku. The station was open on November 6, 1967. Authors of the project: architects Shafiqə Mikayil Zeynalova, Təlyat Hanlarov, Józef Kadyimov, Yuri Kozlov

6 noyabr 1967-ci ildə açılmış “Bakı Soveti” (indi “İçərişəhər”) metro stansiyasının yerüstü girişi. Bakı şəhəri. Layihənin müəllifləri: memarlar Şəfiqə Zeynalova, Tələt Xanlarov, Yuzef Qədimov, Yuri Kozlov

Land lobby of “Baku Soveti” metro station, Baku. The station was open on November 6, 1967. Authors of the project: architects Shafiqə Mikayil Zeynalova, Təlyat Hanlarov, Józef Kadyimov, Yuri Kozlov

6 noyabr 1967-ci ildə açılmış “Bakı Soveti” (indi “İçərişəhər”) metro stansiyasının yeraltı zalı. Bakı şəhəri. Layihənin müəllifləri: memarlar Şəfiqə Zeynalova, Tələt Xanlarov, Yuzef Qədimov, Yuri Kozlov

Underground lobby of “Baku Soveti” metro station, Baku. The station was open on November 6, 1967. Authors of the project: architects Shafiqə Mikayil Zeynalova, Təlyat Hanlarov, Józef Kadyimov, Yuri Kozlov

Yalnız Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyası üçün “Azərdövlətlayihə” institutunun mütəxəssisləri tərəfindən aşağıdakı binaların layihələndirilməsi və bunlara müəllif nəzarəti işləri həyata keçirilmişdir: Kimya texnologiyalarının nəzəri problemləri institutu, Xəzər dənizinin coğrafiyası və problemləri institutu, Zoologiya institutu, Genetika və seleksiya institutu, Botanika institutu, Aşqarlar kimyası institutu, Kibernetika institutu, Fizika institutu, Xəzər dəniz bioloji stansiyası və digərləri.

Müasir Bakı şəhərinin simasını, təkcə “Azərdövlətlayihə” institutu memarlarının layihələri üzrə ucaldılmış nadir binalar deyil, həm də iri həcmli yaşayış massivləri və parklar müəyyən edir.

İnstitut mütəxəssislərinin layihələri əsasında paytaxtın əsas meydanı olan V.İ.Lenin adına meydanın (indi Azadlıq meydanı) iki yüksəkmərtəbəli mehmanxana ilə birlikdə, Nəriman Nərimanov prospektini (indi Hüseyn Cavid prospekti) Politexnik institutu və Azərbaycan SSR-nin Elmlər Akademiyasının meydanı və binaları ilə birlikdə, Sovet Azərbaycanının 50 illiyi meydanı (indi İnşaatçılar prospektindəki İnşaatçılar meydanı) Mərkəzi Statistika İdarəsinin binası ilə birlikdə, Sənaye tikintisi nazirliyinin işçiləri üçün tikilən 9 mərtəbəli binalardan ibarət yaşayış massivi, Lenin (indi Azadlıq) və Neftayırınlar (indi Neftçilər) prospektləri üzrə yaşayış massivləri, Xırdalan qəsəbəsində (indi Xırdalan şəhəri) binalar, Sabir bağı, Axundov bağçası, Nizami adına park, Dənizkənarı parkın yeni hissəsi, Tibb insti-

6 noyabr 1967-ci ildə açılmış “28 Aprel” (indi “28 May”) metro stansiyasının yeraltı zalı. Bakı şəhəri. Layihənin müəllifi: memar Ş.Quliyev

Underground lobby of “28 April” (today “28 May”) metro station, Baku. The station was open on November 6, 1967. Author of the project: architect Sh.Guliyev

6 noyabr 1967-ci ildə açılmış “28 Aprel” (indi “28 May”) metro stansiyasının yerüstü girişi. Bakı şəhəri. Layihənin müəllifi: memar Ş.Quliyev

Land lobby of “28 April” (today “28 May”) metro station, Baku. The station was open on November 6, 1967. Author of the project: architect Sh.Guliyev

RƏNA MAHMUD QIZI ƏFƏNDİZADƏ

RENA MAHMUD GIZI EFENDIZADEH

Rəna Mahmud qızı Əfəndizadə 29 noyabr 1929-cü ildə Bakıda həkim ailəsində anadan olmuşdur.

O, 1937-1947-ci illərdə orta məktəbdə oxumuş, məktəbi qızıl medalla bitirmişdir.

Rəna Əfəndizadə 1947-ci ildə M.Əzizbəyov adına Sənaye İnstitutunun memarlıq-inşaat fakültəsinə daxil olmuşdur.

O, memarlıqla yanaşı musiqi təhsili də almış, 1950-ci ildə Musiqi Məktəbinin fortepiano sinfini bitirmişdir.

Rəna Əfəndizadə 1951-ci ildə təhsilini Moskva Memarlıq İnstitutunun IV kursunda davam etdirmiş, 1954-cü ildə isə həmin fakültəni fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir.

1 sentyabr 1954-cü ildə Bakıya qayıtdıqdan sonra o, "Azərdövlətlayihə" institutuna işə qəbul olunmuşdur.

Rəna Əfəndizadə layihə institutunda çalışdığı müddətdə Montin qəsəbəsinin 1937-ci məhəlləsində Bakı Cihaz Maşınqayırma zavodunun əməkdaşları üçün yaşayış evlərinin layihəsini, IV iqlim zonası qurşağında inşa olunmaq üçün orta mərtəbəli kiçikmetrajlı birtipli yaşayış evinin layihəsini (memarlar S.Vahidov, M.Mədətov və Ş.Zeynalova ilə birlikdə), Bakı şəhərində İ.V.Stalin meyda-

Rena Efendizadeh was born on November 29, 1929, in Baku to a family of doctors.

Between 1937 and 1947, she had been studying at a secondary school, which she graduated from with the highest academic award, Gold Medal. In 1947, right upon school graduation, she entered the Architecture-and-Construction Department of Azerbaijan Industrial Institute. Simultaneously with her architectural studies, Rena Efendizadeh also obtained musical education: she graduated from the Piano Department of Azerbaijan Musical College.

It was Moscow Architectural Institute where she started her seventh semester for her architectural qualification, and which she successfully graduated from in 1954. Back in Baku, on September 1, 1954, Rena Efendizadeh was employed by AzerDovlatLayihə.

During her time at this institute, Rena Efendizadeh designed residential buildings for the staff of the Baku Instrumental Mechanical Plant in Quarter 1937 of Montino Town in Baku, standard projects of small-apartment medium-rises (together with architects S.Vayidov,

nının tikinti layihəsini (memarlar Ş.Zeynalova, Y.Qədimov, Qəniyev və Y.Tolstonoqovla birlikdə), Cenevrədəki (İsveçrə) Millətlər meydanının layihəsini və digər layihələri işləyib hazırlamışdır.

Memar Rəna Əfəndizadə 23 aprel 1957-ci ildə SSRİ Memar-

M.Madatov and Sh.Zeynalova) and of a 600-seat club (together with Sh.Zeynalova and another architect, Y.Kadimov), all to be constructed in Climate Zone Four, a development project for a square in Baku (previously named Stalin Square; together

Azərbaycan memarları SSRİ Memarlar İttifaqının qurultayında. Moskva şəhəri, 1980-ci illər

Group of the Azerbaijani architects at congress of the Union of Architects the USSR, Moscow, the 1980th years

lar İttifaqının üzvlüyünə qəbul olunmuşdur.

O, 2 dekabr 1967-ci ildə uğurla dissertasiya müdafiə etmiş, sənətsüənəslıq namizədi elmi dərəcəsi almışdır.

25 dekabr 1979-cu ildə Rəna Əfəndizadəyə "Azərbaycanın əməkdar memarı" fəxri adı verilmişdir.

1971-ci ildə Azərbaycan SSR EA-nın "Elm" nəşriyyatında Rəna Əfəndizadənin "Bakı şəhəri yaşayış rayonlarının planlaşdırılması və tikilməsi" adlı monoqrafiyası çap olunmuşdur.

1986-cı ildə Moskvanın "Stroyizdat" nəşriyyatı onun "Sovet Azərbaycanının memarlığı" monoqrafiyasını nəşr etmişdir.

1986-cı ildə Rəna Əfəndizadə peşəkar uğurlarına görə "Şərəf nişanı" ordeni ilə təltif olunmuşdur.

2000-ci ildə Azərbaycan Prezidentinin Fərmanı ilə Rəna Əfəndizadəyə "Şöhrət" ordeni verilmişdir.

2006-cı ildə "Şərq-Qərb" nəşriyyatı Rəna Əfəndizadənin qələmə aldığı "Azərbaycan memarlığı" kitabını çapdan buraxmışdır.

Hazırda Rəna Əfəndizadə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının aparıcı mütəxəssisi kimi fəaliyyət göstərir. O, eyni zamanda Şərq Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyasının müxbir üzvü və Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin üzvüdür.

with Sh.Zeynalova, Y.Kadimov, and other architects, Ms.Ganiyeva and Mr.Tolstoyitov), a contest development design for Place des Nations in Geneva, Switzerland, etc.

Rena Efendizadeh has also contributed to the field of architecture as a scholar and writer as well. On December 2, 1967, after a successful professional presentation, she was awarded PhD in Architecture. She has written a number of special books about architecture including: Planning and Developing Residential Districts in the City of Baku, published in 1971 by Elm, Baku; Architecture of Soviet Azerbaijan, published in 1980 by Stroyizdat, Moscow; and Architecture of Azerbaijan, published in 2006 by Sharq-Qarb, Baku.

Following her academic career, Rena Efendizadeh is currently working a Leading Researcher at the Institute for Architecture and the Arts of the National Academy of Sciences of the Republic of Azerbaijan.

Rena Efendizadeh's membership in the USSR Architects' Union (April 23, 1957), the International Academy of the Architecture of Eastern Countries (associate member) and the Board of Azerbaijan Architects' Union reflect respect she enjoys among her colleagues.

She has been repeatedly awarded for her professional achievements (Architect-of-Honours of Azerbaijan, December 5, 1979; USSR Badge of Honour Order, 1986; and President of the Republic Azerbaijan's Order of Glory, 2006.)

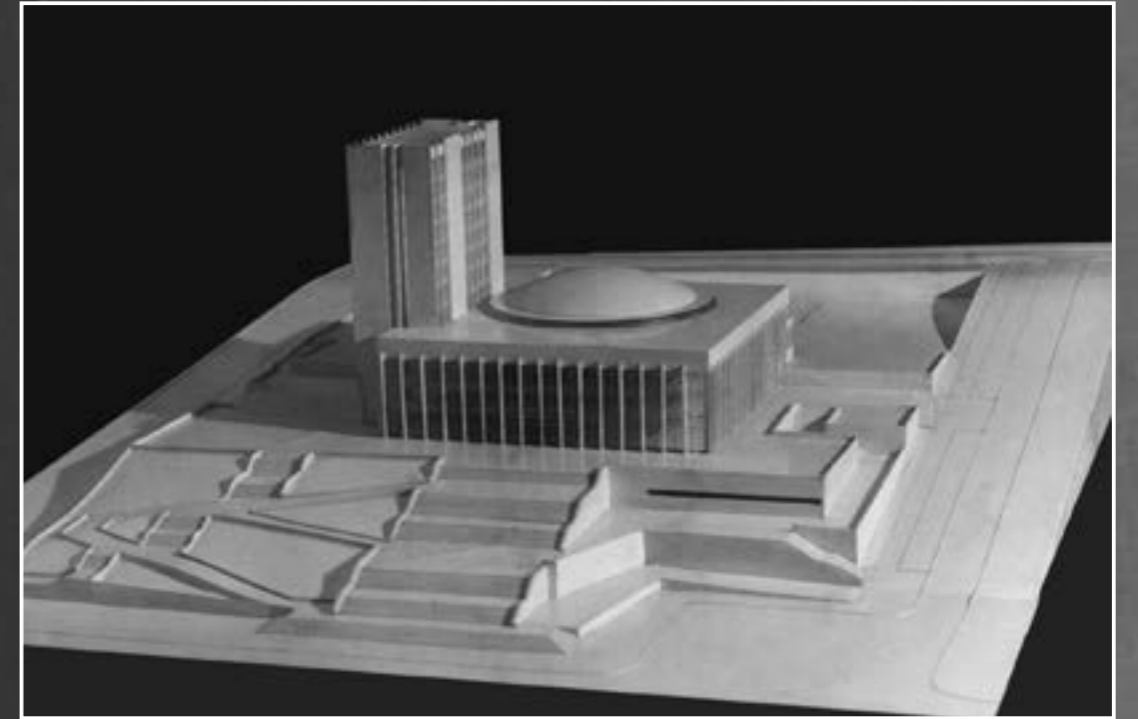

Azərbaycan memarları SSRİ Memarlar İttifaqının qurultayında. Moskva şəhəri, 1970-ci illər

Group of the Azerbaijani architects at congress of the Union of Architects the USSR, Moscow, the 1970th years

*Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Ali Soveti
binasının layihəsi. Bakı şəhəri. Müəlliflər: memarlar Tahir
Abdullayev, Yuzef Qədimov, X.Rəhmanov*

*Project of the building of the Supreme Council Azerbaijani
Soviet Socialist Republic, Baku. Architects Takhir
Abdullaev, Józef Kadymov, H.Rakhmanov*

*Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Ali Soveti
binasının layihəsi. Bakı şəhəri. Müəlliflər: memarlar Tahir
Abdullayev, Yuzef Qədimov, X.Rəhmanov*

*Project of the building of the Supreme Council Azerbaijani
Soviet Socialist Republic, Baku. Architects Takhir
Abdullaev, Józef Kadymov, H.Rakhmanov*

*Bakı Dəmir Yolu Vağzalının inzibati binasının layihəsi.
Müəllif: memar Şəfiqə Zeynalova.
Bakı şəhəri,
1970-ci illər*

*Project of office building of
Management of the Azerbaijani
railroad. Architect Shafiqə
Mikayil Zeynalova,
the 1970th years*

*Bakı Dəmir Yolu
Vağzalının inzibati binası.
Müəllif: memar Şəfiqə Zeynalova.
Bakı şəhəri, 1970-ci illər*

*Office building of Management of
the Azerbaijani railroad. Architect
Shafiqə Mikayil Zeynalova, the
1980th years*

*Bakı Dəmir Yolu
Vağzalının inzibati binası.
Müəllif: memar Şəfiqə Zeynalova.
Bakı şəhəri, 1980-ci illər*

*Office building of Management of
the Azerbaijani railroad. Architect
Shafiqə Mikayil Zeynalova, the
1980th years*

NAİMƏ VƏLİ QIZI AXUNDOVA
(10.08.1933–11.12.2004)

**NAIMA VALI GIZI
AKHUNDOVA**
(10.08.1933 – 11.12.2004)

Naxçıvan şəhərində anadan olmuşdur. 1934-cü ildən Bakıda yaşamış, 1951-ci ildə burada orta məktəbi bitirmişdir. Elə həmin il Azərbaycan Politexnik İnstitutunun (indi Azərbaycan Texniki Universiteti) İnşaat fakültəsinin memarlıq bölməsinə daxil olmuş və 1957-ci ildə həmin ali məktəbi bitirmişdir.

Naimə Axundova 1947-ci ildə Ümumittifaq Lenin Kommunist Gənclər İttifaqına üzv seçilmişdir.

O, 1957-ci ildə "Azərdövlətlayihə" DBLİ-ə memar vəzifəsinə qəbul olunmuş, 1 nömrəli Memarlıq Planlaşdırma Emalatxanasında layihənin baş memarı, sonralar isə emalatxana müdiri vəzifəsində çalışmışdır.

Naimə Axundova 1957-1990-cı illər ərzində M.Useynovla birgə bir çox layihələrin müəllifi olmuşdur. Onların layihələri əsasında "Azərbaycan", "Abşeron", "Moskva", "Orconikidze", "Gəncə" mehmanxanaları, Rabitə evi və Azadlıq meydanında yerləşən çoxsaylı yaşayış evləri tikilmişdir.

Naimə xanım 1990-2003-cü illər bərpa işlərinə də çox böyük önəm vermişdir. Qonaq evi, 4 saylı klinik xəstəxana, İpək yolu, Atatürk mərkəzi, Gənclik-idman mərkəzi, Rəssamlıq Akademiyası, AMİ-nin inzibati binası,

Naima Vali gizi Akhundova was born in the City of Nakhichevan, Azerbaijan, on August 10, 1933. She moved to the City of Baku with her family in 1934. Having completed her secondary education in 1951, she entered the Department for Architecture, Construction School, Azerbaijan Polytechnic University in the same year, to graduate in 1957.

Like all her coevals and compatriots, Ms.Akhundova entered the USSR Young Communists' Union in 1947, a formal ubiquitous obligatory commitment at those times.

In 1957, she was employed by AzerDovlatLayihə as an architect. Her further promotions would include Project Architect-in-Chief and Head of Atelier One for Architectural Planning.

Between 1957 and 1990, Naima Akhundova developed a number of designs with M.Useynov such as Hotels Azerbaijan, Absheron, Moscow, Orjonikidzeh, and Ganjah; House of Communications; and blocks-of-flats on Azadliq Square in Baku, Azerbaijan.

From 1990 through 2003, Naima Akhundova had been paying great attention to architectural restoration. Her

Lənkəran şəhərində məktəb, Filarmoniya binası, Ukrayna Respublikasında Azərbaycan səfirliyinin binası onun əməyinin məhsuludur.

Naimə Axundova dövlət mükafatlarına və fəxri ada layiq görülmüşdür. O, 29 dekabr 1975-ci ildə SSRİ Memarlar İttifaqının Fəxri Fərmanı, 1978-ci ildə SSRİ Memarlar İttifaqının diplomu ilə - "Azərbaycan" mehmanxanasına görə (1973-1977), 3 avqust 1978-ci ildə SSRİ Nazirlər Soveytinin mükafatı ilə - "Abşeron" mehmanxanasına görə 1981-ci ildə SSRİ Memarlar İttifaqının diplomu ilə - "Moskva" mehmanxanasına görə (1976-1980) ilə təltif olunmuşdur.

03 dekabr 1982-ci ildə Azərbaycan Ali Sovetinin Rəyasət Heyətinin sərəncamı ilə Naimə Axundovaya "Azərbaycan Respublikasının əməkdar memarı" fəxri adı verilmişdir. 20 dekabr 1995-ci il tarixdə isə Azərbaycan Respublikası Memarlar İttifaqının diplomunu almışdır.

Naimə Vəli qızı Axundova 11 dekabr 2004-cü ildə əbədiyyətə qovuşmuşdur.

projects in this regard include a guest house, a hospital, Ataturk Centre, Youth Sports Centre, Art Academy, an administration building, a school in the City of Lankaran, Azerbaijan, Philharmonic Hall, and Azerbaijan Embassy in Ukraine.

Naima Akhundova' records include different national awards such as Diplomas of Honours by USSR Architects' Union (December 29, 1975; 1978 and 1981), USSR Cabinet of Ministers' Prize (August 3, 1978) etc.

On December 3, 1982, Ms.Naima Akhundova was awarded Architect-of-Honours by the resolution of Azerbaijan Parliament. On December 20, 1995, her list of awards was added by a Diploma of Architects' Union of the Republic of Azerbaijan.

Ms.Akhundova died on December 11, 2004.

Partiya arxivi və Sov.İKP tarixi institutunun (indi Siyasi sənədlər arxivi) binası. Bakı şəhəri, Azadlıq prospekti, 161. Layihənin müəllifləri: memarlar Şafiqə Zeynalova, Yuzef Qadimov, 1980-ci illər

Building of Institute of history of Communist party of the Soviet Union and party archive, Azadlig Avenue, Baku. Architects: Shafiqə Zeynalova, Józef Kadymov. 1980th years

tutunun (indi Tibb universiteti) əsas binası, Binədə mehmanxana ilə birlikdə Aerovağzal kompleksi və bir çox başqaları tikilmişdir.

Həmin dövrdə respublikanın paytaxtı üçün Baş poçtun binası, yüksək mərtəbəli yaşayış binaları, "Azərbaycan" və "Abşeron" mehmanxanalarının tikilməsi ilə birlikdə V.İ.Lenin adına (indi Azadlıq) meydanının salınması daha mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi.

Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin (indi Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi) inzibati binası. Bakı şəhəri. Bina 1982-ci ildə tikilib. Müəlliflər: memarlar Yuzef Qadimov, Yuri Kozlov

Eight-story building of the State Committee on Safety in rectangular form. The building is built in 1982. Authors: Jozef Qadimov, Yuri Kozlov

hotels; Narimanov (now Hussein Javed) Boulevard was developed together with the Polytechnic Institute and an ensemble of a square and buildings for the Academy of Sciences; so was Soviet Azerbaijan 50th anniversary Square (now Builders' Square in Avenue Inshaatchilar), together with the building for the Central Statistical Office; a residential ensemble of 9-floor blocks-of-flats for the staff of the Ministry of Industrial Construction was erected; so where blocks-of-flats along Lenin Avenue (now Azadliq Avenue), Neftchiler Avenue, in Khirdalan Town (now the eponymous city); Nizami, Sabir and Akhundov gardens were laid, as well as the new part of the Seaside Park; a building for the main set of the Medical Institute, a complex of the air terminal with a hotel in Bina and many others were constructed.

During that time, it was the most important purpose for the City of Baku, the capital of Azerbaijan, to develop the

"Azərdövlətlayihə" institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının yeni korpusunun layihəsi. Bakı şəhəri, Rəşid Behbudov küçəsi

The project of the new additional building of the Azerbaijani State conservatory executed by the staff of "AzerDovlatLayihə" design institute, Baku, Rashid Behbudov St.

"Azərdövlətlayihə" institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Bakı şəhərinin mərkəzində yaşayış binalarının layihəsi, 1970-ci illər

The project of the residential buildings in the central part of the city of Baku executed by the staff of "AzerDovlatLayihə" design institute, the 1970th years

AZAD SEYFULLA OĞLU QOCAMANLI
(05.12.1939–15.08.2010)

**AZAD SEYFULLA OĞLU
GOJAMANLI**
(05.12.1939 – 15.08.2010)

Azad Qocamanlı memar Seyfulla Qocamanlı və həkim Sona xanım Adıgözəlovanın ailəsində anadan olmuşdur. Erkən yaşlarında atasını itirdiyinə görə orta məktəbi bitirdikdən sonra ailəsinin yükünü çiyinlərinə götürərək əmək fəaliyyətinə başlamış və 1957-ci ildə Azərbaycan Dövlət Layihə İnstitutunda texnik vəzifəsinə işə götürülmüşdür. 1958-ci ildə Azərbaycan Politexnik İnstitutuna (indi Azərbaycan Texniki Universiteti) daxil olduğundan təkrarən 1963-cü ildə yenidən Azərbaycan Dövlət Layihə İnstitutuna dəvət olunur və baş texnik, mühəndis, 1965-ci ildə böyük mühəndis, 1967-ci ildə qrup rəhbəri kimi fəaliyyətini davam etdirir. Bu illərdə o fəal ictimaiyyətçi qabiliyyətini də nümayiş etdirir.

1968-1970-ci illərdə Azad Qocamanlı əmək fəaliyyətini Moskva Dövlət Süd Sənayesi Layihələndirmə İnstitutunun Bakı filialında baş mütəxəssis vəzifəsində davam etdirir.

1970-ci ildə Moskvadan Bakıya qayıdan Azad Qocamanlı ömrünün sonuna qədər Azərbaycan Dövlət Layihə İnstitutunda "İstilik və ventilyasiya" qrupunun rəhbərindən şöbə müdiri, İnstitutun baş mütəxəssisi kimi çalışmışdır. Bu gün Bakını bəzəyən bir çox yaşayış binalarının, rəsmi obyektlərin

Azad Gojamanli was born on December 5, 1939, to the family of an architect Seyfulla and a physician Sona. Having lost his father at an early age, Azad had to start working for supporting his family right after secondary school graduation as a Technician of AzerDovlatLayihə (1957). Due to his admission for studies at Azerbaijan Polytechnic in 1958, he would be re-employed by AzerDovlatLayihə as a Senior Technician, later promoted as an Engineer, Engineer-in-Chief (1965) and a Team Leader (1967). During those years, he also proved a great public activist.

Between 1968 and 1970, Azad Gojamanli continued his professional career as a Senior Expert of Moscow National Design Institute for Dairy Industry, Baku Branch.

Since 1970 through his very late days, Azad Gojamanli would work for AzerDovlatLayihə (Heating&Ventilation Team Leader, Head of Department, and a Senior Expert). He should be credited an exceptional role in the construction of many residences and offices now beautifying Baku. Azad Gojamanli's innovative approach and profound professional

tikilməsində Azad Qocamanlının müstəsna rolu olmuşdur. Almaniya, Fransa, İtaliya, Şimali Koreya, Yunanıstana etdiyi səfərləri zamanı Azad Qocamanlı bir mütəxəssis kimi öz novatorluğu, ixtisasının dərin bilicisi kimi xarici həmkarları tərəfindən də öz yüksək qiymətini almışdır.

Azad Qocamanlının fəaliyyəti dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş və o, "Qırmızı əmək bayrağı" ordeni, bir çox medallarla təltif olunmuşdur.

Azad Qocamanlı 15 avqust 2010-cu ildə Bakıda dünyasını dəyişərək əbədiyyətə qovuşmuşdur.

knowledge was highly appreciated by his foreign colleagues during his trips to Germany, France, Italy, Greece and North Korea.

Mr.Gojamanli's achievements were properly recognised by the national government, having awarded him the Order of the Red Banner of Labour and a few medals.

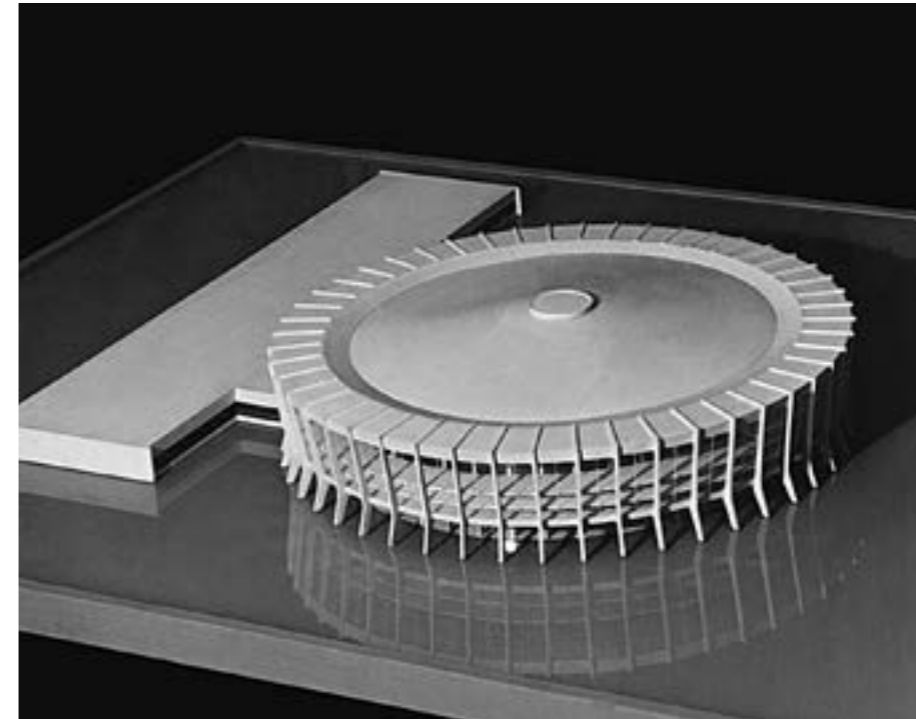
Azad Gojamanli died on August 15, 2010.

*Bakı şəhərində inzibati bina,
1980-ci illər*
*An office building to Baku, the
1980th years*

Azərbaycan Respublikası Prezident Aparatının inzibati binası. Bakı şəhəri, 1980-ci il. Müəlliflər: memarlar Tahir Abdullayev, Fuad Orucov. Paytaxtımızın memarlıq simasını daha da zənginləşdirən binalardan biri də Prezident Aparatının inzibati binasıdır. Bu bina memarlıq və şəhərsalmanın vəhdət halında uğurlu həllinə nümunədir və şəhərimizin ən möhtəşəm tikililərindən hesab edilir

The architectural shape of Baku city has been enriched by variety interesting on a plan, on volume and rather considerable objects from the town-planning point of view, one of which is the office building "Presidential Administration". 1980. Architects: Tahir Abdullayev, Fuad Orujov

İdman sarayının layihəsi. Bakı şəhəri. Memarlar: Tahir Abdullayev, Tələt Xanlarov, Yuzef Qədimov, 1970-ci illər

Project of Sports Palace, Baku. Architect Tahir Abdullayev, Talat Khanlarov, Yuzef Gadimov, the 1970th years

Heydər Əliyev adına İdman-konsert kompleksi. Bakı şəhəri. Müəlliflər: memarlar Tahir Abdullayev, Tələt Xanlarov, Yuzef Qədimov, 1970-ci illər

Sports Palace named Heydar Aliyev, Baku. Architect Tahir Abdullayev, Talat Khanlarov, Yuzef Gadimov, the 1970th years

ЛАБОРАТОРНЫЙ КОРПУС ИНСТИТУТА МАТЕМАТИКИ И МЕХАНИКИ АН АЗЕРЬ ССР В КВ. 542-543 г. БАКУ

ФАСАД ПО УЛ. А Г А Е В А

Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Elmlər Akademiyasının Riyaziyyat və Mexanika institutu üçün yeni laboratoriya korpusunun layihəsi. F.Ağayev küçəsinə çıxan fasad. Bakı şəhəri. Müəllif: memar Mikayıl Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Project of the laboratory building of Institute of mathematics and mechanics of Academy of Sciences Azerbaijani Soviet Socialist Republic. A facade on Ağayev St., Baku. Author architect Mikael Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

BELLA MƏNSUR QIZI ŞƏFİYEVƏ

BELLA MANSUR GIZI SHAFIYEVA

Bella Mənsur qızı Şəfiyeva 12 sentyabr 1934-cü ildə Bakıda müəllim ailəsində anadan olmuşdur.

O, 1942-1952-ci illərdə 134 saylı ümumtəhsil məktəbində oxumuşdur.

1952-1958-ci illərdə Ç.İldırım adına Azərbaycan Dövlət Polixnik İnstitutunda (indi Azərbaycan Texniki Universiteti) təhsil almış, memar diplomuna yiyələnmişdir.

Bella Şəfiyeva institutu bitirəndən dərhal sonra, 9 sentyabr 1958-ci ildə "Azərdövlətlayihə" institutunun 1 saylı emalatxanasında işə qəbul olunmuşdur.

O, 16 iyun 1961-ci ildə böyük memar vəzifəsinə keçirilmişdir.

Bella Şəfiyeva 1965-ci ildə SSRİ Memarlar İttifaqı sıralarına qəbul olunmuşdur.

16 mart 1967-ci ildə o, memarlar qrupunun rəhbəri təyin edilmişdir.

Bella Şəfiyeva 1975-1978-ci illərdə "Azərrabitəlayihə" institutunda çalışmışdır.

O, 1978-1979-cu illərdə "Dövlət teatr layihə" institutu Bakı filialı memarlıq-tikinti şöbəsinin rəisi işləmişdir.

1979-cu ildə Bella Şəfiyeva Tbilisi Zona Elmi-Tədqiqat Eksperimental Layihələndirmə İnstitutu Bakı filialı ictimai binaların

Bella Mansur-Ghizi Shafiyeva was born on September 12, 1934 in Baku; both of her parents were teachers.

From 1942 to 1952, Ms.Shafiyeva had been studying at Girls' Secondary School Number 134 in Baku. In 1952, she entered the Construction Department of Azerbaijan Polytechnic Institute, which she graduated from as a certified architect.

Immediately after graduation, on September 9, 1958, Bella Shafiyeva started her professional career at Atelier # 1 of AzerDovlatLayihə. She was promoted from Architect to Senior Architect on June 16, 1961. Few years later, Bella Shafiyeva achieved even a higher position of Architects' Team Leader (16.03.1967); later in the same year (01.12), she was appointed a Project Architect-in-Chief.

From 1975 to 1978, Ms.Shafiyeva had been working for another institute in her profile, AzerSvyazProject.

From 1978 to 1979, Gipro-Theater Institute's Baku Branch had been her employer, where she was Head of the Architecture-and-Construction Department.

In 1979, Bella Sharifova was invited to accept the position of a

və yaşayış evlərinin tipologiyası şöbəsinin qrup rəhbəri vəzifəsinə dəvət olunmuşdur.

Bella Şəfiyevanın layihələri üzrə Naftalan kurort kompleksində qonaq evi (1962), 500 nəfər üçün nəzərdə tutulmuş 1 saylı sanatoriya kompleksi (1962), xidmət heyəti üçün yaşayış evləri kompleksi (1965), 500 yerlik sanatoriya kompleksi (1970) tikilmişdir.

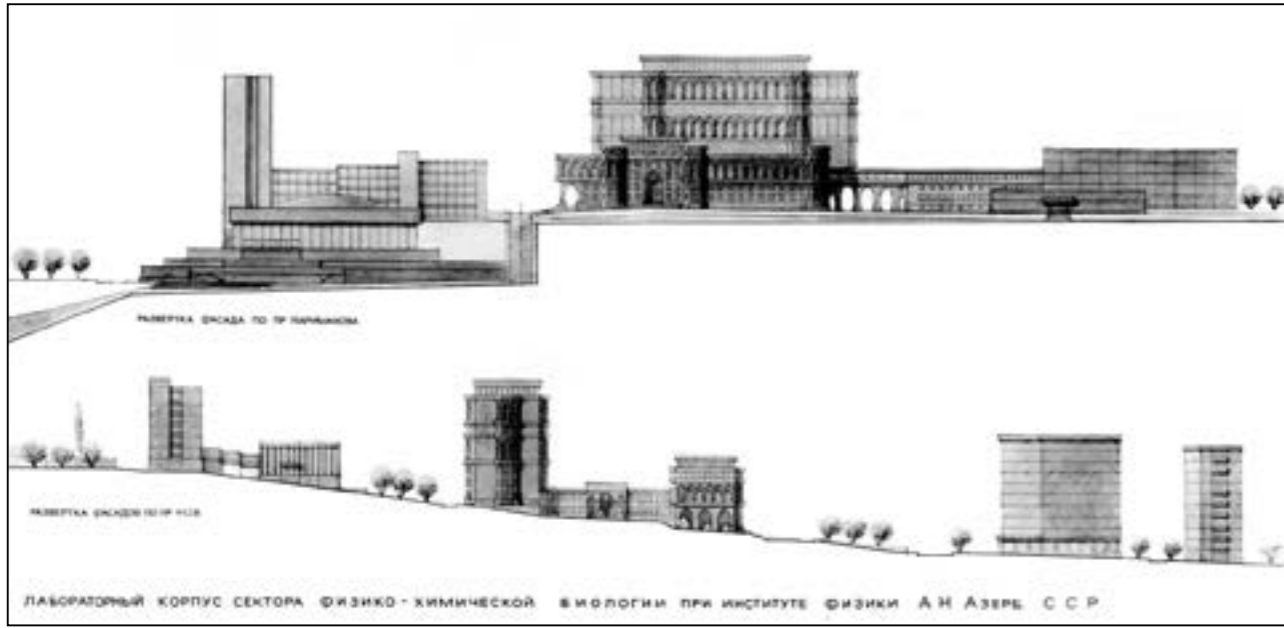
Memar Bella Şəfiyeva eyni zamanda Bakıda "28 Aprel" (1962, indi "28 May") metro stansiyası binasının və yerüstü vestibülünün, "Orqtextikinti" tresti 17 mərtəbəli laboratoriyasının (1965-1967), Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının üzvləri üçün Mərdəkanda Yaradıcılıq evinin (1970), Araz çayı üzərindəki Xudafərin SES işçiləri üçün birləşmiş qəsəbənin (1981) layihələndirilməsində fəal iştirak etmişdir.

Team Leader at the Department for Typology of Public and Residential Buildings within the Baku Branch of Tbilisi Zonal Research Institute for Experimental Architectural Design.

Implemented designs by Bella Sharifova include a guest house and 500-guest Resort #1 (both in 1962), a residential building for the staff (1965), and another 500-guest resort (1970), all in Naftalan, Azerbaijan's recreational area, famous for its healing mud.

Ms. Bella Sharifova actively participated in designing the ground-based foyer and the underground parts of Vokzalnaya (now "28th May") Subway Station (1962), a 17-floor building to house laboratories of Orgthechstroy Trust in Baku (from 1965 to 1967), a resort for members of Azerbaijan Writers' Union in Mardakyan (1970), and a township for the builders and staff of the Khudaferin Hydropower Plant on the Araks River (1981).

Bella Sharifova became a member of the USSR Architects' Union in 1965.

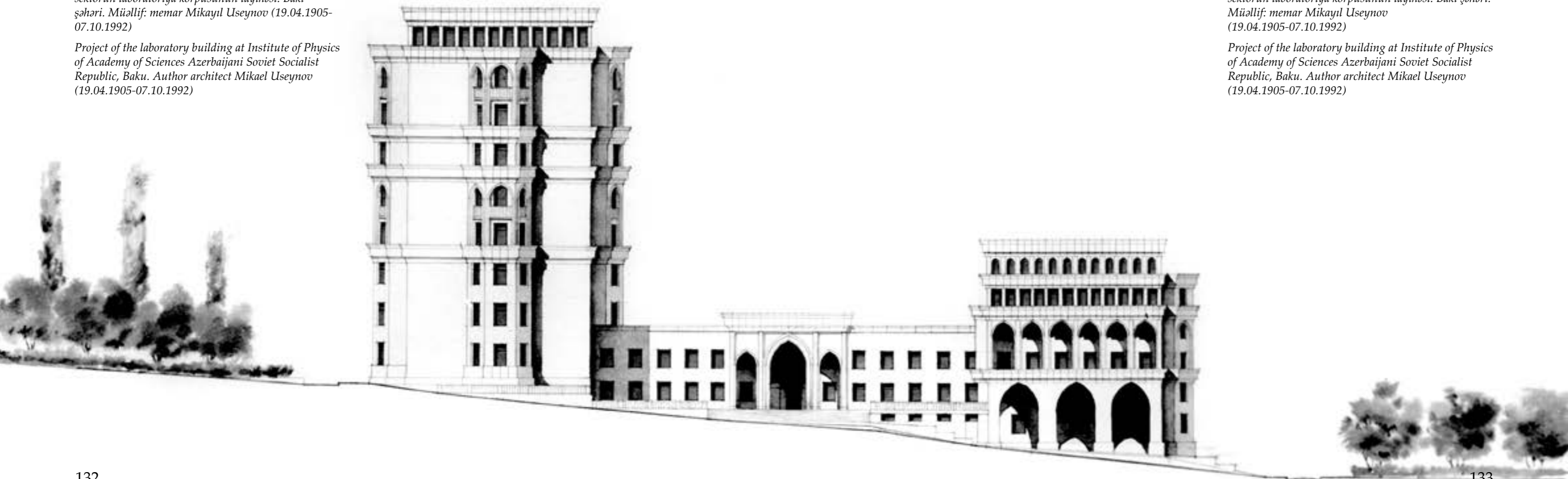
Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Elmlər Akademiyasının Fizika institutu yanında fizika-kimyəvi sektorun laboratoriya korpusunun layihəsi. Bakı şəhəri. Müəllif: memar Mikayıl Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Project of the laboratory building at Institute of Physics of Academy of Sciences Azerbaijani Soviet Socialist Republic, Baku. Author architect Mikael Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Elmlər Akademiyasının Fizika institutu yanında fizika-kimyəvi sektorun laboratoriya korpusunun layihəsi. Bakı şəhəri. Müəllif: memar Mikayıl Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Project of the laboratory building at Institute of Physics of Academy of Sciences Azerbaijani Soviet Socialist Republic, Baku. Author architect Mikael Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

"Azərbaycan" mehmanxanasının layihəsi. Bakı şəhəri. Müəllif: memar Mikayıl Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Project of Azerbaijan hotel in Baku. Author architect Mikael Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

"Azərbaycan" mehmanxana kompleksi. Bakı şəhəri. Müəllif: memar Mikayıl Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Complex of Azerbaijan hotel in Baku. Author architect Mikael Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Lenin adına meydanın (indi Azadlıq meydanı) layihəsi. Bakı şəhəri. "Azərdövlətlayihə", 1960-cı illər

The project of building of Lenin Square to Baku executed by the staff of "BakıDövlətLayihə" design institute, 1960th years

"Azərbaycan" mehmanxanasının fasadından fraqment. Bakı şəhəri. Müəllif: memar Mikayıl Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Fragment of a facade of Azerbaijan hotel in Baku. Author architect Mikael Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

*"Azərbaycan" mehmanxana kompleksi.
Bakı şəhəri. Müəllif: memar Mikayıl
Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)*

*Complex of Azerbaijan hotel in Baku.
Author architect Mikael Useyinov
(19.04.1905-07.10.1992)*

*"Azərbaycan" mehmanxanasının
interyeri. Bakı şəhəri.
Müəllif: memar Mikayıl Useynov
(19.04.1905-07.10.1992)*

*Fragment of an interior of
Azerbaijan hotel in Baku.
Author architect Mikael Useynov
(19.04.1905-07.10.1992)*

*"Azərbaycan" mehmanxanasının
interyeri. Bakı şəhəri.
Müəllif: memar Mikayıl Useynov
(19.04.1905-07.10.1992)*

*Fragment of an interior of
Azerbaijan hotel in Baku.
Author architect Mikael Useynov
(19.04.1905-07.10.1992)*

Azərbaycan Texniki Universiteti. Bakı şəhəri. Azərbaycan Texniki Universitetinin binası milli klassisizm üslubunda layihələndirilmişdir. Binanın memarlıq həllində monumentalizm və möhtəşəmlik ifadə edilir. Bina 1960-cı ildə tikilib. Müəllif: memar Mikayıl Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Building of Azerbaijan Technical University it is projected in national style of classicism. Baku, 1960th years. Author architect Mikael Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Paris kommunası adına zavodun yaşayış evləri. Bakı şəhəri, Hüseyn Cavid prospekti. Müəllif: memar Mikayıl Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Houses for employees of Plant of a name of the Commune of Paris on Husseyn Javeed Avenue in Baku. 1960-e years. Author architect Mikael Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

*Nəriman Nərimanov (indi Hüseyn Cavid)
prospektinə panoram. Bakı şəhəri, 1960-cı illər*

*A panorama on Nariman Narimanov Avenue (now
Hussein Javved Avenue), Baku, the 1960th years*

Lenin (indi Azadlıq) prospektində yaşayış binaları. Bakı şəhəri, 1970-ci illər. Müəllif: memar Mikayıl Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

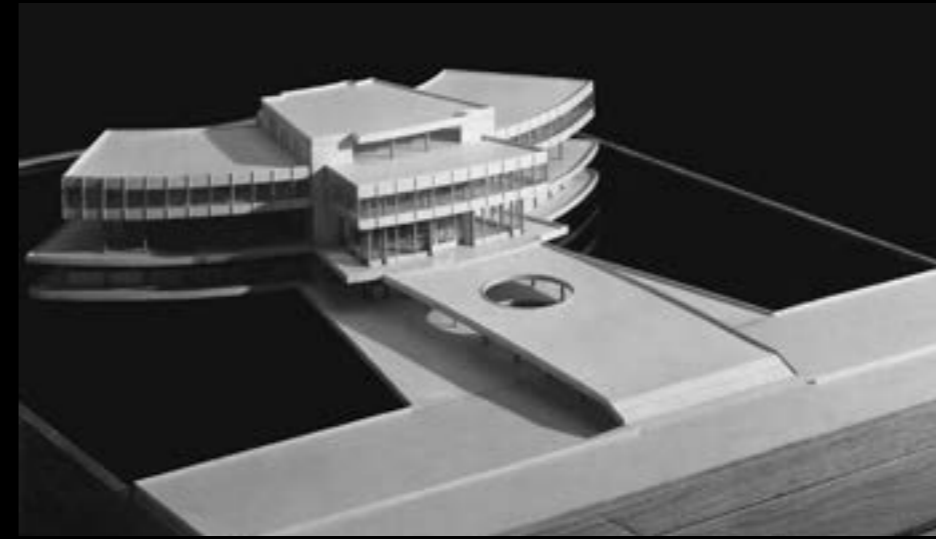
Building by residential buildings of Lenin Avenue, Baku, 1970th years. Author architect Mikael Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

9-cu mikrorayonda yaşayış binaları. Bakı şəhəri, 1970-ci illər
Residential buildings in the 9th residential district, Baku, 1970th years

«Əhmədli» massivində yaşayış binaları. Bakı şəhəri, 1970-ci illər
Residential buildings in the area of Akhmedly, Baku, 1970th years

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Dənizkənarı parkda Yaxt-klub layihəsi. Bakı şəhəri, 1970-ci illər

The project of the Yacht-Club in the Boulevard, executed by the staff of “AzerDovlatLayihə” design institute, Baku, 1970th years

"Vodgeo" ETİ-nin (indi "Azərsu" ASC-nin) inzibati binası. Bakı şəhəri. Tbilisi prospekti və Şarifzadə küçəsinin kəsişməsi

Administrative building "Vodgeo", Tbilisi Avenue, corner of Sharifzade Street, Baku

Mərkəzi poçt binası. Bakı şəhəri, Zərifə Əliyeva küçəsi, 1980-ci illər. Müəllif: memar Mikayıl Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Building of the head Post Department of Azerbaijan, Baku, Zarify Aliyeva Street, 1970th years. Author architect Mikael Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

BÖLGƏLƏRDƏ FƏALİYYƏT

1950-1960-cı illərdə ölkəmizin ikinci böyük şəhəri olan Kirovabadın (indi Gəncə) siması tanınmaz dərəcədə dəyişdi. Yaddaqalan məkan olan Lenin adına meydanı və inzibati binası ilə (memarlar Ə.Ə.İsmayılov və F.R.Leontyeva) şəhər xüsusi ilə gözəl görünürdü. Bu dövrdə V.İ.Lenin adına meydanın yeni şəhərsalma tərtibatı başa çatdırıldı və "Kəpəz" mehmanxanasının tikintisi həyata keçirildi.

Gəncə çayının sağ və sol sahillərində iri yaşayış rayonları (memarlar M.İ.Datiyev, Y.P.Tolstonoqov) salındı, çoxsayda məktəblər, uşaq müəssisələri və sair təhsil ocaqları, mədəniyyət evləri tikildi.

"Azərdövlətlayihə" institutunun Kirovabad filiali ən yüksək müasir tələblərə uyğun "Yeni Gəncə" yeni böyük yaşayış rayonunun layihəsini (memar L.Rüstəmov) işləyib hazırladı.

WORK IN REGIONS OF THE COUNTRY

Ganja is the second important city in Azerbaijan; it greatly changed during the 1950s and 1960s; it has a memorable central square at that time bearing the name of Lenin and the government office designed by architects E.A.Ismaylov and F.R.Leontyeva.

During that time, development for the square was completed, and the new Hotel Kapaz was built. On the left and right banks of the Ganjah River, large-size residential compounds emerged, designed by architects M.I.Datiyev and Y.P.Tolstonogov; many schools, juvenile institutions, cultural establishments and different educational institutions (other than schools) were built as well. The the City of Ganjah branch of the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing designed a project to develop a new large-size residential area, New Ganjah(by architect L.Rustamov). This project met the highest level of contemporary requirements.

Azərbaycan KP Kirovabad şöbəsi mərkəzi aparatının binası. Kirovabad (indi Gəncə) şəhəri. Müəlliflər: memarlar Ənvər Ələkbər oğlu İsmayılov (10.04.1916-25.04.1988), Faina Romanovna Leontyeva

City of Kirovabad (nowadays city of Ganja). Building of Kirovabad office of Communist Party of Azerbaijan. Architects Anver Alakbar Ismaylov (10.04.1916-25.04.1988) and Faina Romanovna Leontyeva

Kirovabad (indi Gəncə) şəhərinə görünüş, 1950-ci illər
View of the city of Kirovabad (nowadays city of Ganja), 1950th years

Azərbaycan KP Kirovabad şöbəsi mərkəzi aparatının binası. Kirovabad (indi Gəncə) şəhəri, 1950-ci illər
Building of City committee of Communist party, city of Kirovabad (nowadays city of Ganja), 1950th years

Orta məktəb binası. Kirovabad (indi Gəncə) şəhəri, 1950-ci illər
Building of school, city of Kirovabad (nowadays city of Ganja), 1950th years

Kirovabad (indi Gəncə) şəhərinə görünüş, 1950-ci illər
View of the city of Kirovabad (nowadays city of Ganja), 1950th years

Açıq havada restoran. Kirovabad (indi Gəncə) şəhəri, 1950-ci illər
Restaurant in the open air, city of Kirovabad (nowadays city of Ganja), 1950th years

Zabitlər evinin binası. Kirovabad (indi Gəncə) şəhəri, 1950-ci illər
Officers' Club building, city of Kirovabad (nowadays city of Ganja), 1950th years

Dəmir Yolu İdarəsinin mərkəzi binası. Kirovabad (indi Gəncə) şəhəri, 1950-ci illər

Building of Management of the Railroad, city of Kirovabad (nowadays city of Ganja), 1950th years

Mərkəzi kolxoz bazarına giriş. Kirovabad (indi Gəncə) şəhəri, 1950-ci illər

The main entrance on the Central collective-farm Market, the city of Kirovabad (nowadays the city of Ganja), the 1950th years

*“Kəpəz-Göygöl” mehmanxanası.
Kirovabad (indi Gəncə) şəhəri.
Müəlliflər: memarlar Mikayıl
Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-
07.10.1992), Naimə Vəli qızı Ax-
undova (10.08.1933-11.12.2004)*

*Hotel “Kapaz. Gyok-Gyol” in the
city of Kirovabad (nowadays the
city of Ganja). Author archi-
tects Mikael Alasgar Useynov
(19.04.1905-07.10.1992) and
Naima Vali Akhundova
(10.08.1933-11.12.2004)*

*Kirovabad (indi Gəncə) şəhəri.
Oktyabr prospekti, 1970-ci illər
City of Kirovabad (nowadays city
of Ganja). Oktyabrskiy Avenue,
1970th years*

*"Azərdövlətlayihə"
institutunun əməkdaşları, 1970-ci illər
Staff of "AzerDovlatLayihe"
Design institute,
1970th years*

*"Azərdövlətlayihə"
institutunun əməkdaşları,
1970-ci illər*

*Staff of "AzerDovlatLayihe"
Design institute,
1970th years*

*"Azərdövlətlayihə"
institutunun əməkdaşları,
1980-ci illər*

*Staff of "AzerDovlatLayihe"
Design institute,
1980th years*

*"Azərdövlətlayihə"
institutunun əməkdaşları,
1970-ci illər
Staff of "AzerDovlatLayihe"
Design institute,
1970th years*

Kirovabad (indi Gəncə) şəhərinin mərkəzində 16 mərtəbəli yaşayış evinin layihəsi. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

The project of 16 floor residential building in the city of Kirovabad (nowadays the city of Ganja). Author architect Mikael Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

"Təbriz" mehmanxanasının binası. Naxçıvan şəhəri. Müəllif: memar Talat Ağasibəy oğlu Xanlarov (26.08.1907-14.04.2004)

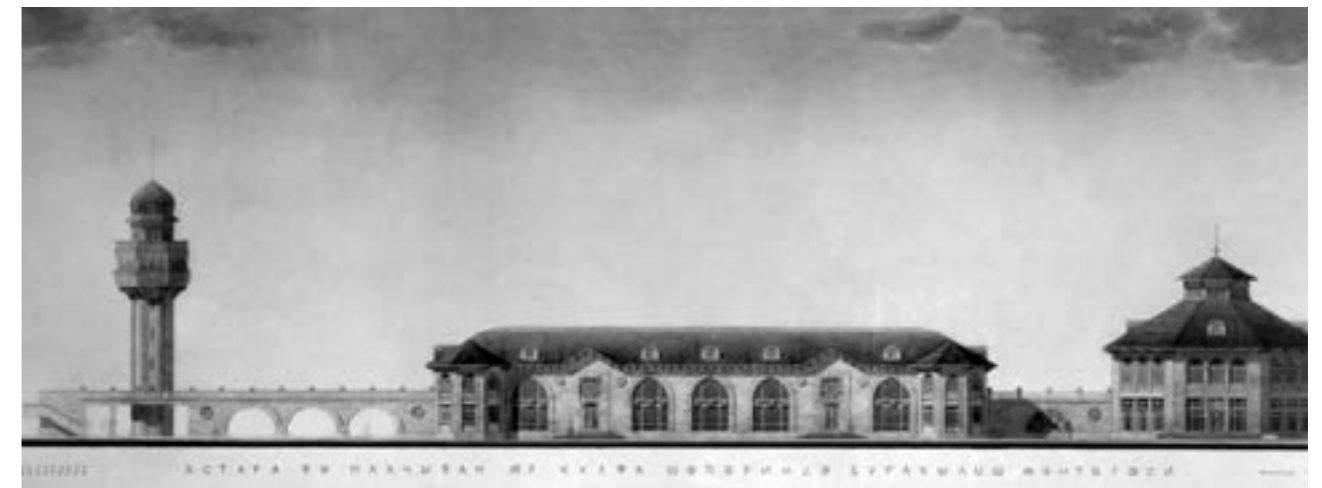
Building of Tabriz hotel, city of Nakhichevan. Architect Talat Agasibay Khanlarov (26.08.1907-14.04.2004)

Astarada və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa şəhərində buraxılış məntəqəsinin layihəsi. "Azərdövlətlayihə" institutu, 1 saylı emalatxana. Müəlliflər: memarlar Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992), Naimə Vali qızı Axundova (10.08.1933-11.12.2004)

The project of a check border check-point in the city of Dzhulfa, Nakhchivan. Design institute of "AzerDovlatLayihə", workshop No.1. Author architects Mikael Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992) and Naima Vali Akhundova (10.08.1933-11.12.2004)

1950-1960-cı illərdə Naxçıvan Muxtar Sovet Sosialist Respublikasının qədim paytaxtı Naxçıvan şəhəri də xeyli dəyişdi. Burada tikilən bütün mənzil-mülki binaların tikintisi institutun layihələri əsasında yerinə yetirilirdi.

This ancient city, a capital of one of the parts in Azerbaijan, was entirely transformed during 1950s and 1960s; there, all residential and civil construction was implemented according to designs by the AzerDovlatLayihə National Institute.

*Memarlar evində görüş zamanı
Architects at a meeting in the
building of the House of the
Architect*

*“Azərdövlətlayihə”
institutunun əməkdaşları
bayram nümayişində.
1 May, 1986-cı il
The staff of
“AzerDovlatLayihe”
Design institute on festive
demonstration on May 1,
1986*

*Azərbaycan memarları SSRİ
Memarlar İttifaqının
qurultayında. Moskva şəhəri,
1980-ci illər
Group of the Azerbaijani archi-
tects at congress of the Union of
Architects the USSR, Moscow,
the 1980th years*

*“Azərdövlətlayihə”
institutunun əməkdaşları, 1980-ci
illər
Staff of “AzerDovlatLayihe”
Design institute, 1980th years*

İnstitut əməkdaşlarının layihələri əsasında Dağlıq Qarabağ Muxtar Respublikasının paytaxtı Xankəndi şəhərində də geniş tikinti işləri aparılırdı. Azərbaycan mütəxəssislərinin fəaliyyəti sayəsində buradakı yöndəmsiz gil daxmalar öz yerini müasir çoxmərtəbəli daş binalara verdi.

İnstitutun memarlarının layihələri üzrə Azərbaycanın Ağdam, Şəki, Xankəndi, Lənkəran, Quba kimi iri şəhərləri ilə yanaşı Zərdab, Qax və s. kimi kiçik şəhərlər də tikilirdi.

İnstitutun fəaliyyətində respublikanın müharibədən sonra tikilən Sumqayıt, Daşkəsən, Əli Bayramlı (indi Şirvan) kimi yeni şəhərləri, İstisu və Naftalan kimi kurortları xüsusi yer tuturdu. Bu şəhərlərin layihələndirilməsi və tikilməsi tam şəkildə,

The capital of Nagorno-Karabakh, this ancient land in Azerbaijan, was developed according to designs by the AzerDovlatLayiha National Institute's staff. In the city, thanks to the AzerDovlatLayiha National Institute's professionals, primitive clay huts were replaced for modern multi-floor stone buildings.

Both important cities of Azerbaijan such as Agdam, Shaki, Khankendi, Lankaran, and Guba, and smaller ones, such as Zardob or Gakh, were developed after designs by the AzerDovlatLayiha National Institute's staff.

New cities of Azerbaijan that emerged during the postwar time such as Sumgayit, Dashkasan, and Ali-Bayramli; and resorts Ilisu and Naftalan occu-

layihələndirmənin bütün mərhələlərində: baş plan, mikrorayonların və rayonların tikinti layihələrindən başlayaraq bütün yaşayış, mədəni-məişət xidməti binaları, yaşıllaşdırma və abadlaşdırılmaya qədər "Azərdövlətlayihə" institutunun mütəxəssisləri tərəfindən həyata keçirilib.

İşlənib hazırlanmış baş planlar Şamaxı, Quba, Qusar və bir sıra digər müasir inkişaf yoluna qədəm qoymuş Azərbaycan şəhərlərinin tikilməsini yaxşılaşdırmağa imkan verirdi.

"Azərdövlətlayihə" institutunun şəhərsalma memarlarının qarşısına Şəki, Ordubad, Şuşa kimi tarixi şəhərlərin planlaşdırılma layihələrinin işlənib hazırlanması zamanı daha çətin vəzifələr çıxırdı. Bu şəhərlərdə gələcək inkişafı bağlı vəzifələrin həlli ilə yanaşı bunların memarlıq-bədii maraq kəsb edən tarixən formalaşmış simasını, şəhərsalma sənəti abidəsi kimi şəhərsalma quruluşunu, monumentallığını, memarlıq abidələrini və adi yaşayış tikililərini qoruyub saxlamaq zəruri idi.

piated a special place in the AzerDovlatLayiha National Institute's efforts.

They designing and development were fully performed after projects by the AzerDovlatLayiha National Institute's experts throughout all the stages of architectural operations starting from general layouts, then to developing regions and microrayons ("commuter districts"), and down to all the residential buildings; those for public-utility service and cultural events; greenery-planting and improvement.

The general layouts generated enabled better development for a number of cities in Azerbaijan, such as Shamakhi, Guba, Gusar and others, which stepped on the way of modernity.

When developing layout projects for such historical cities as Shaki, Ordubad, Shusha and others, the urban planners of the AzerDovlatLayiha National Institute of Designing faced even more complicated challenges.

Along with finding solutions for further development, it was important and necessary in those cities to keep both the historical look, urban development structure as a historical site in terms of urban-development skills, monumental architecture and regular residential neighbourhoods of artistic and architectural interest.

Xankəndi şəhərində inzibati bina, 1980-ci illər

An office building in the city of Hankendi, the 1980th years

Xankəndi şəhərinin mərkəzi hissəsi, 1970-ci illər

Central part of the city of Hankendi, 1970th years

Azərbaycanın tarixi abidələrindən biri olan Şəki şəhəri əsrarəngiz təbiətə malikdir və nadir şəhərsalma memarlıq-planlaşdırma göstəriciləri ilə seçilir. Şəhərin “Yuxarı Baş” adlanan yuxarı hissəsi tarixi qoruq elan edilib. Burada qədim Şəki qalası və Şəki xanlarının sarayı yerləşir.

Yaşayış evləri, inzibati binalar, mehmanxanalar, park və bağçalar “Azərdövlətlayihə” institutunun layihələri əsasında inşa edilmişdir.

Şuşa özündə tarixi şəhərin və Azərbaycanın perspektiv kurort mərkəzinin xüsusiyyətlərini birləşdirir. 1960-cı illərin sonunda şəhərin tarixi hissəsinin qorunması və kurort zonasının inkişaf etdirilməsi zərurətindən irəli gələrək Şuşanın yeni baş planı işlənib hazırlandı.

One of the historical cities in Azerbaijan, the City of Shaki is situated on a picturesque relief and possesses unique features in terms of urban development and architectural planning. The upper historical part of the city, the so-called Yukhari Bash (Upper Head/End) has been given the status of a reserve. The City of Shaki's old stronghold and the ruling khans' palace are situated there.

Residential buildings, offices, gardens and parks have been built after designs prepared by the experts from the AzerDovlatLayihə National Institute.

This city is special as, at the same time, a historical one and a prospective resort in Azerbaijan. In late 1960, a general layout for the city was launched; this came out of the necessity to keep the historical part of the city and provide for development in the resort area.

1960-cı illərdə “Azərdövlətlayihə” institutunun mütəxəssisləri tərəfindən işlənib hazırlanmış baş plan əsasında ümumittifaq əhəmiyyətli kurort olan İstisunun tikintisi başa çatdırıldı. 150 yerlik kurort mehmanxanası, 50 yerlik sanatoriya, 50 kabinəli ixtisaslaşmış vanna binası tikildi, 300 yerlik sanatoriya, kurort poliklinikası və digər yeni tikililər 1960-cı illərdə istifadəyə verildi. Tikintinin ikinci növbəsi gözəl təbiəti olan Qoturluda həyata keçirildi. Burada İstisu mineral suyunun zəngin ehtiyatı tapılmışdı.

According to the general layout developed by the architects of the AzerDovlatLayihə National Institute, a resort of the USSR significance was completed there.

A resort hotel for 150 people, a sanatorium for 50 people, and a specialised bath for 50 people were built; another sanatorium for 300 people was completed in 1960s, as well as the resort polyclinic and other new structures. The second construction line was performed in a picturesque area named Goturlu, where great reserves of a healthy mineral water (branded as Istisu) had been discovered.

Şəhər klubu. Daşkəsən, 1970-ci illər

City of Dashkesan. City club. 1970th years

Şuşa şəhərinin panoramı, 1980-ci illər

A panorama on the city of Shusha, the 1980th years

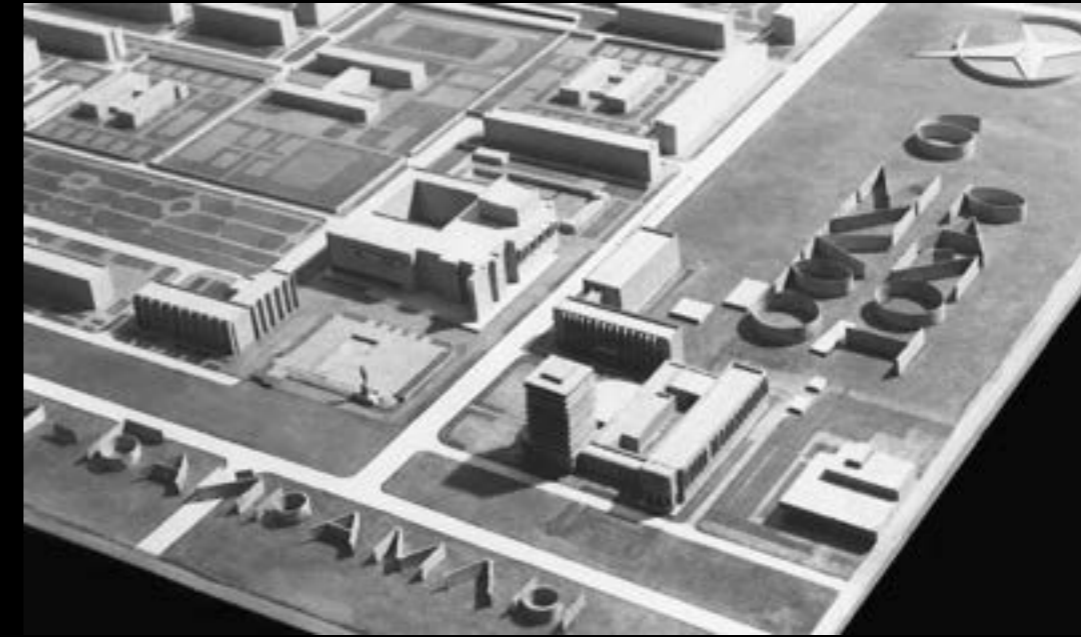
İnzibati bina. Daşkəsən şəhəri,
1970-ci illər

City of Dashkesan.
Administrative building.
1970th years

Mehmanxana binası. Daşkəsən
şəhəri, 1970-ci illər

City of Dashkesan. Hotel.
1970th years

6-cı mikrorayonun layihəsi.
Əli Bayramlı (indi Şirvan) şəhəri,
1980-ci illər

Project of the 6th residential
district of the city of Ali-Bayramli
(nowadays city of Shirvan),
1980th years

6-cı mikrorayonda üç doqquz-
mərtəbəli yaşayış binasının
layihəsi. Əli Bayramlı (indi
Şirvan) şəhəri, 1980-ci illər

The project of three nine-floor
houses in the 6th residential
district of the city of Ali-Bayramli
(nowadays city of Shirvan), 1980th
years

"Mingachevirhesinfaat" trestinin binalarına panoram. Mingachevir şəhəri, 1970-ci illər

A panorama on the square in front of the building of "MingachevirHesInshaat" trust, the city of Mingechaur, the 1970th years

Azərbaycan KP Mingəçevir şöbəsi mərkəzi aparatının binası. Mingəçevir şəhəri, 1970-ci illər

City of Mingechaur. Building of Mingechaur office of Communist Party of Azerbaijan, the 1970th years

Şəhərin mərkəzi hissəsinə və İosif Stalin prospektinə panoram. Mingəçevir, 1970-ci illər

City of Mingechaur. A panorama on the central part of the city and Iosif Stalin Avenue, the 1970th years

Mədəniyyət sarayının binası. Mingəçevir şəhəri, 1970-ci illər

City of Mingechaur. Building of Palace of culture, 1970th years

*1 və 2 saylı məhəllələrin tikintisi.
Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər
City of Sumgayit. Building of
quarters No. 1 and 2, the 1970th
years*

Ümumittifaq istirahət mərkəzi olan Naftalan Kiçik Qafqaz sıra dağlarının ətəyində, dəniz səviyyəsindən 230-240 metr hündürlükdəki çox da dərin olmayan çökəkdə, Azərbaycanın ikinci sənaye mərkəzi sayılan Kirovabad (indi Gəncə) şəhərinin 45 kilometrliyində yerləşir. Naftalan şəhəri, yalnız Naftalan nefti ilə müalicə üsulu apararı və dünyada analoqu olmayan istirahət zonasıdır.

Sumqayıt şəhərinin yaranması, Abşeronda respublikanın əsas sənaye sahəsi – neftin hasilatı və emalı ilə texnoloji bağlı olan metallurqiya və kimya istehsalatının yaradılması ilə şərtlənirdi.

Şəhərin ilkin layihələrinin hazırlanmasına və tikintiyə hələ 1941-ci ildə başlanmışdı, amma müharibənin başlanması ilə əlaqədar işlər dayandırıldı. Müharibə bitdikdən sonra işə tikinti işləri yenidən bərpa olundu və şəhər sürətlə inkişaf etməyə başladı.

A USSR resort, Naftalan is located in the foothills of the Caucasus Minor, in a rather shallow hollow, 230-240 meters above the sea level, 45 kilometres away from the City of Ganjah, Azerbaijan's second industrial city. It is the only resort in the world to use a healing petroleum as a main treatment substance.

The rise of the city was determined by the establishment of metal and chemical industries on the Absheron Peninsula technologically connected to the main field of the country's industry which is the production and refinery of oil.

First design developments and partial construction started before 1941, but were cancelled due to World War II; after the war, they were continued, and the city began to develop very quickly. Since 1949, working out all the design, planning and budgeting for the construction

*Nizami küçəsinə panoram.
Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər
A panorama on Nizami Street in
the city of Sumgayit, the 1970th
years*

Alüminium zavodunun Mədəniyyət evi. Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər

City of Sumgait. Recreation center of aluminum plant, the 1970th years

1949-cu ildən bütövlükdə şəhərin yaşayış hissəsinin tikintisi ilə bağlı layihə-planlaşdırma və layihə-smeta sənədləri "Azərdövlətlayihə" Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutunda cəmləşmişdi. Əvvəllər şəhərin "Dövlətyerlayihə"də hazırlanmış baş planı "Azərdövlətlayihə" institutu tərəfindən dəqiqləşdirildi. Tikintinin, bütün sonrakı layihə işləri üçün əsas təşkil edən birinci növbəsinin eskizi yerinə yetirildi.

Tikinti işləri Azərbaycan SSR Sənaye Tikintisi Nazirliyinin tabeliyində olan trestlər tərəfindən yerinə yetirilirdi.

Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fərmanı ilə respublika tabeli şəhərlər sırasına aid edildiyi 1949-cu il Sumqayıtın yaranma ili hesab olunur.

1949-cu və 1957-ci illər arasındakı dövrdə yuxarıda haqqında bəhs edilən eskizlə tikinti sahəsinin mənimlənməsi başa çatdırıldı və aydın oldu ki, şəhər əvvəllər nəzərdə

of residential districts was concentrated in the AzerDovlatLayihə National Institute, which was the head one in this regard across Azerbaijan. The AzerDovlatLayihə National Institute of Designing clarified the general layout, earlier composed by another designing institute, Giprozem.

Development sketch for the first line of construction was implemented, which would become the foundation for all the forthcoming design work.

Construction was implemented by trusts subordinate to the Ministry for Industrial Construction of Azerbaijan.

1949 is considered a birth year for the city, when, by the resolution of the Presidium of the Supreme Council of Azerbaijan, the city was identified as one of national subordination.

During 1949 in 1957, the development site, as it had been planned by the sketch, was adopted for con-

tutulduğuna nisbətən daha böyük inkişaf perspektivlərinə malikdir.

Bununla əlaqədar olaraq "Azərdövlətlayihə" institutunun memarları 1961-ci ildə şəhərin üç variantdan ibarət inkişaf sxemini tərtib etdilər, onlardan biri, şərti adı "Oraq" olan sxem qəbul edildi və Sumqayıtın baş planının işlənilib hazırlanması üçün əsasə çevrildi.

"Azərdövlətlayihə" institutunun mütəxəssisləri tərəfindən işlənilib hazırlanmış və ilk növbədə mənzil tikintisi də daxil 170 min əhali sayı üçün nəzərə alınmış Baş plana SSRİ Tikinti Nazirliyi yanında Mülki Tikinti və Memarlıq Komitəsi tərəfindən baxıldı, razılaşdırıldı və Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 4 sentyabr 1967-ci il tarixli 482-28ps sayılı qərarı ilə təsdiq edildi.

Sonradan Sumqayıtda tikintinin həmin baş planla nəzərdə tutulan ilk növbəsi, demək olar, tamamilə başa çatdırıldı.

Xəzər dənizinin sahilində yerləşən şəhər oraq şəklində uzanaraq sahilboyunun formasını təkrarlayır. Şəhərin şimal-qərb hissəsini əsasən sənaye obyektləri, orta hissəsini isə parkla bitib istirahət zonasına, pioner düşərgəsi sahələrinə və istirahət evlərinə keçid alan yaşayış əraziləri tutur.

Təbii şəraiti və əsasən də küləyi nəzərə alaraq seçilmiş sənaye obyektləri və yaşayış binalarının qarşılıqlı yerləşməsi sənayenin zərərli təsirini minimuma endirir. Bundan başqa, sənaye obyektlərinin zərərlik dərəcəsinə görə zonalara bölünməsi (daha zərərli istehsalat obyektləri yaşayış sahələrindən daha çox uzaqlaşdırılıb) və zəruri sanitariya işlərinin yaradılması yaşayış ərazisinin

Mərkəzi meydanda Vladimir Leninin heykəli. Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər

A monument to Vladimir Lenin on a central square of the city of Sumgait, the 1970th years

struction, and it became clear that this city had much greater perspectives for development in comparison to what had been envisaged before.

Therefore, in 1961, the AzerDovlatLayihə National Institute's architects prepared three variants of the city development, one of which, whose working name was Sickle, was accepted and laid as the ground for the layout.

The general layout of Sumgait, developed by the AzerDovlatLayihə National Institute's architects for an estimated population of as many as 170,000 people, with residences envisaged as the priority, was considered and agreed with the National Committee for Civil Construction and Architecture at the USSR National Construction Committee and approved by Resolution #482-28pc on 04.09.1967.

Later on, the first line of construction, stipulated by the layout, was almost entirely completed. Located

*Lenin adına küçəyə panoram. 4 və 5 saylı məhəllələrin
tikintisi. Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər*

*City of Sumqayıt. A panorama on Lenin Street. Building
of quarters No. 4 and 5, the 1970th years*

*Puşkin adına küçəyə panoram.
Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər*

*City of Sumgait. A panorama on
Pushkin Street, the 1970th years*

də havanın təmizliyini kifayət qədər təmin edir.

Yaşayış rayonu tikintinin aparıldığı vaxtdan, yerindən və ərazinin təbii relyefindən asılı olaraq, mərtəbələr üzrə bölünür.

Sənaye zonasına daha çox yaxın olan 18 və 19 sayılı məhəllələrdən başlayan tikinti bir-iki mərtəbə hündürlüyündə evlərdən ibarət idi. Relyefə müvafiq olaraq, dənizə yaxınlaşdıqca binaların hündürlüyü artır və sahil enişində 4-5 mərtəbəyə çatır. Bu cür hündürlük tikintinin əvvəldən nəzərdə tutulmuş mərhələləri, tikinti təşkilatlarının texniki təchizatı və mənzil inşaatı pionerlərini evlə təmin etmək zərurətindən doğurdu.

Tikinti işlərinin ilkin dövründən daha çox "Azərdövlətlayihə" institutunun mütəxəssisləri tərəfindən işlənilmiş birtipli layihələr geniş tətbiq edilirdi ki, bunlar da inşaat prosesində böyük sənayeləşdirmə istiqamətində texniki və memarlıq baxımından

on the Caspian seashore, the city is stretching itself as a sickle, parallel to the beach line. The north-western part of the city houses main industries while the middle area is residential; the adjacent park comes into recreation sites, camps and resorts.

Chosen with natural conditions and mostly wind directions considered, the mutual location of industries and residences brings the industrial harms down to a minimum level. Besides, industrial zoning in terms of health damage levels (the most unhealthy plants are farthest from the residences) and necessary zones of sanitary gaps sufficiently provide for clean air where people live.

The residential area is distinguished in terms of floor numbers, construct periods, location, and natural relief.

Living quarters 18 and 19, nearest to the industrial zone, are one or two-floor. The closer the sea, the

təkmilləşdirilirdi. Əgər yaşayış məsivlərinin tikintisində "kubik" adlanan mişarlanmış yerli əhəngdaşından istifadə olunurdusa, sonralar tam yığma evtikməyə üstünlük verildi.

Tikintinin 85-90%-ni qənaətli birtipli layihələr əsasında inşa edilmiş beşmərtəbəli blok evlər təşkil edirdi. Bununla yanaşı, Sumqayıtın ayrı-ayrı mühüm qovşaqları – şəhərin girişi, Lenin və Sülh prospektlərinin dənizə çıxışı və s. yerlərdə fərdi layihələr üzrə tikilmiş 9 və 12 mərtəbəli binalara üstünlük verilirdi.

Məhəllələrin, sonralar isə mikrorayonların layihələndirilməsi və tikilməsi zamanı yerli iqlim şəraiti

more floors blocks-of-flats have according to the relief to reach four and five storeys along the beach. This approach to the number of floors corresponded to the construction stages envisioned, technical facilities possessed by construction organisations and an urgent necessity to provide the building pioneers with accommodation.

Since the very beginning, standard designs by the AzerDovlat-Layihə National Institute of Designing were largely used in the City of Sumgait; during the construction process, those designs underwent technical and architectural improve-

Azərbaycan KP şəhər komitəsinin inzibati binası. Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər

City of Sumgait. Office building of city committee of Communist party of Azerbaijan, the 1970th years

ciddi şəkildə nəzərə alınırdı, proporsiyaları etibarilə aydın, şimal küləklərindən qorunan yarımqapalı həyətlər ya-radılırdı. Bitkilərin zəruri çeşidi diqqətlə seçilir və binaların lazımı yönlənməsi qəbul edilir, əhəlinin həyət və idman meydançalarında dincəlməsi imkanları nəzərə alınırdı.

Bir qayda olaraq mikrorayonların əhali sıxlığı normanın ən yuxarı həddi ilə və hələ bir qədər də artıq götürülürdü. Təcrübə göstərdi ki, bu amil insanların yaşayış şəraitinə heç bir mənfi təsir etmədi.

1960-cı illərdə yaşayış məhəllələrinin və mikrorayonların layihələndirilməsi və inşası kompleks şəkildə həyata keçirilirdi. Yaşayış evlərinin tikintisi ilə eyni vaxtda, həm ayrı-ayrı binalarda, həm də binaların birinci mərtəbələrində (başlıca olaraq ticarət obyektləri şəbəkəsi) məktəblər, uşaq bağçaları və digər mədəni-məişət müəssisələri tikilir və yerləşdirilirdi.

Şəhərin ümumi planlaşdırılma kompozisiyası çox sadə idi, sərbəst hərəkət etməyə imkan verirdi. Planın

ment towards greater industrialism. While the first residential ensembles were built from local cubic cut stones, a full-assembly approach became dominating later on. 85 or 90 % of the designs are standard, mostly of an economical 5-floor multi-block flat buildings. At the same time, certain important hubs such as the city entrance, marine openings for the main avenues etc. were emphasised with towers after special 9- or 12-floor designs.

Local climatic conditions were carefully considered for the designs and developments of the living quarters and further commuter districts; half-confined courtyard spaces of clear proportions were created for protection against north winds. A necessary assortment of plants to grow was selected, and buildings were properly oriented; residents' recreational opportunities in the yards or on sport grounds were envisaged.

As a rule, commuter districts' density was accepted on a top sanitary level, or even a bit higher,

əsasını Səməd Vurğun adına dənizkənarı bulvar və sahil zolağını təkrar edən uzununa Nərimanov, Dostluq, Bakı (Mərkəzə keçən) küçələri və bunlara perpendikulyar olan, dənizə doğru uzanan Lenin prospekti, Dostluq və Vağzal küçələri təşkil edirdi.

Əsas küçə olan V.İ.Lenin adına prospektdə şəhərin mərkəzi, inzibati binanın qarşısındakı mərkəzi meydan, mədəniyyət evi və Leninin heykəli yerləşirdi. Lenin prospektinin dənizə və dənizkənarı parka çıxışı tamamlanmış memarlıq ansamblı təşkil edirdi.

Binaların qurulmasının müxtəlif üsullarından istifadə olunması, dayanacaq yerlərində genişlənmələrin yaradılması, binaların hündürlüyü və küçələrin eninin bir-birinə uyğunluğu, hündürmərtəbəli binaların taktiki cəhətdən münasib yerləşməsi və elementlərin memarlığının miqyaslılığı Sumqayıt şəhərini müasirləşdirir, sakinlərin yaşaması üçün rahat məkana çevirirdi.

Susuz və yarımsəhra sahədə yaşıl vahənin salınmasının xeyli çətin olmasına baxmayaraq şəhər çox gözəl şəkildə yaşıllaşdırılmışdı. Burada aşağı terrasda yerləşən və sahil boyu uzanaraq yuxarı terrasa qədər gəlib çıxan dənizkənarı park yaradılmışdı.

Yaşıllaşdırılmış küçə və bulvarlar, bağçalar indiyədək şəhərin ayrı-ayrı qovşaqlarını bir-birinə bağlayan məkanlar və yaşıl dəhlizlər sistemini təşkil edir. Qış vaxtı dənizkənarı parka gələnlərin sayının azalacağı nəzərə alınaraq yaşıl dəhlizlərin bir qismi şüurlu şəkildə şəhərin işərisində salınmışdı ki, həm əlverişsiz iqlim şəraitində binaları qorusun və həm də əhali tərəfindən qış döv-

which, as it would be clear, would not deteriorate living conditions.

A complex approach was used in the designing and construction of living quarters and commuter districts in 1960s. Alongside with living construction, schools were built, as well as the childcare institutions and other service facilities located both in separate buildings and, mostly shops, on ground floors of blocks-of-flats.

The entire compositional scheme of the city's layout was very simple and easily felt on nature, which allowed for easy navigation. It was based on Samad Vurgun Embankment and lengthwise streets along the coastline (Narimanov, Friendship, the City of Baku Street, converted into Central) and perpendicular ones (Avenue Lenin and Railway Street, coming down to the sea).

Avenue Lenin was the main street for the existing city centre with a square in front of the government office, the House of Culture and, typically for the Soviet time, a monument of Lenin; the central square, as well the opening of Avenue Lenin into the seaside park, were accomplished architectural ensembles.

Different methods to locate buildings, three-sided courtyards, mutual proportions of the building heights and the street width with tactful location of high-rises, and large-scale architecture of all the elements made and still do the city a modern and comfortable one to live in.

In spite of significant difficulties to create a green oasis in a waterless and semi-desert area, the city was well planted; a seaside park was created there, located on the lower

4-cü mikrorayonun tikintisi.
Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər
City of Sumqayıt. Building of the
residential district No. 4, the
1970th years

*Ticarət mərkəzinin binası.
Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər
City of Sumqayıt. Central
department store, the 1970th years*

ründə bunlardan istirahət yeri kimi intensiv istifadə olunsun.

İnkişaf etmiş yaşıllıq sistemi, bütün şəhər üçün piyada çatıla bilinəcək məsafədə yerləşən dəniz çimərliyi ilə uzlaşmada əlverişli təbii amillərdən tam şəkildə yararlanmağa imkan verir, zərərli kimya və metallurgiya istehsalatında çalışan sakinlər üçün əslində kurort şəraiti ərsəyə gətirirdi.

Tikinti ilə yanaşı mühəndis-kommunikasiya işləri də aparıldığından şəhər 1970-ci illərdə su kəməri, kanalizasiya sistemi, Ceyranbatan su anbarından texniki suvarma su kəməri, elektrik və qaz təchizatı, yağış kanalizasiyası, drenaj, telefonlaşdırma və radiotranslyasiya şəbəkəsi ilə təmin edilmişdi.

Sumqayıt İstilik-Elektrik Mərkəzindən enerji təchizatının mərkəzləşdirilmiş qaydada həyata keçirilməsi mikrorayonlardakı ocaqxanaların ləğv edilməsinə və bununla da şəhərin yaşayış hissəsindəki hava hövzəsinin sanitari vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına şərait yaratdı.

Küçələrin təyinatı üzrə diferensiasiya edilmiş dəqiq toru-şəbəkəsi nəqliyyat problemlərini həll etməyə imkan verirdi. Sənaye hissəsinin şəhərlə rəhbərliyi, eləcə də şəhərdaxili əlaqə tramvay və avtobus nəqliyyatı ilə həyata keçirilirdi.

Avtobusların köməyi ilə xarici şəhərdənkənar əlaqələr də həyata keçirilir, istər Bakıya və istərsə də respublikanın digər yaşayış məntəqələrinə reyslər gerçəkləşdirilirdi. Bu məqsədlə şəhərdə avtovağzal tikilmişdi.

Bundan başqa, Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasının istirahət zonası ilə əlaqə elektrik dəmir yolu

terrace, and there was a seaside boulevard on the upper terrace along the coastline as well.

Planted streets and boulevards; and gardens and parks still make a system of spaces and green corridors connecting different parts of the city; part of them had been deliberately placed within the city, under the protection of buildings, so that they would be intensively used during winter times, when the seaside park became less visited.

A developed system of green plants in combination with the seaside beach, which is almost within the accessibility of pedestrians for the entire city, fully used favourable natural factors and so provided residents working in harmful industries of metal production and chemistry virtually resort facilities.

Simultaneously with development, engineering communications were implemented, so the city, in the middle of the 1970s, was supplied with water pipelines, sewerage, technical water supplies from the Jeyran-Batan reserve, electricity, gas, drainage, telephone lines and radio.

Centralised heating from the City of Sumgayit's Power Plant was provided for, which allowed to start eliminating local boilers in commuter districts and so improve sanitary conditions of atmosphere in the city's settled areas.

Purpose-differentiated, a clear grid of streets in the city enabled solutions for transportation challenges. Connection between industrial and living sites as well as within the latter ones was provided for with tram and bus lines.

vasitəsilə həyata keçirilirdi ki, sonradan həmin yoldan şəhərin sənaye hissəsini yaşayış sahəsi ilə birləşdirmək üçün də istifadə edildi.

1980-ci ilin əvvəllərində Sumqayıt şəhər əməkçilərinin, şəhərin partiya və sovet orqanlarının, layihələndiricilərin və inşaatçıların səyi nəticəsində qısa müddət ərzində yaşayışın olmadığı, susuz səhrada rahat, müasir və gözəl şəhər, Azərbaycan respublikasının çox böyük sənaye mərkəzi yaradıldı.

Buses ran the external routes as well, both with the City of Baku and other cities or towns in Azerbaijan, which a bus station was built for.

In addition, there was an electric railway to the City of Baku and Absheron seaside resorts, later to be used as a connection between the City of Sumgayit's residential and industrial areas.

Thanks to the efforts by designers and constructors; people and the government, a comfortable, modern and beautiful city, the largest industrial centre in Azerbaijan had been created by early 1980s.

Hündürmərtəbəli bina. Sumqayıt şəhəri, 1970-ci illər

City of Sumgayit. High-rise building, the 1970th years

İnkişafın yeni mərhələsi (1980-ci illər)

Şəhərlərin zahiri görünüşünün formalaşmasında, sosial məsələlərin həllində, Azərbaycan zəhmətkeşlərinin artan mədəni-məişət ehtiyaclarının təmin edilməsində "Azərdövlətlayihə" institutunda işlənilib hazırlanmış şəhərlərin baş planları və birtipli layihələr çox mühüm rol oynayıb və oynamaqdadır.

Demək olar ki, ölkənin bütün şəhərlərində, rayon mərkəzlərində və şəhərli qəsəbələrində yaşayış evlərinin, inzibati binaların, xəstəxanaların, mədəniyyət evlərinin, kinoteatrların, məktəblərin, uşaq bağçalarının və körpələr evlərinin, mədəni-məişət xidməti mərkəzlərinin, mehmanxanaların inşası həmin layihələr üzrə həyata keçirilirdi.

Məlumdur ki, yaşayış məntəqələrinin ahəngdar inkişafında, şəhərsalma məsələlərinin düzgün həllində baş planlar həlledici əhəmiyyətə malikdir. Respublikanın bütün şəhərləri üçün baş planları işləyib hazırlayan (Bakı şəhəri və Abşeron aqlomerasiyası istisna olmaqla) yeganə təşkilat "Azərdövlətlayihə" institutu idi və bu indi də belədir.

1980-ci illərdə institutda, respublika əhəmiyyətli 10 şəhər, 43 şəhər – rayon mərkəzləri və 6 rayon tabeli şəhər üçün 80-dən artıq baş plan işlənilib hazırlanmışdır. Eyni zamanda bütün rayon mərkəzlərinin - şəhərli qəsəbələrin baş planla təmin olunması başa çatdırılmışdır.

Baş planların işlənilib hazırlanmasını təcrübəli memar-şəhərsalanlar S.İ.Datiyev, O.M.İsayev, U.Məmmədova, Y.P.Tolstonoqov, Y.O.Yaqubzadə həyata keçirirdilər.

New boundary of development (1980s)

General layouts and standard designs developed by the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing play an important role to form the external look of the cities, meet social challenges and satisfy growing cultural and living demands of people in Azerbaijan.

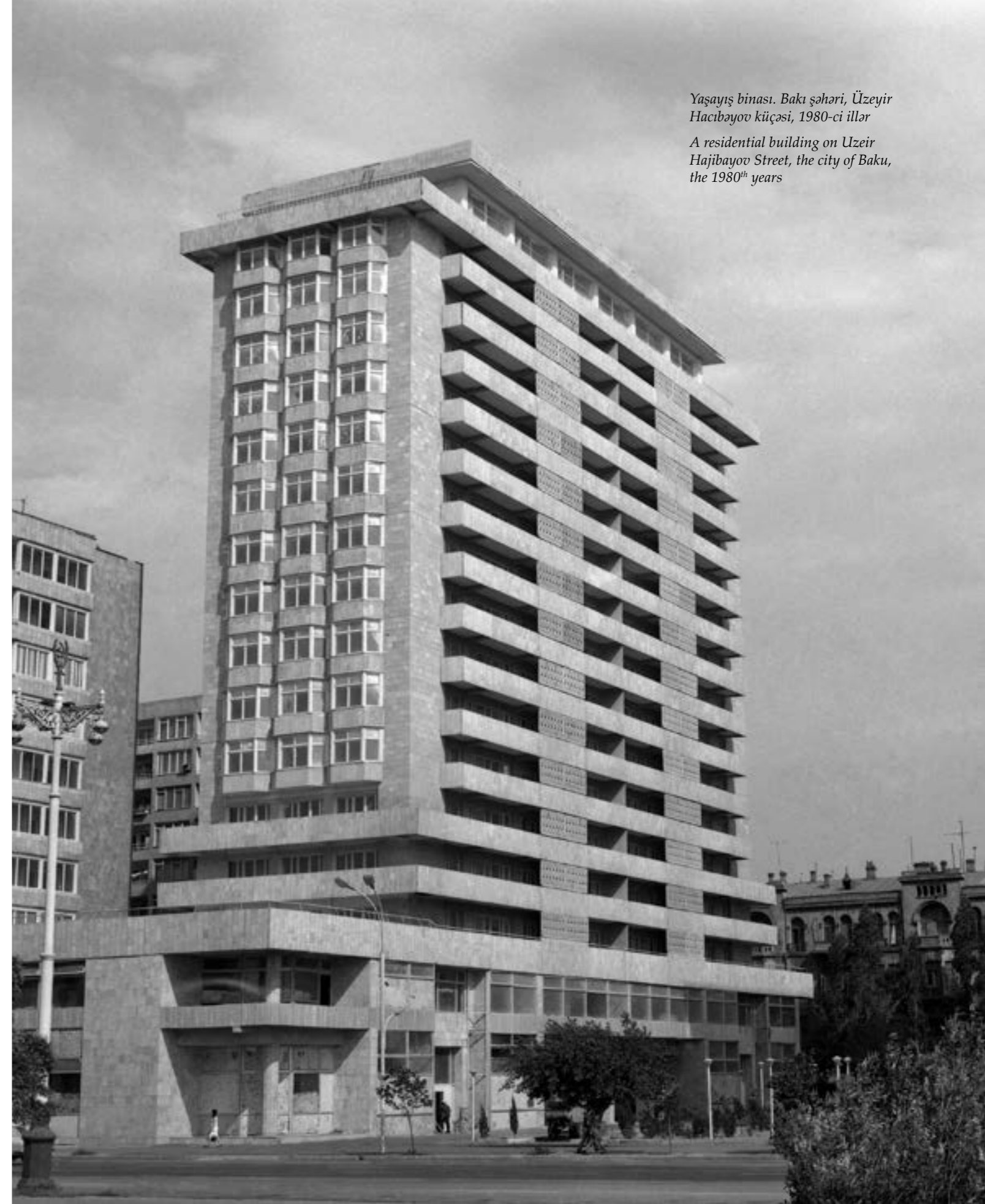
Almost in all the cities, district centres, and towns of Azerbaijan, residences, offices, hospitals, cultural centres, schools, kindergartens, crèches, service facilities and hotels were constructed under those designs.

It is well known that the crucial role in the harmonious development of towns and right solutions of urban development is played by general layouts. The AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was the sole organisation working out general layouts for all the cities in Azerbaijan except the City of Baku and the Absheron agglomeration.

More than eighty general layouts had been developed by 1980s for the ten main cities of Azerbaijan, as well as for forty district centres and local cities. General layouts were also ready for all the towns.

Experienced urban developers, S.I.Datiyev, O.M.Isayev, U.Mamedova, Y.P.Tolstonogov, and Y.O.Yakubzadeh were working on those layouts.

A high quality of solutions found and of the general layouts, meeting all the modern urban-development requirements, was especially noted in the resolution by the Government Committee for Civil Construction of

*Yaşayış binası. Bakı şəhəri, Üzeyir
Hacıbəyov küçəsi, 1980-ci illər*

*A residential building on Uzeyir
Hajibayov Street, the city of Baku,
the 1980th years*

Üzeyir Hacıbəyov küçəsində hündürmərtəbəli binaların layihəsi. Bakı şəhəri, 1970-ci illər. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

The project of high-rise buildings down the street of Uzeir Hajibayov in the city of Baku, the 1970th years. Author architect Mikael Alasgar Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

“Azərdövlətlayihə” institutu mütəxəssislərinin yaradıcılıq hesabatından sonra qəbul edilən qərarların, layihələndirilən baş planların yüksək keyfiyyəti müasir şəhərsalma tələblərini nəzərə alan SSRİ Dövlət Tikinti Komitəsi Dövlət Mülki Tikinti İdarəsinin 1979-cu il dekabr kollegiyasının qərarında xüsusi qeyd edilmişdir.

Sumqayıt, Əli Bayramlı (indi Şirvan), Daşkəsən kimi yeni şəhərlər və Naftalan, İstisu kimi kurortlar baş planlardan, tikintinin özülünə qoyulan ilk daşdan başlayaraq, “Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən layihələndirilmiş, inşa edilmiş, abadlaşdırılmış və mühəndis qurğuları ilə təchiz edilmişdir.

“Azərdövlətlayihə” institutu əməkdaşlarının fəaliyyəti respublikanın ərazisi ilə məhdudlaşmırdı. 1966-cı ildə Daşkənddə baş vermiş faciəli zəlzələdən sonra İnstitut qardaş yardımı olaraq Özbəkistan paytaxtının “Çilanzar” və “Qaraqamış” yaşayış rayonlarının layihələndirilməsində yaxından iştirak etmişdir.

the USSR Government Committee for Construction in December 1979, upon the performance report by the AzerDovlatLayihə National Institute’s team.

Such new cities as Sumgayit, Ali Bayramli, Mingachevir, and Dashkasan; and resorts Naftalan and Istisu were fully designed, built, improved, planted and engineering-equipped by the AzerDovlatLayihə National Institute’s team, from the first layout contours and from the first stones put on ground.

Efforts by the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing workers was not limited to Azerbaijan only. After 1966’s disastrous earthquake, the AzerDovlatLayihə National Institute, as for brotherly help to Tashkent, took part in designing residential areas Chilanzar and Garakamish in Uzbekistan’s capital.

Dagestan’s capital Mahachkala, which had also suffered from a strong earthquake, also was supported by the AzerDovlatLayihə

Dağıstanın güclü zəlzələdən zərər çəkmiş paytaxtı Mahaçqalada layihə sənədlərinin hazırlanmasına da yaxından kömək göstərilirdi.

“Azərdövlətlayihə” institutunun mütəxəssisləri həmçinin, Baykal-Amur Magistralının (BAM) layihələndirilməsində də iştirak etmiş, “Ulkan” dəmiryol stansiyasındakı yaşayış qəsəbəsinin, vağzal binası da daxil olmaqla buradakı yaşayış evlərinin, xidmət müəssisələrinin layihələrini işləyib hazırlamışlar.

Layihə institutunda Araz çayı üzərində Su-elektrik Stansiyasının inşa edilməsi ilə əlaqədar olaraq İran İslam Respublikası üçün yaşayış qəsəbələri layihələndirilmiş, eləcə də Şimali Osetiya və Dağıstan üçün layihələr işləyib hazırlanmışdır.

1986-cı ildə Çernobil Atom Stansiyasının xidmət heyəti üçün Ukraynanın Slavutiç şəhərində xüsusi sifarişlə yerinə yetirilən 5 saylı kompleksin yaşayış qrupunun layihəsinin işləyib

National Institute of Designing with new designs.

The AzerDovlatLayihə National Institute of Designing also participated in the construction of the Baykal - Amur Mainline, having designed a town for a railway station, Ulkan, residences, service centres and the very station building.

The AzerDovlatLayihə National Institute of Designing prepared layouts of townships for a hydropower plant on the Araks River in Iran and developed projects for Northern Osetia and Dagestan.

In 1986, a residential group of Complex Five in Slavutich, Ukraine, was promptly designed under a special order for the staff of the Chernobyl Nuclear Power Plant.

Designs of special importance for other sites were prepared as well such as a railway station and a mall on Angoya Station of the Baykal - Amur Mainline; this design consid-

Üzeyir Hacıbəyov küçəsində hündürmərtəbəli binalar. Bakı şəhəri, 1980-ci illər. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

High-rise buildings down the street of Uzeir Hajibayov in the city of Baku, the 1980th years. Author architect Mikael Alasgar Useyinov (19.04.1905-07.10.1992)

Hündürmərtəbəli inzibati binanın layihəsi. Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti, Cənubi-Sovet meydanı, 1970-ci illər

The project of a high-rise office building for construction on Inshaatchilar Avenue, Yuzhmo-Sovetskaya Square, the city of Baku, the 1970th years

hazırlanması çox qısa müddətdə başa çatdırıldı.

“Azərdövlətlayihə” institutunun memarları tərəfindən, mürəkkəb və ağır iqlim şəraiti nəzərə alınmaqla, xüsusi ilə vacib digər obyektlərin layihələri də işlənilib hazırlanmışdır ki, bunlara misal olaraq Baykal-Amur Magistralının Anqoya stansiyasında vağzal binasını və ticarət-ictimai mərkəzi göstərmək mümkündür.

Layihə institutunun əməkdaşları tərəfindən Yalama-Nabran kurort zonasında xeyli obyekt layihələndirilmişdir. Bu qəsəbə respublika inşaatçılarının qüvvəsi ilə tikildiyindən, onun zahiri simasında Azərbaycan milli memarlığının mütərəqqi ənənələrindən istifadə olunmuşdur.

Belə çoxsaylı layihələrin işlənməsi birtipli layihələr tətbiq edilmədən mümkün olmazdı.

Kütləvi birtipli tikinti

“Azərdövlətlayihə” institutu nəinki respublikanın şəhərlərində inşa edilən birtipli layihələrin hazırlanması işinin pioneri, həm də bu cür layihələri həyata keçirən yeganə təşkilat idi.

Artıq 1947-ci ildə institut Sumqayıt və Mingəçevir şəhərlərinin tikintisi üçün bir-iki mərtəbəli birtipli evlərin layihələrini işləyib hazırlayıb, tətbiqini həyata keçirirdi.

Kütləvi tikinti üçün nəzərdə tutulmuş birtipli layihələrin əhəmiyyətini qiymətləndirməmək olmaz. Demək olar ki, respublikadakı bütün şəhərlərdə, rayon mərkəzlərində, şəhər tipli qəsəbələrdə yaşayış evlərinin, ictimai binaların, inzibati tikililərin və s. inşası institutun birtipli layihələri əsasında aparılırdı. Kütləvi yaşayış evlərinin tikintisinin əsas

ered complicating and harsh climatic conditions of the area.

The AzerDovlatLayihə National Institute’s architects designed many entities for the resorts of Yalama and Nabran in Azerbaijan. Implemented with solely Azerbaijan resources, the designs were prepared with the advanced traditions of Azerbaijan architecture applied.

Such great numbers of designs would not have been possible without standard patterns applied.

Standard Massive Construction

The AzerDovlatLayihə National Institute of Designing is not only a pioneer, but the only organisation providing for the development of standard designs to implement in Azerbaijan.

It was still 1947 that the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing had already worked out and applied standard single- or double-floor houses in developing the cities of Sumgayit and Mingachevir.

It is difficult to overestimate the significance of standard designs for massive construction. Almost all the cities, district centres, and towns in Azerbaijan were built in with blocks-of-flats, offices, public buildings etc. designed by the AzerDovlatLayihə National Institute. The main achievement of massive residential constructions was the generation of new housing types, formats, arrangements and principles to develop living zones.

The AzerDovlatLayihə National Institute’s atelier for standard designing was managed by architects N.P.Brjzinskaya, P.R.Afandiyeva, A.Ibrahimov, A.Jabbarov, and Kh.Khanmirzoyev.

Mərkəzi Statistika Komitəsinin inzibati binasının layihəsi. Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti, Cənubi-Sovet meydanı, 1970-ci illər. Müəllif: memar Talat Ağasibəy oğlu Xanlarov (26.08.1907-14.04.2004)

Project of the building of the Central Statistical Management, Inshaatchilar Avenue, Yuzhmo-Sovetskaya Square, city of Baku, the 1970th years. Author architect Talat Agasibay Khanlarov (26.08.1907-14.04.2004)

Hündürmərtəbəli yaşayış binası. Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti, Cənubi-Sovet meydanı, 1970-ci illər

The high-rise building on Inshaatchilar Avenue, Janubi-Sovet Square, the city of Baku, the 1970th years

uğuru bu evlərin yeni tiplərinin yaradılması, yaşayış zonalarının yeni formalarının təşkili və tikintisi idi.

“Azərdövlətlayihə” institutunun birtipli layihələndirmə emalatxanasına memarlar N.P.Brjezinskaya, P.R.Əfəndiyeva, A.İbrahimov, A.Cabbarov, T.Hacıyev, X.Xanmirzəyev rəhbərlik edirdilər.

İnstitutun uzunmüddətli fəaliyyəti ərzində birtipli layihələndirmə işlərinin təşkili və birtipli layihələrin özləri də fasiləsiz olaraq təkmilləşdirilirdi.

Bu yaşayış binalarında xüsusilə qabarıq görünür. Birtipli yaşayış evlərinin layihələrinin birinci seriyası “kubik” daşlarından tikilmiş ikimərtəbəli binalardan ibarət idi və ilk dəfə Sumqayıt və Daşkəsən şəhərlərində tətbiq edilmişdi.

Yaşayış binalarının birtipli layihələri bir neçə seriyadan ibarət idi. Həmin seriyalara beşmərtəbəli daş binalar, beş və doqquz mərtəbəli iripanelli binalar, doqquzmərtəbəli və daha hündür karkas-daş binalar dəsti daxil idi.

Birtipli layihələndirmə əsasən 4-5 mərtəbəli binaların əsasən üç tipi üzrə aparılırdı – bir tipdə daş yaşayış evi və iki tipdə iripanelli yaşayış binaları. Bunlardan daha xarakterik olanı 1-450A seriyasıdır. Bu seriyaya 36 və 48 mənzilli 4 mərtəbəli yaşayış evləri və yan bölməli (birotaqlı, ikiotaqlı və üçotaqlı mənzillər dəsti) 45 və 60 mənzilli 5 mərtəbəli yaşayış binaları daxil idi. Bütün mənzillər o baş-bu baş (yelçəkən), yan mənzillər isə künc təbii havalandırması ilə təmin olunurdu. Eyvanlar və irəli çıxan aynabəndlər bu binalarda memarlıq-məkan kompozisiyasının əsas elementlərini təşkil edirdi. Bütün çatışmazlıqlara baxmayaraq bu seriya

During the years of the AzerDovlatLayihə National Institute, standard designing procedures and content were continuously improved.

It is especially clear from residential buildings; the first series of standard serial residential buildings consisted of two-floor buildings from cubic stones and for the first time was applied in the cities of Sumgayit and Dashkesan.

Standard designs of living buildings had few series including sets of five-floor stone blocks, five- and nine-floor large-panel, or frame-stone nine-floor and higher rises.

A standard way of designing was mostly implemented in three types of four- or five-floor blocks, one type for stone residential buildings and two types of large panel blocks. The most common was the series 1-450A including four-floor blocks for 36 or 48 flats and five-floor blocks for 45 or 60 flats with butt-end sections. The flats were single-room, two-room or three-room. All of those were provided with through and (butt-end) angle ventilation. Balconies and convex verandahs are the main elements of their architectural and spatial composition. With all the disadvantages, this series was satisfactory to urgently solve housing problems.

Designs of five-floor blocks-of-flats with an improved layout (series 150) and two-/three-floor blocks for high-density development in minor cities and towns were also standard.

First in the Caucasus, Azerbaijan started massive housing construction on a large-panel basis.

The first building-construction factory with a capacity of 100,000 square meters per annum was erect-

Hündürmərtəbəli yaşayış binalarının layihəsi. Bakı şəhəri, Neftçilər prospekti, 1970-ci illər

The construction project of high-rise residential buildings on Neftchilar Avenue in the city of Baku, the 1970th years

Hündürmərtəbəli yaşayış binalarının layihəsi. Bakı şəhəri, Neftçilər prospekti, 1970-ci illər

The construction project of high-rise residential buildings on Neftchilar Avenue in the city of Baku, the 1970th years

mənzil probleminin sürətlə aradan qaldırılması üçün kifayət etdi.

Birtepli layihələndirmə üzrə həcminin, "150" seriyasından olan təkmilləşdirilmiş planlaşdırılmaya malik beşmərtəbəli yaşayış evlərinin layihələri işlənib hazırlanmış və əhali sıxlığı yüksək olan şəhər və qəsəbələrdə iki-üç mərtəbəli yaşayış evlərinin tikilməsi üçün işçi sənədləri tərtib edilmişdi.

Azərbaycan SSR Zaqafqaziya respublikaları içərisində ilk dəfə olaraq iripanelli evtikmə üsulu ilə yaşayış binalarının kütləvi inşasına başlandı.

İllik istehsal gücü 100 min kvadratmetr olan ilk evtikmə kombinatı Bakıda 1960-cı ildə yaradıldı.

1960-cı illərdən başlayaraq, 1 nömrəli evtikmə kombinatı (ETK-1) "Azərdövlətlayihə" institutunun işləyib hazırladığı birtepli layihələr üzrə evvanları müxtəlif yerləşmə variantlı yaşayış evlərinin tikintisini həyata keçirməyə başladı. "63" seriyalı birtepli layihələrin tərkibinə 3, 4, 10, 12 mərtəbəli seksiyalı evlər daxil idi ki, bunlar birtepli blok seksiyalar yolu ilə yığılırdı.

İripanelli evtikmə xüsusilə, Bakının şimal-qərb yaşayış rayonunda geniş tətbiq olunurdu. Lakin iripanelli evlər respublikanın digər rayonlarında – Kirovabadda (indi Gəncə), Sumqayıt və Mingəçevirdə də kifayət qədər geniş tətbiqini tapdı.

Bu illər ərzində kombinə konstruksiyalı beşmərtəbəli yaşayış binaları layihələrinin kütləvi tikintidə geniş tətbiqinə başlandı. Həmin layihələrdə çöl divarların "kubik" daşından, daxili divarların isə evtikmə zavodlarında istehsal olunmuş "64" seriyalı iriölçülü materiallardan tikilməsi nəzərdə tutulmuşdu.

ed in the City of Baku in 1960. From 1960s, it had been implementing residential designs with different variants to locate balconies according to solutions by the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing. Sectional blocks-of-flats, assembled from standard typical sections, with three, four, ten or twelve floors, represented the designs of Series 63.

Large-panel construction was extensively used in the City of Baku's north-western part. However, they were also largely used in other Azerbaijan cities, such as Ganjah, Sumgayit, and Mingachevir.

During those years, designs of five-floor blocks-of-flats with a combined approach were implemented. It meant a combination of external walls from cubic stones and internal large-size panel ones (series 64).

With developing this series, the layout was improved with larger kitchens and rooms; and better proportions. All the flats, especially stone ones, had summer premises (balconies or loggias).

Better layouts, internal designs, verandahs and loggias with anti-solar protection, so important for southern regions; and different approaches to the numbers of floors, facade length and exterior design provided for substantial improvements in residential construction, and the appearance of new neighbourhoods in the City of Baku and other Azerbaijan cities.

The development of a series of standard blocks-of-flats composed from separate block sections became an important step forward, which enabled the diversification of development, the better use of relief and pro-

Bu seriyadan olan layihələrin hazırlanması zamanı evlərin planlaşdırılması təkmilləşdirildi, bunun nəticəsində də mətbəxlərin və yaşayış otaqlarının həcmi artdı, otaqların tənəsübləri yaxşılaşdı. Bütün yaşayış evlərində, xüsusilə daş binalarda balkon və lociyalar formasında yay məkanları vardı. Mənzillərin planlaşdırılmasının, onların daxili tamamlanmasının yaxşılaşdırılması, cənub rayonlarında aynabənd və lociyaların nizamlanan günəşdən qoruma qurğu və avadanlıqları ilə təchiz edilməsi, binaların mərtəbəliyinin memarlıq həllinə görə müxtəlifliyi, evlərin fasadının uzunluğu və tərtibatı yaşayış evlərinin inşasının keyfiyyətinin kökündən yüksəldilməsi və bununla da Bakıdakı və respublikanın digər şəhərlərindəki kütləvi mənzil tikintisi rayonlarının simasının gözəlləşməsi üçün zəmin yaradırdı.

Ayrı-ayrı blok-bölmələrdən yığılmış birtepli yaşayış evləri seriyasının ilk dəfə olaraq işlənib hazırlanması irəliyə doğru atılmış mühüm bir addım idi ki, bu da müxtəlifliyə nail olmağa, relyefdən istifadəni yaxşılaşdırmağa, mənzil tərkibini, əhəlinin demografik tərkibinin 1Az-400AS seriyasına uyğun gələn otaq sayı üzrə təmin etməyə imkan verirdi.

Birtepli layihələr təcrübəsinin tikintidə tətbiqi və sənaye məhsullarının respublika kataloqundan istifadə edilməsi tikintinin sənayeləşdirilməsinə, onun dəyərinin, materiallar məsrəfinin aşağı salınmasına və əmək sərfinin azaldılmasına imkan yaradırdı. Bu zaman mənzillərin planlaşdırılması yaxşılaşdı və onların rahatlığı yüksəldi.

Respublikada aparılan tikinti işlərinin texniki siyasətini müəyyən-

vided enough rooms for every flat to match Azerbaijan demographic specificity, where large families are more usual than in Russia or other countries towards the North (series 1Az-400AC).

The implementation of standard designs in the construction practice, as well as the use of the National Catalogue of industrial items promoted industrialised construction, lower construction cost, lower material expenditure and lower labour cost. At the same time, the layouts of flats were greatly improved, and their comfort grew.

Determining the technical policy in national construction, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing, in the middle of 1980s, paid great attention to the issues of industrial construction, participating in the development of technological processes in building-construction factories.

Performance by the City of Baku's three building-construction factories was also based on standard designs by the AzerDovlatLayihə National Institute's team of architects. For the same purpose, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing issued a Catalogue of Industrial Items for Construction Conditions in Azerbaijan and price-lists for standard designs.

Later, to improve the aesthetic qualities of massive construction sites and use territory more economically, measures were undertaken for greater floor numbers.

In the City of Baku's northern-western residential area as well as in Musabekov Town, nine-floor single blocks-of-flats were erected. Afterwards, designs were developed to construct twelve and sixteen floor blocks of either tower or lengthy format.

ləşdirərək, “Azərdövlətlayihə” institutu 1980-ci illərin ortalarında sənaye tikintisi məsələlərinə böyük diqqət yetirir, evtikmə kombinatlarındakı texnoloji proseslərin işlənilib hazırlanmasında iştirak edirdi.

Bakı şəhərindəki üç evtikmə kombinatının fəaliyyəti də institutun işləyib hazırladığı birtipli layihələrə əsaslandı. Bu məqsədlə institut tərəfindən “Azərbaycan Respublikasında tikinti şərtləri üçün sənaye məmulatının kataloqu” yaradıldı və birtipli layihələr üzrə qiymət cədvəlləri buraxıldı.

Gələcəkdə kütləvi tikinti rayonlarının estetik keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, eləcə də ərazilərdən daha səmərəli istifadə etmək məqsədilə binaların hündürlüyünü artırmaq üzrə tədbirlər görüldü.

Bakının şimal-qərb yaşayış rayonunda, həmçinin də Musabəyov qəsəbəsində nöqtəvi yerləşən doqquzmərtəbəli yaşayış evləri ucaldıldı. Sonralar həm qüllə, həm də hündür tipli 12 və 16 mərtəbəli evlərin tikintisi üçün layihələr hazırlandı.

Həmin illərdə Bakının mərkəzi rayonlarında ayrı-ayrı fərdi layihələr üzrə mənzil tikintisi nümunələri də həyata keçirilmişdir: respublika stadionu rayonundakı eksperimental yaşayış evi, V.Poluxin (indi Murtuza Muxtarov) küçəsi 9-da yerləşən yaşayış binası (memar X.Rəhmanova).

Bu evlərdə balkon və lociyalar əsas memarlıq elementinə çevrilmişdir. Buna ayrı-ayrı mənzillərin balkonlarının birləşdirilərək yaşayış evlərinin fasadının vahid elementinə çevrilməsi yolu ilə nail olunmuşdur.

Bakının mərkəzi rayonlarında tikilmiş bu cür yaşayış binalarından memar M.Useynovun layihələndir-

During those years, some blocks-of-flats in the City of Baku's centre were built under special designs such as an experimental block-of-flats near the National Stadium, a block-of-flats in M.Mukhtarov Street, by the architect Kh.Rahmanova, etc.

In those buildings, loggias and balconies very converted into the main architectural element. This was achieved in a way of integrating balconies of separate flats into a single element of residential facades.

A residential set in Hajibekov Street by M.A.Useynov serves another interesting example among special designs for the City of Baku's centre. For offshore observation, the set makes up a kind of background for the Government House.

Designing and Construction of Subway

Among all the USSR cities, the City of Baku comes fifth for subway constructed. The first subway station opened was Baku Soviet, now Sabayil, designed by the AzerDovlatLayihə National Institute's architects Yuzef Kadimov, Yuri Kozlov and Shafiqə Zeynalova.

During different years, architects from the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing developed the design projects of the following subway stations:

28th May (by Sh.Guliyev), Nariman Narimanov (by M.Useynov), Nizami (M.Useynov and a painter M.Abdullayev), Neftçilər (A.Ismaylov and F.Leontyeva), Inshaatchılar (T.Abdullayev and F.Orujev), Elmlər Akademiyası (M.Useynov) and Ajami (T.Khanlarov).

diyi və Ü.Hacıbəyli küçəsində yerləşən yaşayış evlərindən ibarət kompleks maraqlı kəsb edir. Bu binalar kompleksi dəniz tərəfdən görünüş baxımından “Hökumət Evi” üçün müəyyən mənada fon yaradır.

Metropolitenin layihələndirilməsi və inşası

Keçmiş Sovet İttifaqı respublikaları arasında Bakı metropoliten tikilən sayca beşinci şəhər idi.

Şəhərdə açılmış ilk metro stansiyasının – “Bakı Soveti” (indi “İçərişəhər”) – layihəsini “Azərdövlətlayihə” institutunun memarları Yuzef Qədimov, Yuri Kozlov və Şəfiqə Zeynalova işləyib hazırlamışdılar.

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən müxtəlif illərdə Bakı metropoliteninin aşağıdakı stansiyaları layihələndirilmişdir:

Bakı metropoliteninin “Nəriman Nərimanov” stansiyası. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

“Nariman Narimanov” metro station of the Baku subway. Author of the project architect Mikael Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Bakı metropoliteninin “Neftçilər” stansiyası. Müəlliflər: memarlar Ənvər Ələkbər oğlu İsmayilov (10.04.1916-25.04.1988), Faina Romanovna Leontyeva

“Neftçilər” metro station of the Baku subway. Architects Anver Alakbar Ismaylov (10.04.1916-25.04.1988) and Faina Romanovna Leontyeva

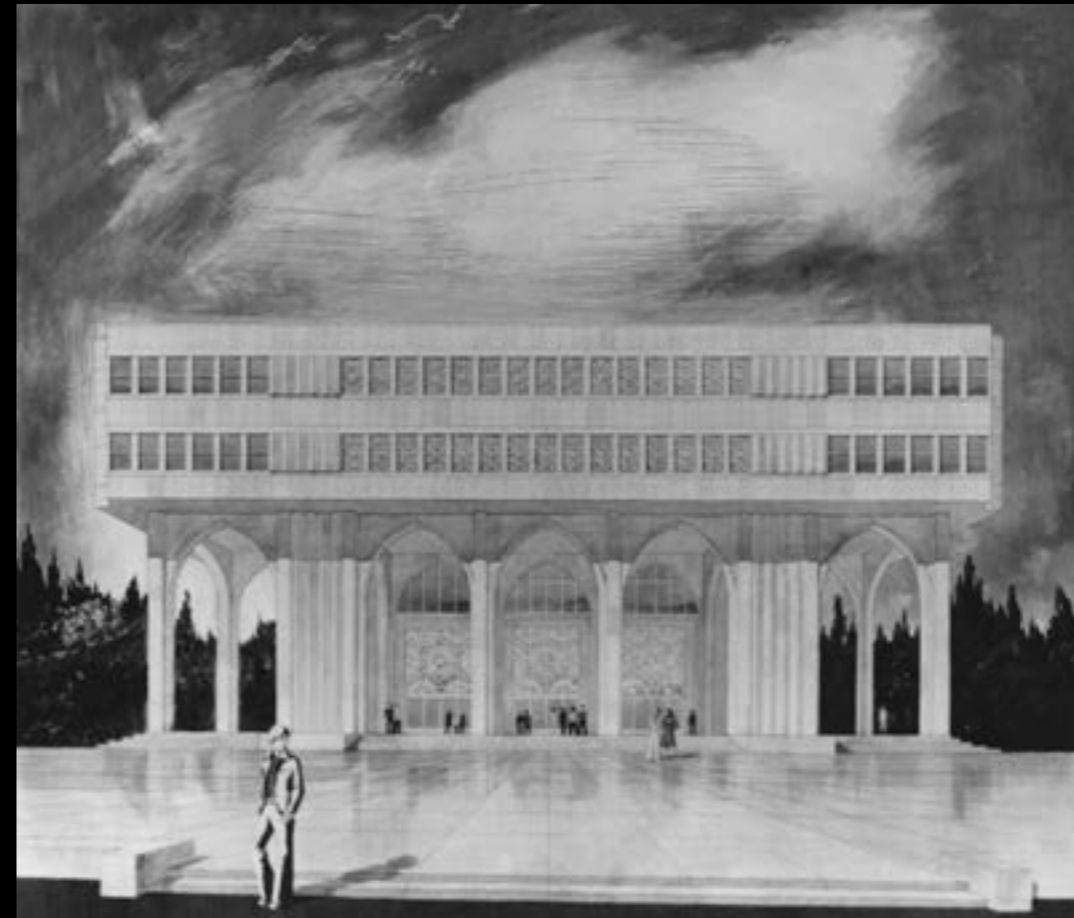
Bakı metropoliteninin "Nizami Ganjavi" stansiyası. Müəlliflər: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992), rəssam Mikayıl Hüseyn oğlu Abdullayev
 "Nizami Ganjavi" metro station of the Baku subway. Author of the project architect Mikael Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992). Artist on an interior Mikail Husseyin Abdullayev

Bakı metropoliteninin "Neftçilər" stansiyası. Müəlliflər: memarlar Ənvər Ələkbər oğlu İsmayilov (10.04.1916-25.04.1988), Faina Romanovna Leontyeva
 "Neftchilar" metro station of the Baku subway. Architects Anver Alakbar Ismayilov (10.04.1916-25.04.1988) and Faina Romanovna Leontyeva

- "28 Aprel" (indi 28 May") metro stansiyası – müəllifi memar Ş.Quliyev;
 - "Nəriman Nərimanov" metro stansiyası – müəllifi memar M.Useynov;
 - "Nizami" metro stansiyası – müəllifləri memar M.Useynov, rəssam M.Abdullayev;
 - "Neftçilər" metro stansiyası – müəllifləri memarlar Ə.İsmayilov, F.Leontyeva;
 - "İnsaatçılar" metro stansiyası – müəllifləri memarlar T.Abdullayev, F.Orucov;
 - "Elmlər Akademiyası" metro stansiyası – müəllifi memar M.Useynov;
 - "Memar Əcəmi" metro stansiyası – müəllifi memar T.Xanlarov.
- Həmin stansiyaların əksəriyyətinin interyeri indinin özündə də şəhərə yaraşlıq verir və öz gözəlliyi, orijinallığı ilə Azərbaycan paytaxtının çoxsaylı qonaqlarının diqqətini cəlb edir.

Bakı metropoliteninin "Elmlər Akademiyası" stansiyasının layihəsi. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)
 Project of "Elmlar Akademiyasi" metro station of the Baku subway. Author of the project architect Mikael Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Bakı metropoliteninin "Elmlər Akademiyası" stansiyasının layihəsi. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)
 Project of "Elmlar Akademiyasi" metro station of the Baku subway. Author of the project architect Mikael Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Bakı metropoliteninin "Elmlər Akademiyası" stansiyası. Müəllif: memar Mikayıl Ələsgər oğlu Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

"Elmlər Akademiyası" metro station of the Baku subway. Author of the project architect Mikael Alasgar Useynov (19.04.1905-07.10.1992)

Bakı metropoliteninin "Memar Əcəmi" stansiyası. Müəllif: memar Talat Ağasibəy oğlu Xanlarov (26.08.1907-14.04.2004)

Project of "Memar Ajami" metro station of the Baku subway. Author of the project architect Talat Agasibay Khanlarov (26.08.1907-14.04.2004)

Heykəltəraşlıq abidələri

Əgər XIX əsrin əvvəllərində Bakıda siyasət, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinə ucaldılmış abidələrin sayı az idisə, 1940-cı illərdən başlayaraq, bu incəsənət sahəsi getdikcə şəhəri daha çox bəzəməyə başladı. Bakının çoxsaylı küçə və meydanlarında paytaxtın simasını dəyişdirən abidələr peyda olurdu.

"Azərdövlətlayihə" institutunun mütəxəssisləri şəhərdəki bu dəyişikliklərdə fəal iştirak edirdilər və incəsənətin bu sahəsinə əvəzolunmaz töhfələrini verdilər.

Bu sahədə ən yaxşı nümunələrdən biri memarlar Sadıq Dadaşov və Mikayıl Useynovun işi - postamentini layihələndirdikləri Şərqi böyük mütəfəkkiri, XII əsrdə yaşamış görkəmli Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin möhtəşəm abidəsidir (heykəltəraş Fuad Əbdürrəhmanov).

Digər abidələr də öz peşəkarlığı və layihələndirmə ustalığı ilə diqqəti cəlb edir: Bakının Füzuli meydanında yerləşən, XIV əsrin böyük şairi və filosofu Məhəmməd Füzuliyə ucaldılmış abidə. Müəllifləri memar Hacıba-

Interiors in most of these stations still beautify the City of Baku and admire multiple visitors with their originality.

Monuments

While there were few monuments in the City of Baku in the early 20th century to commemorate public leaders, artists etc., such ones more and more decorated the city since 1940s; monuments in the City of Baku's streets and squares cardinally changed the urban look.

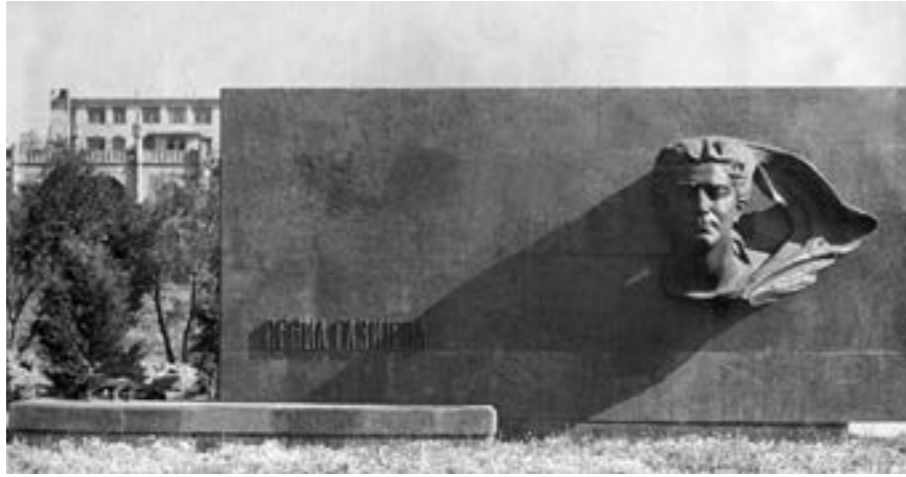
Architects from the AzerDovlat-Layihə National Institute of Designing actively participated in those transformations and brought their significant contribution to this art.

A monument of the great Azerbaijan poet Nizami Ganjavi (12th century), sculptured by Fuad Abdurrakhmanov, is considered one of the best examples. Sadikh Dadashev and Mikayil Useynov were the project architects.

Other monuments are attractive for their professional designs. A monument of Fuzuli, 14th century's great Azerbaijan poet and thinker,

Azərbaycan SSR-də ilk qadın mexanizator, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Sevil Qazıyevanın heykəli. Bakı şəhəri. Müəlliflər: heykəltəraş M.Rzayeva, memar Ş.Zeynalova

Monument to the hero Sevil Gaziyeva, city of Baku. Authors of the project sculptor M.Rzayeva and architect Sh.Zeynalov

ba Muxtarov, heykəltəraşlar Tokay Məmmədov və Ömər Eldarovdur; vağzalyanı meydandakı görkəmli dramaturq Cəfər Cabbarlının abidəsi. Müəlliflər memar Yuzef Qədimov, heykəltəraş Mirəli Mirqasimovdur.

Bakılıların çox sevdiyi abidələrdən biri də şəhərin mərkəzində yerləşir. Məşhur Azərbaycan şairəsi Xurşidbanu Natəvanın abidəsini memarlar Ə.İsmayılov və F.Leontyeva layihələndiriblər (heykəltəraş Ömər Eldarov).

Görkəmli siyasi xadim Nəriman Nərimanova elə onun adını daşıyan prospektdə ucaldılmış abidənin memarları Tahir Abdullayev və Yuzef Qədimov, heykəltəraşı Cəlal Qarayağdıdır.

Bu və ölkəmizin bir çox şəhərlərində və bölgələrdə ucaldılmış çoxsaylı abidələr, "Azərdövlətlayihə" institutunun mütəxəssisləri tərəfindən layihələndirilmiş bu incəsənət əsərləri gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda böyüməsi işinə misilsiz töhfəsini verməkdədir.

located on the eponymous square in the City of Baku, was sculptured by Tokay Mamedov and Omar Eldarov, while the architect was G.Mukhtarov.

A monument of a prominent Azerbaijan playwright Jafar Jabbarli on the Railway Square was designed by the architect Yuzef Kadimov and sculptor Mirkasimov.

One of the favourite with residents of the City of Baku, a monument of an Azerbaijan poetess Khurshudbanu Natavan was designed in the city centre by architects Anvar Ismaylov and F.Leontyeva, while the sculptor was Omar Eldarov.

A monument of the famous politician Nariman Narimanov on the eponymous avenue is notable for its size. It was designed by architects Tair Abdullayev and Yuzef Kadimov, while Jalal Garyagdi was the sculptor.

Those and many other monuments rising in many cities and regions of Azerbaijan are pieces of art by the AzerDovlatLayiha National Institute's architects and invaluable contribute to the rise of the national spirit among Azerbaijan youth.

Azərbaycan ədəbiyyatının ən görkəmli nümayəndəsi dahi şair Nizami Gəncəvinin heykəli. Bakı şəhəri. Müəlliflər: heykəltəraş Fuad Əbdurəhmanov, memarlar Sadiq Dadaşov, Mikayıl Useynov

Monument to the poet and philosopher Nizami Gyandzhevi, city of Baku. Authors of the project sculptor Fuad Abdurakhmanov and architects Sadykh Dadashev and Mikael Useynov

Azərbaycanın orta əsr görkəmli şairi və mütəfəkkiri Məhəmməd Füzulinin heykəli. Bakı şəhəri. Müəlliflər: heykəltəraşlar Tokay Məmmədov, Ömər Eldarov, memar H.Muxtarov

Monument to the poet and philosopher Muhammad Fizuli, city of Baku. Authors of the project sculptor Tokai Mamedov and Omar Eldarov, architect Kh. Mukhtarov

Azərbaycan dramaturqu, şairi və nasiri, teatrşünas, kinoşünas Cəfər Cabbarlının heykəli. Bakı şəhəri. Müəlliflər: heykəltəraş Mirəli Mirasədulla oğlu Mirqasimov, memar Yuzef Qədimov

Monument to the playwright Jafar Jabbarly, city of Baku. Authors of the project sculptor Mirgasymov and architect Józef Kadyimov

İctimai-siyasi xadim, yazıçı, publisist, Azərbaycan SSR-in ilk dövlət və hökumət başçısı Nəriman Nərimanovun heykəli. Bakı şəhəri. Müəlliflər: heykəltəraş Cəlal Qaryağdı, memarlar Tahir Abdullayev, Yuzef Qədimov

Monument to the statesman Nariman Narimanov, city of Baku. Authors of the project sculptor Jalal Karyagdy and architect Tair Abdullaev, Józef Kadymov

Azərbaycanın XIX əsr görkəmli şairəsi Mehdiqulu xan qızı Xurşidbanu Natəvanın heykəli. Bakı şəhəri. Müəlliflər: heykəltəraş Ömər Eldarov, memarlar Ənvər İsmayilov, Faina Leontyeva

Monument to the poetess Nəvəris Xurşidbanu, city of Baku. Authors of the project sculptor Omar Eldarov and architects Anver Ismaylov and Faina Leontyeva

**Müstəqillik işığında
(1990-cı illər)**

“Azərdövlətlayihə” institutunun kollektivi daim Sovet İttifaqının bir çox aparıcı layihə təşkilatları ilə yaradıcılıq əlaqələri saxlamışdır. Hazırda layihə institutunun MDB üzvü olan dövlətlərdən başqa Türkiyə, İran, Gürcüstan və ABŞ-ın, Avropa, Asiya və b. qitələrdə yerləşən bir çox ölkələrin layihə institutları və memarları ilə sıx əlaqələr qurmaqdadır.

Bütün istehsalat fəaliyyəti müddətində institutun yaradıcılıq istiqaməti və texniki siyasətindəki əsas müd-

During independence (1990s)

The AzerDovlatLayihə National Institute's staff had always kept in touch with many leading designing agencies of the former USSR. Currently, these CIS-ties have been added by those with architects from Turkey, Iran, Georgia, the US, Europe, Asia etc.

Throughout the AzerDovlatLayihə National Institute's history, its main production guidelines and technical policy remained the same.

The following belong to such:

- a high architectural and artistic level of designs is maintained;

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları iş zamanı, 1980-ci illər

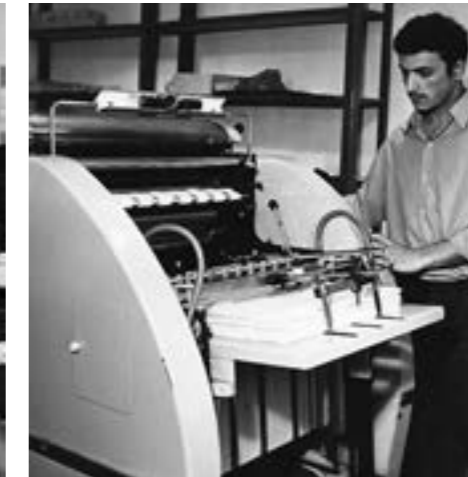
The staff of “AzerDovlatLayihə” Design Institute behind work, the 1980th years

dəalar dəyişməz olaraq qalmaqdadır. Həmin əsas müddəalara aşağıdakılar daxildir:

- layihələndirilən bina və qurğuların yüksək memarlıq-bədii səviyyəsi;
- layihələndirmə və tikinti sahəsində elm və texnikanın bütün son nailiyyətlərindən istifadə olunması, yeni material və texnologiyaların yaradılması;
- layihələndirilən qurğularda sosial və ideoloji tələblərin nəzərə alınması;

- all the latest scientific and technical achievements in the field of designing and construction are used, as well as new materials and technologies are created;
- social and ideological requirements towards the designs are met;
- designs provide for highly economical implementation;
- and progressive national architectural traditions are followed under new conditions of urban development.

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları iş zamanı, 1980-ci illər

The staff of “AzerDovlatLayihə” Design Institute behind work, the 1980th years

- qurğuların yüksək qənaətliyi;
- formalaşan şəhərsalma şəraitində milli memarlığın mütərəqqi ənənələrindən istifadə olunması.

Bu yaradıcılıq istiqaməti ölkə rəhbərliyinin tikintini layihə-smeta sənədləri ilə təmin edən layihə təşkilatlarının fəaliyyəti ilə bağlı irəli sürdüyü tələb və göstərişlərin yerinə yetirilməsi nəticəsində formalaşmışdır.

1980-ci illərdə bütün respublika üçün olduğu kimi, “Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları üçün də ölkəmizin rəhbəri Heydər Əliyevin təşkilatçı, səfərbəredici və ilhamverici fəaliyyəti böyük əhəmiyyət kəsb edirdi. Həddən artıq məşğul olmasına baxmayaraq o, layihələndirmə və inşaat məsələlərinə diqqət ayırmağa daim vaxt tapırdı.

Heydər Əliyev hər zaman Azərbaycanın şəhər və rayonlarında gedən tikinti və memarlıq işləri ilə maraqlanırdı. O, Azərbaycan milli memarlığının mütərəqqi ənənələrindən istifadə olunmasına və bunların inkişaf etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirir, layihələndiricilərdən həm şəhərsalma problemləri, həm də bina və qurğuların memarlığı ilə əlaqədar

This creative tendency formed as a result of meeting directions and requirements by the national government towards performance by designing organisations, which provides construction with concepts and projects.

During 1980s and 1990s, organising, mobilising and inspiring efforts by the national leader Heydar Aliyev, who, despite all his busyness, always found time to pay attention to construction and architectural designs, had great significance not only for AzerDovlatLayihə, but for the entire nation.

Heydar Aliyev was always interested in development and architect in Azerbaijan's cities and towns. He paid special attention to using and enhancing progressive architectural traditions of Azerbaijan, demanded designers' professionalism for solutions of urban layouts and architecture.

L.Kh.Rasulova, one of the government leaders of the local, Nasimi District, also provided great support to the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing in terms of production and technical issues.

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları iş zamanı, 1980-ci illər
The staff of “AzerDovlatLayihə” Design Institute behind work, the 1980th years

məsələlərin savadlı və peşəkar səviyyədə həll olunmasını tələb edirdi.

İnstituta həm yaradıcılıq işlərində, həm də istehsalat fəaliyyətində Azərbaycan KP MK-nın sənaye və tikinti məsələləri üzrə katibi Həsən Həsənov və Nəsimi rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi Lidiya Rəsulova böyük kömək göstərirdilər.

1980-1990-cı illərdə “Azərdövlətlayihə” institutu Azərbaycan Respublikası Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsinin tabeliyində olan yeganə layihə təşkilatı idi. Komitə institutun yaradıcılıq və istehsalat fəaliyyətinə rəhbərliyi və ciddi nəzarəti həyata keçirir, zəruri hallarda meydana çıxmış problemlərin həllinə yardım edirdi.

İnstitutda həm şəhərsalma sahəsində, həm də memarlıqda zəngin mütərəqqi milli ənənələrin mənimsənilməsi sahəsində qarşıya qoyulmuş tələblərin nəzərə alınmasına böyük əhəmiyyət verilirdi. Bununla yanaşı istedadlı müəlliflərin yaradıcı fərdiliyi, düzgün və mütərəqqi həll axtarırları sərt çərçivəyə alınaraq məhdudlaşdırılmırdı.

In 1980s and 1990s, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was the sole designing organisation subordinate to Azerbaijan's National Committee for Construction and Architecture, which headed and carefully supervised the AzerDovlatLayihə National Institute's creative and technical efforts and helped to solve emerging problems in case of necessity.

The AzerDovlatLayihə National Institute of Designing attributed great significance to modern requirements in architecture, urban development, and creative adopting rich national progressive traditions in the field. At the same time, the talented architects creative originality was not restricted, and their searches for right and progressive solutions were unlimited.

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları iş zamanı, 1980-ci illər
The staff of “AzerDovlatLayihə” Design Institute behind work, the 1980th years

Layihələndirmənin rasionallaşdırılması

Həmin illərdə “Azərdövlətlayihə”nin işindəki əsas texniki istiqamət tikintinin sənayeləşdirilmə səviyyəsinin daim artırılması, zavodlarda yüksək səviyyədə hazırlanmış, tikinti meydançasında minimum əmək sərfi tələb edən yüksək zavod istehsalı konstruksiya və hissələrdən bina və qurğuların quraşdırılmasının fasiləsiz kompleks-mexanikləşdiril-

Designing Efficacy

The AzerDovlatLayihə National Institute's main technical tendency during those years could be characterised as an aspiration towards the permanent growth of construction industrialisation, converting construction into a continuous complex mechanical continuous process of building assembly from prefabricated structures and details, which provided for the lowest labor cost on

Azərbaycan memarları Nizami Nağıyev, Fikrət Hüseynov, Ramiz Əbdülrəhimov, İlham Əliyev, Yuzef Qədımov SSRİ Memarlar İttifaqının qurultayında

Group of the Azerbaijani architects at Congress of the Union of Architects of the USSR: Nizami Naghiyev, Fikrat Husseyinov, Ramiz Abdulrahimov, Ilham Aliyev, Yusef Kadimov

miş prosesə çevrilməsi, eyni zamanda tikintidə maya dəyərini, izafi material məsrəfinin və əmək sərfinin azaldılması, binaların istismarı zamanı istilik və elektrik ehtiyatlarından az istifadə edilməsi, bununla bərabər layihələndirilən binaların memarlıq simasının yaxşılaşdırılması və torpaq fondundan istifadəyə qənaətli münasibət bəslənməsi əsas məsələlərdən idi.

İnstitut layihəçilərinin fəaliyyətində işlərdə sənayeləşdirməyə və tikinti müddətinin azaldılmasına, mütərəqqi konstruksiyaların tətbiqinə, materiallara, xüsusilə də metal, sement və taxta kimi mühüm materiallara qənaət edilməsinə böyük diqqət yetirilirdi.

İstilik itkilərinin ixtisara salınması, yanacaq və elektrik enerjisi sərfinin azaldılması, inşaat ərazisindən daha səmərəli istifadə olunması da qənaət məsələlərinə daxil idi.

site with simultaneously lower budgets for materials etc.; and towards lower heat and electricity expenditures along with better architectural look and careful saving the territorial resources.

Designers of the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing paid great attention to industrial approaches and shorter construction terms; advanced engineering and economical resource expenditure, especially in case of such important ones as metal, cement, and timber.

An economical approach also meant efforts towards lesser heat loss; fuel and electricity expenditures; and the effective usage of developed sites.

All the ateliers, departments, divisions, groups and individuals of the AzerDovlatLayihə National

“Azərdövlətlayihə” institutunun bütün emalatxanaları, şöbələri, qrupları və böyük kollektivinin ayrı-ayrı fərdləri qənaət məsələlərinin həllinə istiqamətləndirilmişdi.

Məsələn, birtipli layihələr seriyasında düzəlişlər aparılması zamanı xeyli metal qənaətinə nail olunmuşdu. Konstruktorların, betonun qeyri-elastic xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla apardıqları hesablamaların təcrübədə tətbiqi metal məsrəfini 10%-ə qədər azaltmağa imkan verirdi.

İstilik, su, elektrik təchizatı sistemlərinin layihələndirilməsi zamanı da metal sərfiyyatının həcmi aşağı salınırdı. Ərazidən maksimum və səmərəli istifadə edilməsi, inşaat sıxlığının artırılması – bütün bunlar mühəndis şəbəkələrinin uzunluğunun qısaldılmasına və müvafiq olaraq metal sərfinin azaldılmasına əhəmiyyətli təsir göstərirdi.

Nəticədə 1986-cı ildə işlənilib hazırlanmış layihələrdə mütərəqqi qə-

Institute’s great team aimed at economical solutions. For example, a great one was found for metal expenditure when correcting series of standard designs. Calculations with the non-elastic features of concrete considered, introduced into design engineers’ practice, enabled metal spending lower by 10%.

Metal was spent less for designs of heating systems, water supplies, and electricity. Maximum and efficient using a construction site and higher development density substantially contributed to shorter engineering network and, accordingly, lower metal spendings.

As a result of advanced solutions, new structures and modern items, in 1986 alone, construction budget proved lower including assembly; labor cost proved down; and spendings of such materials as metal, metal pipes, cement, timber,

*Memarlar evində görüş zamanı
Architects at a meeting in the building of the House of the Architect*

rarların, yeni konstruksiyaların və müasir məmulatların tətbiqi nəticəsində aşağıdakılara nail olunmuşdu:

- tikintinin (o cümlədən inşaat-montaj işlərinin) smeta dəyərinin aşağı salınması;
- tikintinin əmək tutumunun azaldılması;
- metal, metal borular, sement, taxta materialları, elektrik enerjisi və digər mühüm materialların sərfiyatında ixtisara nail olunmuşdu.

Layihələndirmənin müasir üsulları

Layihə işlərinin avtomatlaşdırılması "Azərdövlətlayihə" institutunda o zamanın tələblərinə uyğun fəaliyyət göstərən hesablama mərkəzi bazasında, EVM ES-1022 qurğusundan istifadə etməklə aparılırdı.

Daim hər il orta hesabla 3-4% artan əmək məhsuldarlığını yüksəltmədən layihə işlərinin ildən-ilə çoxalan həcmi təkcə əməkdaşların sayının cüzi artırılması ilə yerinə yetirmək mümkün deyildi.

Əmək məhsuldarlığının artırılmasına əsasən mexanikləşdirmə və layihə işlərində müasir hesablama texnikasından istifadə etməklə nail olunurdu.

İnstitutda cizgilərin kalkasız buraxılışı üsulu tətbiq edilmişdi ki, bu da təqribən 60 nəfər surətçıxaranın daha yüksəkixtisaslı işə keçirməyə imkan yaratmışdı.

Elektron-hesablama maşınlarının ilk növbədə konstruktor hesablama-larında və smetaların tərtib olun-masında istifadəsi konstruktorların, smeta hazırlayanların, geodeziyaçı-ların, laboratoriya-torpaq təhlilçilərinin işini çox yüngülləşdirdi və səhvbu-raxma hallarının sayını xeyli azaltdı.

electricity, fuel etc. were brought to a lower level as well.

Modern Designing Methods

Automation of designing was provided for on the basis of the AzerDovlatLayihə National Institute's computer centre, where the best computers available at the time were used.

Annually growing load of designs alongside with only slightly greater numbers of the staff would be impossible to bear unless productivity rose every year by 3 or 4% on the average.

Higher productivity was mostly achieved through mechanisation and modern computers used in designs.

A tracing-paperless method of drawing was introduced in the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing, which allowed to promote sixty copyists for higher qualified jobs.

Computers, used mostly in calculations by design engineers and budget planners, greatly simplified their work as well as that of geodesist and others, significantly reducing errors.

Throughout its history, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was always supplied with the best machines available for designing organisations. For example, two powerful framework computers possessed by the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing were used not only by the staff, but also by many other designing and research establishments in Azerbaijan.

The publishing of drawings was provided for with relevant machines as well.

A modern machine for dynamic probing the soil and special devices

Fəaliyyət göstərdiyi bütün müddət ərzində "Azərdövlətlayihə" institutu daim layihə təşkilatları üçün nəzərdə tutulmuş müasir texnika ilə təchiz olunurdu. Məsələn, 1990-cı illərdə burada nəinki institut əməkdaşlarının, həm də respublikanın digər layihə və elmi təşkilatlarının ehtiyaclarını təmin edən iki müasir EVM "Minsk-22" və "ES-1022" elektron-hesablama maşınlarından istifadə edilirdi.

Layihə materiallarının yerləşdirilməsi işi "RM 600K", "ER 600K", "REM 300", "ERAM", "Romayer" və b. rotasiya və elektroqrafiya maşınlarının köməyi ilə yerinə yetirilirdi.

Mühəndis-geoloji işlərdə torpaqların dinamik surətdə öyrənilməsi üçün müasir "UPB-5" maşınından, yeraltı kommunikasiyaların aşkara çıxarılması üçün isə "Xəttaxtarıcı" cihazından istifadə edilirdi.

Layihələndirmə prosesində əməyin elmi təşkili üzrə yeni ideyaların tətbiqi və müasir hesablama və kompüter texnikasından geniş istifadə olunması əmək məhsuldarlığının xeyli artmasına şərait yaratdı.

Sabahın müasiri.

Ənənə və varislik

"Azərdövlətlayihə" institutunun bütün kollektivini layihə işləri üzrə planların yerinə yetirilməsinə, layihələrin yüksək keyfiyyətinə səfərbər edən mühüm tədbirlər geniş sosializm yarışını, institutda aparılan böyük təşkilatı və tərbiyəvi iş idi.

İnstitutun əməkdaşları arasında aparılan kütləvi-siyasi iş onlarda tapşırılan iş görə məsuliyyət hissinin artırılmasına, öz əməyinə yaradıcı münasibətin tərbiyə olunmasına, yeni biliklərə can atmağa, işdə ça-

to discover underground communications were launched for engineers and geologists.

New ideas to organise professional efforts in a scientific way and largely use computers for designs enabled great productivity growth.

Looking in the future

Traditions and Succession

An important way to organise efforts by all the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing team towards before performance and deadliness met has always been through a competition between the staff members as well as thanks to great work by management to raise corporate culture and team spirit.

Such work was aimed at workers' greater responsibility, creativity, permanent learning, intolerance towards disadvantages and high claims towards oneself.

Along with psychological trainings, technical ones were continuously run for the higher professionalism of the staff.

Local members of national architectural associations contributed their great efforts towards the same goals.

The team of the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing decided to permanently provide for voluntary design support in Azerbaijan's Barda District. This was a part of social feedback by the AzerDovlatLayihə National Institute.

The AzerDovlatLayihə National Institute's management and trade union always concentrated on the staff's better living and office conditions. During postwar years, three large-size blocks-of-flats were built

tışmazlıqlara yol verilməməsinə, istehsalatda özünə qarşı tələbkarlığın yüksəldilməsinin tərbiyə olunmasına istiqamətlənmişdi.

İnstitutda izahat işlərinin aparılması ilə yanaşı peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş texniki tədris təşkil edilmiş və davamlı olaraq həyata keçirilirdi.

Həmkarlar İttifaqının yerli komitəsi, Ümumittifaq Elmi-Texniki Cəmiyyətinin yerli özəyi, SSRİ Memarlar İttifaqının özəyi, Gənc Mütəxəssislər Birliyinin özəyi, 1941-1945-ci illər Böyük Vətən Müharibəsi Veteranlarının institut şurası böyük və məsul iş aparırdılar.

“Azərdövlətlayihə” layihə institutu kollektivinin qərarı ilə Bərdə kənd təsərrüfatı rayonu üçün təmənasız olaraq obyektlər layihələndirməklə həmin rayona hamilik köməyi göstərilirdi.

İnstitutun işçilərinin əmək və məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məsələləri daim müdiriyyətin və Həmkarlar İttifaqı yerli komitəsinin diqqət mərkəzində idi. Müharibədən sonrakı illər ərzində Bakı şəhərində üç iri yaşayış evi ucaldıldı, iki yaşayış kooperativi yaradıldı, institutun öz istehsalat binası tikilib istifadəyə verildi.

1980-ci illərdə layihə institutunda çalışan gənc mütəxəssislər üçün yeni çoxmərtəbəli yataqxana istifadəyə verildi.

Kadrların uyğun şəkildə hazırlanması, ixtisaslarının durmadan artırılması və onların tərbiyə edilməsi olmadan layihələrə və tikintiyə qoyulan getdikcə mürəkkəbləşən tələblərin, layihələndirmənin ildən-ildən artan həcməsinin uğurla yerinə yetirilməsi mümkün olmazdı.

in the City of Baku along with two condominiums and an office.

In 1980, a high-rise dormitory for the young staff of the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was commissioned.

Annually greater designing volumes with always growing technical requirements could never be possible without according professionalism and its permanent growth with new human resources trained.

Great architects headed the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing at its very beginning (professor V.E. Novodvorski, engineers V.E.Morokhovets, G.P.Shkapenyuk etc.)

Famous architectural maestros in future, S.A.Dadashev, M.A.Usey-nov, E.A.Ismaylov, E.A.Kasimzadeh, G.Aleskerov and others started their professional ways in AzerDovlatLayihə.

The AzerDovlatLayihə National Institute's staff remembers such great architects of its as G.A.Majidov, Sh.Zeynalova, N.P.Brjezinskaya, N.A.Mamedbeyli, O.M.Isayev, F.A.Orujev, and Y.N.Kozlov; engineers A.H.Aliyev, S.A.Mukhtarov, M.T.Khalafov and many others.

In 1980s and 1990s, a great team of veterans successfully worked for AzerDovlatLayihə; their experience and professionalism enabled the best solutions possible for architecture and urban development. Those were Architect-of-Honours of Azerbaijan, USSR Cabinet of Ministers' awardees T.A.Abdullayev, O.M.Isayev, Y.I.Kadimov, Kh.Y.Rahmanova, T.A.Khanlarov, R.G.Aliyev, S.M.Vahidov, Sh.Zeynalova, M.I.Da-

“Azərdövlətlayihə” institutunun təşkil edilməsi zamanı bu müəssisəyə professor V.E.Novodvorski, mühəndislər V.Ç.Moroxovets, Q.P.Kislov, Y.E.Şkapenyuk və b. kimi görkəmli mütəxəssislər rəhbərlik etmişlər.

Sonralar məşhur memar kimi gəniş tanınmış S.Ə.Dadaşov, M.Ə.Usey-nov, Ə.Ə.Ismaylov, Ə.Ə.Qasımzadə, H.Ə.Ələsgərov və başqaları fəaliyyətə “Azərdövlətlayihə” institutunda başlamışlar.

“Azərdövlətlayihə” institutunun kollektivi burada çalışmış memarlar H.Ə.Məcidov, Ş.Zeynalova, N.P.Brjezinskaya, N.A.Məmmədbəyli, O.M.İsayev, F.A.Orucov, Y.N.Kozlov, mühəndislər Ə.H.Əliyev, S.Ə.Muxtarov, M.T.Xələfov və bir çox başqa görkəmli mütəxəssislərin xatirəsini həmişə əziz tutur.

1980-1990-cı illərdə institutda istehsalat veteranlarının böyük bir dəstəsi uğurla çalışırdı. Onların təcrübəsi və ustalığı memarlıq və şəhərsalma məsələlərini ən yüksək peşəkar səviyyədə həll etməyə şərait yaradırdı.

Bu veteranlardan respublikanın əməkdar memarları və inşaatçıları, SSRİ Nazirlər Soveti mükafatı laureatları T.A.Abdullayev, O.M.İsayev, Y.İ.Qədimov, X.Y.Rəhmanova, T.A.Xanlarov, R.H.Əliyev, S.M.Vahidov, Ş.M.Zeynalova, M.İ.Datıyev, N.V.Axundova, Y.P.Tolstonoqov, A.Ə.Salamova, mühəndislər M.T.Xələfov, R.P.Qlaşkina, M.S.Kovalenko, A.F.Kondratyeva, S.M.Vetsper və bir çox başqalarını göstərmək olar.

Bunlardan başqa “Azərdövlətlayihə” institutunun yaradıcı özəyinə orta nəslə aid mütəxəssislər olan memarlar N.Y.Kəngərli, P.M.Kazımov, H.Muxtarov, P.R.Əfəndiyeva, M.A.Ya-

tiyev, N.V.Akhundova, Y.P.Tolstonogov, and A.Salamova; and engineers M.T.Khalafov, R.P.Glashkina, N.S.Kovalenko, A.F.Kondratyeva, and S.M.Vetsper. In addition, the AzerDovlatLayihə National Institute's creative core included the middle generation represented by architects N.Y.Kangarli, P.M.Kyazimov, G.Mukhtarov, P.R.Afandiyeva, M.A.Yavayev, and Y.O.Yagubzadeh; and engineers Y.D.Kasumov, D.A.Grafov, E.A.Mamedov and Kh.Najafov.

During those years, talented youth emerged as well (architects R.Azizov, P.G.Aliyev, and A.Jabbarov; and engineers A.S.Kojamanli, T.M.Huseinov, Y.M.Mirzoyev etc.)

High professionalism, strong competition and good organisation along with modern facilities allowed AzerDovlatLayihə, for many years, to successfully meet difficult government and social challenges.

Achievements

Designs by the staff of the AzerDovlatLayihə National Institute were repeatedly and highly awarded by Azerbaijan and the USSR governments.

For its victory in the USSR economic competition in 1967, the staff was awarded a non-transitive Red Banner of the Azerbaijan Supreme Council (Parliament), Government and Professional Unions' Association.

The team of the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was awarded the USSR Diploma of Honours.

For its victory in the competition for 1976's second half, the team was awarded the 2nd-rank Prize of

vayev, Y.O.Yaqubzadə, mühəndislər Y.D.Qasimov, D.A.Qrafov, E.A.Məmmədov, X.Nəcəfov və b. daxil idilər.

Həmin illərdə qabiliyyətli və istedadlı gənclik də yetişirdi – memarlar: R.Əzizov, P.H.Əliyev, A.Cabbarov, T.Hacıyev, mühəndislər: A.S.Qocamanlı, N.Abbasov, T.M.Hüseynli, A.İbrahimov, Y.M.Mirzəyev, S.B.Əsədov və bir çox başqaları.

Sosializm yarışmasının geniş yayılması, layihələndirmə prosesinin müasir texniki vasitələrlə təchizi instituta uzun illər ərzində respublikanın Dövlət tapşırıqlarını və planlarını uğurla yerinə yetirməyə imkan vermişdir.

Nailiyyətlər

“Azərdövlətlayihə” institutu əməkdaşlarının işləri dafələrlə SSRİ-nin və Azərbaycanın yüksək dövlət mükafatlarına layiq görülmüşdür:

- 1917 il Oktyabr inqilabının 50 illiyi münasibəti ilə keçirilən sosializm yarışının qalibi olduğuna görə, Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin, Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Ali Soveti Rəyasət Heyətinin və Nazirlər Sovetinin, respublika Həmkarlar İttifaqları Şurasının xatirə bayrağı daimi saxlanmaq üçün kollektivə təqdim edilmişdir;

- “Azərdövlətlayihə” institutunun kollektivi V.İ.Leninin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə Lenin yubiley Fəxri Fərmanı ilə təltif edilmişdir;

- 1976-cı ilin ikinci yarısında sosializm yarışının qalibi kimi, “Azərdövlətlayihə” institutunun kollektivinə SSRİ Dövlət Tikinti və Memarlıq Komitəsi, tikinti və tikinti materialları

the USSR Committee for Construction and Presidium of Construction Union.

Many staff members were awarded Prizes of the USSR Cabinet of Ministers for successful designing Sumgayit's first line. The staff of the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was awarded the Prize of the USSR Cabinet of Ministers for designing and constructing the Hotel Azerbaijan. The staff of the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing was awarded the Red Banner of Azerbaijan Supreme Council, Government and Trade Unions with a special entry in the Book of Labour Glory for its highest achievements in the national competition.

For six years in a row, or from 1980 through 1985, the AzerDovlatLayihə National Institute of Designing had been annually awarded the transitive Red Banner of Azerbaijan Government, Trade Unions and Youth Organisations for their victories in the national economic competitions.

sənayesi işçiləri Həmkarlar İttifaqı Mərkəzi Şurası Rəyasət Heyətinin ikinci dərəcəli pul mükafatı verilmişdir;

- “Azərdövlətlayihə” institutu əməkdaşlarının böyük bir qrupuna Sumqayıt şəhərinin layihələndirilməsinin birinci növbəsini uğurla yerinə yetirdiklərinə görə SSRİ Nazirlər Sovetinin mükafatı təqdim edilmişdir;

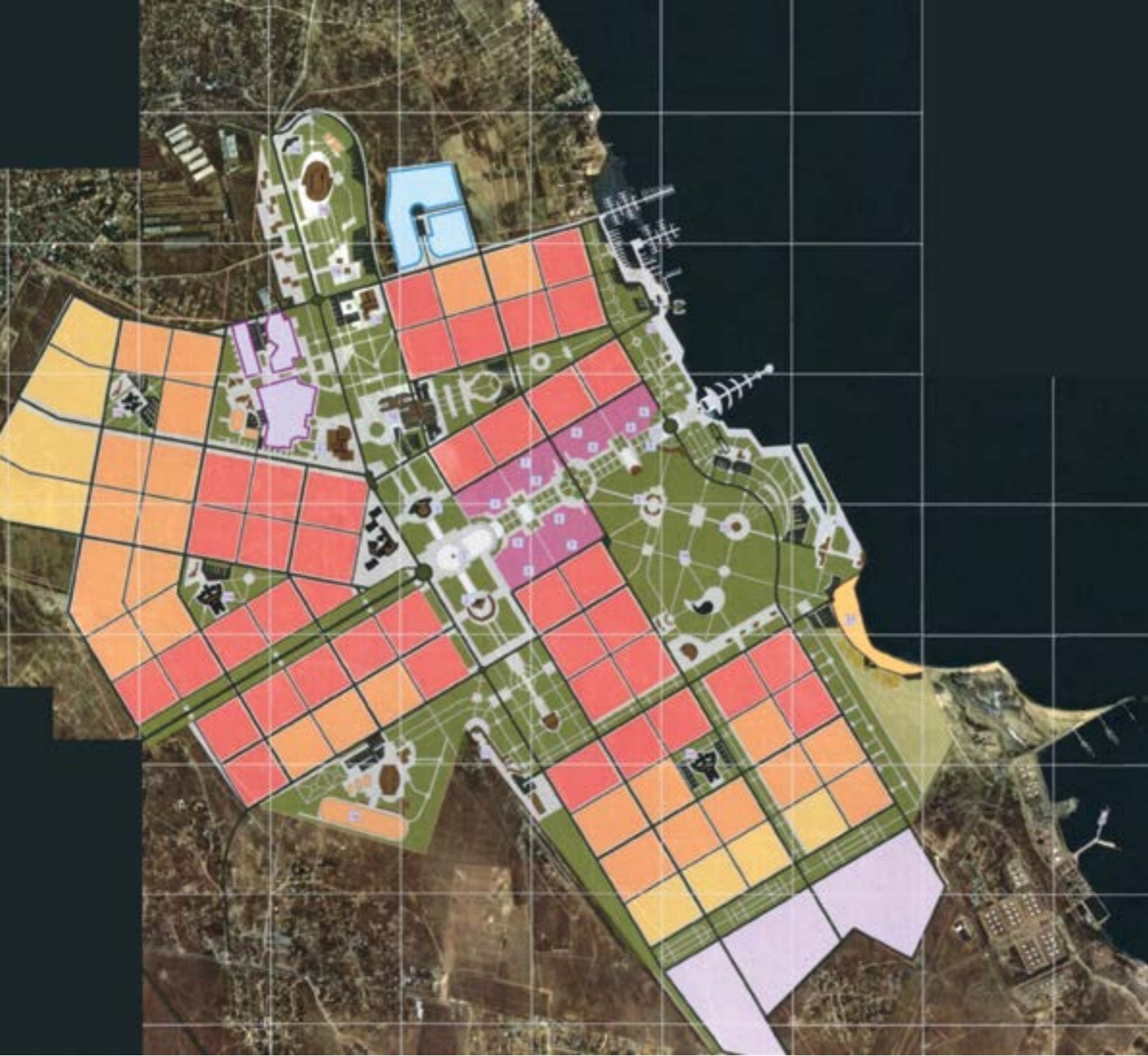
- “Azərbaycan” mehmanxanası layihəsinin işlənilib hazırlanmasına və tikintisinə görə “Azərdövlətlayihə” institutunun kollektivinə SSRİ Nazirlər Sovetinin mükafatı verilmişdir;

- “Azərdövlətlayihə” institutunun kollektivi respublika sosializm yarışında ən yüksək nəticələr əldə etdiyinə və Azərbaycan SSR-in 60 illik yubileyini layiqincə qarşıladıqlarına görə adı Əmək Şöhrəti kitabına qeyd edilməklə Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi, Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Ali Soveti Rəyasət Heyəti və Nazirlər Soveti, respublika Həmkarlar İttifaqları Şurasının xatirə Qırmızı bayrağı ilə təltif olunmuşdur;

- “Azərdövlətlayihə” institutunun kollektivi altı il bir-birinin ardınca – 1980-ci ildən 1985-ci ilədək respublika sosializm yarışında qalib olduğuna görə Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi, Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası Ali Soveti Rəyasət Heyəti və Nazirlər Soveti, AHİS və LKGİ MK-nın keçici Qırmızı bayrağı ilə təltif edilmişdir.

*Bakı şəhəri bu gün
City of Baku today*

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Dübəndi şəhərinin baş planı və inkişaf sxemi

The master plan of a development of the city of Dyubendi developed by the staff of “AzerDovlatLayiha” Design Institute

Bu gün Azərbaycan Respublikası tarixinin heç bir dönəmində olmadığı kimi yüksək tərəqqi və inkişaf yolu ilə inamla irəliləyir. Çox sevindirici haldır ki, iqtisadiyyatımızın bütün sahələri yüksələn xətt üzrə dinamik inkişaf edir. Ölkəmizin dinamik inkişafında rolu olan aparıcı layihə institutlarından biri də dünyanın və bugünün öncülü, işıqlı sabahların müasiri olan “Azərdövlətlayihə” Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutudur. İnstitutun kollektivi bütün fəaliyyəti ərzində üzərinə düşən vəzifələri yüksək peşəkarlıqla yerinə yetirərək özünün lider mövqeyini qoruyub saxlamış və ölkə iqtisadiyyatının yüksələn xətlə inkişafında öz xüsusi xidmətləri ilə seçilmişdir. Kiçik layihə bürosundan başlayıb “Azərdövlətlayihə” DBLİ kimi böyük və peşəkar layihələndirmə qurumu səviyyəsinə qədər yüksəlmiş institut 85 illik fəaliyyəti ərzində Azərbaycanda memarlıq və şəhərsalmanın inkişafında əvəzsiz rol oynamışdır. Respublikanın aparıcı layihə institutu olaraq “Azərdövlətlayihə” DBLİ-nin uzun müddət Naxçıvan, Sumqayıt və Gəncə şəhərlərində filialları fəaliyyət göstərmişdir. Hazırda institutun Gəncə filialı fəaliyyətini uğurla davam etdirir. Gəncə filialında layihələndirilən binalar Gəncəni və ona yaxın olan şəhər və qəsəbələri bəzəyir. Təkcə memarlıq və inşaat mühəndisliyi deyil, həm də Bakı şəhəri istisna olmaqla respublikamızın Sumqayıt, Gəncə kimi böyük şəhərlərinin, bölgələrimizin, hətta Bakı şəhərindəki mikrorayonların müfəssəl planlaşdırılması ilə baş planlarının hazırlanmasında məhz “Azərdövlətlayihə” DBLİ aparıcı mövqelərdə çıxış etmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 dekabr 2006-cı il tarixli

The Republic of Azerbaijan currently experiences development phenomena never had before in the country's history; it is a very gladde-ning fact that the national economy is being dynamically developed in all the sectors. AzerDovlatLayiha is among Azerbaijan's leading design institutions playing an important role in this process. The institute's staff have performed their mission displaying high professionalism during all its history and have been notable for their special merits towards the nation's economic development.

Started as a small size designing agency, AzerDovlatLayiha has grown up to a powerful establishment, its 85 years' role in Azerbaijan's architectural evolution and urban development being unique.

Anvar Ismaylov and then Azerbaijan's Architect-of-Honours and Construction Engineer-of-Honours, National Award Laureate Tahir Abdullayev should be credited a great lot forming AzerDovlatLayiha's powerful human resources.

It has been AzerDovlatLayiha that a number of architects and design engineers such as Sadiq Dardashov, Michael Useynov, Anvar Ismailov, Tahir Abdullayev, Hasan Majidov, Anwar Gasimzadeh, Hanifa Alaskarov, Joseph Gadimov, Shafiga Zeynalov, Rana Efendizade, Rasim Aliyev, Khanim Rahmanova, Fuad Orujov, Talaat Khanlarov, Haji Mukhtar, Salim Vahidov, Aurora Salamova, Nasir Kengerli, Namik Mammadbayli, Murad Datiev, Na-ima Akhundova, Faina Leontyeva, Oleg Isaev, Medet Khalafov, Khalid Najafov, and many others, awarded

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Gəncə şəhərinin baş planı və inkişaf sxemi

The master plan of a development of the city of Ganja developed by the staff of “AzerDovlatLayihə” Design Institute

511 sayılı Fərmanı ilə “Azərdövlətlayihə” DBLİ Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin tabeliyinə verildikdən sonra bir sıra vacib və əhəmiyyətli obyektlər layihələndirilmişdir.

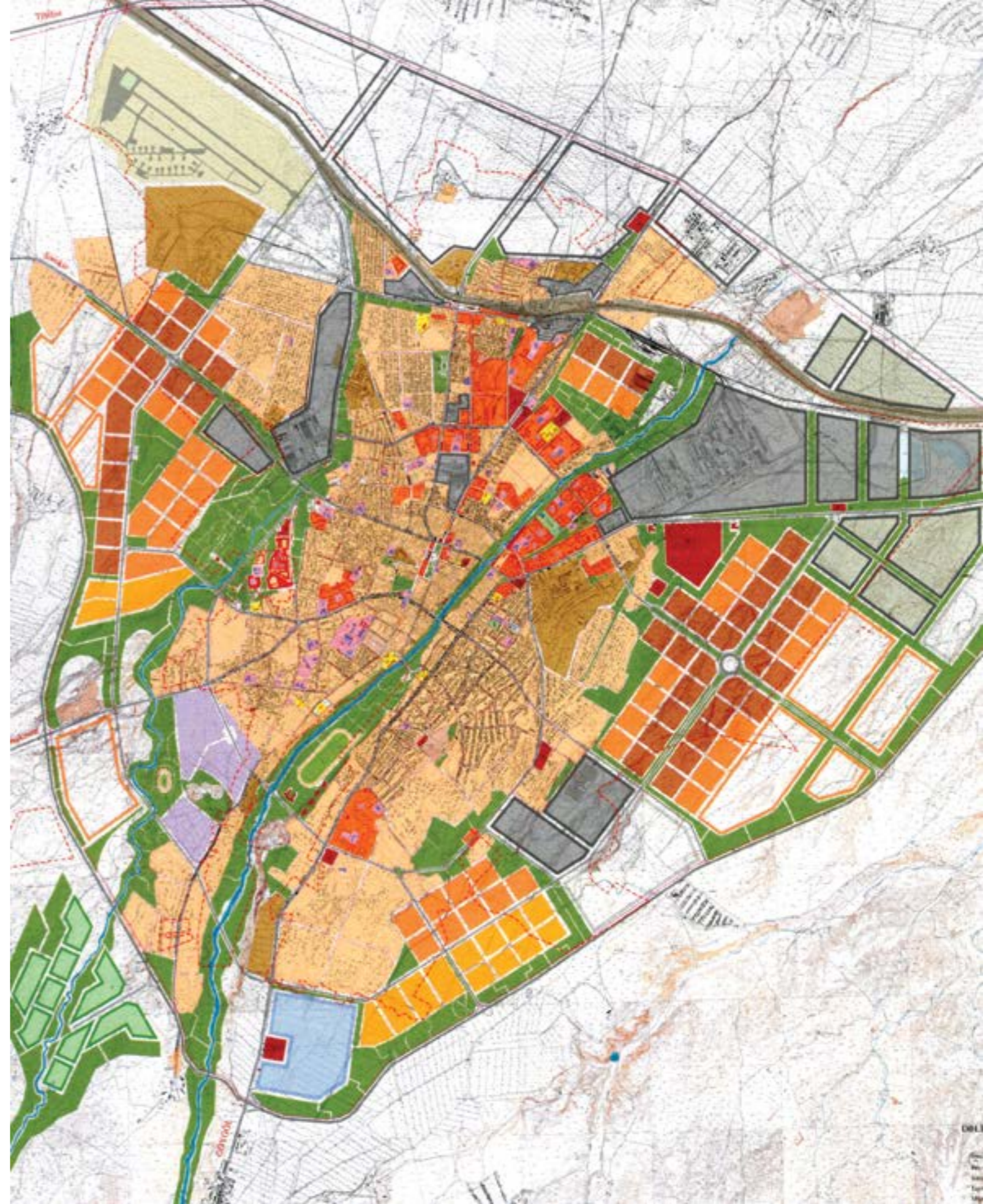
- Bakı şəhərinin Şəfaət Mehdiyev küçəsində 20 mərtəbəli çoxfunksiyalı yaşayış kompleksi;
- Milli Məclisin yeni inzibati binası;
- Zuğulba qəsəbəsində iki dördmərtəbəli yaşayış evi;
- Bakı şəhərinin Vəlixanlı küçəsində qonaq evi kompleksi;
- Tibb Universitetinin Terapevtik-tədris korpusu;
- Tibb Universitetinin Cərrahiyyə-tədris korpusu;
- MTN Akademiyasının qapalı idman korpusu;
- MTN-nin “Qanlı təpə” ərazisində təlim korpusu;
- FHN Gəncə Regional mərkəzi;
- FHN Sənqəçal Aviasiya xidməti;
- Hacıqabul, Biləsuvar, İsmayılı, Samux, Qusar, Yasamal və Sabunçu rayon Prokurorluqları üçün inzibati binaların layihələri;
- Azərbaycan Respublikasının Özbəkistandakı səfirliyində Mədəniyyət mərkəzi;
- Nizami Kino Mərkəzinin yenedənqurma layihəsi;
- Zaqatala rayon Hərbi Prokurorluğu;
- Mərkəzi Bankın Quba regional mərkəzi;
- Şəki şəhərində Bəxtiyar Vahabzadə və M.F.Axundov adına parklar;
- Hacıqabul tikinti materialları zavodu;
- Qaradağ rayonunda yeni məktəb;
- Pırşağı qəsəbəsində yeni məktəb;

national prizes and honorary titles, worked for and contributed their creativity at. Their architectural designs implemented and urban layouts developed represent the great records of Azerbaijan culture. The National Academy of Sciences, Museum Centre, National Public Library, National Drama Theatre, Cultural Centre for the Ministry of National Security, parliamentary offices, Heydar Aliyev Sports&Concert Complex, Nizami Cinema Centre, President Office, dozens of blocks-of-flats, and a number of other structures are pieces of the real architectural art.

AzerDovlatLayihə has been the very leader not only in architectural and engineering designs, but also, Baku being the exception, in detailed and general layouts of such major cities as Sumgait and Ganjah, the entire regions of Azerbaijan, and commuter districts even including those in the capital.

Though there is a special governmental institution, KurortLayihə, responsible for designing domestic resorts, AzerDovlatLayihə's urban developers prepared not only general, but also detailed layouts for Mukhtadir-Nizovaya, Yalama-Nabran, Istisu Chiraggala and Gilazi-Zabrat.

The institute's teams have designed many versatile large-size public buildings of public significance matching local conditions throughout the Southern Caucasus. It would be enough to mention designs and construction draughts of train stations and air terminals in Baku, Sumgait, Ganjah, as well as in other cities of Azerbaijan have been developed by AzerDovletLayihə.

- İqtisad Universitetinin Dərbənd filialının binası;
- Zabrat qəsəbəsində 2500 yerlik təcridxana;
- Yevlax şəhərində qaçqınlar və məcburi köçkünlər üçün 602 ailəlik yaşayış məhəlləsi;
- Lənkəran şəhərində mehmanxana kompleksi;
- Göygöl şəhərində mehmanxana kompleksi və bir çox digər obyektlər “Azərdövlətlayihə”nin mütəxəssislərinin əməyinin məhsuludur.

27 may 2014-cü ildə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyi “Azərdövlətlayihə” DBLİ-nin direktoru vəzifəsinə Müsəddin Əhməd oğlu Namazov təyin edildi. Müsəddin Namazov zəngin yaradıcılıq təcrübəsinə malik memardır. O, Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutunu bitirdikdən sonra taleyini “Azərdövlətlayihə” İnstitutuna bağlamış və ötən illər ərzində pillə-pillə bu mərtəbəyə yüksəlmiş, layihələndirmə sahəsində böyük uğurlar qazanmışdır.

Qısa müddətdə institutda təcrübəli mütəxəssislər və ginc kadrların vəhdəti düzgün təşkil olundu və layihə-axtarış işlərinin yerinə yetirilməsində böyük dönüş yarandı.

Azərbaycanın öz müstəqilliyini əldə etməsi ilə Azərbaycan memarlığının inkişafı və onun tarixən söykəndiyi ənənələrin öyrənilməsi üçün daha geniş imkanlar açıldı. Bu baxımdan “Azərdövlətlayihə” DBLİ indi də uğurla fəaliyyət göstərən memar və şəhərsalma, mühəndislik sahələri üzrə mütəxəssislər formalaşdırmaqdadır. Onlar yaşlı nəslin ənənələrini davam etdirməklə yanaşı beynəlxalq təcrübələrdən də

AzerDovlatLayihə’s experiences beyond Azerbaijan includes residential designs for Ulkan Town, Angoya Town and Slavutich City along the famous Russian Baykal - Amur Mainline.

The national leader among designing institutions, AzerDovlatLayihə established itself branches in Nakhichevan, Sumgait, and Ganjah. The one in Ganjah is successfully active; designs developed by the office beautify the city and towns around.

Massive residential construction proved among important successes of Azerbaijan in 1960s and 1970. Industrial approaches in this regard played an important role to overcome housing shortage. Most of blocks-of-flats built then were four- or five-store ones.

Baku came fifth among soviet cities to have built subway. The following stations were designed and drawn by AzerDovlatLayihə: the very first one, Baku Soviet (by Y.Qadimov, Y.Kozlov, and Sh.Zeynalova), 28 May (by S.Guliyeva), Narimanov (by M.Useynov), Nizami (by M.Useynov and the artist M.Abdullayev), Neftchilər (by A.Ismayilov and F.Leontyeva), Inshaatchılar (by Abdullayev and F.Orujov), Elmlər Akademiyası (by M.Useynov), and Memar Ajami (T.Khanlarov). All those architects and design engineers proved great professional skills.

Traditionally for a Muslim country, Azerbaijan, though a bridge between the East and West, had almost never had a monument built including Baku by eighty five years ago. Since then, dozens of those, born by AzerDovlatLayihə’s archite-

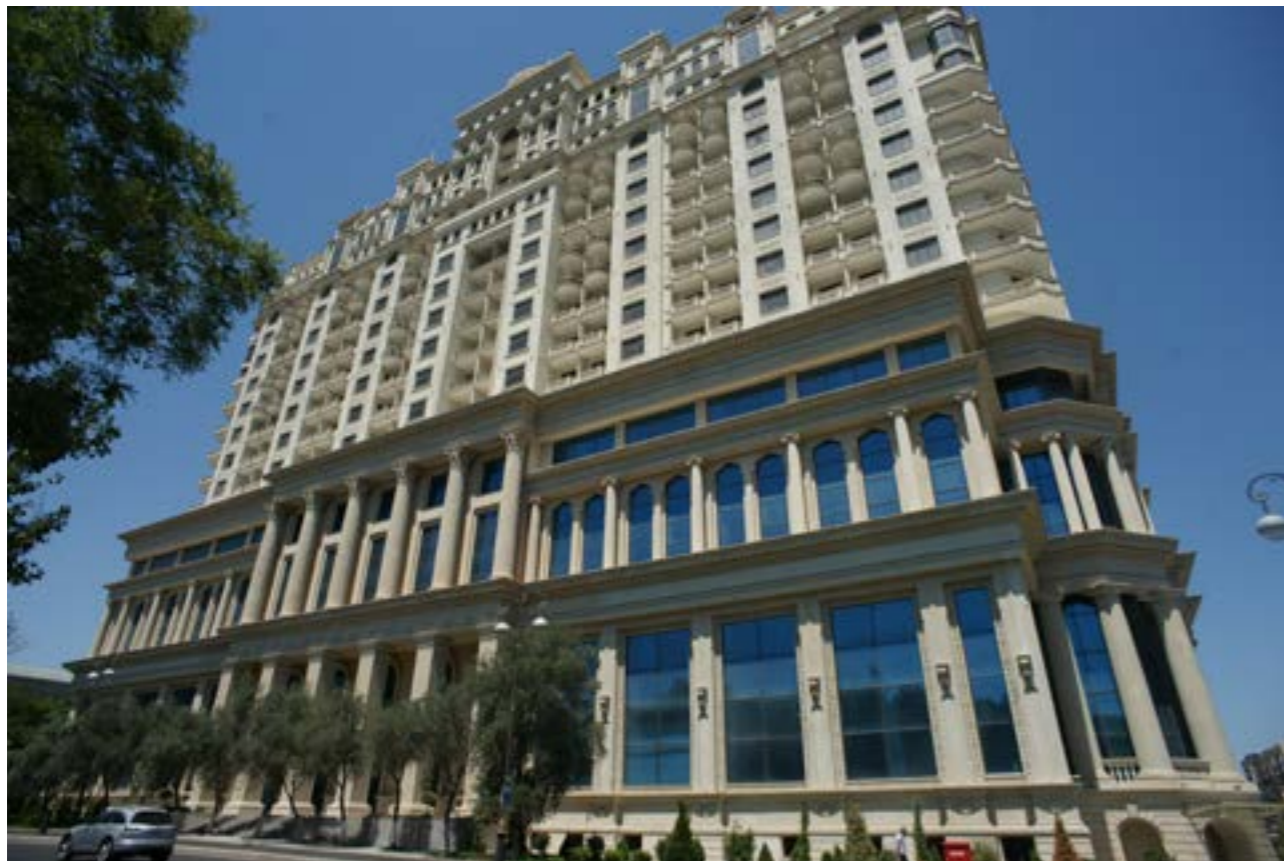
«Park Akademiya» çoxfunksiyalı ticarət, əyləncə və yaşayış kompleksi. Bakı şəhəri, Hüseyn Cavid prospekti

Multipurpose trade, entertainment and housing estate «Academy Park» on Husseyn Jaweed Avenue, Baku

«Park Akademiya» çoxfunksiyalı ticarət, əyləncə və yaşayış kompleksi. Bakı şəhəri, Hüseyn Cavid prospekti

Multipurpose trade, entertainment and housing estate «Academy Park» on Hussein Jaweed Avenue, Baku

bəhrələnilər. Bu mütəxəssislərin sırasında Təyyar Hüseynli, Müsəddin Namazov, Emin Rəhimov, Cəfər Əliyev, İlqar Orucov, Səxavət Əsədov, Azad Qocamanlı, Ramiz Məmmədov, Əlihüseyn Əşrəfov, Vaqif Məmmədov, Elmira Əfəndiyeva, Nailə Rüstəмова, Məclum İsayev, Afət Kərimova, İlya Baxşəliyev, Fəxrəddin Cabbarov, Ümidağa Vahidov, Çingiz İsmayılov, Əhməd Qasimov, Çingiz Məmmədli və bir çox başqaları gənc nəsillə çiyin-çiyinə "Azərdövlətlayihə" də hazırda da çalışırlar.

Müstəqillik illəri ərzində əsas etibarilə aşağıdakı obyektlər layihələndirilmişdir:

- Hərbi Hava Qüvvələrinin şəxsi heyəti üçün 5 mərtəbəli yaşayış binası;
- Bakı şəhərinin Binəqədi rayonundakı MİR Cəlal küçəsində çoxmərtəbəli yaşayış kompleksi – eskiz;
- Qəbələ şəhərində uşaq bağçası;
- Göygöl rayonunda avtomobil yolu;
- Birmərtəbəli iki və üç otaqlı birtipili yaşayış binası;
- Gəncə şəhərində Mərkəzi Bankın regional mərkəzi;
- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin yeni inzibati binası – eksiz layihə;
- Ağcabədi rayonunun ərazisində N saylı iki hərbi hissə;
- Bakı şəhərinin Zahid Xəlilov küçəsində çoxmərtəbəli binalardan ibarət yaşayış kompleksi;
- Bakı şəhəri Nərimanov rayonunun İsmayıl Hidayətzadə küçəsində çoxmərtəbəli yaşayış binası;
- Bakı şəhəri Yasamal rayonunun H.Abbasov küçəsində çoxmərtəbəli yaşayış binası və b.

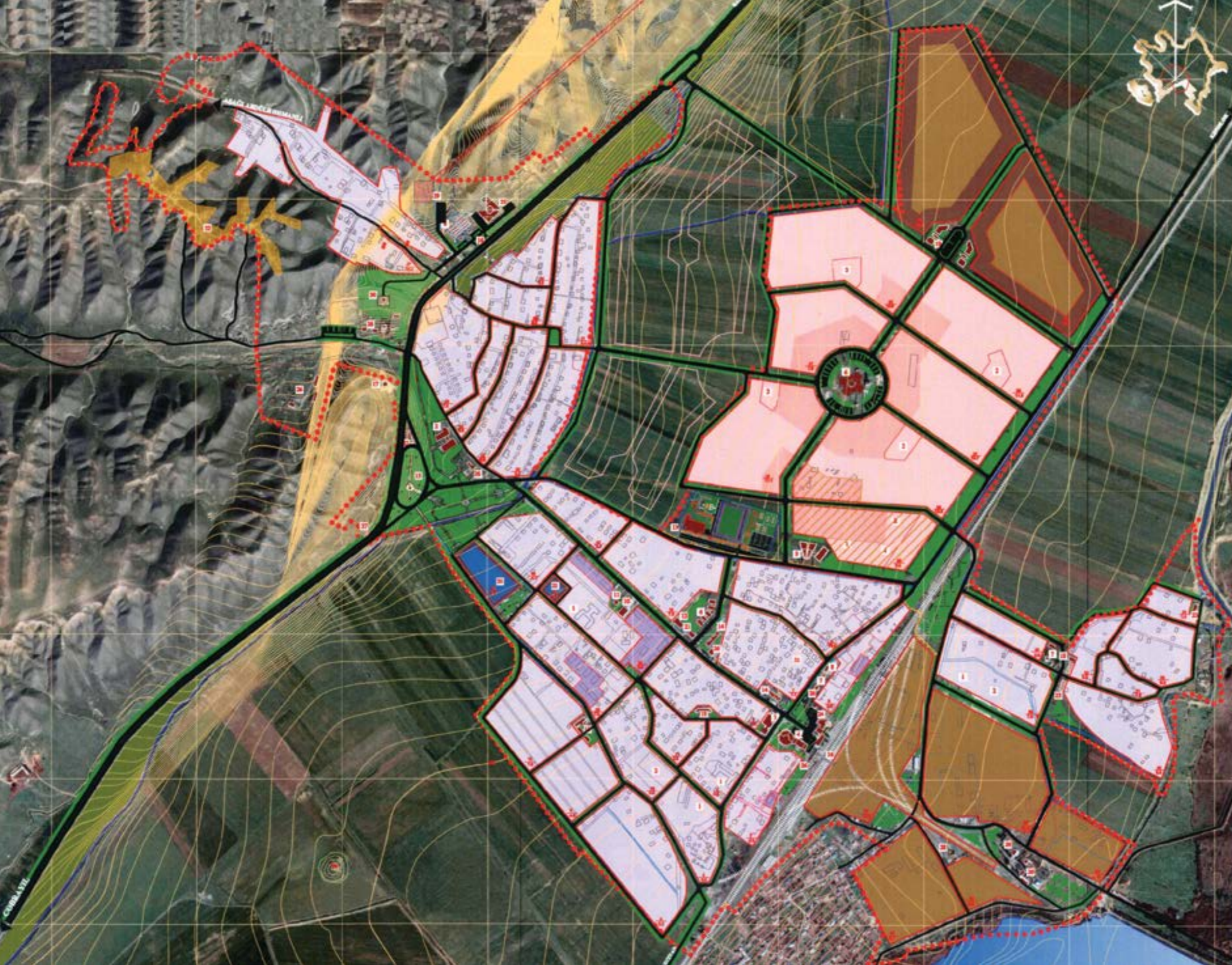
cts' creative minds, have beautified streets, avenues, squares and gardens thereof.

AzerDovlatLayihə was repeatedly awarded by the government and parliament for its successful designs. Those awards include prizes and diplomas.

Having been subordinated to the National Agency for Construction Safety of the Republic of Azerbaijan's Ministry for Emergency (Resolution 511) on December 29, 2006, AzerDovlatLayihə has continued designing a number of important structures including:

- a 20-storey residential complex with multifunctional public-service facilities in the City of Baku;
- a therapist academic facility of Azerbaijan Medical University;
- a new office for the Parliament's staff;
- the Derbent Branch of Azerbaijan Economic University;
- Azerbaijan Cultural Centre, Tashkent, Uzbekistan;
- a penitentiary for 2,500 people in Zabrat;
- a training facility for the Ministry of National Security in Qanlı Tepe, Azerbaijan;
- People's Poet Bakhtiyar Vahabzadeh Garden in Shaki, Azerbaijan;
- a surgical academic facility for Azerbaijan Medical University;
- and a township for 602 refugee and IDP families in Yevlakh, Azerbaijan.

In 2008 to 2010, AzerDovlatLayihə was awarded the Best Construction and Design Institution at the Third International Contest held by the CIS Construction Cooperation

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Horadiz şəhərinin baş planı və inkişaf sxemi

The master plan of a development of the city of Horadiz developed by the staff of “AzerDovlatLayihə” Design Institute

*“Azərdövlətlayihə” institutunun
əməkdaşları tərəfindən
hazırlanmış Sumqayıt şəhərinin
baş planı və inkişaf sxemi*

*The master plan of a development
of the city of Sumqayıt
developed by the staff of
“AzerDovlatLayihə” Design
Institute*

Bu gün “Azərdövlətlayihə” institutu respublikanın digər aparıcı layihə institutları ilə birlikdə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin tərkibində fəaliyyət göstərir. Bu nazirliyin rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərmək böyük şərəf olmaqla yanaşı həm də böyük məsuliyyətdir.

Bu məsuliyyəti anlayaraq, instituta verilən bütün tapşırıqları keyfiyyətlə və vaxtında yerinə yetirmək üçün bütün kollektiv səfərbər olmuşdur.

Hazırda “Azərdövlətlayihə” Dövlət Baş Layihə İnstitutu respublikanın şəhər və qəsəbələrində mülki və yaşayış binalarının tikintisinin kompleks layihələndirilməsini, respublikanın şəhər və yaşayış məntəqələri üzrə layihə-planlama işlərini, normativ materialların işlənilib hazırlanmasını və ekspertizasını, birtipli layihələndirmə və axtarış tədbirlərini yerinə yetirir. Əməkdaşlarının sayı 295 nəfər olan İnstitut aşağıdakı profillər üzrə işləri həyata keçirir:

- yerli və xarici materiallardan, həmçinin seysmik rayonlar üçün yaşayış, mülki binaların, fərqli konstruksiyalı və mərtəbə saylı qurğuların layihə-smeta sənədlərinin hazırlanması;
- bina və qurğular üçün müxtəlif növ kommunikasiya şəbəkələrinin layihələrinin işlənilib hazırlanması;
- müxtəlif mərtəbə saylı və təyinatlı bina və qurğular üçün bütün növ mühəndisi hesablamaların yerinə yetirilməsi;
- şəhərlərin baş planlarının hazırlanması, yaşayış məntəqələrinin perspektiv planlaşdırılması, nəqliyyat sxemləri və kommunikasi-

Council for high efficacy and reliability in the field of construction and construction-material industry.

On May 27, 2014, Musaddin Ahmad Oglu Namazov was appointed AzerDovlatLayihə’s Director. As an architect, Mr.Namazov is one of great creative experience. Since university graduation, he has been connecting his life to AzerDovlatLayihə and achieved great success with his designs on his step-by-step way to this promotion.

Azerbaijan’s independence has provided for greater opportunities in developing the country’s architecture and learning her historic traditions in this field. New generations of architects, engineer and urban planners are successfully forming at AzerDovlatLayihə. They learn both from their older colleagues and from international practices. Tayyar Huseynli, Musadin Namazov , Emin Rahimov, Ilgar Orujov, Sakhavat Asadov, Azad Gojamanli, Ramiz Mammadov, Vagif Mammadov, Elmira Efendiyeva, Naila Rustamova, Chingiz Ismayilov, Majlum Isayev, Afet Karimova, Ilya Bakhshaliyev, Umidaga Vahidov, Fakhraddin Jabbarov, Chingiz Mammadov and many others should be mentioned in this regard.

The unity of older and younger professionals, having emerged during short time, greatly contributes to the institute’s performance.

Some more designs come below to mention in this regard:

- a 5-storey block-of-flats for the staff of Azerbaijan Air Forces;
- a tower block in Baku’s Binagadi District (Mir Jalal Street);
- a kindergarten in the City of Gəbələ, Azerbaijan ;

*“Azərdövlətlayihə” institutunun
1 sayılı Memarlıq-planlaşdırma
şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən
hazırlanmış orta məktəb layihəsi.
Bakı şəhərinin Qaradağ rayonu*

*The project of high
comprehensive school in the
Karadagsky district of the city of
Baku executed by employees of
an architectural workshop No. 1
of “AzerDovlatLayihə” Design
Institute*

*“Azərdövlətlayihə” institutunun
1 sayılı Memarlıq-planlaşdırma
şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən
hazırlanmış orta məktəb layihəsi.
Bakı şəhərinin Qaradağ rayonu*

*The project of high comprehensive
school in the Karadagsky
district of the city of Baku
executed by employees of an
architectural workshop No. 1
of “AzerDovlatLayihə” Design
Institute*

*“Azərdövlətlayihə”
institutunun əməkdaşları
tərəfindən hazırlanmış fərdi
bina layihəsi*

*The project of the private
house executed by the staff
of “AzerDovlatLayihə”
Design Institute*

*“Azərdövlətlayihə”
institutunun 3 sayılı
Memarlıq-planlaşdırma
şöbəsinin əməkdaşları
tərəfindən hazırlanmış fərdi
evin layihəsi. Qırğızıstan
Respublikasının Bişkek
şəhəri*

*The project of the private
house for construction in
the city of Bishkek of the
Republic of Kyrgyzstan.
The project is executed by
employees of an architectural
workshop No. 3 of
“AzerDovlatLayihə” Design
Institute*

- ya şəbəkələri layihələrinin işlənilib hazırlanması;
- bütün növ topoqrafik, geodeziya və mühəndisi-geoloji axtarış işlərinin icrası;
- bina və qurğuların texniki vəziyyətinin mühəndisi müayinəsi və dəyərinin qiymətləndirilməsi;
- tikintiyə dair texniki normativ sənədlərin tərtibi və texniki rəylərin verilməsi;
- şəhərsalma (şəhər və qəsəbələr üzrə);
- yaşayış binaları (orta və çoxmərtəbəli yaşayış binaları);
- yaşayış binaları (bir-iki mərtəbəli yaşayış və bağ evləri);
- ictimai binalar (ümumtəhsil məktəbləri, texniki peşə, orta ixtisas və ali təhsil müəssisələri);
- ictimai binalar (müalicə-profilaktika müəssisələri);
- ictimai binalar (inzibati müəssisələr, tamaşa təyinatlı mədəni-maarif müəssisələri və elmi-tədqiqat müəssisələri);
- ictimai binalar (ictimai mərkəzlər, ticarət-kommersiya müəssisələri);
- ictimai binalar (mehmanxanalar, qonaq evləri, motellər);
- ictimai binalar (idman tikililəri və qurğuları);
- landşaft memarlığı (park və istirahət guşələri);
- interyer və dizayn;
- maketlər.

İnstitut tərəfindən yerinə yetirilmiş çoxsaylı layihə-axtarış işləri arasında nisbətən iri obyektlər bunlardır: Azərbaycanın əksər şəhər, qəsəbə və rayon mərkəzlərinin baş planları; hündürlüyü 20 mərtəbəyədək olan müxtəlif konstruksiyalı yaşayış bina-

- a road in Goy-Gol, Azerbaijan;
- two- and three-room cottages;
- the Central Bank's regional centre in Ganjah;
- a new office for the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan;
- a military unit in Agjabedi District, Azerbaijan;
- a complex of residential high-rises in Baku and others.

The full list of works by AzerDovlatLayihə clearly shows the institute's being an outstanding agency in terms of public designs.

Nowadays, AzerDovlatLayihə, together with the other best designing institutions of Azerbaijan, works as part of the Republic of Azerbaijan's Ministry for Emergency Situations. It is both great honour and responsibility to work under these conditions. Realising this responsibility, the staff is committed to high quality and timely performance implementing all the assignments faced.

Currently, AzerDovlatLayihə is Azerbaijan's head agency designing civil and residential buildings for the country's cities and towns. 295 people work for AzerDovlatLayihə.

The following activities are run by the institute:

- calculating budgets for residential and public designs of different floor numbers and components from domestic and imported materials, for different regions including seismically active ones;
- designing networks of different kinds of communications for buildings and other structures;
- arranging all kinds of engineering calculations for buildings

ları; 22, 33 və 44 sinifli məktəblərin və 140, 280 330 yerlik uşaq bağçası və körpələr evlərinin tip layihələri; bir sıra inzibati binalar, o cümlədən Prezident Aparatının, Milli Məclisin (respublika parlamenti), Milli Təhlükəsizlik nazirliyinin binaları, eləcə də Azərbaycanın bir çox şəhər və rayon mərkəzlərində icra hakimiyyəti binaları; ölkənin bir çox şəhərlərində mehmanxana binaları; idman və mədəniyyət təyinatlı binalar, o cümlədən Bakıda 10 min nəfər tamaşaçı yerlik İdman Sarayı, klublar, səhiyyə obyektləri – Bakıda və Azərbaycanın başqa şəhərlərində xəstəxanalar, poliklinikalar, doğum evləri, təcili tibbi yardım stansiyaları; respublikanın müxtəlif şəhərlərində kinoteatrlar və kitabxanalar, muzey və məscid binaları, dini tikililər, memorial abidələr; Azərbaycan şəhərlərində, eləcə də Rusiyadakı Baykal-Amur magistralının Ulkan və Anqoya şəhərlərində dəmiryol və avtomobil vağzalları.

Bu gün "Azərdövlətlayihə" DBLİ-də 14 şöbə fəaliyyət göstərir:

- Rəhbərlik
- Plan-istehsalat şöbəsi
- Mühasibatlıq şöbəsi
- Ümumi şöbə
- Texniki şöbə
 - a) Şəhərsalma bölməsi
 - b) Obyektlərin texniki müayinəsi və müəllif nəzarəti bölməsi
 - c) Elmi texniki və normativ sənədlər bölməsi
 - d) Layihə işlərinin avtomatlaşdırılması bölməsi
 - e) İnformasiya texnologiyaları bölməsi
 - f) Layihə kabinet bölməsi
 - g) Kitabxana
 - h) Arxiv

Bakı şəhərində yaşayış binasının layihəsi

The project of a residential building in the city of Baku

Bakı şəhərində yaşayış binasının layihəsi

The project of a residential building in the city of Baku

“Azərdövlətlayihə” institutunun 3 sayılı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış və Bakı şəhərinin Hüseyn Cavid prospektində yerləşən «Park Academy» yaşayış massivindəki ticarət mərkəzində giriş zonasının layihəsi

The project of entrance part and shopping center of the inhabited Park Academy array located on Guseyn Jaweed Avenue in the city of Baku. The project is executed by employees of an architectural workshop No. 3 of “AzerDovlatLayihə” Design Institute

- 1 nömrəli memarlıq-planlaşdırma şöbəsi
- 2 nömrəli memarlıq-planlaşdırma şöbəsi
- 3 nömrəli memarlıq-planlaşdırma şöbəsi
- 4 nömrəli memarlıq-planlaşdırma şöbəsi
- Mühəndis qurğuları şöbəsi
- Smeta-normalaşdırma şöbəsi
- Mühəndisi-geoloji axtarış şöbəsi
 - a) Laboratoriya bölməsi
 - b) Topoqrafiya bölməsi
 - c) Geoloji qazma bölməsi
- Texniki sənədlərin sürətlərinin çıxarılması və komplektləşdirilməsi şöbəsi
- Təsərrüfat şöbəsi
- Gəncə filialı

İnstitutun yerinə yetirdiyi çoxsaylı layihə-axtarış işləri yüksək peşəkarlıqla həyata keçirilmişdir.

Layihə institutu beynəlxalq əlaqələrini genişləndirir və xarici tikinti şirkətləri ilə fəal əməkdaşlıq edir. Bakıda hündür yaşayış və ofis binalarının, otel komplekslərinin tikintisinə texniki və təşkilati kömək haqqında “Azərdövlətlayihə” DBLİ ilə Cənubi Koreyanın “HEERİM”, Türkiyənin “DİA Holding”, Çinin “CBMİ” və Fransanın “Inter Art Etudes” firmaları arasında müqavilələr bağlanmışdır. “Azərdövlətlayihə” DBLİ-nin xarici tikinti şirkətləri ilə müştərək layihələrinə misal olaraq paytaxtdakı “Bakı Alov qüllələri” kompleksini, “Ağ şəhər” otel kompleksini, “İlin dörd fəslə” (“Four Seasons”) otel binasını göstərmək olar. Bu tikililər İnstitutun onilliklər ərzində unikal ictimai binaların layihələndirilməsi sahəsində əldə etdiyi zəngin təcrübənin bariz nümunəsidir.

- and structures of different floor numbers and destination;
- developing general urban layouts, long-term planning for settlements, and designing transportation schemes and communication networks;
- all kinds of topographic, geodesic and geotechnical engineering;
- and the engineering examination of technical conditions and evaluation of buildings and other structures;

Multiple designs and engineering projects performed by AzerDovlatLayihə have been implemented with high professionalism.

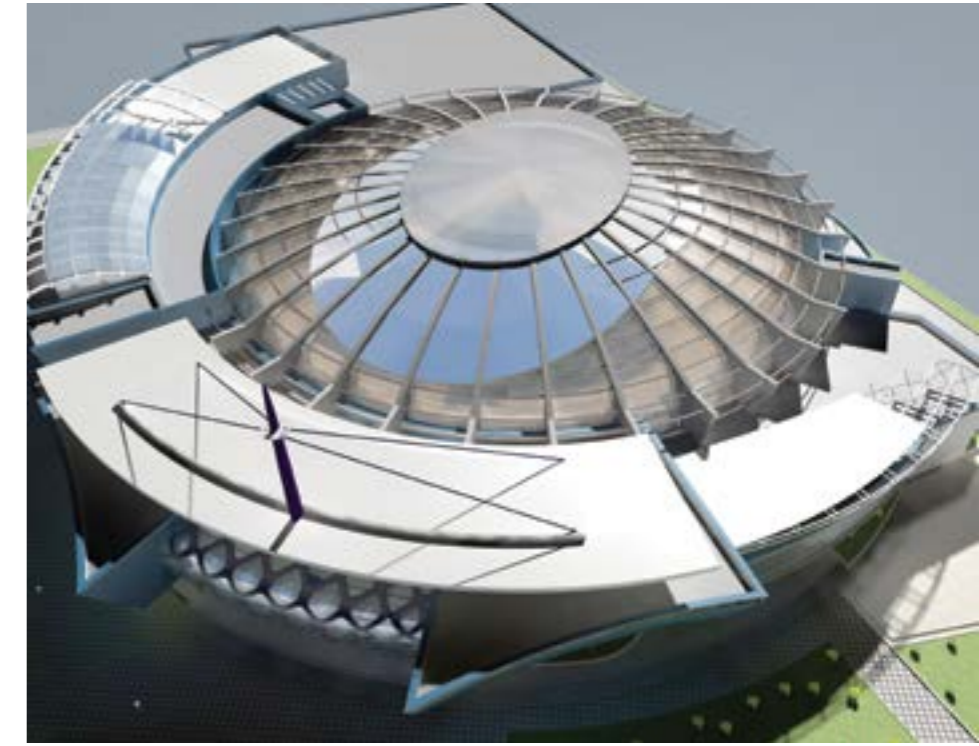
The institute is expanding its international relations for close cooperation with foreign construction companies. AzerDovlatLayihə has concluded six contracts in this way for technical and organisational assistance building high-rise residences, offices and hotels with HEERİM (South Korea), DIA Holding (Turkey), CBMI (China) and Inter Art Etudes (France). Baku Flame Towers, White City, Four Seasons Baku serve great examples of co-designs by AzerDovlatLayihə and foreign companies.

AzerDovlatLayihə is also notable for the team’s active participation in Azerbaijan’s public life including such tragic anniversaries as January 20 1990, and Khojali Genocide of February 25-26, 1992; and such holidays as National Independence Day (May 28), National Salvation Day (June 15), and the National Leader Heydar Aliyev’s birthday, when the staff visit his grave with flowers. The institute also solemnly celebrates 31 December (Azerbaijani’s Global So-

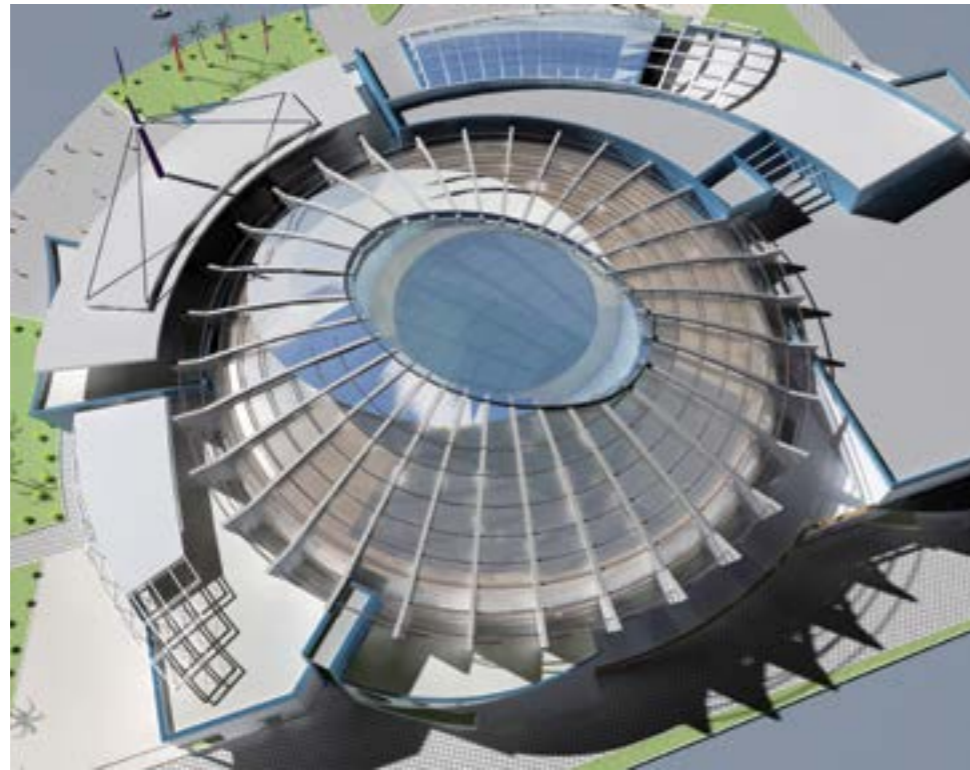
2008-2010-cu illərdə "Azərdövlətlayihə" DBLİ, MDB-yə üzv ölkələrin inşaat sahəsində əməkdaşlıq üzrə hökumətlərarası şurası tərəfindən keçirilən III Beynəlxalq müsabiqənin ən yaxşı tikinti və layihə təşkilatı nominasiyası üzrə qalibi olmuş, tikinti materialları və tikinti sənayesi müəssisəsi, inşaat və tikinti materialları sənayesində qazandığı yüksək səmərəlilik və qənaət qabiliyyətinə görə diplomlarla təltif edilmişdir. İnstitut hər il 1990-cı ilin 20 yanvar faciəsini, dünyada misli görünməmiş qətliamı - 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə baş vermiş Xocalı soyqırımını dərin hüznə yad edir.

İnstitutun bütün kollektivinin iştirakı ilə Azərbaycanın Dövlət

"Azərdövlətlayihə" institutunun 4 sayılı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsi əməkdaşlarının iştirakı ilə hazırlanmış Milli gimnastika arenasının layihəsi. Bakı şəhəri

The project of the National Gymnastic Arena for construction in the city of Baku. The project is executed with the assistance of employees of a workshop No. 4 of "AzerDovlatLayihə" Design Institute

müstəqilliyi günü, Milli qurtuluş günü qeyd edilir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin anım günü onun Fəxri xiyabandakı məzarı önünə əklil qoyulmaqla qeyd olunur, xatirəsi yad edilir.

7 may 2009-cu ildə institutun foyesində Ümummilli lider Heydər Əliyevin büstünün açılışı və Gül bayramına həsr olunmuş incəsənət sərgisi keçirildi. Sonralar hər il ənənəvi olaraq burada incəsənət, memarlıq, dizayn sərgiləri keçirilir. Gənc mütəxəssislərin incəsənət nümunələrinin, əl işlərinin nümayiş etdirildiyi sərgidə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin rəisi C.Xanlarov, rəis müavirləri və digər şəxslər iştirak edirlər.

Kür və Araz çaylarının daşması nəticəsində yaranmış fəvqəladə vəziyyətin, Zaqatala bölgəsində zəlzələ ilə əlaqədar təbii fəlakət zonasında yaranmış fəsadların aradan qaldırılmasında "Azərdövlətlayihə" DBLİ-nin layihələri əsasında qısa müddətdə 2, 3, 4 otaqlı yaşayış evləri inşa edildi və evsiz qalmış insanlar yeni mənzillərlə təmin olundular.

İnstitutda hər il 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü, Qurban bayramı, 8 Mart Beynəlxalq qadınlar günü, Novruz bayramı təntənəli surətdə qeyd olunur. İnstitutda hər il Azərbaycan Fövqəladə Hallar Nazirliyinin yaranması günü, İnşaatçılar günü, Beynəlxalq ahıllar günü və işçilərin yubileyləri xüsusi olaraq qeyd edilir.

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin "Azərdövlətlayihə" DBLİ ölkə daxilində baş verən

lidarity Day), Id-al-Adkha, International Women's Day (March 8), and Novruz, as well as the Ministry for Emergency Situations' Establishment Day, International Elders' Day and colleagues' jubilees.

The institute never stays away from any national event, closely and responsibly participated in by the staff.

On May 7, 2009, the National Leader Heydar Aliyev's bust sculpture was presented in AzerDovlatLayiha's foyer, and an exhibition commemorated to the Flowers' Holiday was hosted. Since then, such art, architecture and design exhibitions have been annual to represent pieces by young professionals. The management of the National Agency for Construction Safety including Mr.J.Khanlarov, his deputies and others participate in these events.

AzerDovlatLayiha promptly designed two- three- and four-room cottages built for people who had lost their homes as a result of floods down Rivers Kura and Araz and of an earthquake in Zakatala, Azerbaijan.

AzerDovlatLayiha is loyal to its own traditions. That is to say, the institute continues its efforts designing a lot of new structures relying both on the greatest modern architectural achievements and rich local traditions.

AzerDovlatLayiha is an institute meeting all challenges coming from creative policies by President Ilham Aliyev, who continues the glorious ways of the National Leader Heydar Aliyev.

heç bir tədbirə biganə qalmır, təşkil olunmuş hər bir tədbirdə yaxından və məsuliyyətlə iştirak edir.

"Azərdövlətlayihə" DBLİ öz ənənəsinə sadıqdır. Bu mənada institut müasir memarlığın ən yüksək nailiyyətinə söykənərək və zəngin memarlıq ənənələrindən bəhrələnməklə bir çox yeni obyektləri layihələndirmək əzmini davam etdirir.

"Azərdövlətlayihə" Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutu böyük şəxsiyyət, Ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu, keçdiyi şərəfli yolunu layiqincə davam etdirən möhtərəm İlham Əliyevin quruculuq siyasətindən irəli gələn bütün tapşırıqları yerinə yetirən institutdur.

"Azərdövlətlayihə" Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutunun ünvanı: Bakı şəhəri, poşt indeksi AZ1014, M.Füzuli küçəsi, 67. Telefon 4958832, faks 4959793.

"Azərdövlətlayihə" Azərbaycan Dövlət Baş Layihə İnstitutunun inzibati binası. Bakı şəhəri, M.Füzuli küçəsi

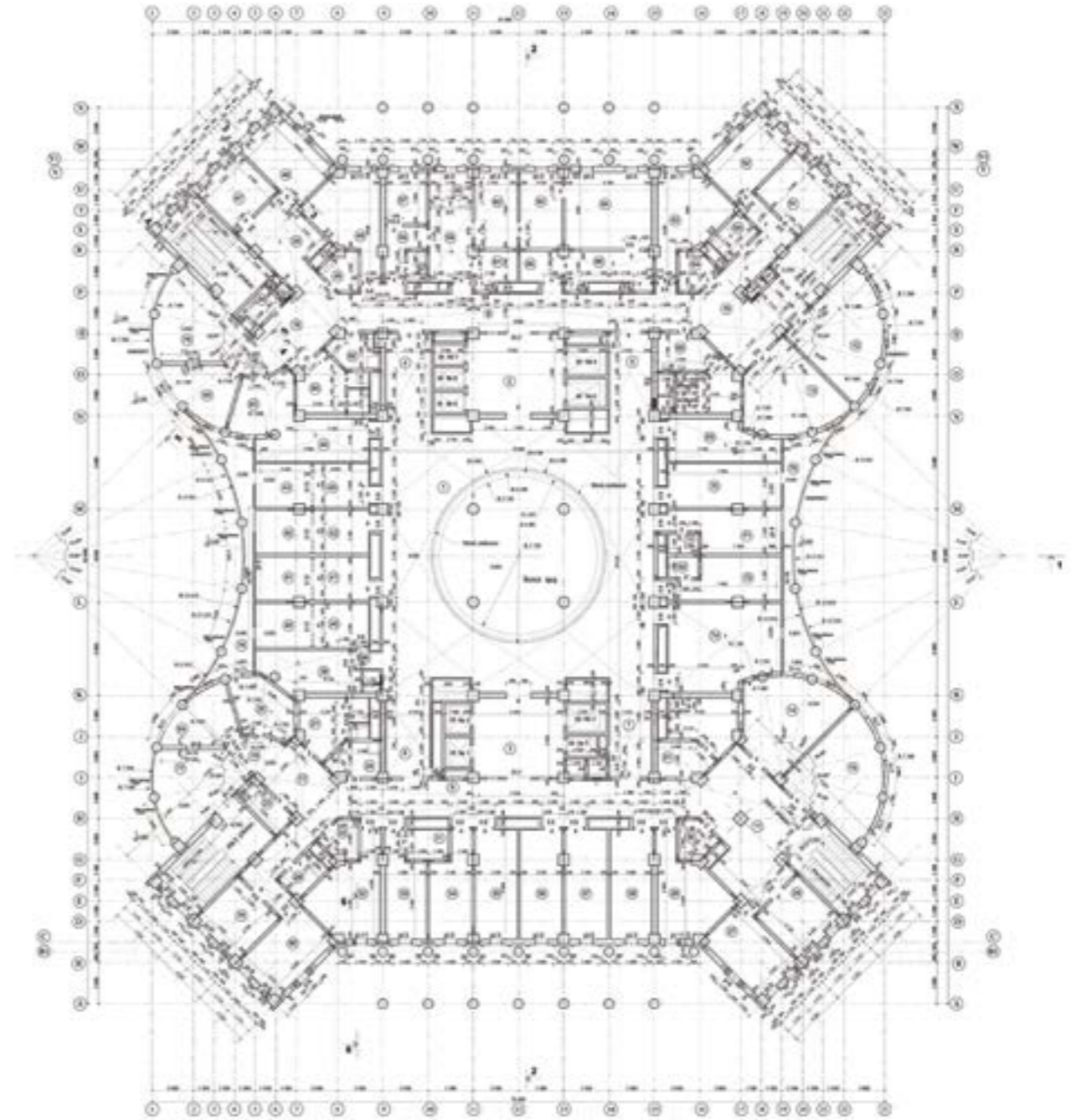
An office building on Fizuli St., the city of Baku. In the building there is an "AzerDovlatLayiha" National Institute of Designing now

“Azərdövlətlayihə” institutunun 2 saylı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris-Cərrahiyyə klinikasının layihəsi. Bakı şəhəri, Mirqasımov küçəsi, 2

The project of the Educational and Surgical Clinic of the Azerbaijani Medical University located on Mirgasymov Street, 2 in the city of Baku. The project is executed by employees of a workshop No. 2 of “AzerDovlatLayiha” Design Institute

“Azərdövlətlayihə” institutunun 2 saylı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris-Cərrahiyyə klinikasının layihəsi. Bakı şəhəri, Mirqasımov küçəsi, 2

The project of the Educational and Surgical Clinic of the Azerbaijani Medical University located on Mirgasymov Street, 2 in the city of Baku. The project is executed by employees of a workshop No. 2 of “AzerDovlatLayiha” Design Institute

“Azərdövlətlayihə” institutunun 1 saylı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış xəstəxana layihəsi. Bakı şəhərinin Qaradağ rayonu
The project of hospital in the Karadag district of the city of Baku executed by employees of an architectural workshop No. 1 of “AzerDovlatLayihə” Design Institute

“Azərdövlətlayihə” institutunun 3 saylı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış 20 sayılı orta məktəbin layihəsi. Bakı şəhərinin Yasamal rayonu
The project of high comprehensive school No. 20 in the Yasamal district of the city of Baku executed by employees of an architectural workshop No. 3 of “AzerDovlatLayihə” Design Institute

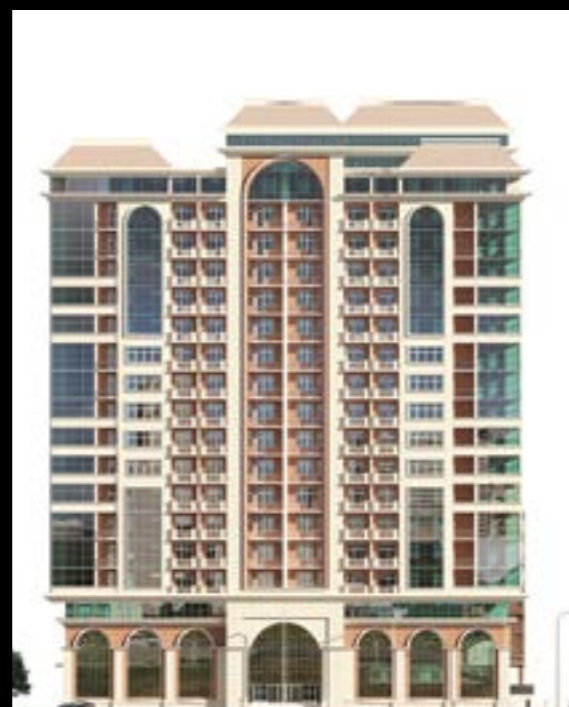
"Azərdövlətlayihə" institutunun 4 saylı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış hündürmərtəbəli yaşayış binasının layihəsi. Variant 1. Bakı şəhərinin Badamdar qəsəbəsi

The project of a multystoried house for construction in the settlement of Badamdar in the city of Baku. The project is executed by employees of a workshop No. 4 of "AzerDovlatLayihə" Design Institute. Option 1

"Azərdövlətlayihə" institutunun 4 saylı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış hündürmərtəbəli yaşayış binasının layihəsi. Variant 2. Bakı şəhərinin Badamdar qəsəbəsi

The project of a multystoried house for construction in the settlement of Badamdar in the city of Baku. The project is executed by employees of a workshop No. 4 of "AzerDovlatLayihə" Design Institute. Option 2

“Azərdövlətlayihə” institutunun əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Gəncə şəhərinin mərkəzi hissəsinin planlaşdırılma həlli layihəsi

The project of detailed planning of the central part of the city of Ganja executed by the staff of “AzerDovlatLayihə” Design Institute

“Azərdövlətlayihə” institutunun 4 sayılı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış mehmanxana kompleksinin layihəsi. Lənkəran şəhəri, Heydər Əliyev prospekti

The project of hotel complex on Heydar Aliyev Avenue in the city of Lankaran executed by employees of an architectural workshop No. 4 of “AzerDovlatLayihə” Design Institute

*"Azərdövlətlayihə"
institutunun 4 saylı
Memarlıq-planlaşdırma
şöbəsinin əməkdaşları
tərəfindən hazırlanmış
İdman-sağlamlıq
kompleksinin layihəsi.
Bakı şəhərinin Nərimanov
rayonu, Xətai prospekti*

*The project of the Sports
complex located on Xətai
Avenue in the Narimanov
area in the city of Baku.
The project is executed by
employees of a workshop No.
4 of "AzerDovlatLayihə"
Design Institute*

*"Azərdövlətlayihə"
institutunun 4 saylı
Memarlıq-planlaşdırma
şöbəsinin əməkdaşları
tərəfindən hazırlanmış
İdman-sağlamlıq
kompleksinin layihəsi.
Bakı şəhərinin Nərimanov
rayonu, Xətai prospekti*

*The project of the Sports
complex located on Xətai
Avenue in the Narimanov
area in the city of Baku.
The project is executed by
employees of a workshop No.
4 of "AzerDovlatLayihə"
Design Institute*

Sumqayıt şəhərinin baş planı. Şəhər mərkəzinin memarlıq-planlaşdırma kompozisiya həlli

Master plan of the city of Sumqayıt. Architectural and planning and composite decision of the central part of the city

Təsnifat:
Symbols:

1 İcra Hakimiyyəti
1 Building of Executive power of the city

2 Məktəblər
2 Schools

3 Uşaq baxçaları
3 Kindergartens

4 Sumqayıt Dövlət Texniki Kolleci
4 State Technical College of the city of Sumqayıt

5 Vəqif adına kinoteatr
5 Movie theater of Vəqif

6 Sumqayıt Musiqili Dram Teatrı
6 Musical Drama Theatre of the city of Sumqayıt

7 FHN Sumqayıt regional və mülki müdafiə şöbəsi
7 Regional office of the Ministry of Emergency Situations and Headquarters of civil defense

8 Sumqayıt şəhər polis idarəsi
8 Police department of the city of Sumqayıt

9 Yataqxanalar
9 Buildings of hostels

10 Mehmanxana
10 Hotel

11 Olimpiya idman kompleksi
11 Olympic Sports complex

12 Mehdi Hüseynzadə adına stadion
12 Stadium of Mehdi Guseynzade

13 Parklar, xiyabanlar
13 Parks and recreation areas

“Azərdövlətlayihə” institutunun 1 sayılı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Əhalinin Sosial Müdafiə Mərkəzinin üç mərtəbəli inzibati binasının layihəsi. Qax rayonu

The project of an office building of the Center of Social Protection of the Population in the Gakh region of Azerbaijan executed by employees of an architectural workshop No. 1 of “AzərDövlətLayihə” Design Institute

“Azərdövlətlayihə” institutunun 1 sayılı Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış Əhalinin Sosial Müdafiə Mərkəzinin üç mərtəbəli inzibati binasının layihəsi. Qax rayonu

The project of an office building of the Center of Social Protection of the Population in the Gakh region of Azerbaijan executed by employees of an architectural workshop No. 1 of “AzərDövlətLayihə” Design Institute

*“Azərdövlətlayihə”
institutunun əməkdaşları
tərəfindən hazırlanmış
sahələrin hündürmərtəbəli
binalarla və biznes
mərkəzləri ilə tikilişinin
layihə təklifləri*

*The design offers on
building of a site by high-
rise residential and public
buildings executed by the
staff of “AzerDovlatLayihə”
Design Institute*

*“Azərdövlətlayihə”
institutunun əməkdaşları
tərəfindən hazırlanmış
sahələrin hündürmərtəbəli
binalarla və biznes
mərkəzləri ilə tikilişinin
layihə təklifləri*

*The design offers on
building of a site by high-
rise residential and public
buildings executed by the
staff of “AzerDovlatLayihə”
Design Institute*

*“Azərdövlətlayihə”
institutunun əməkdaşları,
25 iyun 2015-ci il*

*Staff of «AzerDovlatLayiha»
Design Institute,
June 25, 2015*

İstifadə olunmuş ədəbiyyat: Bibliography:

1. Əliyev E.T. «Müasir Azərbaycan memarları», «Mega Basım» nəşriyyatı, İstanbul, 2008.
2. Əliyev E.T. «Müasir Azərbaycan memarları - 2010», «Mega Basım» nəşriyyatı, İstanbul, 2010.
3. Əliyev E.T. «Bakının memarlıq abidələrində fasad heykəltəraşlığı nümunələri», «Mega Basım» nəşriyyatı, İstanbul, 2010.
4. Əliyev E.T. «Məkanların astanasında. Bakı tarixini yazan qapılar», «Mega Basım» nəşriyyatı, İstanbul, 2011.
5. Əliyev E.T. «XX əsrin 1920-1930-cu illərinin Bakı memarlığı», «Şərq-Qərb» nəşriyyatı, Bakı, 2013.
6. Əlizadə Q.M. «Memarlıq nəzəriyyəsi və Azərbaycanda tikinti təcrübəsi», Bakı, 1986.
7. İsmatov İ.A., Əliyev E.T. «Bakı Dövlət Layihə İnstitutu - 75», «Mega Basım» nəşriyyatı, İstanbul, 2012.
8. Məmmədzadə K.M. «Azərbaycanda inşaat sənəti», Bakı, 1978.
9. Elchin Aliyev, Nino Laghidze «Red Bridge. Contemporary architects of Southern Caucasus (Azerbaijan, Georgia)», «Mega Basım» Publishing, İstanbul, 2012.
10. Алиев Э.Т. «Дизайн современного интерьера в Азербайджане», НАНА, Институт архитектуры и искусства, Баку, 2009.
11. «Архитектура Азербайджана», Москва, 1947.
12. Бретаницкий Л.С. «Баку», издательство Академии архитектуры СССР, Институт истории и теории архитектуры, Москва, 1949 год.
13. Бретаницкий Л.С., Саламзаде А.В., «Архитектура Советского Азербайджана», издательство «Стройиздат», Москва, 1973.
14. Дадашев С.А., Усейнов М.А., «Архитектурные памятники Баку», издательство Академии архитектуры СССР, Институт истории и теории архитектуры, Москва, 1946.
15. Саламзаде А.В., «Архитектура Азербайджана XVI-XIX вв.». Издательство Академии наук Азербайджанской ССР, Баку, 1964.
16. Саламзаде А.В., «Градостроительство Азербайджана в XVI-XIX вв.». Издательство Академии наук Азербайджанской ССР, Баку, 1959.
17. Усейнов М.А., Бретаницкий Л.С., Саламзаде А.В., «История архитектуры Азербайджана», издательство «Стройиздат», Москва, 1963.
18. Фатуллаев Ш.С., «Градостроительство Баку XIX – начала XX веков», Академия наук Азербайджанской ССР, Институт архитектуры и искусства, Ленинградское отделение издательства «Стройиздат», Ленинград, 1978.
19. Фатуллаев Ш.С., «Градостроительство и архитектура Азербайджана XIX – начала XX века», Академия наук Азербайджанской ССР, Институт архитектуры и искусства, Ленинградское отделение издательства «Стройиздат», Ленинград, 1986.
20. Фатуллаев-Фигаров Ш.С., «Архитектурная энциклопедия Баку», Международная Академия архитектуры стран Востока, Анкара, 1998.
21. Эфендизаде Р.М., «Архитектура Советского Азербайджана», издательство «Стройиздат», Москва, 1986.
22. Эфендизаде Р.М., «Планировка и застройка жилых районов Баку (1920-1967 гг.)», издательство «Элм», Баку, 1971.
23. Эфендизаде Р.М., «Архитектура Азербайджана. Конец XIX - начало XXI вв.», издательство «Шарп-Гарб», Баку, 2012.

Müsəddin Əhməd oğlu Namazov 4 avqust 1963-cü ildə Gürcüstan Respublikasının Saqareco rayonunun Düzəyrəm kəndində anadan olmuşdur. O, 1981-ci ildə Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutunun Memarlıq fakültəsinin əyani şöbəsinə qəbul olunmuş və 1986-cı ildə həmin institutu fərqlənmə diplomu ilə memar ixtisası üzrə bitirmişdir. M.Ə.Namazov ali təhsilini tamamladıqdan sonra "Azərdövlətlayihə" İnstitutunun 1 nömrəli Emalətxanasında memar kimi öz ixtisası üzrə ilk əmək fəaliyyətinə başlamışdır (1986-1990-cı illər). Sonra aparıcı memar (1990-cı il), qrup rəhbəri (1990-1993-cü illər), layihənin baş memarı (1993-2007-ci illər), 2 nömrəli Emalətxananın rəisi (2007-2009-cu illər), 2 nömrəli Memarlıq-planlaşdırma şöbəsinin müdiri (2009-2011-ci illər) olmuşdur. M.Ə.Namazov 2011-ci ilin dekabr ayından 2012-ci ilin sentyabr ayına kimi Fövqəladə Hallar Nazirliyi Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin "Azərdövləttikintilayihə" DBLI-nin baş memarı vəzifəsində çalışmışdır. O, 10 oktyabr 2012-ci ildən Fövqəladə Hallar Nazirliyi Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin "Azərdövləttikintilayihə" DBLI-nin direktoru təyin olunmuşdur. M.Ə.Namazov 27 may 2014-cü ildə Fövqəladə Hallar Nazirliyi Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin "Azərdövləttikintilayihə" DBLI-nin direktoru təyin olunmuş və hazırda bu vəzifədə uğurla çalışır. M.Ə.Namazov 22 aprel 2005-ci ildə Azərbaycan Respublikası Memarlar İttifaqı Rəyasət Heyəti Katibliyinin qərarı ilə "Fəxri nişan"la təltif olunmuş, Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 85 illiyi münasibətilə Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyində dövlət qulluğunda fərqləndiyinə və əldə etdiyi nailiyyətlərə görə "Fəxri Fərman"la layiq görülmüş (2008-ci il), Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin 5 illiyi münasibəti ilə "Azərbaycan Respublikasının Yübikey medalı" ilə (2010-cu il) və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasında inşaat sahəsi işçilərinin təltif edilməsi haqqında" 10 aprel 2012-ci il tarixli Sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmuşdur. 01 oktyabr 2012-ci ildə Azərbaycan Memarlar İttifaqının 75 illik yubileyi ilə əlaqədar "Ustad memar" adına layiq görülmüşdür.

Musaddin Ahmad oglu Namazov was born on August 4, 1963, in Duzayram Village, the Sogorejo District, Georgia, USSR. He received his regular 10-year school education in his home village (1970-1980). Next year after graduation, Musaddin Namazov entered the Department for Architecture of the Azerbaijan Institute of Construction Engineers as a full-time student. He successfully graduated from the Institute in 1986. Upon graduation, Mr.Namazov started his professional way as an architect employed by AzerDovlatLayihə for Atelier 1 (1986-1990); in 1990, he was promoted for Leading Architect, then a Team Leader (1990-1993), Project Architect-in-Chief (1993 - 2007), Head of Atelier 2 (2007-2009), and Head of the Department for Architectural Planning 2 (2009-2011). From December 2011 through September 2012, Mr. Namazov had been working AzerDovlatLayihə's Architect-in-Chief. On October 10, 2012, Musaddin Namazov was appointed Director of AzerDovlatTikintilayihə National Institute for Designing at the National Agency for Construction Safety of the Republic of Azerbaijan's Ministry for Emergency. On May 27 2014, he became Director of AzerDovlatLayihə. Currently, he is successfully working on this position. With his experience in the field of designing and construction as long as 32 years, Mr.Namazov has repeatedly been recognised for his professional activities. On April 22, 2005, he was awarded the Sign-of-Honour as a member of the Azerbaijan Architects' Union to commemorate the union's 70th anniversary, as mentioned by the Board's Resolution 4. In 2008, Musaddin Namazov was awarded a Diploma of Honours by the Republic of Azerbaijan's Ministry for Emergency to commemorate the Nation's Leader Heydar Aliyev's 85th anniversary. The Republic of Azerbaijan's Jubilee Medal (2010) by the Republic of Azerbaijan's President İlham Aliyev's resolution to commemorate the Ministry for Emergency's 5th anniversary and the Presidential Medal of Progress (April 10, 2012) should be added to the list of Mr.Namazov's records. It would be impossible to omit Maestro of Architecture, the last, but not least, award by the Azerbaijan Architects' Union to commemorate its 75th anniversary (October 1, 2012).

Elçin Tofiq oğlu Əliyev 18 sentyabr 1967-ci ildə Bakı şəhərində anadan olmuşdur. Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutunun Memarlıq fakültəsinə 1989-cu ildə fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir. S.V.S.T.-də (Slovakiya Ali Texniki Məktəbi) istehsalat təcrübəsi keçmişdir. 1988-ci ildən Sovet İttifaqının süqutuna qədər Ümumittifaq Gənc Memarlar Cəmiyyətinin Zaqafqaziya şöbəsinin sədri olmuşdur. 1989-cu ildən Azərbaycan Memarlar İttifaqının üzvüdür. 1998-ci ildən Azərbaycan Dizaynerlər İttifaqının üzvüdür. 1994-cü ildən Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin üzvüdür. 1998-ci ildə memarlıq üzrə namizədlik dissertasiyasını müdafiə etmişdir. 2014-cü ildə doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir. İyirmi illik peşəkar fəaliyyəti zamanı 70-dən çox memarlıq və dizayner layihələri ərsəyə gətirmiş və həyata keçirmişdir. E.T.Əliyevin layihələri Rusiya, İran, ABŞ, Türkiyə, Fransa, Almaniya, Gürcüstan kimi ölkələrin müxtəlif mükafatları və diplomları ilə təltif edilmişdir. Dəfələrlə Azərbaycan Memarlar İttifaqı tərəfindən ölkənin ən yaxşı memarı adına layiq görülmüşdür. 2008-ci ildə Azərbaycan Memarlar İttifaqının "Qızıl şərəf nişanı" ilə təltif edilmişdir. Həmçinin, müxtəlif ölkələrin Memarlar və Dizaynerlər İttifaqlarının, Memarlar İttifaqlarının Beynəlxalq Assosiasiyasının, Şərq Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyasının, Azərbaycan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin və bir çox digər dövlət, özəl və beynəlxalq təşkilatların diplom, təşəkkürnamə və fəxri fərmanları ilə təltif edilmişdir. Memarlıq, şəhərsalma və dizayn sahəsində 40-dan çox elmi məqalənin və 10 kitabın müəllifidir. Hazırda Azərbaycan Respublikası Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin sədr müavini vəzifəsində çalışır.

Elchin Tofiq Oglu Aliyev was born in Baku on September 18, 1967. In 1989, he graduated with distinction from the Department of Architecture, Azerbaijan Institute for Engineering and Construction. He passed his internship at S.V.S.T. (Slovakian Higher Technical School, Bratislava). From 1988 till the collapse of the USSR, he had been Chairman of the South-Caucasian Section, the USSR Society of Young Architects. His professional membership includes the Union of Architects of Azerbaijan (from 1989), Board thereof, and Union of Designers of Azerbaijan (from 1998). He has obtained his PhD in Architecture (1998). He has obtained his Doctor of Art Studies (2014). He has developed and implemented more than 70 architectural and design projects. His projects have been awarded in Russia, Iran, the US, Turkey, France, Germany and Georgia. The Union of Architects of Azerbaijan has repeatedly recognized Elchin T.Aliyev the best architect in the country. In 2008, the Union awarded him the Honorary Golden Badge. He has also been awarded Diplomas and Letters-of-Gratitude by foreign national unions of architects and designers, the International Association of Unions of Architects, Ministry of Culture of Azerbaijan, and other governmental, public and international organisations. He has written ten books and more than forty scientific articles in the field of architecture, design and urban development. Currently serves as the Deputy Chairman of the Union of Architects of Azerbaijan.